

Obsah

PIATA ČASŤ	3
ZÁVÄZKOVÉ PRÁVO	3
Prvá hlava	3
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	3
Prvý diel	3
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA	3
Druhý diel	3
MNOHOSTŤ STRÁN	3
Tretí diel	7
ZMENA OBSAHU ZÁVÄZKU	7
Štvrtý diel	8
ZMENA STRÁN ZÁVÄZKU	8
Piaty diel	13
ZABEZPEČENIE ZÁVÄZKU	13
Šiesty diel	21
SPLNENIE DLHU	21
Siedmy diel	27
INÉ SPÔSOBY ZÁNIKU ZÁVÄZKU	27
Ôsmy diel	31
NESPLNENIE A PROSTRIEDKY NÁPRAVY	31
Druhá hlava	38
ZMLUVNÉ ZÁVÄZKY	38
Prvý diel	38
ZÁVÄZKY SÚVISIACE S UZAVIERANÍM ZMLÚV	38
Druhý diel	43
OBSAH ZMLÚV	43
Tretí diel	47
OSOBITNÉ USTANOVENIA O SPOTREBITEĽSKÝCH ZMLUVÁCH	47
Tretia hlava	51
MIMOZMLUVNÉ ZÁVÄZKY	51
Prvý diel	51
ZÁVÄZKY ZO SPÔSOBENEJ ŠKODY	51
Druhý oddiel	53
Všeobecná zodpovednosť za škodu	53
Tretí oddiel	53
Osobitná zodpovednosť za škodu	53
Druhý diel	60
ZÁVÄZKY Z BEZDÔVODNÉHO OBOHATENIA	60
Tretí diel	63
ZÁVÄZKY Z KONANIA BEZ PRÍKAZU	63
Štvrtá hlava	65
ZÁVÄZKY ZO ZMLÚV A INÝCH PRÁVNÝCH ÚKONOV	65
Prvý diel	65
ZMLUVY O PREVODE VLASTNÍCTVA	65
Druhý diel	86
ZMLUVY O PRENECHANÍ VECI NA UŽÍVANIE	86
Tretí diel	124
ZMLUVY O KONANÍ ALEBO O VÝSLEDKU KONANIA	124
Štvrtý diel	161

ODVÁŽNE ZMLUVY	161
Piaty diel.....	165
ZÁVÄZKY Z PRÁVNÝCH ÚKONOV JEDNEJ OSOBY	165

NÁVRH
KODIFIKAČNEJ
KOMISIE

PIATA ČASŤ ZÁVÄZKOVÉ PRÁVO

Prvá hlava VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Prvý diel ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Podstata záväzku

(1) Záväzok je právny vzťah, z ktorého má veriteľ právo požadovať od dlžníka, aby niečo plnil (pohľadávka), a dlžník má povinnosť to splniť (dlh).

(2) Plnenie môže spočívať v povinnosti niečo dať, niečo konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť.

§ 2

Právne dôvody vzniku záväzkov

Záväzky vznikajú zo zmlúv, zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia, z konania bez príkazu, z verejného prisľubu alebo z iných dôvodov, s ktorými zákon vznik záväzkov spája.

§ 3

Kauza záväzku

(1) Platnosti právneho úkonu nebráni, ak v ňom nie je vyjadrený dôvod plnenia dlžníka (kauza).

(2) Ak sa zo záväzku neplnilo ani len sčasti a dlžník poprel existenciu kauzy, je veriteľ povinný kauzu preukázať. Ak dlžník plnil zo záväzku aspoň sčasti, existencia kauzy sa predpokladá.

(3) Ak nie je podľa odseku 2 kauza záväzku preukázaná alebo ak bol predpoklad jej existencie vyvrátený, platí, že povinnosť plniť nevznikla. Ak už bolo zo záväzku plnené, vráti sa plnenie podľa pravidiel o bezdôvodnom obohatení.

(4) Pri záväzku z hromadného cenného papiera a pri záväzku, pri ktorom tak ustanovuje zákon, nie je veriteľ povinný preukazovať kauzu.

§ 4

Osobitné povinnosti strán

(1) Ak to vyplýva z obsahu alebo povahy záväzku, je každá strana povinná zohľadňovať práva a oprávnené záujmy druhej strany.

(2) Pri plnení sú strany povinné poskytnúť si potrebnú súčinnosť.

§ 5

Použitie ustanovení o zmluvách

Ustanovenia o záväzkoch zo zmlúv sa použijú aj na záväzky, ktoré vznikajú z iných právnych dôvodov, ak sa to neprieči povahe alebo účelu týchto záväzkov.

§ 6

Zmena záväzku

Záväzok nemožno meniť bez súhlasu jeho strán, ak zákon neustanovuje inak.

Druhý diel MNOHOŠŤ STRÁN

Prvý oddiel Solidárne záväzky

§ 7

Všeobecné ustanovenie

Solidárny záväzok je právny vzťah, z ktorého sú viacerí dlžníci zaviazaní spoločne a nerozdielne

(solidárny dlh), alebo z ktorého sú viacerí veritelia oprávnení spoločne a nerozdielne (solidárna pohľadávka).

§ 8

Právny dôvod solidárneho záväzku

Záväzok je solidárny, ak to vyplýva zo zákona, z dohody strán alebo z povahy plnenia.

§ 9

Solidárny záväzok s odlišnými spôsobmi plnenia

Záväzok môže byť solidárny aj vtedy, ak je každý z dlžníkov zaviazaný voči veriteľovi iným spôsobom, alebo ak je dlžník zaviazaný iným spôsobom voči každému z veriteľov.

Solidárne dlhy

§ 10

Podstata solidárneho dlhu

Ak sú viacerí dlžníci zviazaní veriteľovi spoločne a nerozdielne, môže veriteľ požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek z nich; je však povinný prijať plnenie aj od iného z dlžníkov.

§ 11

Prezumpcia solidarity

Ak je na základe zmluvy na rovnaké plnenie spoločne zviazaných viacero osôb, predpokladá sa, že sú zviazané spoločne a nerozdielne.

§ 12

Solidárne splnenie

Splnenie dlhu jedným z dlžníkov má právne účinky aj voči ostatným dlžníkom. To isté platí aj pre zánik záväzku započítaním a prijatím iného plnenia namiesto dlhovaného.

§ 13

Námietky dlžníka

Dlžník môže proti pohľadávke veriteľa použiť len svoje vlastné námietky a námietky spoločné všetkým dlžníkom.

§ 14

Podiely dlžníkov

Ak z dohody alebo iných okolností nevyplýva inak, sú podiely všetkých dlžníkov na dlhu rovnaké.

§ 15

Znevýhodnený dlžník

Dlžník, od ktorého veriteľ požaduje plnenie vo väčšom rozsahu, než zodpovedá jeho podielu, je povinný oznámiť to bez zbytočného odkladu ostatným dlžníkom. Môže od nich požadovať, aby dlh splnili podľa svojich podielov alebo aby ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili.

§ 16

Vyporiadanie dlžníkov

(1) Ak dlžník splnil dlh vo väčšom rozsahu než zodpovedá jeho podielu, môže od ostatných dlžníkov podľa ich podielov požadovať peňažnú náhradu a náhradu oprávnených nákladov spojených so splnením.

(2) Ostatní dlžníci môžu voči nemu uplatniť spoločné námietky proti veriteľovej pohľadávke, ktoré dlžník neuplatnil, hoci tak urobiť mohol, ako aj vlastné námietky týkajúce sa platnosti ich záväzku. Iné vlastné námietky môžu uplatniť len ak vyplývajú zo skutočností, o ktorých dlžník vedel alebo musel vedieť pri vzniku záväzku, alebo na ktoré dal súhlas.

(3) Ak dlžník nesplnil oznamovaciu povinnosť podľa § 15 včas, proti jeho pohľadávke na peňažné

náhrady podľa odseku 1 môže iný dlžník započítať svoju pohľadávku, ktorú by mohol započítať proti pohľadávke veriteľa, ak by bola oznamovacia povinnosť včas splnená. V takom prípade prejde táto pohľadávka voči veriteľovi v rozsahu započítania na dlžníka, ktorý dlh splnil.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa použijú aj pri zániku záväzku započítaním alebo prijatím iného plnenia namiesto dlhovaného.

§ 17

Rozšírené účinky zabezpečenia

(1) Zo zabezpečenia, ktorým dlžník zabezpečil veriteľovu pohľadávku, možno uspokojiť aj pohľadávku voči tomuto dlžníkovi na náhrady podľa § 16.

(2) Ak nebola veriteľova pohľadávka úplne uspokojená, má pri uspokojení z tohto zabezpečenia prednosť pred pohľadávkou na náhrady podľa § 16.

§ 18

Rozvrh podielu pre nemožnosť plnenia

Ak nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť alebo poskytnúť náhrady, rozvrhne sa jeho podiel na všetkých ostatných dlžníkoch pomerne podľa ich podielov. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia tým nie je dotknuté.

§ 19

Premĺčanie nároku na náhrady

(1) Nárok dlžníka na náhrady podľa § 16 sa premĺči rovnako, ako by sa premĺčal nárok veriteľa voči dlžníkovi, od ktorého sa náhrady požadujú; nie však skôr ako uplynutím šiestich mesiacov odo dňa, v ktorom dlžník požadujúci náhradu plnil veriteľovi

§ 20

Omeškanie veriteľa

Omeškanie veriteľa voči jednému z dlžníkov má právne účinky aj voči ostatným dlžníkom.

§ 21

Individuálny zánik dlhu

Odpustením dlhu medzi veriteľom a jedným z dlžníkov, alebo splnutím ich práva a povinnosti (§ 196), zaniká dlh v rozsahu podielu tohto dlžníka. Ustanovenie § 18 tým nie je dotknuté.

§ 22

Postúpenie pohľadávky

Postúpením pohľadávky prechádzajú na postupníka pohľadávky voči všetkým dlžníkom, a to aj vtedy, ak zo zmluvy o postúpení pohľadávky vyplýva, že sa vzťahuje iba na pohľadávku voči jednému z nich.

§ 23

Spoločné ustanovenie

Iné skutočnosti ako tie uvedené v § 12 a v § 19 až § 22, ktoré sa týkajú len jedného alebo len niektorých dlžníkov, najmä žiadosť o plnenie, omeškanie s plnením, nesplnenie, zmeny v plynutí premĺčacej lehoty, dohoda o zmene záväzku a uznanie dlhu, nepôsobia voči ostatným dlžníkom.

Solidárne pohľadávky

§ 24

Podstata solidárnej pohľadávky

(1) Ak sú viacerí veritelia oprávnení voči dlžníkovi spoločne a nerozdielne, môže ktorýkoľvek z nich požadovať od dlžníka celé plnenie a dlžník je oprávnený plniť ktorémukoľvek z nich.

(2) Ak však niektorý z veriteľov uplatní svoj nárok žalobou, je dlžník povinný plniť tomuto veriteľovi, ibaže o podaní žaloby nevedel. Ak svoj nárok žalobou uplatnili viacerí veritelia, je dlžník

povinný plniť tomu z nich, u ktorého sa o podaní žaloby dozvedel najskôr; inak môže plniť ktorémukoľvek z nich.

§ 25

Solidárne splnenie

Splnenie dlhu jednému z veriteľov má právne účinky aj voči ostatným veriteľom. To platí aj pre zánik záväzku započítaním. Ustanovenie § 24 ods. 2 tým nie je dotknuté.

§ 26

Námietky dlžníka

Dlžník môže proti pohľadávke použiť iba námietky uplatniteľné voči všetkým veriteľom a námietky, ktoré má voči veriteľovi, ktorému má plniť.

§ 27

Podiely veriteľov

Ak z dohody alebo iných okolností nevyplýva inak, sú podiely všetkých veriteľov na pohľadávke rovnaké.

§ 28

Vyporiadanie veriteľov

Veriteľ, ktorý prijal plnenie, je povinný vyporiadať sa s ostatnými veriteľmi podľa ich podielov.

§ 29

Premlčanie nároku na vyporiadanie

Nárok veriteľa na vyporiadanie podľa § 28 sa premlčí rovnako, ako by sa premlčal jeho nárok voči dlžníkovi; nie však skôr ako uplynutím šiestich mesiacov od plnenia dlžníka.

§ 30

Omeškanie veriteľa

Omeškanie jedného z veriteľov má právne účinky aj voči ostatným veriteľom.

§ 31

Individuálny zánik dlhu

Odpustením dlhu medzi jedným z veriteľov a dlžníkom, alebo splnutím ich práva a povinnosti (§ 196), zaniká dlh v rozsahu podielu tohto veriteľa.

§ 32

Postúpenie pohľadávky

Ak jeden z veriteľov postúpi svoju pohľadávku voči dlžníkovi, stáva sa postupník oprávneným spoločne a nerozdielne spolu s ostatnými veriteľmi; postupca však ručí ostatným veriteľom za splnenie povinnosti podľa § 28 postupníkom.

§ 33

Spoločné ustanovenie

Iné skutočnosti ako tie uvedené v § 25 a v § 28 až § 32, ktoré sa týkajú len jedného alebo len niektorých z veriteľov, najmä žiadosť o plnenie, omeškanie s plnením, nesplnenie, zmeny v plynutí premlčacej lehoty, prijatie iného plnenia namiesto dlhovaného, dohoda o zmene záväzku a uznanie dlhu, nepôsobia voči ostatným veriteľom.

Druhý oddiel Delené záväzky

§ 34

Delené dlhy

Ak sú viacerí dlžníci zaviazaní veriteľovi na deliteľné plnenie, delí sa dlh na toľko na sebe nezávislých dlhov, koľko je dlžníkov. Ak z dohody alebo iných okolností nevyplýva inak, sú všetky dlhy rovnaké.

§ 35

Delené pohľadávky

Ak je dlžník zviazaný viacerým veriteľom na deliteľné plnenie, delí sa pohľadávka na toľko na sebe nezávislých pohľadávok, koľko je veriteľov. Ak z dohody alebo iných okolností nevyplýva inak, sú všetky pohľadávky rovnaké.

Tretí oddiel

Nedielne záväzky

§ 36

Nedielne dlhy

Ak sú viacerí dlžníci zaviazaní veriteľovi na nedeliteľné plnenie, sú na toto plnenie zviazaní spoločne a nerozdielne, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

§ 37

Nerозlučné dlhy

Ak si nedeliteľné plnenie vyžaduje spoločnú činnosť všetkých zviazaných dlžníkov, môže veriteľ požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich a dlžníci sú povinní plniť spoločne.

§ 38

Nedielne pohľadávky

(1) Ak je dlžník zviazaný viacerým veriteľom na nedeliteľné plnenie, môže plniť ktorémukoľvek z nich. Splnením jednému z veriteľov dlh zanikne.

(2) Dlžník nie je povinný plniť jednému zo svojich veriteľov bez súhlasu ostatných veriteľov. Ak sa všetci veritelia nedohodnú, môže dlžník zložiť plnenie do notárskej úschovy na účely splnenia dlhu.

(3) Popri odsekoch 1 a 2 sa na nedielne pohľadávky primerane použijú ustanovenia tohto zákona o solidárnych pohľadávkach.

Tretí diel

ZMENA OBSAHU ZÁVÄZKU

§ 39

Dohoda strán

(1) Strany môžu dohodou meniť vzájomné práva a povinnosti.

(2) Ak z dohody nevyplýva, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú na jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti.

§ 40

Zabezpečenie záväzku

Dohoda o zmene obsahu záväzku nemá vplyv na jeho zabezpečenie. Ak však tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, neprejavila s dohodou súhlas, je zviazaná len v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohla namietat', keby dohoda o zmene obsahu záväzku nebola uzavretá.

§ 41

Omeškanie dlžníka alebo veriteľa

Omeškanie dlžníka alebo veriteľa má za následok zmenu obsahu záväzku spôsobom a v rozsahu, ktorý vyplýva najmä z ustanovení tohto zákona o nesplnení a prostriedkoch nápravy.

Štvrtý diel
ZMENA STRÁN ZÁVÄZKU

Prvý oddiel
Postúpenie pohľadávky

§ 42

Zmluva o postúpení pohľadávky

Veriteľ môže postúpiť svoju pohľadávku alebo jej časť zmluvou inému aj bez súhlasu dlžníka.

§ 43

Predmet postúpenia

S postúpenou pohľadávkou prechádza na postupníka aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené, vrátane zabezpečenia.

§ 44

Budúca pohľadávka a súbor pohľadávok

(1) Postúpiť možno aj budúcu pohľadávku, ak je dostatočne určená, alebo ak je dostatočne určený záväzok, z ktorého má vzniknúť.

(2) Súbor existujúcich alebo budúcich pohľadávok môže byť predmetom postúpenia, ak sú v zmluve o jeho postúpení dostatočne určené jednotlivé pohľadávky alebo záväzky, z ktorých vznikli alebo majú vzniknúť.

§ 45

Zákaz postúpenia

(1) Postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa, alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil v neprospech dlžníka. To neplatí, ak dlžník s postúpením pohľadávky súhlasil.

(2) Dohoda medzi veriteľom a dlžníkom, ktorá zakazuje alebo obmedzuje postúpenie pohľadávky, nemá účinky voči tretím osobám. Zodpovednosť postupcu za porušenie takejto dohody tým nie je dotknutá.

§ 46

Účinky postúpenia

(1) Účinky postúpenia pohľadávky nastanú uzavretím zmluvy, ak z jej obsahu nevyplýva, že majú nastať neskôr.

(2) Účinky postúpenia budúcej pohľadávky nastanú jej vznikom, ak zo zmluvy nevyplýva, že majú nastať neskôr.

§ 47

Súvisiace povinnosti postupcu

(1) Postupca je povinný poskytnúť postupníkovi všetky informácie a odovzdať mu doklady potrebné na uplatnenie postúpenej pohľadávky a práv, ktoré s pohľadávkou na postupníka prešli.

(2) Na žiadosť postupníka je postupca povinný vystaviť mu písomné potvrdenie o postúpení pohľadávky.

§ 48

Oznámenie a preukázanie postúpenia

(1) Postúpenie pohľadávky je postupca povinný oznámiť dlžníkovi bez zbytočného odkladu. Oznámenie možno vziať späť iba so súhlasom toho, kto bol v oznámení označený za postupníka.

(2) Kým postupca dlžníkovi postúpenie pohľadávky neoznámi, alebo kým mu postupník postúpenie pohľadávky nepreukáže, môže sa dlžník zbaviť dlhu tým, že splní postupcovi alebo sa s ním inak vyporiada. To neplatí, ak dlžník v čase plnenia vedel o postúpení pohľadávky.

(3) Postupníkovi na preukázanie postúpenia pohľadávky stačí, ak dlžníkovi predloží písomné potvrdenie postupcu o postúpení pohľadávky. Postúpenie pohľadávky môže postupník dlžníkovi

preukázať aj zmluvou o postúpení pohľadávky alebo iným spôsobom. Ak postúpenie pohľadávky oznámil dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený dožadovať sa preukázania postúpenia od postupníka.

(4) Ak postúpil veriteľ tú istú pohľadávku viacerým osobám, je voči dlžníkovi účinné to postúpenie, o ktorom sa dozvedel najskôr.

§ 49

Zabezpečenie poskytnuté tret'ou osobou

Postúpenie pohľadávky nie je účinné voči osobe odlišnej od dlžníka, ktorá zabezpečila pohľadávku záložným právom, ručením alebo iným spôsobom, kým jej postupca postúpenie pohľadávky neoznámi alebo kým jej postupník postúpenie pohľadávky nepreukáže; to neplatí, ak o postúpení pohľadávky vedela už skôr. Ustanovenie § 48 ods. 3 sa použije primerane.

§ 50

Ochrana dlžníka

Dlžník, ktorý poskytne plnenie osobe označenej za postupníka v oznámení alebo písomnom potvrdení veriteľa o postúpení pohľadávky, sa zbaví svojho dlhu. To neplatí, ak dlžník v čase plnenia vedel, že veriteľom označená osoba nie je postupníkom. Právo veriteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia tým nie je dotknuté.

§ 51

Námietky dlžníka

(1) Námietky proti pohľadávke, ktoré mohol dlžník uplatniť v čase postúpenia, mu zostávajú zachované aj po postúpení pohľadávky.

(2) Ak nie je v odseku 3 ustanovené inak, môže dlžník použiť na započítanie voči postupníkovi aj svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči postupcovi, ktorú mal v čase, keď mu bolo postúpenie oznámené alebo preukázané, ak ju oznámil postupníkovi bez zbytočného odkladu. To platí aj v prípade, ak pohľadávka dlžníka voči postupcovi nebola ešte v čase oznámenia alebo preukázania postúpenia splatná.

(3) Proti postúpenej pohľadávke nemôže dlžník započítat' svoju pohľadávku voči postupcovi

- a) ktorú nadobudol od tretej osoby v čase, keď vedel alebo musel vedieť o postúpení pohľadávky, alebo
- b) ktorá je splatná neskôr ako postúpená pohľadávka a nebola splatnou v čase, keď bolo dlžníkovi postúpenie pohľadávky oznámené postupcom alebo preukázané postupníkom, alebo
- c) ktorá vznikla zo zodpovednosti postupcu za porušenie dohody zakazujúcej alebo obmedzujúcej postúpenie pohľadávky (§ 45 ods. 2).

(4) Proti postúpenej pohľadávke môže dlžník započítat' aj svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči postupníkovi. Ustanovenie § 53 ods. 2 tým nie je dotknuté.

§ 52

Zodpovednosť postupcu

(1) Ak bola pohľadávka postúpená odplatne, zodpovedá postupca postupníkovi najviac do výšky prijatej odplaty s úrokom podľa

- a) za to, že pohľadávka v čase účinkov postúpenia existovala,
- b) ak postúpená pohľadávka alebo jej časť zanikla započítaním pohľadávky, ktorú mal dlžník voči postupcovi,
- c) za vymožitelnosť postúpenej pohľadávky, ak sa na to postupníkovi zaviazal a ak postupník pohľadávku vymáhal bez zbytočného odkladu.

(2) Plnenie prijaté od dlžníka na uspokojenie postúpenej pohľadávky je postupca povinný vydať postupníkovi bez zbytočného odkladu.

§ 53

Vymáhanie pohľadávky postupcom

(1) Na žiadosť postupníka môže postupca vymáhať postúpenú pohľadávku vo svojom mene na účet postupníka. Ak už bolo postúpenie pohľadávky dlžníkovi oznámené postupcom alebo preukázané

postupníkom, môže postupca postúpenú pohľadávku vymáhať iba ak ju nevymáha postupník a postupca dlžníkovi preukáže súhlas postupníka s týmto vymáhaním.

(2) Proti postúpenej pohľadávke, ktorú vymáha postupca, môže dlžník započítať iba také svoje pohľadávky spôsobilé na započítanie, ktoré má v čase vymáhania voči postupcovi, nie voči postupníkovi. To neplatí, ak už bolo postúpenie pohľadávky dlžníkovi oznámené postupcom alebo preukázané postupníkom.

Druhý oddiel

Prevzatie dlhu

§ 54

Dohoda o prevzatí dlhu

Kto sa dohodne s dlžníkom, že preberá jeho dlh, nastúpi ako dlžník na jeho miesto, ak s tým veriteľ súhlasí.

§ 55

Súhlas veriteľa

(1) Veriteľ môže s prevzatím dlhu súhlasiť aj vopred. Účinky prevzatia dlhu v takom prípade nastanú až keď veriteľovi prevzatie dlhu oznámi pôvodný dlžník alebo preukáže ten, kto dlh prevzal.

(2) Veriteľ môže svoj vopred vyjadrený súhlas s prevzatím dlhu odvolať až kým nenastanú účinky prevzatia dlhu.

§ 56

Obsah záväzku a jeho zabezpečenie

Obsah záväzku sa prevzatím dlhu nemení. Zabezpečenie prevzatého dlhu poskytnuté tretou osobou však trvá len vtedy, ak táto osoba vyjadrila súhlas so zmenou v osobe dlžníka.

§ 57

Námietky voči veriteľovi

Námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj ten, kto dlh prevzal. Nemôže však proti pohľadávke veriteľa započítať pohľadávku pôvodného dlžníka.

Tretí oddiel

Pristúpenie k dlhu a prevzatie plnenia

§ 58

Dohoda o pristúpení k dlhu

Kto sa bez súhlasu dlžníka dohodne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho dlh, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne.

§ 59

Zabezpečenie poskytnuté tretou osobou

Ak poskytla zabezpečenie dlhu pôvodného dlžníka tretia osoba, nemôže sa voči nej veriteľ domáhať práv zo zabezpečenia pre neplnenie prístupujúceho dlžníka. To neplatí, ak takáto osoba s pristúpením k dlhu súhlasila.

§ 60

Námietky voči veriteľovi

Námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj ten, kto pristúpil k dlhu. Nemôže však proti pohľadávke veriteľa započítať pohľadávku pôvodného dlžníka.

§ 61

Prevzatie plnenia

Kto sa bez súhlasu veriteľa dohodne s dlžníkom, že splní jeho dlh, je voči dlžníkovi zaviazaný plniť

namiesto neho veriteľovi; veriteľovi však z toho priame právo nevznikne.

Štvrtý oddiel Prevod zmluvy

§ 62

Prevod zmluvy na tretiu osobu

Zmluvná strana môže svoje práva a povinnosti zo zmluvy previesť na iného, ak s tým druhá zmluvná strana súhlasí.

§ 63

Súhlas s prevodom zmluvy

(1) Súhlas s prevodom zmluvy môže byť vyjadrený aj vopred. Účinky prevodu zmluvy v takom prípade nastanú až keď tomu, kto s prevodom zmluvy vopred súhlasil, prevodca prevod zmluvy oznámi alebo nadobúdateľ preukáže.

(2) Zmluvná strana môže svoj vopred vyjadrený súhlas s prevodom zmluvy odvolať až kým nenastanú účinky prevodu zmluvy.

§ 64

Prevod zmluvy indosamentom

(1) Ak je zmluva písomne uzavretá výslovne na rad niektorej zmluvnej strany alebo ak obsahuje iné ustanovenie rovnakého významu, považuje sa to za vopred vyjadrený neodvolateľný súhlas druhej zmluvnej strany s prevodom zmluvy a zmluvná strana, na rad ktorej je zmluva uzavretá, môže previesť zmluvu na tretiu osobu indosamentom. Ustanovenie § 63 ods. 1 tým nie je dotknuté.

(2) Na prevod zmluvy indosamentom sa primerane použijú právne predpisy o zmenkách, okrem ustanovení o proteste, námietkach, zodpovednosti indosanta a o blankoindosamente.

(3) Ten, kto previedol zmluvu indosamentom, ručí druhej zmluvnej strane za splnenie povinností vyplývajúcich zo zmluvy indosatárom.

(4) Spotrebiteľskú zmluvu môže indosamentom previesť iba spotrebiteľ.

§ 65

Spoločné ustanovenie

Pri prevode zmluvy sa na prevod práv použijú ustanovenia o postúpení pohľadávky a na prevod povinností ustanovenia o prevzatí dlhu, ak zákon neustanovuje inak.

Piaty oddiel Poukážka

§ 66

Základné ustanovenia

(1) Poukážka oprávňuje poukazníka vybrať plnenie u poukázanca a poukázanca oprávňuje plniť poukazníkovi na účet poukazcu.

(2) Poukážku možno vystaviť aj na rad alebo na doručiteľa.

(3) Záväzok medzi poukazcom a poukázancom sa spravuje ustanoveniami tohto zákona o príkaznej zmluve, ak medzi nimi nie záväzok z iného právneho dôvodu; poukážka však nezanikne smrťou ani jedného z nich.

§ 67

Priятие poukážky

(1) Poukázanec je povinný plniť podľa poukážky len ak ju prijme.

(2) Poukázanec je povinný poukážku prijať, ak je to, čo má z poukážky plniť, už poukazcovi dlžný a nejde o premĺčaný nárok. Ak nie je dohodnuté inak, jeho dlh voči poukazcovi zanikne iba tým, že splní podľa poukážky poukazníkovi, a to v rozsahu tohto plnenia.

(3) Ak ide o poukážku na rad alebo na doručiteľa, je poukázanec povinný plniť len ak sa mu vydá

kvitovaná poukážka.

§ 68

Splnenie dlhu poukazcu prostredníctvom poukážky

(1) Ak poukazník súhlasil, že sa prostredníctvom poukážky splní dlh poukazcu voči nemu, je poukazník povinný vyzvať poukázanca na plnenie.

(2) Dlh poukazcu voči poukazníkovi zanikne v rozsahu plnenia poukázanca poukazníkovi podľa poukážky.

(3) Poukazník sa môže domáhať splnenia dlhu podľa odseku 1 od poukazcu len ak dlh nebol včas splnený prostredníctvom poukážky.

§ 69

Oznamovacia povinnosť poukazníka

Ak poukázanec odmietne poukážku prijať alebo podľa nej plniť, alebo ak poukazník nechce alebo nemôže poukážku použiť, je poukazník povinný oznámiť to poukazcovi bez zbytočného odkladu.

§ 70

Odvolanie poukážky

Poukazca môže poukážku odvolať, kým ju poukázanec neprijal voči poukazníkovi. Či odvolanie poukážky pôsobí aj voči poukazníkovi závisí od právneho vzťahu medzi poukazcom a poukazníkom.

§ 71

Doba platnosti poukážky

Ak je na poukážke uvedená doba jej platnosti, právo poukazníka na plnenie podľa poukážky zanikne, ak sa neuplatnilo u poukázanca do uplynutia tejto doby.

§ 72

Námietky poukázanca

(1) Ak poukázanec prijme poukážku voči poukazníkovi, môže uplatniť len také námietky, ktoré sa týkajú platnosti poukážky alebo jej prijatia, námietky ktoré vyplývajú z obsahu poukážky alebo z vlastného vzťahu medzi poukázancom s poukazníkom.

(2) Ak však bola poukážka prevezená rubopisom (§ 74 ods. 1), môže poukázanec uplatniť voči osobe oprávnenej z rubopisu len také námietky, ktoré vyplývajú z obsahu poukážky alebo z jeho vlastného vzťahu s takouto osobou.

§ 73

Premlčanie nároku poukazníka

Ak sa prostredníctvom poukážky má splniť dlh poukazcu voči poukazníkovi a premlčacia lehota nároku, ktorý z tohto dlhu vyplýva, začala medzi nimi plynúť skôr než poukázanec oznámil poukazníkovi prijatie poukážky, začne premlčacia lehota nároku poukazníka voči poukázancovi z poukážky plynúť od tohto oznámenia. Ustanovenie § 71 tým nie je dotknuté.

§ 74

Poukážka na rad

(1) Ak bola poukážka vystavená na rad, možno ju previesť rubopisom.

(2) Rubopisom prechádzajú všetky práva z poukážky na osobu oprávnenú z rubopisu.

(3) O náležitostiach rubopisu a jeho prijatia, ako aj o tom, kto je z rubopisu oprávnený a ako svoje právo preukazuje, platia predpisy o zmenkách. Podľa nich sa taktiež posúdi, od koho môže poukážku požadovať ten, kto o ňu prišiel.

§ 75

Poukážka na doručiteľa

Ak bola poukážka vystavená na doručiteľa, je z nej na plnenie oprávnený ten, kto ju poukázancovi predloží.

Piaty diel
ZABEZPEČENIE ZÁVÄZKU

Prvý oddiel
Všeobecné ustanovenia

§ 76

Základné ustanovenia

- (1) Záväzok možno zabezpečiť jedným alebo viacerými zabezpečovacími prostriedkami.
(2) Zabezpečiť možno záväzok alebo jeho časť, ktorý pri vzniku zabezpečenia trvá, ako aj budúci záväzok alebo záväzok, ktorého vznik závisí od splnenia podmienky.

§ 77

Zánik zabezpečenia

Zabezpečenie zaniká najneskôr zánikom zabezpečeného záväzku, ak zákon neustanovuje inak.

§ 78

Zábezpeka

Povinnosť dať zábezpeku možno splniť najmä zriadením záložného práva alebo spôsobilým ručiteľom.

§ 79

Hodnota zábezpeky

Nikto nie je povinný prijať vec alebo právo ako zábezpeku do sumy vyššej, než koľko sú dve tretiny ich obvyklej ceny.

§ 80

Odplata za zabezpečenie

Ak má zabezpečenie záväzku poskytnúť tretia osoba, môže si s dlžníkom alebo veriteľom dojednať za poskytnutie zabezpečenia odplatu.

Druhý oddiel

Peňažná zábezpeka

§ 81

Všeobecné ustanovenie

Peňažná zábezpeka je suma, ktorú zmluvná strana vopred zaplatila druhej zmluvnej strane na zabezpečenie svojho dlhu.

§ 82

Započítanie peňažnej zábezpeky

(1) Ak je peňažnou zábezpekou zabezpečený peňažný dlh, započíta sa tento dlh ku dňu svojej splatnosti do výšky peňažnej zábezpeky. V rozsahu započítania sa dlh považuje za splnený.

(2) Peňažnú zábezpeku, ktorá nebola započítaná podľa odseku 1, môže veriteľ použiť na uspokojenie svojich práv z nesplnenia zabezpečeného dlhu (§ 207), ak za nesplnenie zodpovedá zmluvná strana, ktorá peňažnú zábezpeku zložila.

§ 83

Nespotrebovaná peňažná zábezpeka

Ak dlh zabezpečený peňažnou zábezpekou zanikol splnením alebo iným spôsobom, vráti veriteľ jej nespotrebovanú časť zložiteľovi v dohodnutej lehote, inak do 15 dní od zániku zabezpečeného dlhu. Ustanovenie § 82 ods. 2 tým nie je dotknuté.

Tretí oddiel
Zmluvná pokuta alebo iná zmluvná sankcia

§ 84

Dohoda o zmluvnej sankcii

Závazok možno zabezpečiť zmluvnou pokutou alebo inou zmluvnou sankciou na základe dohody o zmluvnej sankcii podľa ustanovení tohto zákona o nesplnení a prostriedkoch nápravy.

Štvrtý oddiel
Ručenie

§ 85

Zmluva o ručení

(1) Zmluvou o ručení sa ručiteľ veriteľovi zaväzuje, že uspokojí jeho pohľadávku, ak ju neuspokojí dlžník.

(2) Zmluva o ručení musí byť uzavretá písomne.

§ 86

Zabezpečený záväzok

Ručením možno zabezpečiť platný záväzok dlžníka alebo jeho časť. Vzniku ručenia nebráni, ak je záväzok dlžníka neplatný len pre nespôsobilosť dlžníka zaväzovať sa, o ktorej ručiteľ v čase vzniku ručenia vedel alebo musel vedieť. Ustanovenie § 76 ods. 2 tým nie je dotknuté.

§ 87

Rozsah ručenia

Ručenie zabezpečuje záväzok do výšky veriteľovej pohľadávky, vrátane jej príslušenstva a nárokov z dlžníkovho nesplnenia.

§ 88

Obmedzenie ručenia

Ručenie môže byť obmedzené na určitú dobu, do určitej výšky plnenia alebo inou podmienkou.

§ 89

Čiastočné uspokojenie veriteľa

Ak je ručením zabezpečená iba časť záväzku, neznižuje sa rozsah ručenia čiastočným uspokojením veriteľovej pohľadávky, ak zostáva dlh nesplnený vo výške, v akej je zabezpečený ručením.

§ 90

Ručiteľský záväzok

(1) Ručiteľ je zaviazaný veriteľovi spoločne a nerozdielne s dlžníkom.

(2) Ak sa za ten istý záväzok zaručí viac ručiteľov, ručí každý z nich spoločne a nerozdielne s ostatnými ručiteľmi.

§ 91

Ochrana ručiteľa

(1) Dohoda medzi veriteľom a dlžníkom, na základe ktorej sa zabezpečený záväzok stane väčším, obťažnejším alebo splatným skôr, nemá účinky voči ručiteľovi, ak k takejto dohode dôjde po vzniku ručenia. To neplatí, ak ručenie zabezpečuje všetky pohľadávky veriteľa z jedného alebo viacerých záväzkov, alebo všetky pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi.

(2) Uznatie dlhu je voči ručiteľovi účinné len ak s ním vyjadrí súhlas.

§ 92

Oznamovacie povinnosti veriteľa a dlžníka

(1) Ak o to ručiteľ požiada, je veriteľ povinný oznámiť mu bez zbytočného odkladu výšku svojej

zabezpečenej pohľadávky.

(2) Po splatnosti zabezpečenej pohľadávky môže ručiteľ od dlžníka žiadať, aby mu oznámil všetky námietky a na započítanie spôsobilé pohľadávky, ktoré môže dlžník proti zabezpečenej pohľadávke uplatniť.

§ 93

Oznámenie o plnení

(1) Ručiteľ je povinný oznámiť dlžníkovi bez zbytočného odkladu, že splnil zabezpečený dlh alebo jeho časť.

(2) Ak ručiteľ nesplní svoju povinnosť podľa odseku 1 a dlžník poskytne veriteľovi plnenie na uspokojenie rovnakej pohľadávky, neprechádzajú v rozsahu takéhoto plnenia dlžníka na ručiteľa práva veriteľa podľa § 95, ak dlžník pri vlastnom plnení nevedel a nemusel vedieť o plnení ručiteľa. Ručiteľ sa však môže v rozsahu takéhoto plnenia domáhať vydania bezdôvodného obohatenia od veriteľa, ak veriteľ nevrátil plnenie dlžníkovi. Plnenie vrátené veriteľom je dlžník povinný vydať ručiteľovi.

(3) Dlžník je povinný oznámiť ručiteľovi, že splnil zabezpečený dlh alebo jeho časť a zodpovedá za škodu, ktorá ručiteľovi vznikne nesplnením tejto povinnosti. To neplatí, ak ručiteľ vedel alebo musel vedieť o plnení dlžníka. Právo ručiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia tým nie je dotknuté.

§ 94

Námietky ručiteľa

(1) Ručiteľ môže voči veriteľovi uplatniť všetky námietky, na ktorých uplatnenie by bol oprávnený dlžník, a použiť na započítanie spôsobilé pohľadávky dlžníka voči veriteľovi. To platí aj v prípade, ak sa dlžník svojich námietok voči veriteľovi vzdal.

(2) Ak ručiteľ uplatní voči veriteľovi neúspešne námietku, ktorú mu oznámil dlžník, je dlžník povinný nahradiť ručiteľovi náklady, ktoré mu tým vznikli.

(3) Na započítanie môže ručiteľ použiť aj svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči veriteľovi.

§ 95

Plnenie ručiteľa a prechod práv

(1) Ručiteľ, ktorý splnil zabezpečený dlh alebo jeho časť, vstupuje v rozsahu tohto plnenia do práv veriteľa. Pohľadávka veriteľa s príslušenstvom prechádza na ručiteľa vrátane zabezpečenia a iných práv s ňou spojených.

(2) Práva veriteľa prechádzajú na ručiteľa bez ohľadu na zákaz ich prevodu dojednaný dlžníkom.

(3) Voči ostatným ručiteľom a iným osobám odlišným od dlžníka, ktoré poskytli zabezpečenie, sa môže ručiteľ domáhať plnenia iba v rozsahu, ktorý vyplýva z § 16.

(4) Veriteľ je povinný poskytnúť ručiteľovi všetky informácie a doklady potrebné na uplatnenie práv, ktoré na ručiteľa prešli.

§ 96

Premĺčanie ručiteľových nárokov

Nároky, ktoré prešli na ručiteľa podľa § 95, sa nepremĺčia skôr než po uplynutí šiestich mesiacov od plnenia ručiteľa. To neplatí, ak ručiteľ splnil dlh, z ktorého vyplýva premĺčaný nárok.

§ 97

Námietky dlžníka voči ručiteľovi

(1) Dlžník môže voči ručiteľovi uplatniť všetky námietky a na započítanie spôsobilé pohľadávky, ktoré by bol oprávnený uplatniť voči veriteľovi, keby od neho veriteľ plnenie vymáhal. Ustanovenia tohto zákona o bezdôvodnom obohatení tým nie sú dotknuté.

(2) Podľa odseku 1 nemôže dlžník voči ručiteľovi uplatniť námietky a na započítanie spôsobilé pohľadávky, na ktoré ručiteľa neupozornil najneskôr bez zbytočného odkladu po tom ako sa dozvedel, že veriteľ sa domáha plnenia od ručiteľa.

(3) Dlžník môže voči ručiteľovi uplatniť aj námietky z vlastného vzťahu s ručiteľom a proti pohľadávke ručiteľa započítať svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči ručiteľovi.

§ 98

Vedomé neuplatnenie námietok ručiteľom

Ak ručiteľ splnil zabezpečený dlh alebo jeho časť bez toho, aby uplatnil voči veriteľovi dôvodnú námietku dlžníka alebo započítal proti pohľadávke veriteľa na započítanie spôsobilú pohľadávku dlžníka o ktorých vedel alebo musel vedieť v čase plnenia, neprechádzajú na neho v rozsahu tejto námietky alebo pohľadávky práva veriteľa podľa § 95.

§ 99

Plnenie područiteľa

Ak zabezpečenú pohľadávku veriteľa alebo jej časť uspokojí osoba, ktorá ručí za záväzok ručiteľa, nadobudne v rozsahu tohto plnenia rovnaké práva, aké by v prípade vlastného plnenia nadobudol ručiteľ.

§ 100

Predčasné plnenie ručiteľa

Ručiteľ, ktorý splnil zabezpečený dlh alebo jeho časť pred splatnosťou, sa môže voči dlžníkovi a iným osobám domáhať plnenia až po splatnosti zabezpečeného dlhu.

§ 101

Prednosť práv veriteľa

Ak nebol plnením ručiteľa splnený celý zabezpečený dlh, majú práva veriteľa vyplývajúce z jeho zabezpečenia prednosť pred právami, ktoré na ručiteľa prešli v dôsledku plnenia.

§ 102

Niektoré ustanovenia o zániku ručenia

- (1) Ručenie zaniká zánikom dlhu, ktorý zabezpečuje.
- (2) Smrťou alebo zánikom dlžníka ručenie nezaniká.
- (3) Ručenie obmedzené na určitú dobu zaniká uplynutím dojednanej doby; to neplatí, ak sa veriteľ pred jej uplynutím domáha splnenia splatného dlhu od ručiteľa v konaní pred príslušným orgánom a v tomto konaní riadne pokračuje.

§ 103

Odpustenie dlhu ručiteľovi

- (1) Odpustenie dlhu ručiteľovi nemá vplyv na povinnosť dlžníka plniť. Ak však odpustil veriteľ dlh jednému z viacerých ručiteľov, môže každý ručiteľ, ktorému nebol dlh odpustený, uplatniť aj námietky toho ručiteľa, ktorému veriteľ dlh odpustil.
- (2) Odsek 1 rovnako platí aj v prípade, ak sa veriteľ voči ručiteľovi vzdal svojich práv z ručenia.

§ 104

Použitie ustanovení o ručení

Ustanovenia tohto oddielu sa primerane použijú aj na ručenie, ktoré vzniklo zo zákona.

Piaty oddiel

Finančná záruka

§ 105

Základné ustanovenia

- (1) Finančná záruka vzniká písomným vyhlásením vystaviteľa v záručnej listine, že uspokojí veriteľa (beneficient) do výšky určitej peňažnej sumy podľa obsahu záručnej listiny, ak tretia osoba (dlžník) nesplní určitú povinnosť alebo sa splnia iné podmienky určené v záručnej listine. Ak je vystaviteľom banka alebo pobočka zahraničnej banky ide o bankovú záruku.
- (2) Dohodu o vystavení finančnej záruky môže s vystaviteľom uzavrieť dlžník alebo iná osoba odlišná od beneficenta.

§ 106

Postavenie vystaviteľa

(1)Vystaviteľ finančnej záruky nie je viazaný právnym vzťahom, z ktorého vznikla alebo má vzniknúť povinnosť, ktorej splnenie je zabezpečené finančnou zárukou.

(2)Po odovzdaní záručnej listiny dlžníkovi, beneficiantovi alebo inej osobe nemôže vystaviteľ finančnú záruku odvolať.

§ 107

Finančná záruka pri nepeňažnej povinnosti

Ak je finančnou zárukou zabezpečené splnenie nepeňažnej povinnosti, predpokladá sa, že do výšky sumy určenej v záručnej listine je zabezpečená peňažná pohľadávka, ktorú by mal beneficiant voči dlžníkovi v prípade, ak by dlžník nepeňažný záväzok nesplnil.

§ 108

Potvrdenie finančnej záruky ďalšou osobou

(1)Ak finančnú záruku potvrdí ďalšia osoba, považuje sa táto osoba za ďalšieho vystaviteľa a beneficiant môže uplatniť svoje právo z finančnej záruky voči ktorémukoľvek z týchto vystaviteľov.

(2)Ten, kto potvrdil finančnú záruku a na jej základe plnil, má nárok na náhradu plnenia voči vystaviteľovi, ktorý ho o potvrdenie finančnej záruky požiadal.

§ 109

Oznámenie o bankovej záruke

Ak banka alebo pobočka zahraničnej banky oznámi, že iná banka alebo pobočka zahraničnej banky poskytla bankovú záruku, nevzniká oznamovateľovi záväzok z bankovej záruky; je však povinný nahradiť škodu spôsobenú nesprávnym oznámením.

§ 110

Zmena finančnej záruky

(1)Záručná listina môže určiť predĺženie platnosti finančnej záruky alebo zvýšenie peňažnej sumy na ktorú bola vystavená, a to k určitému dňu alebo pri splnení inej podmienky podľa dohody o vystavení finančnej záruky. Všetky podmienky zmeny finančnej záruky musia byť uvedené v záručnej listine.

(2)Ak nejde o zmenu podľa odseku 1, je akákoľvek zmena finančnej záruky možná iba so súhlasom beneficianta. Čiastočný alebo podmienený súhlas beneficianta nie je prípustný a považuje sa za odmietnutie zmeny finančnej záruky.

§ 111

Osobitné povinnosti vystaviteľa

(1)Vystaviteľ je povinný oznámiť bez zbytočného odkladu tomu, s kým bola uzavretá dohoda o vystavení finančnej záruky, akékoľvek uplatnenie práv z finančnej záruky.

(2)Ak vystaviteľ poskytol beneficiantovi plnenie z finančnej záruky, odovzdá bez zbytočného odkladu tomu, s kým bola uzavretá dohoda o vystavení finančnej záruky, kópiu výzvy na plnenie a dokumentov podľa § 113.

(3)Ak sa za vystaviteľa podľa odseku 1 alebo 2 považuje osoba, ktorá potvrdila finančnú záruku vystavenú iným vystaviteľom (§ 108), je takáto osoba povinná splniť povinnosti podľa odseku 1 a 2 aj voči vystaviteľovi finančnej záruky.

§ 112

Plnenie z finančnej záruky

(1)Vystaviteľ je povinný poskytnúť plnenie beneficiantovi do výšky a za podmienok určených v záručnej listine.

(2)Na finančnú záruku nemá účinok čiastočné plnenie dlžníka, ak je nesplnený zvyšok jeho zabezpečenej povinnosti rovnaký alebo vyšší ako suma, na ktorú znie záručná listina.

§ 113

Výzva na plnenie

Ak sú splnené podmienky uvedené v záručnej listine, je vystaviteľ povinný plniť, keď ho na to beneficiant písomne vyzval. Ak záručná listina podmieňuje plnenie vystaviteľa predložením určitého dokumentu, musí byť tento dokument predložený pri výzve na plnenie alebo bez zbytočného odkladu po nej, avšak vždy za trvania finančnej záruky.

§ 114

Plnenie banke

Ak je vystaviteľ povinný podľa záručnej listiny plniť v prospech beneficianta banke alebo pobočke zahraničnej banky, je povinný plniť na účet beneficianta v tejto banke alebo pobočke zahraničnej banky.

§ 115

Námietky vystaviteľa

(1)Vystaviteľ môže voči beneficiantovi uplatniť iba námietky, ktorých uplatnenie záručná listina pripúšťa.

(2)Ak zo záručnej listiny nevyplýva niečo iné, nemôže vystaviteľ uplatniť námietky, ktoré by bol oprávnený voči beneficiantovi uplatniť dlžník.

(3)Predchádzajúca výzva, aby dlžník splnil svoju zabezpečenú povinnosť, sa vyžaduje len ak to určuje záručná listina.

§ 116

Prevod finančnej záruky

(1)Právo na plnenie z finančnej záruky môže beneficiant postúpiť na tretiu osobu.

(2)Ak to záručná listina pripúšťa, môže beneficiant na tretiu osobu postúpiť aj právo uplatniť finančnú záruku; týmto postúpením sa prevádza aj právo na plnenie z finančnej záruky.

(3)Úkony podľa odseku 1 a 2 musia byť uskutočnené písomne.

§ 117

Finančná záruka na dobu určitú

Finančnú záruku možno obmedziť na určitú dobu. Ak beneficiant neuplatní svoje právo voči vystaviteľovi v dobe určenej záručnou listinou, finančná záruka zanikne.

§ 118

Právo vystaviteľa na náhradu

(1)Ten, kto s vystaviteľom uzavrel dohodu o vystavení finančnej záruky, je povinný nahradiť mu plnenie, ktoré bolo poskytnuté beneficiantovi podľa záručnej listiny vystavenej v súlade s dohodou. Ustanovenie § 108 ods. 2 tým nie je dotknuté.

(2)Osoba povinná nahradiť vystaviteľovi plnenie podľa odseku 1 nemôže voči nemu uplatniť námietky, ktoré by mohla uplatniť voči beneficiantovi, ak dohoda o vystavení finančnej záruky neobsahovala povinnosť vystaviteľa zahrnúť do záručnej listiny uplatnenie týchto námietok voči beneficiantovi.

§ 119

Vrátenie neoprávneného plnenia

Beneficiant, ktorý dosiahol na základe finančnej záruky plnenie, na ktoré nemal voči dlžníkovi nárok, vráti toto plnenie osobe povinnej na náhradu podľa § 118 ods. 1 a nahradí jej škodu tým spôsobenú.

§ 120

Použitie iných ustanovení zákona

(1)Na finančnú záruku sa inak primerane použijú ustanovenia tohto zákona o ručení.

(2)Na dohodu o vystavení finančnej záruky sa použijú ustanovenia tohto zákona o príkaznej zmluve.

Šiesty oddiel
Záložné právo

§ 121

Zmluva o zriadení záložného práva

Závazok možno zabezpečiť záložným právom k spôsobilému zálohu, a to na základe zmluvy o zriadení záložného práva podľa ustanovení tohto zákona o vecných právach, ak zákon neustanovuje inak.

Siedmy oddiel

Zabezpečovací prevod práva a zabezpečovacie postúpenie pohľadávky

§ 122

Základné ustanovenia

(1) Závazok možno zabezpečiť dočasným prevodom práva dlžníka alebo tretej osoby v prospech veriteľa (zabezpečovací prevod práva). Pri zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sa dočasne prevádza vlastníctvo právneho predmetu podľa všeobecných ustanovení o nadobudnutí vlastníctva zmluvou.

(2) Ak je prevádzané právo zapísané v katastri nehnuteľností alebo v inom verejnom registri, je veriteľ povinný oznámiť dočasnosť prevodu práva tomuto registru.

(3) Uspokojením zabezpečenej pohľadávky prechádza právo späť na toho, kto ho previedol.

(4) Pri zabezpečovacom prevode práva spojeného s cenným papierom sa postupuje primerane podľa osobitného predpisu.

§ 123

Zmluva o zabezpečovacom prevode práva

Zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí byť uzavretá písomne a musí obsahovať

- a) vymedzenie zabezpečeného záväzku,
- b) označenie práva, ktoré sa prevádza v prospech veriteľa,
- c) práva a povinnosti zmluvných strán k prevedenému právu počas trvania zabezpečovacieho prevodu práva,
- d) ocenenie prevedeného práva v peniazoch,
- e) spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva a najnižšie podanie v prípade dobrovoľnej dražby,
- f) označenie dlžníka, ak sa prevádza právo inej osoby než dlžníka.

§ 124

Obmedzenie veriteľa a jeho povinnosti

(1) Až do zániku zabezpečovacieho prevodu práva nie je veriteľ oprávnený preveďené právo previesť na tretiu osobu, ani ho v prospech tretej osoby zaťažiť. Ak je predmetom zmluvy o zabezpečovacom prevode práva nehnuteľnosť, vyznačí sa táto skutočnosť v katastri nehnuteľností.

(2) Ak zabezpečovací prevod práva spočíva v prevode vlastníckeho práva k veci a veriteľ je jej držiteľom, je povinný preveďenú vec chrániť pred poškodením, stratou a zničením. Ak je držiteľom veci dlžník, táto povinnosť platí pre neho rovnako.

§ 125

Výkon zabezpečovacieho prevodu práva

(1) Ak zabezpečený dlh nie je riadne a včas splnený, je veriteľ oprávnený začať výkon zabezpečovacieho prevodu práva a preveďené právo speňažiť spôsobom uvedeným v zmluve alebo dražbou podľa osobitného zákona.

(2) Dohody, ktorých obsahom alebo účelom je uspokojenie veriteľa tým, že si natrvalo ponechá preveďené právo, uzavreté pred splatnosťou zabezpečenej pohľadávky, sú neplatné.

(3) Začatie a spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva je veriteľ povinný písomne oznámiť osobe, ktorá zabezpečenie poskytla, a dlžníkovi aspoň 30 dní vopred.

(4) Ak je dohodnutý iný spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva ako speňažením na dražbe

podľa osobitného predpisu, je veriteľ pri výkone svojho práva povinný postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby právo previedol za cenu, za akú sa rovnaké alebo porovnateľné právo za porovnateľných podmienok zvyčajne prevádza; inak zodpovedá osobe, ktorá zabezpečenie poskytla, za spôsobenú škodu.

(5) Veriteľ má právo na náhradu nákladov účelne vynaložených v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva.

(6) Ak výťažok dosiahnutý vykonaním zabezpečovacieho práva prevyšuje zabezpečenú pohľadávku a jej príslušenstvo, je veriteľ bez zbytočného odkladu povinný vydať osobe, ktorá zabezpečenie poskytla, tú časť výťažku, ktorá po odpočítaní účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva prevyšuje zabezpečenú pohľadávku a jej príslušenstvo.

§ 126

Niektoré ustanovenia o zániku zabezpečovacieho prevodu práva

Zánikom zabezpečenej pohľadávky zaniká aj zabezpečovací prevod práva, ktoré tým prechádza späť na osobu, ktorá zabezpečenie poskytla. Veriteľ je bez zbytočného odkladu povinný právny predmet v jeho držbe vydať spolu s tým, čo k nemu pribudlo.

§ 127

Použitie iných ustanovení zákona

Na zabezpečovací prevod práva sa primerane použijú ustanovenia § 151j ods. 2, § 151l ods. 4, § 151m ods. 2, 3, 4, 7, 9, § 151mb ods. 1, § 151md ods. 1 až 3.

§ 128

Zabezpečovacie postúpenie pohľadávky

Závazok možno zabezpečiť postúpením pohľadávky dlžníka alebo pohľadávky tretej osoby na veriteľa, ak to zákon nevylučuje. Ustanovenia o zabezpečovacom prevode práva sa použijú primerane.

Ôsmy oddiel

Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov

§ 129

Zrážky zo mzdy

(1) Závazok možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy. Zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky zo mzdy pri exekúcii.

(2) Proti platiteľovi mzdy nadobudne veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi mzdy dohoda predloží.

(3) Ak bolo platiteľovi mzdy predložených viacero dohôd o zrážkach zo mzdy, ktoré sa týkajú toho istého dlžníka, vykoná platiteľ mzdy prednostne zrážky zo mzdy podľa dohody, ktorá mu bola predložená skôr. Na základe dohôd o zrážkach zo mzdy predložených platiteľovi mzdy v rovnaký deň sa vykonajú zrážky pomerne.

§ 130

Zrážky z iných príjmov

Ustanovenie § 129 sa použije aj na iné príjmy, s ktorými sa pri exekúcii nakladá ako so mzdou.

Deviaty oddiel

Uznanie dlhu

§ 131

Účinky uznania dlhu

Ak niekto písomne uzná svoj určitý dlh, predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento dlh trval v čase uznania. Tieto účinky nastanú aj v prípade, ak bol nárok veriteľa v čase uznania premlčaný.

§ 132

Platenie úroku a čiastočné plnenie

- (1)Platenie úroku má účinky uznania dlhu ohľadne sumy, z ktorej sa úrok platí.
- (2)Ak dlžník plní čiastočne, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno z okolností usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok dlhu.
- (3)Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nepoužijú, ak je nárok veriteľa premlčaný.

Desiaty oddiel

Osobitné ustanovenia o správe zabezpečenia záväzku

§ 133

Správa zabezpečenia záväzku

- (1)Banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky môže zmluvou podľa osobitného predpisu*) poveriť správou zabezpečenia záväzku inú osobu. Táto osoba môže uplatniť voči dlžníkovi alebo poskytovateľovi zabezpečenia rovnaké práva a plní voči nim rovnaké povinnosti ako veriteľ.
- (2)Banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky môže upraviť zdieľanie zabezpečovacieho práva na zabezpečenie viacerých existujúcich alebo budúcich pohľadávok aj iným spôsobom než prostredníctvom správy zabezpečenia záväzku.
- (3)Na správu zabezpečenia záväzku v prospech majiteľov dlhopisov sa použijú ustanovenia osobitného predpisu.*)

Šiesty diel

SPLNENIE DLHU

Prvý oddiel

Podstata splnenia

§ 134

Povinnosť dlžníka splniť dlh

- (1)Dlžník je povinný splniť dlh riadne a včas.
- (2)Dlžník splní dlh riadne a včas, ak ho splní v súlade s obsahom záväzku.

§ 135

Zánik dlhu splnením

Splnením dlh zanikne

Druhý oddiel

Subjekty plnenia

§ 136

Plnenie pomocou inej osoby

Ak plnenie nie je viazané na osobné vlastnosti dlžníka, môže dlžník plniť aj pomocou inej osoby. Zodpovedá však tak, akoby plnil sám, ak zákon neustanovuje inak.

§ 137

Plnenie ponúknuté treťou osobou

- (1)Plnenie ponúknuté treťou osobou inou ako podľa § 136 je veriteľ povinný prijať len ak dlžník s takýmto plnením súhlasí alebo ak táto osoba poskytla zabezpečenie a dlžník zabezpečený dlh nesplnil.
- (2)Ak veriteľ nie je povinný prijať plnenie ponúknuté treťou osobou podľa odseku 1, zanikne dlh plnením tretej osoby iba ak veriteľ plnenie prijme. Plnenie sa považuje za prijaté aj vtedy, ak ho veriteľ neodmietol bez zbytočného odkladu.

§ 138

Plnenie právne nespôsobilým dlžníkom

Dlh sa považuje za splnený aj keď ho splnil dlžník, ktorý na to nemal právnu spôsobilosť. Ak však išlo o premlčaný nárok alebo o nespliatny dlh, možno od veriteľa požadovať, aby plnenie vrátil. To neplatí v prípade nespliatneho dlhu, ktorý sa medzičasom stal spliatnym.

§ 139

Plnenie neoprávnenej osobe

(1) Za splnený sa považuje aj dlh dobromyseľne plnený neoprávnenej osobe, ak táto osoba dlžníkovi predložila kvitanciu vystavenú veriteľom (§ 172) § 172 alebo veriteľovo potvrdenie o oprávnení prijať plnenie.

(2) Ak ide o plnenie neoprávnenej osobe, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, považuje sa dlh za splnený iba v rozsahu, v ktorom sa plnenie dostalo k veriteľovi; inak v rozsahu, v ktorom mal veriteľ z plnenia prospech, ak zákon neustanovuje inak.

§ 140

Plnenie právne nespôsobilému veriteľovi

Dlh plnený veriteľovi, ktorý nebol právne spôsobilý na jeho prijatie, sa považuje za splnený v rozsahu, v ktorom sa plnenie dostalo k oprávnenému príjemcovi; inak v rozsahu, v ktorom mal veriteľ z plnenia prospech.

§ 141

Náhradné splnenie do notárskej úschovy

(1) Ak dlžník nemôže dlh splniť, pretože veriteľ je neprítomný alebo je v omeškani alebo ak dlžník má odôvodnené pochybnosti, kto je veriteľom, alebo veriteľa nepozná, nastávajú účinky splnenia dlhu, ak plnenie dlžník uloží do notárskej úschovy na účely splnenia dlhu.

(2) Účelne vynaložené náklady spojené s uložením plnenia do notárskej úschovy znáša veriteľ.

Tretí oddiel

Akosť plnenia

§ 142

Vlastnosti plnenia

(1) Ak ide o odplatný zmluvný záväzok, musí mať plnenie vymienené, inak obvyklé vlastnosti.

(2) Plnenie podľa odseku 1 musí byť vhodné na účel sledovaný veriteľom, ak o tomto účele dlžník v čase uzavretia zmluvy vedel alebo musel vedieť; inak na účel, na ktorý plnenie rovnakého druhu spravidla slúži na základe obdobných zmlúv.

(3) V iných prípadoch musí byť plnenie, ktoré je určené podľa druhu, priemernej akosti.

§ 143

Zodpovednosť za vady

(1) Ak plnenie nespĺňa požiadavky podľa § 142, má vady. Za vadu sa považuje aj právna vada.

(2) Veriteľ môže voči dlžníkovi uplatniť práva z vadného plnenia len pre vady, ktoré malo plnenie v čase splnenia dlhu.

(3) Ak to neodporuje povahe plnenia alebo ak dlžník nepreukáže opak, za vady, ktoré malo plnenie v čase splnenia dlhu, sa považujú aj vady, ktoré sa vyskytnú v lehote na vytknutie väd (§ 210).

§ 144

Záruka za akosť

(1) Ak sa na plnenie vzťahuje záruka za akosť, zodpovedá veriteľ aj za vady, ktoré sa vyskytnú počas určitej doby po splnení dlhu (záručná doba).

(2) Záruku za akosť môže veriteľ poskytnúť aj jednostranne záručným listom alebo vyznačením záručnej doby alebo doby použiteľnosti alebo trvanlivosti na obale.

(3) Ak je záručná doba podľa záručného listu dlhšia ako záručná doba dohodnutá v zmluve alebo uvedená na obale, platí záručná doba podľa záručného listu.

(4) Záručná doba dohodnutá v zmluve platí aj vtedy, ak je kratšia ako záručná doba uvedená na obale.

Štvrtý oddiel Spôsob splnenia

§ 145

Splnenie vcelku alebo plnenie postupne

(1) Dlžník je povinný splniť dlh vcelku, ak nemá plniť postupne.

(2) Postupným plnením peňažného dlhu je jeho plnenie v splátkach.

§ 146

Čiastočné plnenie

Veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje povahe dlhu alebo účelu sledovanému veriteľom pri uzavretí zmluvy, ak o tomto účele dlžník v čase uzavretia zmluvy vedel alebo musel vedieť.

Piaty oddiel Čas splnenia

§ 147

Čas splnenia určený dohodou

(1) Ak bol čas splnenia dlhu (splatnosť) určený dohodou, je dlžník povinný splniť dlh v dohodnutom čase, aj keď ho o to veriteľ nepožiadala.

(2) Ak bola splatnosť podľa odseku 1 určená lehotou, môže dlžník splniť dlh kedykoľvek počas tejto lehoty.

§ 148

Splatnosť určená v prospech oboch strán

(1) Splatnosť určená dohodou je určená v prospech oboch strán, ibaže z okolností vyplýva, že je určená v prospech iba jednej z nich.

(2) Ak je splatnosť určená v prospech oboch strán, dlžník nemôže splniť a veriteľ nemôže požadovať splnenie dlhu predčasne.

§ 149

Splatnosť určená v prospech dlžníka alebo veriteľa

(1) Ak je splatnosť určená v prospech dlžníka, môže dlžník splniť dlh aj predčasne, avšak veriteľ nemôže predčasné splnenie dlhu požadovať.

(2) Ak je splatnosť určená v prospech veriteľa, môže veriteľ požadovať aj predčasné splnenie dlhu, avšak dlžník bez toho nemôže predčasne dlh splniť.

§ 150

Úrok pri predčasnom splnení

Ak dlžník splní peňažný dlh pred určeným časom splnenia, nie je oprávnený bez súhlasu veriteľa odpočítvať od dlžnej sumy úrok zodpovedajúci času, o ktorý plnil skôr.

§ 151

Splatnosť prenechaná veriteľovi

(1) Ak bolo určenie splatnosti prenechané veriteľovi, môže veriteľ požadovať splnenie dlhu ihneď po vzniku záväzku a dlžník je povinný dlh splniť prvého dňa po tom, čo ho veriteľ o splnenie požiadal.

(2) Ak veriteľ nepožiadala o splnenie dlhu v lehote jedného roka od vzniku záväzku, môže dlžník plniť ihneď po jej uplynutí; právo veriteľa požadovať plnenie tým nie je dotknuté. To neplatí pri dlhu, ktorý spočíva vo výplate vkladu počas trvania vkladového vzťahu alebo vo výplate súm z bežného účtu počas

trvania zmluvy o bežnom účte.

§ 152

Splatnosť prenechaná dlžníkovi

- (1) Ak bolo určenie splatnosti prenechané dlžníkovi, môže dlžník plniť ihneď.
(2) Ak dlžník neurčí splatnosť v lehote jedného roka od vzniku záväzku, môže veriteľ požadovať splnenie dlhu ihneď po jej uplynutí; právo dlžníka plniť tým nie je dotknuté.

§ 153

Neurčená splatnosť

Ak splatnosť nebola určená dohodou a jej určenie nebolo prenechané veriteľovi ani dlžníkovi, môže dlžník plniť a veriteľ môže požadovať splnenie dlhu ihneď po vzniku záväzku. V takom prípade je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho veriteľ o splnenie požiadal.

§ 154

Predčasné splnenie

- (1) Pri predčasnom splnení peňažného dlhu si dlžník nemôže bez súhlasu veriteľa odpočítat od dlžnej sumy úrok zodpovedajúci času, o ktorý plnil skôr.
(2) Súhlasom veriteľa s predčasným splnením dlhu nie je dotknutá pôvodná splatnosť jeho vzájomného dlhu.

§ 155

Predčasná splatnosť pri postupnom plnení

Ak sa má dlh plniť postupne, môže veriteľ požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej jeho časti len ak to bolo dohodnuté alebo určené v rozhodnutí. Toto právo však môže veriteľ využiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej časti.

§ 156

Splatnosť peňažných dlhov podnikateľov a subjektov verejného práva

UPRAVIŤ PODĽA KONEČNEJ VERZIE NAR. O BOJI PROTI ONESKORENÝM PLATBÁM V OBCHODNÝCH TRANSAKCIÁCH [COM(2023) 533] / AKTUÁLNE V PRVOM ČÍTANÍ (2023/0323/COD) V RÁMCI EP.

§ 340a ObZ + § 340b ObZ
§ 369d ObZ?

Šiesty oddiel

Osobitné ustanovenia o splnení vzájomných dlhov

§ 157

Povinnosť plniť súčasne

Ak si strany navzájom niečo dlhujú z toho istého záväzku (vzájomné dlhy), sú povinné plniť súčasne, ak z okolností nevyplýva inak.

§ 158

Právo odoprieť plnenie

Strana môže odoprieť plnenie svojho vzájomného dlhu v prípadoch ustanovených v § 220.

Siedmy oddiel

Miesto splnenia

§ 159

Základné ustanovenia

- (1) Ak miesto splnenia nie je určené dohodou ani nevyplýva z povahy záväzku alebo z účelu plnenia,

je dlžník povinný splniť

a) nepeňažný dlh v mieste splnenia dlžníka,

b) peňažný dlh v mieste splnenia veriteľa.

(2) Miestom splnenia príslušnej strany podľa odseku 1 je miesto jej bydliska, sídla alebo miesto jej podnikania, prevádzkovania jej odštepného závodu alebo iného organizačného útvaru alebo miesto jej prevádzkarne, a to podľa toho, ku ktorému z týchto miest má plnenie najužšiu väzbu.

§ 160

Dodatočná zmena miesta splnenia

(1) Ak sa miesto splnenia určené podľa § 159 po vzniku záväzku zmení, je strana, o ktorej miesto splnenia ide, povinná nahradiť druhej strane účelne vynaložené náklady, ktoré jej tým vznikli, a znáša zvýšené nebezpečenstvo náhodnej škody na predmete plnenia.

(2) Zmena podľa odseku 1 nie je voči druhej strane účinná, kým jej ju strana, o ktorej miesto splnenia ide, neoznámí. To neplatí, ak ide o údaj zapísaný vo verejnom registri.

Ôsmy oddiel

Osobitné ustanovenia o splnení peňažných dlhov

§ 161

Úrok

Ak má dlžník splniť dlh spolu s úrokom, ktorého sadzba nie je určená dohodou ani zákonom, je povinný platiť z dlžnej sumy úrok vo výške 5 % ročne.

§ 162

Miestna mena

(1) Ak je peňažný dlh vyjadrený v inej mene ako v mene platnej v mieste splnenia (miestna mena), možno ho splniť aj v miestnej mene, pri použití priemerného výmenného kurzu uplatňovaného bankami v mieste splnenia.

(2) Ak je dlžník v omeškaní, môže veriteľ požadovať, aby sa pri plnení v miestnej mene použil priemerný výmenný kurz buď ku dňu splatnosti dlhu alebo ku dňu plnenia.

(3) Ak mena dlhu nie je určená, je dlžník povinný plniť v miestnej mene.

(4) Úroky sa platia v rovnakej mene ako istina.

§ 163

Splnenie prostredníctvom poskytovateľa platobných služieb

(1) Ak z okolností nevyplýva inak, môže dlžník splniť peňažný dlh aj prostredníctvom poskytovateľa platobných služieb. V takom prípade je dlh splnený pripísaním dlžnej sumy na veriteľov účet, ktorý pre neho poskytovateľ platobných služieb vedie.

(2) Dlh sa považuje za splnený aj vtedy, ak dlžník plnil na nesprávny účet, ktorý mu oznámil veriteľ vo faktúre alebo inej výzve na plnenie; to neplatí, ak dlžník v čase plnenia vedel alebo musel vedieť, že plní na nesprávny účet.

§ 164

Splnenie prostredníctvom poštovej poukážky

Ak má dlžník plniť prostredníctvom poštovej poukážky, je dlh splnený pripísaním dlžnej sumy na veriteľov účet, ktorý pre neho poskytovateľ platobných služieb vedie, alebo jej vyplatením veriteľovi v hotovosti.

§ 165

Splnenie prostredníctvom akreditívu, zmenky alebo šeku

Ak má dlžník splniť peňažný dlh prostredníctvom akreditívu, zmenky alebo šeku, môže sa veriteľ domáhať splnenia dlhu dlžníkom, len ak dlh nebol ich prostredníctvom včas splnený.

Deviaty oddiel
Osobitné ustanovenia o splnení alternatívnych dlhov

§ 166

Plnenie dané na výber

(1) Ak sa má dlh splniť jedným z niekoľkých plnení daných na výber, má právo výberu dlžník, ak z okolností nevyplýva, že toto právo má veriteľ.

(2) Výber podľa odseku 1 možno urobiť aj splnením, ak má právo výberu dlžník, alebo požadovaním splnenia, ak má právo výberu veriteľ.

§ 167

Niektoré ustanovenia o výbere plnenia

(1) Ak veriteľ, ktorý má právo výberu, neuskutoční výber v určenej lehote, inak bez zbytočného odkladu, prejde právo výberu na dlžníka, ak je to nevyhnutné na riadne a včasné splnenie dlhu. Inak právo výberu prejde na dlžníka márnym uplynutím primeranej dodatočnej lehoty na výber, ktorú veriteľovi dlžník určil.

(2) Veriteľ môže zveriť výber tretej osobe.

(3) Uskutočnený výber možno zmeniť iba so súhlasom druhej strany.

§ 168

Zmarenie výberu

(1) Strana, ktorá nemá právo výberu, je povinná zdržať sa všetkého, čím by mohol byť výber zmarený.

(2) Strana, ktorá mala právo výberu, môže od zmluvy odstúpiť, ak bol výber čo i len čiastočne zmarený náhodou alebo druhou stranou.

Desiaty oddiel
Priradenie plnenia

§ 169

Priradenie plnenia pri viacerých dlhoch

(1) Ak má dlžník voči veriteľovi viacero dlhov rovnakého druhu a pri plnení neurčí, ktorý dlh plní, priradí sa plnenie k dlhu, o splnenie ktorého ho už veriteľ požiadal, inak k dlhu najmenej zabezpečenému.

(2) Ak podľa odseku 1 nemožno určiť presne jeden dlh, priradí sa plnenie k dlhu najskôr splatnému, aj keď je nárok veriteľa premlčaný. Ak je aj takýchto dlhov viacero a ak je to možné, priradí sa plnenie k všetkým dlhom pomerne, inak k tým, ktoré vznikli najskôr.

(3) K náhrade škody sa plnenie priradí až po splnení dlhu, z nesplnenia ktorého právo na náhradu škody vzniklo, ak dlžník neurčí inak.

§ 170

Priradenie plnenia k príslušenstvu a k splátke

(1) Ak má pohľadávka príslušenstvo, priradí sa plnenie prednostne k príslušenstvu, a to najprv na náklady, potom na úrok z omeškania a nakoniec na úrok.

(2) Ak ide o plnenie v splátkach, priradí sa plnenie k splátke najskôr splatnej. Na priradenie plnenia v rámci príslušnej splátky sa použije odsek 1 rovnako.

Jedenásty oddiel
Povinnosti veriteľa pri splnení a omeškanie

§ 171

Povinnosť prijať plnenie

Veriteľ je povinný riadne ponúknuté plnenie prijať.

§ 172

Kvitancia

(1) Veriteľ je povinný vydať dlžníkovi na jeho požiadanie písomné potvrdenie o tom, že dlh bol úplne alebo čiastočne splnený (kvitancia).

(2) Dlžník je oprávnený plnenie odoprieť, ak mu veriteľ nevydá zároveň kvitanciu.

(3) Ak znie kvitancia na pohľadávku uvedenú bez príslušenstva a nevyplýva z nej inak, predpokladá sa, že dlžník splnil aj príslušenstvo.

§ 173

Omeškanie veriteľa

(1) Veriteľ je v omeškaní, ak odmietne prijať riadne ponúknuté plnenie alebo odmietne poskytnúť súčinnosť potrebnú na splnenie dlhu.

(2) Ak je veriteľ v omeškaní, je povinný nahradiť dlžníkovi účelne vynaložené náklady, ktoré mu tým vznikli.

(3) Počas svojho omeškania znáša veriteľ nebezpečenstvo náhodnej škody na predmete plnenia.

Siedmy diel

INÉ SPÔSOBY ZÁNIKU ZÁVÄZKU

§ 174

Všeobecné ustanovenie

Nesplnený záväzok môže zaniknúť

- a) dohodou,
- b) odpustením dlhu alebo vzdaním sa práva,
- c) započítaním,
- d) výpoveďou zmluvy,
- e) odstúpením od zmluvy,
- f) uplynutím času,
- g) splynutím,
- h) smrťou alebo zánikom dlžníka, ak bolo plnenie viazané len na jeho osobu,
- i) smrťou alebo zánikom veriteľa, ak bolo plnenie obmedzené len na jeho osobu,
- j) urovnaním,
- k) iným spôsobom, ktorý si strany dohodli, alebo ktorý vyplýva zo zákona.

Prvý oddiel

Dohoda

§ 175

Dohoda o zániku záväzku

Strany sa môžu dohodnúť, že nesplnený záväzok alebo jeho časť zaniká.

§ 176

Privatívna novácia záväzku

(1) Ak sa strany dohodnú, že pôvodný záväzok sa nahrádza novým záväzkom, pôvodný záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť dlh z nového záväzku. Pôvodný záväzok sa považuje za nahradený iba v rozsahu, ktorý nepochybne vyplýva z dohody o novom záväzku.

(2) Zabezpečenie pôvodného záväzku sa vzťahuje aj na záväzok, ktorý ho nahrádza. Ak však tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, neprejavila s dohodou o novom záväzku súhlas, je zaviazaná iba v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohla namietat', keby dohoda o novom záväzku nebola uzavretá.

(3) Dohoda o novom záväzku musí byť uzavretá písomne, ak sa týka premlčaného nároku.

Druhý oddiel

Odpustenie dlhu a vzdanie sa práva

§ 177

Odpustenie dlhu

- (1) Odpustením dlh zanikne. Veriteľ môže odpustiť dlžníkovi aj časť dlhu.
(2) Ak veriteľ odpustí dlžníkovi dlh, predpokladá sa, že dlžník s odpustením dlhu súhlasí, ak bez zbytočného odkladu neprejaví nesúhlas výslovne alebo plnením dlhu.

§ 178

Vzdanie sa práva

Ak sa veriteľ vzdá svojho práva, právo zanikne. Ustanovenie § 177 sa použije rovnako.

Tretí oddiel

Započítanie

§ 179

Základné ustanovenia

- (1) Ak majú strany vzájomné pohľadávky na plnenie rovnakého druhu, môže každá z nich započítať svoju pohľadávku proti pohľadávke druhej strany, ak je sama oprávnená plniť a môže požadovať plnenie druhej strany.
(2) Právo započítať pohľadávku sa vykoná prejavom vôle smerujúcim k započítaniu voči druhej strane.

§ 180

Účinky započítania

- (1) Započítaním pohľadávky zaniknú v rozsahu, v akom sa navzájom kryjú, a to okamihom, keď sa stali spôsobilými na započítanie.
(2) Ak sa pohľadávky nekryjú úplne, použijú sa na započítanie väčšej pohľadávky primerane ustanovenia o priradení plnenia (§ 170).

§ 181

Pohľadávky spôsobilé na započítanie

- (1) Na započítanie sú spôsobilé pohľadávky, ktoré možno uplatniť na súde; ustanovenie § 179 tým nie je dotknuté.
(2) Započítať možno aj pohľadávku, ktorá nie je splatná len preto, že veriteľ na žiadosť dlžníka odložil splatnosť jeho dlhu bez toho, aby sa zmenil obsah záväzku.
(3) Premlčanú pohľadávku možno započítať iba ak premlčanie nastalo až po okamihu, keď sa pohľadávky stali spôsobilými na započítanie.

§ 182

Započítanie proti prevedenej pohľadávke

Ak bola pohľadávka postupne prevedená na niekoľko osôb, môže dlžník použiť na započítanie proti nej iba pohľadávku, ktorú mal v čase prevodu voči prvému veriteľovi, a pohľadávku, ktorú má voči poslednému veriteľovi.

§ 183

Započítanie pohľadávok v rôznych menách

Peňažné pohľadávky v rôznych menách možno započítať, ak sú tieto meny voľne zameniteľné, a ak z dohody strán nevyplýva, že strana vykonávajúca započítanie má plniť výlučne v určitej mene. Na určenie započítateľnej výšky pohľadávok je rozhodujúci výmenný kurz platný v deň, keď sa pohľadávky stali spôsobilými na započítanie, a to v mieste sídla, miesta podnikania alebo bydliska strany vykonávajúcej započítanie.

§ 184

Zákaz započítania

- (1) Započítanie nie je prípustné, ak je vylúčené dohodou veriteľa a dlžníka.

(2) Proti pohľadávke na náhradu škody spôsobenej na zdraví nemožno započítať žiadnu pohľadávku, ibaže by išlo o vzájomnú pohľadávku na náhradu škody toho istého druhu. To platí aj pre pohľadávky na náhradu škody pri zásahu do osobnosti človeka, na náhradu škody pri usmrtení a na náhradu nemajetkovej škody blízkych osôb (§ 364).

(3) Proti pohľadávke na výživné možno započítať pohľadávku iba dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté dieťa, je započítanie neprípustné. (*duplicita s rodinou – jedno vymazať*)

§ 185

Započítanie pohľadávok s rôznym miestom plnenia

Pri započítaní pohľadávok s rôznym miestom plnenia je strana vykonávajúca započítanie povinná nahradiť druhej strane náklady, ktoré jej vznikli tým, že v dôsledku započítania nemôže na pôvodnom mieste prijať plnenie alebo plniť.

§ 186

Dohoda o započítaní pohľadávok

Dohodou možno započítať akékoľvek vzájomné pohľadávky, ak zákon neustanovuje inak.

Štvrtý oddiel

Výpoveď zmluvy

§ 187

Základné ustanovenia

(1) Zmluvu možno vypovedať, ak si to strany dohodli alebo ak to ustanovuje zákon; to platí aj pre zmluvu uzavretú na dobu určitú.

(2) Vypovedaná zmluva zanikne uplynutím výpovednej doby. Ak nie je výpovedná doba inak určená, použije sa výpovedná doba tri mesiace, ktorá začne plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dôjdení výpovede druhej strane.

§ 188

Vypovedanie zmluvy

(1) Vypovedať možno zmluvu uzavretú na dobu neurčitú, ktorá zaväzuje aspoň jednu stranu na nepretržitú alebo opakovanú činnosť, alebo zaväzuje aspoň jednu stranu takúto činnosť strpieť alebo zdržať sa určitej činnosti. To neplatí, ak sa strana zaviazala zdržať sa určitej činnosti a z povahy záväzku alebo zo zmluvy vyplýva, že záväzok je časovo neobmedzený.

(2) Neplatné sú ustanovenia zmluvy podľa prvej vety odseku 1, ak ide o zmluvu podľa § XXX [§ 101 všeobecnej časti OZ / povinne zverejňované zmluvy], ktoré vylučujú možnosť zmluvu vypovedať alebo určujú dlhšiu výpovednú dobu než tri mesiace; to neplatí, ak dlhšiu výpovednú dobu ustanovuje zákon.

§ 189

Preklúzia

Právo vypovedať zmluvu z určitého dôvodu zanikne, ak ho oprávnená strana nevykoná do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o tomto dôvode dozvedela, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď tento dôvod vznikol, ak zákon neustanovuje inak.

Piaty oddiel

Odstúpenie od zmluvy

§ 190

Základné ustanovenia

(1) Od zmluvy možno odstúpiť, ak si to strany dohodli alebo ak to ustanovuje zákon.

(2) Odstúpením od zmluvy sa záväzok zrušuje okamihom, keď prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy dôjde druhej strane; po tomto okamihu nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

(3) Odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy, ak zákon alebo

zmluva neustanovuje inak.

§ 191

Práva nedotknuté odstúpením od zmluvy

(1) Odstúpením od zmluvy nie je dotknuté právo na zmluvnú pokutu, právo na úrok z omeškania, právo na náhradu škody, ani zmluvné ustanovenia o voľbe práva alebo o riešení sporov medzi stranami, ako ani tie ustanovenia zmluvy, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po odstúpení od zmluvy.

(2) Po odstúpení od zmluvy trvá zabezpečenie zrušeného záväzku v rozsahu, ktorý je potrebný na vzájomné vyporiadanie zmluvných strán. Tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, je však viazaná iba v rozsahu zrušeného záväzku a môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohla namietat', keby k odstúpeniu od zmluvy nedošlo.

§ 192

Zmarenie základného účelu zmluvy

(1) Ak sa po uzavretí zmluvy zmari jej základný účel, ktorý je v nej výslovne vyjadrený alebo je zmluvným stranám zrejmý, v dôsledku podstatnej zmeny okolností, za ktorých bola zmluva uzavretá, môže strana dotknutá zmarením účelu zmluvy od nej odstúpiť.

(2) Za zmenu okolností podľa odseku 1 sa nepovažuje zmena majetkových pomerov niektorej strany, ani zmena hospodárskej alebo trhovej situácie.

§ 193

Preklúzia

Právo odstúpiť od zmluvy z určitého dôvodu zanikne, ak ho oprávnená strana nevykoná do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o tomto dôvode dozvedela, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď tento dôvod vznikol, ak zákon neustanovuje inak.

§ 194

Odstupné

(1) Ak sa strany dohodnú, že niektorá z nich je oprávnená odstúpiť od zmluvy zaplatením určitej sumy alebo poskytnutím iného plnenia, platí, že si dojednali odstupné. Účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú splnením odstupného.

(2) Oprávnenie podľa odseku 1 nemá strana, ktorá už prijala aspoň čiastočné plnenie alebo ktorá plnila aspoň sčasti.

Šiesty oddiel Uplynutie času

§ 195

Zánik záväzku uplynutím času

(1) Záväzok na dobu určitú zanikne uplynutím času, na ktorý bol dohodou strán alebo zákonom obmedzený.

(2) Ustanovenie odseku 1 nemožno dohodou vylúčiť ani obmedziť, ak ide o zmluvu podľa § XXX [§ 101 všeobecnej časti OZ / povinne zverejňované zmluvy].

Siedmy oddiel Splnutie

§ 196

Zánik záväzku splnutím

(1) Ak akýmkoľvek spôsobom splynie právo s povinnosťou v jednej osobe, zanikne právo aj povinnosť, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Účinky podľa odseku 1 nenastanú, ak by bolo splnutie na ujmu právam tretej osoby.

Ôsmy oddiel
Smrť alebo zánik

§ 197

Smrť alebo zánik dlžníka alebo veriteľa

(1) Smrťou dlžníka povinnosť nezanikne, ibaže jej obsahom bolo plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník.

(2) Smrťou veriteľa právo zanikne, ak bolo plnenie obmedzené len na jeho osobu; zanikne aj právo na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

(3) Zánikom veriteľa alebo dlžníka, ktorý je právnickou osobou, nezanikne právo ani povinnosť, ak zákon neustanovuje inak.

Deviaty oddiel
Urovanie

§ 198

Dohoda o urovaní

(1) Dohodou o urovaní môžu strany upraviť práva a povinnosti medzi nimi sporné alebo pochybné tak, že pôvodný záväzok nahradia novým záväzkom.

(2) Ak sa urovanie týka premlčaného nároku, musí byť dohoda o urovaní uzavretá písomne.

§ 199

Nedostatky dohody o urovaní

(1) Omyl v tom, čo je medzi stranami sporné alebo pochybné, nespôsobuje neplatnosť dohody o urovaní. Ak bol však omyl vyvolaný ľstou jednej strany, môže druhá strana dohodu o urovaní zrušiť.

(2) Urovanie dojednané dobromyseľne nie je neplatné ani v prípade, ak dodatočne vyjde najavo, že niektorá zo strán právo alebo povinnosť v čase urovnania nemala.

§ 200

Rozsah urovnania

(1) Dohoda, ktorou majú byť medzi stranami upravené všetky práva a povinnosti, sa netýka práv a povinností, na ktoré strany nemohli pomýšľať.

(2) Aj keď strany vyhlásia, že urovaním sú medzi nimi upravené všetky práva a povinnosti, týkajú sa tieto účinky iba záväzku, ohľadom ktorého vznikla medzi nimi spornosť alebo pochybnosť, ibaže z obsahu urovnania nepochybne vyplýva, že sa urovanie týka aj iných záväzkov.

§ 201

Zabezpečenie záväzku

Zabezpečenie pôvodného záväzku sa vzťahuje aj na záväzok, ktorý vznikol urovaním. Ak však tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, neprejavila s dohodou o urovaní súhlas, je zaviazaná iba v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohla namietat', keby dohoda o urovaní nebola uzavretá.

Ôsmy diel
NESPLNENIE A PROSTRIEDKY NÁPRAVY

Prvý oddiel
Všeobecné ustanovenia

§ 202

Nesplnenie

(1) Nesplnením je vadné plnenie, omeškanie s plnením a ak sa vôbec neplní.

(2) Za nesplnenie sa považuje aj porušenie povinnosti brať ohľad na práva a oprávnené záujmy druhej

strany.

§ 203

Podstatné nesplnenie

Nesplnenie je podstatné ak strana, ktorá sa ho dopustila, v čase vzniku záväzku vedela alebo musela vedieť, že druhá strana nebude mať záujem na plnení povinností pri takom nesplnení. Predpokladá sa, že nesplnenie nie je podstatné.

§ 204

Ospravedlnené nesplnenie

(1) Nesplnenie je ospravedlnené počas trvania prekážky, ktorá strane bráni v splnení povinnosti a ktorá nastala mimo jej vplyvu, ak nemožno rozumne predpokladať

- a) že by povinná osoba túto prekážku prekonala alebo jej následky odvrátila a
- b) že by v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídala alebo musela predvídať.

(2) Nesplnenie nie je ospravedlnené, ak prekážka podľa odseku 1 vznikla počas omeškania povinnej osoby alebo z jej hospodárskych pomerov.

(3) Predpokladá sa, že nesplnenie nie je ospravedlnené.

(3) O prekážke, pre ktorú je nesplnenie ospravedlnené, je strana povinná upovedomiť druhú stranu bezodkladne. Ak je táto prekážka trvalá, zanikne povinnosť súčasne so vzájomnou povinnosťou druhej strany. Strany sa vypořádajú podľa ustanovení tohto zákona o bezdôvodnom obohatení.

§ 205

Zodpovednosť za nesplnenie

(1) Strana zodpovedá za svoje nesplnenie, ak nie je ospravedlnené.

(2) Za ospravedlnené nesplnenie zodpovedá strana iba ak to ustanovuje zmluva alebo zákon.

(3) Zmluva alebo zákon ustanoví, kedy strana zodpovedá len ak nesplnenie zaviniła.

§ 206

Obmedzenie alebo vylúčenie zodpovednosti za nesplnenie

(1) Strany sa môžu aj vopred dohodnúť na obmedzení alebo vylúčení zodpovednosti za nesplnenie.

(2) Ak sa strany dohodnú, že vec sa prenechá ako stojí a leží, zodpovedá scudziteľ za jej vady iba ak vec nemá vlastnosť, o ktorej scudziteľ vyhlásil, že ju má, alebo ktorú si nadobúdateľ výslovne vymienil.

(3) Dohoda, ktorá obmedzuje alebo vylučuje zodpovednosť za úmyselné nesplnenie, je neplatná.

§ 207

Prostriedky nápravy nesplnenia

(1) Prostriedkami nápravy nesplnenia (ďalej len „prostriedky nápravy“) sú

- a) právo na splnenie,
- b) právo odoprieť plnenie,
- c) právo na zľavu z ceny,
- d) právo na úrok z omeškania, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu,
- e) právo na paušálnu náhradu nákladov na vymáhanie,
- f) právo na zmluvnú sankciu,
- g) právo na náhradu škody,
- h) právo odstúpiť od zmluvy,
- i) iné právo, ktoré si strany dojednali ako prostriedok nápravy.

(2) Ak strana nesplní svoju povinnosť, môže druhá strana využiť prostriedky nápravy jednotlivo alebo spoločne, ibaže by boli nezlučiteľné. Právo na náhradu škody a právo na zmluvnú sankciu nie sú dotknuté uplatnením práva na ktorýkoľvek iný prostriedok nápravy; ustanovenie § 226 tým nie je dotknuté.

(3) Dotknutá strana môže odoprieť plnenie, požadovať zľavu z ceny alebo odstúpiť od zmluvy aj v prípade, ak druhá strana za nesplnenie nezodpovedá. To platí aj vtedy, ak je z dôvodu nesplnenia strana oprávnená zmluvu vypovedať.

(4) Strane nepatrí prostriedok nápravy v rozsahu, v akom spôsobila nesplnenie druhej strany.

§ 208

Prechod nebezpečenstva škody na veci

Ak strana nesplnila povinnosť odovzdať alebo vrátiť vec druhej strane, alebo ak v rozpore s povinnosťou vyplývajúcou zo zmluvy nakladá s vecou, ktorú má odovzdať alebo vrátiť, znáša nebezpečenstvo škody na tejto veci. To neplatí, ak škodu na veci spôsobila druhá strana alebo vlastník veci, alebo ak k vzniku škody došlo počas omeškania druhej strany.

§ 209

Dodatočná lehota na splnenie

(1) Veriteľ môže oznámením poskytnúť dlžníkovi dodatočnú lehotu na splnenie.

(2) Počas dodatočnej lehoty môže veriteľ odoprieť plnenie svojich vzájomných povinností a požadovať náhradu škody a úrok z omeškania, nemôže však využiť iný prostriedok nápravy, ktorý je s dodatočnou lehotou na splnenie nezlučiteľný. Ak dlžník oznámi, že nebude plniť ani v dodatočnej lehote, alebo ak ani po jej uplynutí nebol dlh riadne splnený, môže veriteľ využiť ktorýkoľvek z dostupných prostriedkov nápravy.

Druhý oddiel

Vadné plnenie

§ 210

Vytknutie vady

(1) V prípade vadného plnenia (§ 143) môže veriteľ uplatniť prostriedky nápravy len ak vadu dlžníkovi vytkne.

(2) Vadu možno vytknúť jej opisom alebo opisom toho, ako sa prejavuje.

(3) Veriteľ musí vadu vytknúť v primeranej lehote po tom, čo mal možnosť plnenie prezrieť; najneskôr však do šiestich mesiacov od jeho prevzatia.

(4) Po uplynutí lehoty podľa odseku 3 môže veriteľ vadu vytknúť iba v primeranej lehote po tom, čo ju zistil alebo musel zistiť, a ak súčasne

a) dlžník o vade vedel alebo musel vedieť a veriteľa na ňu neupozornil, pričom neuplynuli viac než dva roky od uzavretia zmluvy, alebo

b) bola daná záruka za akosť (§ 144) a neuplynula záručná doba.

(5) Predpokladá sa, že veriteľ vytkol vadu v primeranej lehote.

(6) Ak veriteľ vytkne vadu oneskorene, nemôže prostriedky nápravy uplatniť na súde. Dodatočná náprava vadného plnenia dlžníkom však nezakladá bezdôvodné obohatenie.

§ 211

Zrejmá vada

Ak ide o vadu zrejmu pri uzavretí zmluvy alebo o vadu, ktorú možno pri uzavretí zmluvy zistiť z verejného zoznamu, nemôže veriteľ uplatňovať žiadne prostriedky nápravy. To neplatí, ak ho dlžník výslovne ubezpečil, že plnenie je bez tejto vady.

§ 212

Vada spočívajúca v práve tretej osoby

Ak vada spočíva v práve tretej osoby k predmetu plnenia a veriteľ v primeranej lehote po tom, čo sa o nej dozvedel alebo musel dozvedieť, neupovedomil dlžníka, môže dlžník proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré z dôvodu neupovedomenia už nemožno uplatniť voči tretej osobe.

§ 213

Uschovanie vadnej veci

(1) Keď veriteľ zistí vadu prevzatej veci, je povinný vec uschovať po primeranú dobu, ktorú určí dlžník na preskúmanie vady, ak to povaha veci nevyklučuje.

(2) Ak ide o vadu veci, ktorá podlieha rýchlej skaze, môže ju veriteľ predať alebo spotrebovať bezodkladne po tom, čo upozornil dlžníka.

§ 214

Náprava vadného plnenia

Pri vadnom plnení má veriteľ právo na opravu, výmenu alebo inú nápravu plnenia, ak požadovanú nápravu možno od dlžníka rozumne požadovať a ak nejde o prípad podľa § 218 ods. 2 alebo 3 alebo podľa § 219. Právo veriteľa uplatniť iné prostriedky nápravy tým nie je dotknuté.

§ 215

Náprava vadného plnenia dlžníkom

(1) Ak čas splnenia ešte nenastal, môže dlžník nápravu vadného plnenia uskutočniť novým riadnym plnením.

(2) Ak sa neuplatní odsek 1, môže dlžník uskutočniť nápravu vadného plnenia iba ak veriteľ neodstúpil od zmluvy ani neuplatnil právo na náhradu škody namiesto práva na splnenie (§ 218 ods. 3) a ak

- a) je náprava primeraná okolnostiam,
- b) náprava nespôsobí veriteľovi neprimerané ťažkosti alebo výdavky a
- c) veriteľ nemá žiadny oprávnený záujem na odmietnutí nápravy.

(3) Nápravu vadného plnenia podľa odseku 2 môže dlžník uskutočniť, ak o svojom zámere a o spôsobe a čase nápravy informuje veriteľa a veriteľ v primeranej lehote nápravu neodmietol. Náprava musí byť uskutočnená v primeranej lehote.

(4) Veriteľ, ktorého dlžník informoval podľa odseku 3, môže odprieť plnenie svojho vzájomného dlhu (§ 220), a to až do uskutočnenia nápravy vadného plnenia. Iné prostriedky nápravy môže uplatniť, ak sú zlučiteľné s nápravou; právo na náhradu škody a právo na zmluvnú sankciu tým nie sú dotknuté.

§ 216

Náklady nápravy

Náklady nápravy znáša dlžník.

§ 217

Vrátenie vadného plnenia

Dlžník, ktorý uskutočnil nápravu vadného plnenia novým riadnym plnením, má právo požadovať a povinnosť prevziať naspäť poskytnuté vadné plnenie na svoje náklady.

Tretí oddiel

Právo na splnenie

§ 218

Základné ustanovenia

- (1) Veriteľ je oprávnený požadovať splnenie dlhu.
- (2) Právo požadovať splnenie dlhu je vylúčené v rozsahu, v akom sa plnenie stane nemožným alebo protiprávnym.
- (3) Právo na splnenie zanikne, ak veriteľ uplatní právo na náhradu škody namiesto práva na splnenie.

§ 219

Nepeňažné dlhy

- Splnenie nepeňažného dlhu nemožno požadovať, ak
 - a) by spôsobilo dlžníkovi vynaloženie neprimeraného úsilia alebo nákladov v porovnaní s prospechom, ktorý by získal veriteľ, alebo
 - b) pozostáva z poskytnutia služieb alebo prác osobnej povahy alebo je závislé od osobného vzťahu.

Štvrtý oddiel

Právo odprieť plnenie

§ 220

Odopretie vzájomného plnenia

(1) Strana, ktorá má splniť vzájomnú povinnosť súčasne s druhou stranou alebo po nej, môže odoprieť plnenie, až kým druhá strana splní vzájomnú povinnosť alebo ponúkne plnenie.

(2) Kým je zrejmé, že druhá strana svoju povinnosť nesplní, môže odoprieť plnenie vzájomnej povinnosti aj strana, ktorá má inak plniť skôr. Právo strany odoprieť plnenie zanikne, ak druhá strana poskytne primerané zabezpečenie plnenia.

(3) Podľa okolností možno odoprieť plnenie vcelku alebo sčasti.

Piaty oddiel

Právo na zľavu z ceny

§ 221

Zľava z ceny

(1) Pri vadnom plnení má veriteľ právo na zľavu z ceny. Zľava z ceny musí byť úmerná poklesu hodnoty plnenia v čase uskutočnenia plnenia v porovnaní s hodnotou, ktorú by v tomto čase malo riadne plnenie.

(2) Strana, ktorá uplatnila právo na zľavu z ceny, nemôže požadovať náhradu škody za pokles hodnoty plnenia; právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

Šiesty oddiel

Právo na úrok z omeškania

§ 222

Úrok z omeškania

(1) Ak dlžník nesplnil peňažný dlh alebo jeho časť, má veriteľ právo na úrok z omeškania z nezaplatenej sumy v dohodnutej sadzbe, inak v sadzbe stanovenej osobitným predpisom.

(2) V spotrebiteľskom vzťahu môže byť sadzba úroku z omeškania so splnením dlhu spotrebiteľom dohodnutá iba písomne a nesmie prevyšovať sadzbu stanovenú osobitným predpisom.

(3) Dohoda o plnení v splátkach nezahŕňa dohodu, že sa má v splátkach platiť aj úrok z omeškania.

(4) Neprimerane vysokú dohodnutú sadzbu úroku z omeškania môže súd znížiť. Ustanovenia o znížení neprimeranej zmluvnej sankcie (§ 227) sa použijú primerane.

§ 223

Osobitné ustanovenia o úroku z omeškania medzi podnikateľmi a medzi podnikateľom a subjektom verejného práva

UPRAVIŤ PODĽA KONEČNEJ VERZIE NAR. O BOJI PROTI ONESKORENÝM PLATBÁM
V OBCHODNÝCH TRANSAKCIÁCH [COM(2023) 533] / AKTUÁLNE V PRVOM ČÍTANÍ
(2023/0323/COD) V RÁMCI EP.

Siedmy oddiel

Právo na paušálnu náhradu nákladov na vymáhanie

§ 224

Paušálna náhrada nákladov na vymáhanie

UPRAVIŤ PODĽA KONEČNEJ VERZIE NAR. O BOJI PROTI ONESKORENÝM PLATBÁM
V OBCHODNÝCH TRANSAKCIÁCH [COM(2023) 533] / AKTUÁLNE V PRVOM ČÍTANÍ
(2023/0323/COD) V RÁMCI EP.

Ôsmy oddiel

Právo na zmluvnú sankciu

§ 225

Základné ustanovenia

(1) Veriteľ má právo na zaplatenie peňažnej sumy dohodnutej pre prípad nesplnenia (zmluvná pokuta) alebo na inú zmluvnú sankciu, ktorou sa dlžníkovi v dôsledku jeho nesplnenia uloží dodatočná alebo prísnejšia povinnosť, alebo sa veriteľovi zníži rozsah jeho povinností alebo prizná dodatočné právo.

(2) V spotrebiteľskej zmluve môže byť zmluvná pokuta v neprospech spotrebiteľa dohodnutá iba písomne.

§ 226

Náhrada škody

Ak bola nesplnením povinnosti, ktorá je zabezpečená zmluvnou pokutou, úmyselne spôsobená škoda, má veriteľ právo na náhradu škody iba vo výške presahujúcej zmluvnú pokutu; inak nie je veriteľ oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej nesplnením takejto povinnosti, a to ani ak presahuje zmluvnú pokutu.

§ 227

Neprimeraná zmluvná sankcia

Neprimerane prísnu zmluvnú sankciu môže súd na návrh dlžníka znížiť alebo inak zmierniť s prihliadnutím na okolnosti jej dojednania, hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, dôvody a následky nesplnenia, ako aj na účinky iných prostriedkov nápravy pre daný prípad.

§ 228

Zastretý úrok z omeškania

Dohoda o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu určenú percentuálnou sadzbou dlžnej sumy za dobu trvania nesplnenia sa považuje za dohodu o sadzbe úroku z omeškania.

Deviaty oddiel

Právo na náhradu škody

§ 229

Základné ustanovenia

(1) Ak strana zodpovedá za nesplnenie zmluvnej alebo obdobnej povinnosti, je povinná nahradiť škodu, ktorá nesplnením vznikla druhej strane alebo osobe, ktorej záujmu malo splnenie povinnosti zjavne slúžiť.

(2) Nemajetková škoda sa nenahrádza, ak zákon neustanovuje inak.

(3) Veriteľ má právo na náhradu škody spôsobenej omeškaním so splnením peňažného dlhu len ak táto škoda nie je krytá úrokom z omeškania a paušálnou náhradou nákladov na vymáhanie.

§ 230

Predvídateľná škoda

Strana zodpovedá iba za škodu, ktorú v čase uzavretia zmluvy predvídala alebo mohla dôvodne predvídať ako pravdepodobný následok nesplnenia; to neplatí, ak bolo nesplnenie úmyselné alebo spôsobené hrubou neobstaranosťou.

§ 231

Náhrada nemajetkovej škody

Strana, ktorá zodpovedá za nesplnenie zmluvnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy zameranej v podstatnej miere na uspokojenie nemajetkových záujmov, je povinný nahradiť aj nemajetkovú škodu tým spôsobenú, ak by sa iné nároky zdali nepostačujúce.

§ 232

Primeraná náhradná transakcia

(1) Veriteľ nemá právo na náhradu škody v rozsahu, v akom sám prispel k zväčšeniu škody neodôvodneným trvaním na požiadavke splnenia, pričom za daných okolností mohol od zmluvy odstúpiť alebo ju inak zrušiť a uskutočniť primeranú náhradnú transakciu bez vynaloženia značného úsilia alebo nákladov.

(2) Ak strana v dôsledku nesplnenia od zmluvy odstúpila alebo ju inak zrušila a v primeranej lehote a primeraným spôsobom uskutočnila bez vynaloženia značného úsilia alebo nákladov náhradnú transakciu, môže požadovať rozdiel medzi zmluvnou cenou a cenou náhradnej transakcie, ako aj náhradu nákladov potrebných na uskutočnenie náhradnej transakcie; právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

(3) Ak strana od zmluvy odstúpila alebo ju inak zrušila a neuskutočnila náhradnú transakciu, môže požadovať rozdiel medzi zmluvnou cenou a obvyklou cenou predmetu plnenia v čase zrušenia zmluvy; právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

§ 233

Primerané použitie ustanovení o zodpovednosti za škodu

Ustanovenia § 311 a nasl. sa primerane použijú na právo na náhradu škody, ako prostriedok nápravy podľa tohto oddielu.

Desiaty oddiel

Právo odstúpiť od zmluvy

§ 234

Podstatné nesplnenie

(1) Ak je nesplnenie dlžníka podstatné, môže veriteľ od zmluvy odstúpiť.

(2) Právo odstúpiť od zmluvy podľa odseku 1 zanikne, ak ho veriteľ nevykoná bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nesplnení dozvedel alebo musel dozvedieť.

(3) Ak veriteľ oznámi dlžníkovi, že na splnení trvá, alebo ak jeho právo odstúpiť od zmluvy zaniklo podľa odseku 2, môže odstúpiť od zmluvy iba spôsobom ustanoveným pre nepodstatné nesplnenie (§ 235).

§ 235

Nepodstatné nesplnenie

(1) Ak je nesplnenie dlžníka nepodstatné, môže veriteľ odstúpiť od zmluvy až po márnom uplynutí primeranej dodatočnej lehoty, ktorú dlžníkovi poskytol na splnenie povinnosti.

(2) Ak dlžník vyhlási, že nesplní, môže veriteľ od zmluvy odstúpiť bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty alebo pred jej uplynutím.

§ 236

Zmluva plnená po častiach

(1) Ak sa nesplnenie dlžníka týka iba časti splatného dlhu, je veriteľ oprávnený odstúpiť od zmluvy len ohľadne plnenia, ktoré sa týka tejto nesplnenej časti.

(2) Od zmluvy s postupným čiastkovým plnením možno odstúpiť iba ohľadne čiastkového plnenia, ktoré bolo nesplnené.

(3) Ohľadne iných častí plnenia alebo ohľadne čiastkového plnenia, ktoré už bolo prijaté, alebo ktoré sa má uskutočniť až v budúcnosti, možno odstúpiť od zmluvy, ak táto časť plnenia alebo toto čiastkové plnenie nemá zrejme vzhľadom na povahu veci pre veriteľa význam bez zvyšku plnenia, k nesplneniu ktorého došlo alebo pri ktorom nesplnenie dlhu ako celku znamená podstatné nesplnenie.

§ 237

Očakávané nesplnenie

(1) Ohľadne povinnosti splatnej v budúcnosti možno od zmluvy odstúpiť, ak zo správania dlžníka alebo z iných okolností ešte pred splatnosťou nepochybne vyplýva, že nesplnenie bude podstatné, a ak dlžník na výzvu veriteľa neposkytne bez zbytočného odkladu primeranú zábezpeku.

(2) Ohľadne povinnosti splatnej v budúcnosti možno od zmluvy odstúpiť aj vtedy, ak dlžník vyhlási,

že svoju povinnosť nesplní.

§ 238

Primeranosť dodatočnej lehoty

(1) Ak veriteľ odstúpi od zmluvy pred uplynutím primeranej dodatočnej lehoty, pretože poskytol dlžníkovi neprimeranú dodatočnú lehotu na splnenie alebo od zmluvy odstúpil bez poskytnutia dodatočnej lehoty na splnenie, nastanú účinky odstúpenia až márnym uplynutím dodatočnej lehoty na splnenie, ktorá by bola primeraná vzhľadom na všetky okolnosti.

(2) Pri poskytnutí dodatočnej lehoty môže veriteľ vyhlásiť, že odstupuje od zmluvy, ak dlžník v tejto lehote nesplní; účinky odstúpenia nastanú márnym uplynutím poskytnutej lehoty, ak bola primeraná, inak uplynutím primeranej lehoty.

§ 239

Oneskorené splnenie pred odstúpením od zmluvy

(1) Veriteľ nemôže odstúpiť od zmluvy po tom, čo mu bolo oznámené a preukázané splnenie povinnosti, ktorej nesplnenie bolo dôvodom na odstúpenie od zmluvy.

(2) Ak zo zmluvy vyplýva, že veriteľ nemá záujem na oneskorenom splnení, nastanú účinky odstúpenia od zmluvy prvým dňom po nesplnení, ak veriteľ pred uplynutím lehoty na splnenie neoznámí dlžníkovi, že na splnení dlhu trvá.

Druhá hlava

ZMLUVNÉ ZÁVÄZKY

Prvý diel

ZÁVÄZKY SÚVISIACE S UZAVIERANÍM ZMLÚV

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 240

Rokovanie o zmluve

Každý môže slobodne rokovať o uzavretí zmluvy a nezodpovedá za to, že sa dohoda nedosiahne.

§ 241

Predzmluvná informačná povinnosť

(1) Počas rokovania o uzavretí zmluvy sa strany navzájom pravdivo a úplne informujú o všetkých skutkových a právnych okolnostiach, ktoré sú im známe a môžu mať vplyv na platnosť zmluvy alebo na zrejmy záujem druhej strany na uzavretí zmluvy.

(2) Rozsah povinnosti podľa odseku 1 závisí od zručností a schopností strán, nákladov a ťažkostí spojených so získaním informácie, vedomosti druhej strany o okolnosti ako aj od jej možnosti informáciu získať, a od zrejmej dôležitosti informácie pre druhú stranu.

(3) Za škodu spôsobenú druhej strane porušením povinnosti podľa odseku 1 zodpovedá strana podľa ustanovení o zmluvnej zodpovednosti za škodu (§ 229 a nasl.).

§ 242

Nepoctivosť pri rokovaní o zmluve

(1) Ak strana vstúpi do rokovania o uzavretí zmluvy alebo v ňom pokračuje v rozpore s princípom poctivosti, zodpovedá druhej strane za spôsobenú škodu podľa ustanovení o zmluvnej zodpovednosti za škodu (§ 229 a nasl.). Je vždy v rozpore s princípom poctivosti, ak strana vstúpi do rokovania alebo v ňom pokračuje bez skutočného úmyslu zmluvu uzavrieť.

(2) Podľa ustanovení o zmluvnej zodpovednosti za škodu strana zodpovedá druhej strane aj za škodu spôsobenú nepoctivým ukončením rokovania o uzavretí zmluvy bez spravodlivého dôvodu v takom jeho štádiu, v ktorom sa v dôsledku správania nepoctivej strany uzavretie zmluvy javilo ako vysoko pravdepodobné.

§ 243

Mlčanlivosť o dôverných informáciách

(1) Ak strana pri rokovaní o uzavretí zmluvy získa dôvernú informáciu, nesmie ju v rozpore s jej účelom poskytnúť tretej osobe alebo zneužiť vo svoj prospech, a to bez ohľadu na to, či dôjde k uzavretiu zmluvy.

(2) Za dôvernú sa považuje taká informácia, ktorú ako dôvernú označí poskytujúca strana, alebo o ktorej vzhľadom na jej povahu alebo okolnosti rokovania o zmluve druhá strana vedela alebo musela vedieť, že je pre poskytujúcu stranu dôverná. Informácia označená ako dôverná v zmluve, ktorá sa zverejňuje podľa zákona, sa nepovažuje za dôvernú.

(3) Za škodu spôsobenú druhej strane porušením povinnosti podľa odseku 1 zodpovedá strana podľa ustanovení o zmluvnej zodpovednosti za škodu (§ 229 a nasl.).

§ 244

Povinnosť predchádzať rozporom

Každá strana je povinná dbať, aby sa pri formulovaní zmluvy a pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

§ 245

Zodpovednosť za škodu spôsobenú neplatnosťou zmluvy

(1) Strana, ktorej možno pričítať dôvod neplatnosti zmluvy a ktorá o tomto dôvode vedela alebo musela vedieť, zodpovedá druhej strane za spôsobenú škodu podľa ustanovení o zmluvnej zodpovednosti za škodu (§ 229 a nasl.).

(2) Právo na náhradu škody nemá strana, ktorá v čase uzavretia zmluvy vedela alebo musela vedieť o dôvode jej neplatnosti.

§ 246

Potvrdenie o zmluve

(1) Ak bola zmluva uzavretá v inej než písomnej forme a ktorákoľvek zmluvná strana bez zbytočného odkladu doručí druhej strane písomné potvrdenie o zmluve, ktoré obsahuje ďalšie alebo odlišné podmienky než tie, ktoré boli pôvodne dojednané, stávajú sa tieto podmienky súčasťou zmluvy iba ak nemenia zmluvu podstatným spôsobom a ak druhá strana nevyhlási bez zbytočného odkladu, že s nimi nesúhlasí.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak potvrdenie o zmluve doručil obchodník spotrebiteľovi.

§ 247

Určenie obsahu zmluvy odkazom

(1) Cena alebo iná zmluvná podmienka môže byť určená odkazom na cenník, znalecký posudok, technickú normu, alebo iný obdobný dokument. Ak v čase uzavretia zmluvy dokument ešte neexistuje alebo nie je stranám dostupný, nastane účinnosť zmluvy až vznikom alebo sprístupnením dokumentu.

(2) Ak dokument, na ktorý zmluva odkazuje, nevznikol alebo po uzavretí zmluvy zanikol alebo nie je stranám dostupný, nahradí sa chýbajúca časť zmluvy obsahom najviac zodpovedajúcim dokumentu, na ktorý zmluva odkazuje, ak to vzhľadom na okolnosti predstavuje pre strany poctivé usporiadanie ich vzťahov. Inak platí, že odkladacia podmienka nebola splnená. Ustanovenie § 275 tým nie je dotknuté.

§ 248

Doplnenie obsahu zmluvy jednou zo zmluvných strán

(1) Strany sa môžu dohodnúť, že cenu plnenia alebo iné podmienky v zmluve doplní jedna z nich. V takom prípade je účinnosť zmluvy podmienená doplnením obsahu zmluvy stranou, ktorá je na to oprávnená.

(2) Doplnenie obsahu zmluvy jednou zo zmluvných strán musí byť poctivé, inak sa na doplnenie neprihliada.

§ 249

Dodatočné určenie obsahu zmluvy

Dohodu o určitej časti zmluvy možno nahradiť dohodou strán o spôsobe umožňujúcom dodatočné určenie jej obsahu, ak tento spôsob nezávisí iba od vôle jednej strany. Ak má chýbajúcu časť zmluvy určiť súd alebo určená tretia osoba, musí mať dohoda písomnú formu; ustanovenie § 251 sa použije primerane.

§ 250

Dodatočná dohoda o nepodstatnej časti zmluvy

Dohoda pri uzavieraní zmluvy, že určitá nepodstatná časť zmluvy bude dojednaná dodatočne po jej uzavretí, sa považuje za podmienku účinnosti dohodnutej časti zmluvy. To neplatí, ak dali strany nepochybne najavo, že nedosiahnutie dodatočnej dohody nemá vplyv na účinnosť uzavretej zmluvy.

§ 251

Určenie časti zmluvy súdom alebo treťou osobou

- (1) Strany sa môžu dohodnúť, že určitú časť zmluvy určí súd alebo tretia osoba určená v dohode.
- (2) Časť zmluvy sa určí podľa účelu zrejme sledovaného uzavretím zmluvy, pričom sa prihliadne na okolnosti, za ktorých bola zmluva dojednaná.
- (3) Ak má časť zmluvy určiť viacero tretích osôb, vyžaduje sa dohoda všetkých týchto osôb.
- (4) Právo na určenie časti zmluvy súdom alebo treťou osobou zanikne, ak ho oprávnená strana neuplatní do jedného roka odo dňa, keď mohla o určenie časti zmluvy prvýkrát požiadať.

§ 252

Podstatná zmena okolností

- (1) Ak sa po uzavretí zmluvy zmenia okolnosti tak, že možno plniť iba za sťažených podmienok, s väčšími nákladmi alebo oneskorene, alebo ak sa stane plnenie pre niektorú zo strán inak zložitejšie (podstatná zmena okolností), nie je tým povinnosť strany plniť nijako dotknutá.
- (2) Ak vznikne podstatnou zmenou okolností medzi stranami zmluvy s jednorazovým odloženým plnením alebo s opakovaným alebo trvajúcim plnením zarážajúci nepomer v právach a povinnostiach tým, že sa jednej z nich neprimerane zvýšia náklady plnenia alebo sa neprimerane zníži hodnota predmetu plnenia, môže sa dotknutá strana domáhať obnovenia rokovania o zmluve. To však platí len vtedy, ak podstatnú zmenu okolností a jej vplyv na záväzok nemohla dotknutá strana predpokladať alebo ovplyvniť v čase uzavretia zmluvy a ak sa strany o nej dozvedeli až po uzavretí zmluvy.
- (3) Ak sa strany v primeranej lehote nedohodnú, rozhodne na návrh ktorejkoľvek z nich súd tak, že záväzok zmení obnovením rovnováhy v právach a povinnostiach strán, a ak obnovenie rovnováhy nie je možné alebo od dotknutej strany nemožno rozumne a poctivo očakávať akceptovanie zmeny záväzku, súd záväzok zruší ku dňu a za podmienok určených v rozhodnutí. Návrhmi strán nie je súd viazaný.
- (4) Uplatnenie práv podľa odseku 2 a 3 neoprávňuje dotknutú stranu neplniť, ani odoprieť plnenie.
- (5) Právo vyplývajúce z odseku 3 zanikne, ak ho strana neuplatní na súde do jedného roka odkedy sa o podstatnej zmene okolností dozvedela alebo musela dozvedieť.
- (6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa použijú rovnako na práva a povinnosti z jednostranných právnych úkonov s jednorazovým odloženým plnením alebo s opakovaným alebo trvajúcim plnením.

§ 253

Výluky z podstatnej zmeny okolností

Dotknutá strana sa nemôže dovolávať zmeny okolností podľa § 252, ak

- a) na seba prevzala nebezpečenstvo zmeny okolností,
- b) neinformovala druhú stranu o zmene okolností bez zbytočného odkladu od okamihu, keď sa dozvedela alebo musela dozvedieť o zmene okolností a o jej vplyve na záväzok, ibaže druhá strana o zmene okolností a o jej vplyve na záväzok vedela,
- c) neuplatnila právo na obnovenie rokovania o zmluve v primeranej lehote od okamihu, keď sa o zmene okolností a o jej vplyve na záväzok dozvedela alebo musela dozvedieť; pričom v pochybnostiach sa za primeranú považuje dvojmesačná lehota,

- d) ide o odvážnu zmluvu a zmena sa týka jej podstaty, alebo
- e) zmena okolností nastala po neospravedlnenom nesplnení dotknutej strany.

§ 254

Závislé právne úkony

(1) Každý z viacerých právnych úkonov, uskutočnených pri tom istom rokovaní alebo zachytených v tom istom dokumente, sa posudzuje samostatne.

(2) Ak vyplýva z povahy viacerých právnych úkonov alebo z ich účelu známeho stranám pri vzniku právneho úkonu, že sú na sebe vzájomne závislé, je vznik každého z nich podmienkou vzniku ostatných právnych úkonov. Zánik záväzku z niektorého z právnych úkonov bez uspokojenia veriteľa spôsobuje zánik ostatných závislých právnych úkonov, a to s obdobnými právnymi účinkami.

(3) Ak je jeden alebo viac právnych úkonov závislých od jedného alebo viacerých právnych úkonov, platí odsek 2 pre závislý právny úkon rovnako.

Druhý oddiel

Zmluva o budúcej zmluve

§ 255

Základné ustanovenia

(1) Zmluva, ktorou sa jedna alebo viacero strán zaväzujú uzavrieť budúcu zmluvu, musí obsahovať podstatné náležitosti budúcej zmluvy.

(2) Budúcou zmluvou môže byť aj zmluva s tretťou osobou. Ustanovenie § 286 sa použije rovnako; tretia osoba však môže požadovať uzavretie budúcej zmluvy len ak to bolo v zmluve o budúcej zmluve dohodnuté.

§ 256

Výzva na uzavretie budúcej zmluvy

Oprávnená strana môže vyzvať zaviazanú stranu na uzavretie budúcej zmluvy v dohodnutej lehote, inak do jedného roka od uzavretia zmluvy o budúcej zmluve.

§ 257

Povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu

(1) Ak oprávnená strana v lehote podľa § 256 vyzve zaviazanú stranu na uzavretie budúcej zmluvy, je zaviazaná strana povinná uzavrieť budúcu zmluvu s dojednaným obsahom, a to najneskôr do uplynutia dohodnutej lehoty, inak bez zbytočného odkladu.

(2) Povinnosť zviazanej strany uzavrieť budúcu zmluvu zanikne, ak sa okolnosti, z ktorých strany pri uzavretí zmluvy o budúcej zmluve vychádzali, zmenili natoľko, že nemožno uzavretie budúcej zmluvy spravodlivo požadovať. To neplatí, ak zaviazaná strana túto zmenu okolností neoznámila oprávnenej strane bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nej dozvedela alebo musela dozvedieť.

§ 258

Zodpovednosť za škodu a nahradenie prejavu vôle

(1) Ak zaviazaná strana budúcu zmluvu včas neuzavrie, zodpovedá za škodu, ktorá oprávnenej strane vznikla v dôsledku toho, že sa spoliehala na uzavretie budúcej zmluvy.

(2) Ak bola zmluva o budúcej zmluve uzavretá písomne, môže sa oprávnená strana namiesto nároku na náhradu škody podľa odseku 1 domáhať, aby bola zviazanej osobe rozhodnutím súdu uložená povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu. *) pozn. pod čiarou § 60 / všeob. časť a § 229 CSP

(3) Ak oprávnená strana uplatní svoj nárok podľa odseku 2, má právo na náhradu škody spôsobenej omeškaním s uzavretím budúcej zmluvy. To neplatí, ak zaviazaná strana odmietla rokovať o uzavretí budúcej zmluvy z vážneho dôvodu.

§ 259

Určenie obsahu budúcej zmluvy súdom

(1) Ak sa strany v písomnej zmluve o budúcej zmluve dohodli, že budúca zmluva bude obsahovať

úpravu určitých otázok, ktoré však nedojednali ani v lehote podľa § 256, môže sa oprávnená strana domáhať, aby nedojednaný obsah budúcej zmluvy určil súd.

(2)Obsah budúcej zmluvy podľa odseku 1 sa určí podľa účelu zrejme sledovaného uzavretím zmluvy o budúcej zmluve, pričom sa prihliadne na okolnosti, za ktorých bola dojednaná, a ak ide o obchodný záväzok, aj na zásady poctivého obchodného styku.

(3)Žalobou o určenie obsahu budúcej zmluvy sa možno súčasne domáhať aj uloženia povinnosti podľa § 258 ods. 2.

§ 260

Preklúzia

Práva vyplývajúce z § 258 ods. 2 a § 259 ods. 1 zaniknú, ak ich oprávnená strana neuplatní na súde do jedného roka od uplynutia lehoty na uzavretie budúcej zmluvy (§ 257 ods. 1).

Tretí oddiel

Verejný návrh

§ 261

Verejný návrh na uzavretie zmluvy

Verejným návrhom sa navrhovateľ obracia na neurčité osoby s návrhom na uzavretie zmluvy.

§ 262

Zmena a odvolanie verejného návrhu

Verejný návrh možno zmeniť alebo odvolať rovnakým spôsobom ako bol uverejnený, ak navrhovateľ uverejnil zmenu alebo odvolanie skôr, než mu bolo odoslané prijatie verejného návrhu.

§ 263

Prijatie verejného návrhu

(1)Zmluva je uzavretá s tým, kto v lehote stanovenej vo verejnom návrhu, inak v primeranej lehote, prijme verejný návrh a oznámi to navrhovateľovi.

(2)Ak prijatie verejného návrhu oznámi súčasne niekoľko osôb, je zmluva uzavretá s tou osobou, ktorú si navrhovateľ zvolí.

§ 264

Zmluva uzavretá s viacerými osobami

Ak to vyplýva z verejného návrhu, je zmluva uzavretá s určitým počtom osôb v súlade s verejným návrhom, alebo so všetkými, ktorí prijatie verejného návrhu včas oznámili navrhovateľovi.

§ 265

Oznámenie o uzavretí zmluvy

(1)Navrhovateľ oznámi príjemcovi uzavretie zmluvy bez zbytočného odkladu. V rovnakej lehote oznámi všetkým, ktorí oznámili prijatie verejného návrhu včas, avšak zmluva s nimi nebola uzavretá, že ich prijatie verejného návrhu nemalo za následok vznik zmluvy.

(2)Ak navrhovateľ neoznámi príjemcovi uzavretie zmluvy v lehote podľa odseku 1, môže príjemca svoj prejav vôle zrušiť. Toto právo zanikne, ak ho príjemca nevykoná bez zbytočného odkladu po dôjdení oneskoreného potvrdenia o uzavretí zmluvy, inak bez zbytočného odkladu po tom, čo sa dozvie o uzavretí zmluvy.

Štvrtý oddiel

Verejná súťaž o najvhodnejší návrh

§ 266

Výzva na predkladanie návrhov

Vyhlásenie verejnej súťaže o najvhodnejší návrh na uzavretie zmluvy neurčitým osobám je výzvou na predkladanie návrhov na uzavretie zmluvy.

§ 267

Vyhlásenie verejnej súťaže

(1) Vyhlasovateľ v písomnej forme vymedzí aspoň všeobecným spôsobom predmet plnenia a zásady zvyšného obsahu zamýšľanej zmluvy, na ktorom trvá, určí spôsob predkladania návrhov, lehotu na ich predloženie a lehotu na oznámenie prijatia vybraného návrhu.

(2) Podmienky súťaže sa vhodným spôsobom uverejnia.

§ 268

Zmena podmienok súťaže a zrušenie súťaže

(1) Vyhlasovateľ môže uverejnené podmienky súťaže meniť alebo verejnú súťaž zrušiť, ak si to v podmienkach súťaže vymienil.

(2) Zmena podmienok alebo zrušenie súťaže sa uverejnia rovnakým spôsobom, akým bola uverejnená verejná súťaž.

§ 269

Zahrnutie návrhov do súťaže

(1) Vyhlasovateľ zahrnie do súťaže len tie návrhy, ktorých obsah zodpovedá podmienkam súťaže a ktoré boli predložené v lehote na predkladanie návrhov.

(2) Navrhovateľ nemá právo na náhradu nákladov spojených s účasťou na súťaži.

§ 270

Zmena a odvolanie návrhu

(1) Predložený návrh do verejnej súťaže nemožno meniť, doplniť ani odvolať po uplynutí lehoty na predkladanie návrhov.

(2) Opravu chýb možno uskutočniť aj po uplynutí lehoty na predkladanie návrhov.

§ 271

Výber najvhodnejšieho návrhu

(1) Vyhlasovateľ vyberie najvhodnejší návrh podľa podmienok súťaže.

(2) Ak nie je v podmienkach súťaže stanovený spôsob výberu najvhodnejšieho návrhu, môže vyhlasovateľ vybrať návrh, ktorý mu najviac vyhovuje.

(3) Vyhlasovateľ môže odmietnuť všetky návrhy iba ak si toto právo vymienil v podmienkach súťaže.

§ 272

Prijatie návrhu

(1) Vyhlasovateľ je povinný prijať vybraný návrh a oznámiť to spôsobom a v lehote podľa podmienok súťaže.

(2) Ak vyhlasovateľ oznámi prijatie návrhu po lehote stanovenej v podmienkach súťaže a navrhovateľ bez zbytočného odkladu odmietne prijatie návrhu ako oneskorené, zmluva nevznikne.

§ 273

Oznamovacia povinnosť

Vyhlasovateľ je povinný bez zbytočného odkladu po ukončení súťaže upovedomiť neúspešných navrhovateľov, že ich návrhy neboli prijaté.

Druhý diel

OBSAH ZMLÚV

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 274

Pomenované a nepomenované zmluvy

(1) Na zmluvu, ktorej obsah zahŕňa podstatné znaky niektorej zo zmlúv upravených v zákone (pomenovaná zmluva), sa použijú ustanovenia zákona upravujúce túto zmluvu. Ustanovenie § XXX [všeobecná časť OZ – *dispo / kogent*] tým nie je dotknuté.

(2) Strany môžu uzavrieť aj zmluvu, ktorá nie je upravená v zákone (nepomenovaná zmluva). Na záväzok vzniknutý z takejto zmluvy sa primerane použijú ustanovenia zákona o tej pomenovanej zmluve, ktorá je nepomenovanej zmluve najbližšia, ak to neodporuje dohode strán ani povahe záväzku.

§ 275

Odplata

(1) Ak zo zmluvy vyplýva, že je odplatná, avšak výška odplaty nie je určená a nie je dohodnutý ani spôsob jej určenia, platí, že odplata bola dohodnutá vo výške obvyklej v čase a mieste uzavretia zmluvy.

(2) Ak je odplata určená odkazom na skutočnosti, ktoré nie sú dané alebo sa stali nedostupnými, určí sa podľa skutočností, ktoré najviac zodpovedajú pôvodne predpokladaným skutočnostiam.

§ 276

Úrok

Dlžník je povinný platiť veriteľovi úrok z peňažnej sumy len ak je to dohodnuté alebo ustanovené zákonom.

§ 277

Sadzba úroku

(1) Ak si strany dojednali sadzu úroku, ktorá prevyšuje najvyššiu prípustnú sadzbu tohto úroku podľa osobitného predpisu, je dlžník povinný platiť úrok v najvyššej prípustnej sadzbe.

(2) Ak sadzba úroku nie je dojednaná, určí sa podľa osobitného predpisu; ustanovenie § 161 tým nie je dotknuté.

(3) V pochybnostiach platí, že dojednaná sadzba úroku sa týka ročného obdobia.

§ 278

Splatnosť úroku

Úrok je splatný spolu s istinou, okrem úroku z omeškania, ktorý je splatný ihneď v deň trvania omeškania, za ktorý sa platí.

§ 279

Kapitalizovanie úroku

Ak z dohody alebo zo zákona vyplýva, že sa úrok má stať súčasťou istiny, stane sa jej súčasťou v deň nasledujúci po splatnosti úroku.

§ 280

Preddavok

Ak z okolností nevyplýva inak, to, čo niektorá strana plnila pred uzavretím zmluvy, sa považuje za preddavok.

Druhý oddiel

Zmluvné podmienky

§ 281

Všeobecné zmluvné podmienky

(1) Obsah zmluvy alebo jeho časť možno určiť aj odkazom na všeobecné zmluvné podmienky.

(2) Ak zákon neustanovuje inak, všeobecné zmluvné podmienky sa stávajú súčasťou zmluvy, ak

- a) zmluva na ich použitie výslovne odkazuje alebo, ak výslovný odkaz na ich použitie je možný iba s neprimeranými ťažkosťami, bola na mieste uzavretia zmluvy jasne viditeľná informácia o ich použití, a
- b) druhej zmluvnej strane bolo pred uzavretím zmluvy umožnené oboznámiť sa s ich obsahom primeraným spôsobom, najmä sprístupnením na mieste uzavretia zmluvy alebo na webovom sídle

zmluvnej strany, alebo možno vzhľadom na okolnosti a postavenie zmluvných strán rozumne predpokladať, že všeobecné zmluvné podmienky, bežne používané v obchodnom styku, sú im známe.

§ 282

Kolízia všeobecných zmluvných podmienok

(1) Ak strany odkážu v návrhu na uzavretie zmluvy a v jeho prijatí na všeobecné zmluvné podmienky, ktoré si navzájom odporujú, nemá odkaz v prijatí právne účinky.

(2) Ak strana, ktorej všeobecné zmluvné podmienky sa podľa odseku 1 nepoužijú, vylúči použitie všeobecných zmluvných podmienok druhej strany najneskôr bez zbytočného odkladu po výmene prejavov vôle, platí, že zmluva nebola uzavretá.

§ 283

Štandardizované zmluvné podmienky

Štandardizované zmluvné podmienky sú zmluvné podmienky vopred pripravené jednou stranou alebo určené podľa jej pokynov na použitie vo viacerých prípadoch bez toho, aby druhá strana mohla zásadne ovplyvniť ich obsah.

§ 284

Prekvapivé ustanovenia

Štandardizované zmluvné podmienky, ktoré druhá strana nemohla rozumne očakávať, najmä vzhľadom na ich umiestnenie v texte, obsah alebo spôsob vyjadrenia, sa nestávajú súčasťou zmluvy; to neplatí, ak boli stranou výslovne prijaté.

§ 285

Prednosť individuálne dojednaných ustanovení

Odchylné individuálne dojednané ustanovenia majú prednosť pred všeobecnými zmluvnými podmienkami a štandardizovanými zmluvnými podmienkami.

Tretí oddiel

Zmluvy s účasťou tretej osoby

§ 286

Zmluva v prospech tretej osoby

(1) Zmluva v prospech tretej osoby musí obsahovať aspoň spôsob určenia tretej osoby. Platnosť zmluvy nebráni, ak tretia osoba v čase jej uzavretia ešte neexistuje.

(2) Tretia osoba je zo zmluvy oprávnená okamihom, keď so zmluvou prejaví súhlas voči všetkým zmluvným stranám. Inak platí zmluva len medzi tými, ktorí ju uzavreli, a právo na plnenie má strana, ktorá plnenie v prospech tretej osoby vyhradila; to platí aj vtedy, ak tretia osoba súhlas so zmluvou odoprie.

(3) Dlžník má voči tretej osobe tie isté námietky ako voči tomu, s kým zmluvu uzavrel. Proti pohľadávke tretej osoby môže dlžník započítať pohľadávku voči tomu, s kým zmluvu uzavrel, len ak ide o pohľadávku zo zmluvy v prospech tretej osoby.

(4) Zmluvné strany môžu zmluvu meniť alebo zrušiť, len kým tretia osoba neprejaví so zmluvou súhlas.

§ 287

Zmluva o plnení tretej osoby

(1) Ak sa strana zaviazala zabezpečiť, že tretia osoba poskytne druhej strane určité plnenie, zodpovedá za škodu spôsobenú tým, že tretia osoba plnenie neposkytla.

(2) Ak sa strana zaviazala zabezpečiť, že tretia osoba sa druhej strane na určité plnenie zaviazala, zodpovedá za škodu spôsobenú tým, že sa druhá strana spoliehala na poskytnutie plnenia.

(3) Ak to neodporuje dohode ani povahe plnenia, zodpovednosti podľa odseku 1 a 2 sa strana zbaví,

ak druhej strane sama ponúkne plnenie.

§ 288

Zmluva o zbavení dlhu

(1) Ak sa strana zaviazala, že druhú stranu zbaví jej dlhu voči tretej osobe, je povinná zabezpečiť, aby jej tretia osoba tento dlh odpustila (§ 177).

(2) Ak tretia osoba dlh neodpustí, považuje sa dohoda podľa odseku 1 za dohodu o prevzatí plnenia (§ 61).

Štvrtý oddiel

Zmluva o podriadení pohľadávky

§ 289

Podriadenie pohľadávky

Veriteľ a dlžník sa môžu písomne dohodnúť, že v prípade úpadku dlžníka alebo jeho zrušenia s likvidáciou sa všetky alebo určené pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi uspokoja až po uspokojení pohľadávok ostatných veriteľov dlžníka (ďalej len „podriadenie pohľadávky“).

§ 290

Podriadenie pohľadávky pri neplatnosti

(1) Podriadenie pohľadávky sa vzťahuje aj na pohľadávku vzniknutú v dôsledku neplatnosti zmluvy, z ktorej podriadená pohľadávka vznikla (ďalej len „podriadená zmluva“).

(2) Podriadenie pohľadávky, ktoré bolo dohodnuté v neplatnej podriadenej zmluve, je neplatné, len ak sa aj naň vzťahuje dôvod neplatnosti podriadenej zmluvy.

§ 291

Trvanie, zmena a zrušenie podriadenia pohľadávky

(1) Podriadenie pohľadávky možno dohodnúť na určitú dobu, najmenej však na tri roky, alebo na dobu neurčitú.

(2) Ak je podriadenie pohľadávky dohodnuté na dobu kratšiu ako tri roky, platí, že je dohodnuté na dobu troch rokov.

(3) Dohodu o podriadení pohľadávky nemožno meniť ani zrušiť a záväzok, ktorý z nej vznikol, nemôže zaniknúť dohodou, odstúpením, zaplatením odstúpeného ani urovnaním.

§ 292

Obmedzenia v súvislosti s podriadením pohľadávky

- (1) Počas trvania podriadenia pohľadávky nie je možné
- a) spôsobiť zánik záväzku z podriadenej zmluvy dohodou, výpoveďou, odstúpením alebo zaplatením odstúpeného, ani skrátiť dobu jeho trvania,
 - b) vzájomne započítať podriadenú pohľadávku a pohľadávku dlžníka z podriadenej zmluvy,
 - c) pristúpiť k dlhu z podriadenej zmluvy ani prevziať dlh, ktorý z nej vznikol,
 - d) zabezpečiť podriadenú pohľadávku.

(2) Právny úkon, ktorý je v rozpore s odsekom 1, je počas trvania podriadenia pohľadávky neúčinný.

(3) Podriadenie pohľadávky nie je dotknuté jej prevodom alebo prechodom na iného veriteľa.

§ 293

Zánik podriadenia pohľadávky

- (1) Podriadenie pohľadávky zaniká
- a) uplynutím doby, na ktorú bolo dohodnuté,
 - b) uplynutím troch rokov od doručenia výpovede, ak bolo dohodnuté na neurčitú dobu,
 - c) zrušením dlžníka bez likvidácie, ak je ním banka.
- (2) Ak je pred zánikom podriadenia pohľadávky podľa odseku 1 písm. a) alebo b) na majetok dlžníka vyhlásený konkurz, povolená reštrukturalizácia alebo dlžník vstúpi do likvidácie, podriadenie nezanikne

pred zrušením konkurzu, splnením reštrukturalizačného plánu alebo pred skončením likvidácie.

Tretí diel

OSOBITNÉ USTANOVENIA O SPOTREBITEĽSKÝCH ZMLUVÁCH

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 294

Spotrebiteľská zmluva

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva uzavretá medzi obchodníkom a spotrebiteľom.

§ 295

Obsah spotrebiteľskej zmluvy

(1)Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy sa nemôžu v neprospech spotrebiteľa odchýliť od tohto alebo iného zákona, upravujúceho právne vzťahy so spotrebiteľom.

(2)Na prejav vôle, ktorým sa spotrebiteľ vopred vzdal svojich práv alebo inak zhoršil svoje zmluvné postavenie, sa neprihliada.

§ 296

Súvisiace plnenie

Obchodník nesmie sám alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať, alebo sprostredkovať uzavretie zmluvy, ktorá súvisí so spotrebiteľskou zmluvou a ktorej predmetom je čo i len sčasti plnenie, ktoré je obchodník povinný podľa zákona alebo v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti poskytovať spotrebiteľovi aj bez takejto zmluvy.

§ 297

Nevyžiadané zastúpenie spotrebiteľa

Obchodník nesmie spotrebiteľovi vybrať ani inak určiť osobu, ktorá má v súvislosti s uzavretím spotrebiteľskej zmluvy, plnením spotrebiteľskej zmluvy alebo so zabezpečením záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy konať v mene alebo v záujme spotrebiteľa. Právny úkon, ktorým spotrebiteľ splnomocnil tretiu osobu určenú v rozpore s predchádzajúcou vetou, je neplatný.

§ 298

Veľkosť písma v spotrebiteľskej zmluve

Ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť zmluvy, s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, všeobecných zmluvných podmienok alebo ustanovenia akýchkoľvek iných zmluvných dokumentov, ktoré so spotrebiteľskou zmluvou súvisia, nesmú byť uvedené pre spotrebiteľa nečitateľným a menším písmom, ako ustanoví vykonávací predpis. Zmluva uzavretá v rozpore s týmto ustanovením je neplatná.

Druhý oddiel

Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách

§ 299

Základné ustanovenia

(1)Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať neprijateľnú podmienku.

(2)Neprijateľnou podmienkou je každé ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ak zákon neustanovuje inak.

(3)Na neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve sa neprihliada.

§ 300

Všeobecné výnimky z neprijateľných podmienok

(1) Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy nie je neprijateľnou podmienkou, ak sa týka hlavného predmetu plnenia alebo primeranosti ceny a je vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne.

(2) Neprijateľnou podmienkou nie je ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré bolo individuálne dojednané. Za individuálne dojednané sa nepovažuje také ustanovenie, s ktorým mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred uzavretím zmluvy, ak nemohol ovplyvniť jeho obsah.

(3) Predpokladá sa, že ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy neboli individuálne dojednané.

§ 301

Posudzovanie neprijateľných podmienok

Neprijateľnosť podmienky sa posudzuje so zreteľom na všetky okolnosti súvisiace s uzavretím spotrebiteľskej zmluvy v čase jej uzavretia, najmä so zreteľom na povahu predmetu plnenia a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej spotrebiteľská zmluva závisí.

§ 302

Zoznam neprijateľných podmienok

Za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú obchodníkovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na tretiu osobu bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom mohlo dôjsť k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť obchodníka za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú obchodníkovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s obchodníkom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú obchodníkovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú obchodníka, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej doby,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak obchodník nesplnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú obchodníkovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo obchodníka oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany obchodníka neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči obchodníkovi,
- n) spôsobujú, že zmluva uzatvorená na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlžuje, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátku dobu na prejavenie súhlasu s predĺžením zmluvy,
- o) oprávňujú obchodníka rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba obchodníkovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť obchodníka, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok

- ustanovených osobitným zákonom,
- s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
 - t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie obchodníkom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
 - u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
 - v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,
 - w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

§ 303

Následky určenia neprijateľnosti podmienky

(1) Ak súd určil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzaviera vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo ak nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu neprijateľnej podmienky, je obchodník povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Obchodník má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadost'účinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca obchodníka.

(2) Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 vzťahuje iba na časť zmluvnej podmienky, je obchodník povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

(3) Spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahuje neprijateľnú podmienku v znení, ako je uvedená vo výroku rozhodnutia súdu, a jej uzavretie bolo dosiahnuté za použitia nekalej obchodnej praktiky alebo úžery, je neplatná.

Tretí oddiel

Zabezpečenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy

§ 304

Zakázané spôsoby zabezpečenia záväzku

(1) Zabezpečenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zabezpečovacím prevodom práva, zmenkou alebo šekom je neplatné.

(2) Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zaväzuje spotrebiteľa vo vlastnom mene alebo v zastúpení inou osobou uznať svoj dlh pre prípad neplnenia povinností vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy, je neplatné.

(3) Záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy možno zabezpečiť dohodou o zrážkach zo mzdy alebo z iných príjmov iba ak bola dohoda písomne uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol výslovne poučený o jej dôsledkoch a mal možnosť ju odmietnuť.

§ 305

Výkon záložného práva

Ak je záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy zabezpečený záložným právom, môže sa záložný veriteľ pri výkone záložného práva uspokojiť iba predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona alebo predajom zálohu podľa osobitných predpisov.

Štvrtý oddiel

Plnenie dlhu spotrebiteľa v splátkach

§ 306

Podmienky straty výhody splátok

Ak má spotrebiteľ plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy v splátkach, môže obchodník požadovať vrátenie celého plnenia, ak je spotrebiteľ celkom alebo čiastočne v omeškaní aspoň s tromi splátkami a suma splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, je najmenej vo výške

- a) desiatich percent poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá najviac na tri roky,
- b) piatich percent poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá na viac ako tri roky a najviac na desať rokov, alebo
- c) dva a pol percenta poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá na viac ako desať rokov.

§ 307

Strata výhody splátok

Ak sú splnené podmienky podľa § 306, obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, poskytnúť spotrebiteľovi dodatočnú lehotu na plnenie, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní od doručenia výzvy. Ak spotrebiteľ neuhradí splátky, s ktorými je v omeškaní, v dodatočnej lehote poskytnutej mu obchodníkom, jej uplynutím sa stáva celé plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy splatným. Obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, upozorniť spotrebiteľa na následok podľa predchádzajúcej vety a uviesť sumu splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní.

§ 308

Povinnosť ponúknuť spotrebiteľovi plnenie v splátkach

Ak spotrebiteľ vypovedal zmluvu alebo odstúpil od zmluvy z dôvodu, že obchodník zmenil zmluvné podmienky a spotrebiteľovi tým vznikla povinnosť vrátiť jednorazovo finančné prostriedky, obchodník je povinný ponúknuť spotrebiteľovi plnenie v primeraných splátkach, ak osobitný zákon neustanovuje inak; ak sa na podmienkach úhrady plnenia nedohodnú, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Rovnakú povinnosť má obchodník, ak jednostranne vypovedal zmluvu podľa § 310 ods. 1.

Piaty oddiel

Osobitné ustanovenia o poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu

§ 309

Obmedzenie odplaty a sankcií za omeškanie

Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov za odplatu,

- a) nesmie byť odplata vyššia, než ustanoví vykonávací predpis,
- b) sankcie za omeškanie so splnením dlhu spotrebiteľa nesmú byť vyššie, než ustanoví vykonávací predpis.

Šiesty oddiel

Osobitné ustanovenia o výnimkách z neprijateľných podmienok

§ 310

Osobitné výnimky z neprijateľných podmienok

(1) Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, podľa ktorého si obchodník, ktorý dodáva finančnú službu podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu jednostranne a bez poskytnutia výpovednej doby vypovedať túto zmluvu, sa nepovažuje za neprijateľnú podmienku podľa odseku § 302 písm. g), ak ide o vážny objektívny dôvod, ktorý obchodník nezapríčinil, nemohol predvídať ani odvrátiť a ktorý obchodníkovi bráni v plnení tejto zmluvy, pričom

obchodník sa v tejto zmluve zaviazal, že o vypovedaní a dôvode vypovedania tejto zmluvy bez zbytočného odkladu písomne informuje spotrebiteľa.

(2)Ustanovenia § 302 písm. g), i) a j) o neprijateľných podmienkach sa nepoužijú na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je

- a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré obchodník nemá vplyv,
- b) nákup cudzej meny alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodné peňažné príkazy vystavené v cudzej mene.

(3)Za neprijateľnú podmienku podľa § 302 písm. i) sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si

- a) obchodník, ktorý dodáva finančnú službu podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo obchodník, ak súčasne sa obchodník zaviazal bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu,
- b) obchodník vyhradzuje právo jednostranne meniť podmienky spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, ak sa od obchodníka vyžaduje, aby o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať túto zmluvu písomne informoval spotrebiteľa v primeranej dobe vopred, a ak spotrebiteľ má právo bezplatne vypovedať túto zmluvu ku dňu účinnosti zmeny.

(4)Ustanovenie § 302 písm. j) o neprijateľných podmienkach sa nepoužije na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je doložka o cenových indexoch, ak takáto doložka nie je v rozpore so zákonom a ak spôsob úpravy ceny je v tejto doložke výslovne opísaný.

§ 53e do všeobecnej časti OZ / premlčanie BO

Tretia hlava MIMOZMLUVNÉ ZÁVÄZKY

Prvý diel ZÁVÄZKY ZO SPÔSOBENEJ ŠKODY

Prvý oddiel Všeobecné ustanovenia

§ 311 Základné ustanovenie

Kto zodpovedá za škodu (ďalej len „škodca“), je povinný ju nahradiť.

§ 312 Škoda

(1)Škoda môže byť majetková alebo nemajetková.

(2)Nemajetková škoda sa nahrádza len ak to bolo dohodnuté, alebo ak to ustanovuje zákon.

§ 313 Vylúčenie a obmedzenie zodpovednosti

(1)Nikto nemôže jednostranne vylúčiť vlastnú zodpovednosť za škodu, ani obmedziť jej rozsah.

(2)Dohodou nemožno vopred vylúčiť ani obmedziť zodpovednosť za škodu spôsobenú úmyselne.

§ 314 Ochrana pred hroziacou škodou

(1)Komu hrozí škoda, je v medziach zákona oprávnený na jej odvrátenie zakročiť.

(2)V prípade vážneho ohrozenia má ohrozený právo domáhať sa, aby súd uložil povinnosť vykonať vhodné a primerané opatrenia na odvrátenie hrozacej škody.

(3)Povinnosť zakročiť na ochranu iného má ten, komu to ukladá zákon; ďalej ten, kto vytvoril

nebezpečnú situáciu alebo má nad ňou kontrolu. Rovnaká povinnosť vzniká tam, kde si to vyžaduje povaha vzťahu medzi stranami, alebo kde medzi závažnosťou škody a ťažkosťami s jej odvrátením existuje zrejmy nepomer.

§ 315

Spoluúčasť poškodeného

(1) Ak škoda vznikla alebo sa zväčšila následkom okolností, ktoré sú pričítateľné poškodenému, alebo v dôsledku rizika, ktoré znáša poškodený, zníži sa zodpovednosť škodcu v rozsahu, v akom tieto okolnosti alebo riziko prispeli k vzniku alebo zväčšeniu škody.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa použije aj vtedy, ak poškodený neupozornil škodcu na mimoriadne vysoké riziko vzniku škody alebo nezabránil vzniku škody, ak sa to od poškodeného dalo rozumne očakávať.

(3) Na okolnosti alebo riziko, ktoré idú na ťarchu jednej alebo druhej strany a podieľali sa na vzniku škody iba zanedbateľným spôsobom, sa neprihliada.

§ 316

Náhoda

(1) Za škodu spôsobenú náhodou zodpovedá ten, kto dal k náhode svojím zavinením podnet, najmä tým, že porušil právny predpis alebo poškodil zariadenie, ktoré má náhodným škodám zabrániť.

(2) Ak sa na spôsobení škody podieľala aj náhoda, za ktorú podľa odseku 1 nikto nezodpovedá, zodpovedá škodca za škodu iba v miere, ktorou prispel k vzniku škody alebo k zväčšeniu jej rozsahu, alebo ktorou prispeli k vzniku škody alebo k zväčšeniu jej rozsahu okolnosti, ktoré možno škodcovi pričítať.

Zodpovednosť viacerých osôb

§ 317

Solidárna a delená zodpovednosť

(1) Ak za škodu zodpovedá viacero škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

(2) Súd môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa rozhodnúť, že za škodu zodpovedajú viacerí škodcovia podľa svojej účasti na jej spôsobení. Ak nemožno mieru účasti presne určiť, vychádza súd z miery pravdepodobnosti.

(2) Ustanovenie odseku 2 neplatí, ak škodcovia zodpovedajú súbežne alebo kumulatívne (§ 319), alebo ak sa niektorý zo škodcov vedome zúčastnil na spôsobení škody inou osobou alebo ju podnecoval alebo podporoval.

§ 318

Spoločná zodpovednosť

Ak bola škoda spôsobená spoločným konaním viacerých osôb, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

§ 319

Súbežná a kumulatívna zodpovednosť

Ak škodu spôsobilo viacero samostatných príčin súčasne, zodpovedajú za ňu škodcovia spoločne a nerozdielne. To platí aj vtedy, ak by škoda bez spoločného spôsobenia nevznikla.

§ 320

Alternatívna zodpovednosť

Ak škodu spôsobila niektorá z viacerých súčasne pôsobiacich samostatných príčin, avšak nemožno zistiť ktorú, zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne zodpovedajú všetky osoby, ktoré by inak zodpovedali za škodu spôsobenú týmito príčinami.

§ 321

Vzájomné vyporiadanie

Ak za škodu zodpovedajú viacerí škodcovia spoločne a nerozdielne, vyporiadajú sa medzi sebou podľa účasti na jej spôsobení. Ustanovenie § 16 sa nepoužíja.

Okolnosti vylučujúce zodpovednosť

§ 322

Krajná núdza

Kto v krajnej núdzi spôsobil škodu, aby odvrátil od seba alebo od iného priamo hroziace nebezpečenstvo, je povinný škodu nahradiť. Túto povinnosť nemá osoba, ktorá nebezpečenstvo nevyvolala, ak škoda nie je vzhľadom na hroziace nebezpečenstvo zjavne neprimeraná a nebolo možné ju odvrátiť šetrnejšie.

§ 323

Nutná obrana

Kto spôsobil škodu v nutnej obrane proti hroziacemu alebo trvajúcemu útoku, nie je za ňu zodpovedný. Nejde o nutnú obranu, ak bola zjavne neprimeraná povahe a nebezpečnosti útoku.

§ 324

Súhlas poškodeného

Kto spôsobil škodu, nie je za ňu zodpovedný, ak poškodený s touto škodou vopred súhlasil. To neplatí, ak udelenie súhlasu vylučuje osobitný predpis.

§ 325

Konanie na vlastné nebezpečenstvo

(1) Kto spôsobil škodu tomu, kto sa zbytočne vystavil zvýšenému nebezpečenstvu jej vzniku, nie je za ňu zodpovedný, ak bolo toto nebezpečenstvo poškodenému vopred známe. To neplatí, ak poškodený nebol schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, ibaže sa do takého stavu priviedol vlastným zavinením.

(2) Konanie na vlastné nebezpečenstvo podľa odseku 1 nevylučuje zodpovednosť za škodu spôsobenú úmyselne.

Druhý oddiel

Všeobecná zodpovednosť za škodu

§ 326

Škoda spôsobená protiprávnym konaním

(1) Kto zavinene poruší osobnostné právo, vlastnícke právo alebo iné obdobné právo pôsobiace proti všetkým, koná protiprávne a zodpovedá za škodu tým spôsobenú.

(2) Rovnako zodpovedá ten, kto zavinene poruší zákonnú povinnosť ustanovenú na ochranu pred takouto škodou.

§ 327

Škoda spôsobená konaním v rozpore s dobrými mravmi

Kto úmyselným konaním v rozpore s dobrými mravmi porušil právo iného, zodpovedá za škodu tým spôsobenú.

Tretí oddiel

Osobitná zodpovednosť za škodu

§ 328

Zodpovednosť za škodu pri prevádzkovaní podniku

(1) Kto za hospodárskym alebo profesijným účelom prevádzkuje podnik alebo vykonáva obdobnú organizovanú činnosť, zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou alebo obdobnou organizovanou činnosťou, vecou pri nich použitou, alebo ich vplyvom na okolie, vrátane škôd spôsobených použitým

pomocníkom.

(2)Prevádzkovateľ sa vyviní, ak preukáže, že dodržal náležitú starostlivosť.

(3)Osoba, ktorá prevádzkovateľa zodpovedného podľa odseku 1 zmluvne obstarala, zodpovedá za zavinené porušenie náležitej starostlivosti pri výbere prevádzkovateľa.

§ 329

Zodpovednosť za škodu pri mimoriadne nebezpečnej prevádzke

(1)Prevádzkovateľ mimoriadne nebezpečnej prevádzky zodpovedá za škodu vyvolanú takým pôsobením zdroja zvýšeného nebezpečenstva, ktorým sa navonok prejavuje mimoriadna nebezpečnosť prevádzky.

(2)Prevádzkovateľ sa zbaví zodpovednosti ak preukáže, že ku škode došlo v dôsledku vyššej moci alebo neodvratiteľným konaním tretej osoby.

Zodpovednosť za škodu pri prevádzke dopravných prostriedkov

§ 330

Zodpovednosť prevádzkovateľa dopravného prostriedku

(1)Kto vykonáva prevádzku dopravy, zodpovedá za škodu spôsobenú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj prevádzkovateľ motorového vozidla, motorového plavidla alebo lietadla.

(2)Ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke, nemôže sa prevádzkovateľ zodpovednosti zbaviť.

(3)Ak bola škoda spôsobená inými okolnosťami než podľa odseku 2, zbaví sa prevádzkovateľ zodpovednosti ak preukáže, že škode nebolo možné zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

§ 331

Prevádzkovateľ v osobitných prípadoch

(1)Ak nemožno prevádzkovateľa určiť, platí, že prevádzkovateľom je vlastník dopravného prostriedku.

(2)Ak je dopravný prostriedok v oprave, za prevádzkovateľa sa považuje osoba, ktorá prevzala dopravný prostriedok na opravu.

§ 332

Neoprávnené použitie dopravného prostriedku

Namiesto prevádzkovateľa zodpovedá za škodu ten, kto použije dopravný prostriedok bez jeho vedomia alebo proti jeho vôli. Prevádzkovateľ zodpovedá za škodu spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nedbanlivosťou umožnil.

§ 333

Stretnutie prevádzok

Ak sa stretnú prevádzky dvoch alebo viacerých prevádzkovateľov, a ak ide o vyporiadanie medzi nimi, zodpovedajú podľa účasti na spôsobení vzniknutej škody.

Zodpovednosť za škodu na vnesených veciach

§ 334

Zodpovednosť prevádzkovateľa ubytovacích služieb

(1) Kto pravidelne prevádzkuje ubytovacie služby, zodpovedá za škodu na veciach, ktoré boli osobami alebo pre ne vnesené v súvislosti s ubytovaním do priestorov, ktoré boli vyhradené na ubytovanie alebo na uloženie vecí alebo ktoré boli za tým účelom odovzdané prevádzkovateľovi alebo niektorému z jeho zamestnancov.

(2)Prevádzkovateľ sa zbaví zodpovednosti ak preukáže, že ku škode došlo v dôsledku vyššej moci alebo v dôsledku osobitnej povahy vnesenej veci, alebo že škodu spôsobila osoba, ktorá poškodeného

z jeho vôle sprevádzala alebo navštívila.

(3)Zodpovednosť prevádzkovateľa sa nevzťahuje na dopravné prostriedky, veci v nich ponechané, ani na živé zvieratá; ibaže ich prevádzkovateľ prevzal do úschovy.

§ 335

Rozsah náhrady škody

(1)Škoda sa každému z poškodených nahrádza najviac do výšky zodpovedajúcej stonásobku ceny ubytovania za jeden deň.

(2)Odsek 1 sa nepoužije, ak

- a) bola vec prevzatá do úschovy,
- b) prevádzkovateľ neoprávnene odmietol prevziať vec do úschovy, alebo
- c) vznik škody zaviniel prevádzkovateľ alebo osoba, ktorá v prevádzke pracuje.

§ 336

Osobitné ustanovenia o preklúzii

(1)Právo na náhradu škody zanikne, ak sa neuplatní u prevádzkovateľa do 15 dní odo dňa, keď sa poškodený o škodu dozvedel alebo musel dozvedieť.

(2)Odsek 1 sa nepoužije za rovnakých podmienok ako podľa § 335 ods. 2.

Zodpovednosť za škodu na odložených veciach

§ 337

Zodpovednosť prevádzkovateľa

(1)Ak je s prevádzkovaním činnosti spravidla spojené odkladanie vecí a ak bola vec odložená na mieste na to určenom alebo na mieste, kde sa takéto veci obvykle odkladajú, zodpovedá prevádzkovateľ za škodu na veci osobe, ktorá ju odložila.

(2)Rovnako zodpovedá prevádzkovateľ strážených garáží a strážených prevádzok podobného druhu, pokiaľ ide o dopravné prostriedky v nich umiestnené a ich príslušenstvo.

(3)Prevádzkovateľ sa zbaví zodpovednosti ak preukáže, že ku škode došlo v dôsledku vyššej moci alebo v dôsledku osobitnej povahy odloženej veci.

§ 338

Osobitné ustanovenia o preklúzii

(1)Právo na náhradu škody zanikne, ak sa neuplatní u prevádzkovateľa do 15 dní odo dňa, keď sa poškodený o škodu dozvedel alebo musel dozvedieť.

(2)Odsek 1 sa nepoužije za rovnakých podmienok ako podľa § 335 § 335ods. 2.

§ 339

Škoda na veciach odložených pri hromadnej doprave

Za škodu spôsobenú na veciach odložených v dopravných prostriedkoch hromadnej dopravy zodpovedá prevádzkovateľ podľa ustanovení o zodpovednosti za prevádzku dopravného prostriedku (§ 330).

Zodpovednosť za škodu spôsobenú zvieratám alebo vecou

§ 340

Zodpovednosť za škodu spôsobenú zvieratám

(1)Kto nielen krátkodobo vykonáva nad zvieratám faktickú moc v záujme vlastného prospechu (chovateľ), zodpovedá za škodu týmto zvieratám spôsobenú. Ak takúto osobu nemožno určiť, platí, že je ňou vlastník zvieratá.

(2)Chovateľ sa vyviní, ak preukáže, že škode nebolo možné zabrániť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(3)Namiesto chovateľa zodpovedá za škodu ten, kto zviera odňal proti vôli alebo bez súhlasu chovateľa, vlastníka alebo osoby, ktorej bolo zviera zverené. Tejto zodpovednosti sa nemožno zbaviť.

§ 341

Škoda spôsobená zanedbaním dohľadu nad vecou

(1) Za škodu, ktorú spôsobí vec bezprostredne neovládaná človekom, zodpovedá ten, kto mal mať nad vecou dohľad. Ak takúto osobu nemožno určiť, platí, že je ňou jej vlastník.

(2) Za škodu spôsobenú zrútením, pádom alebo vyhodnotením veci z miestnosti alebo podobného miesta zodpovedá spolu s osobou uvedenou v odseku 1 ten, kto takéto miesto užíva. Ak takúto osobu nemožno určiť, platí, že je ňou jeho vlastník.

(3) Vyviní sa ten, kto preukáže, že pri dohľade nad vecou nezanedbal náležitú starostlivosť.

§ 342

Zodpovednosť za škodu spôsobenú stavbou

(1) Vlastník stavby alebo iného diela spojeného s pozemkom zodpovedá za škodu spôsobenú ich zrútením. To rovnako platí aj pre škodu spôsobenú oddelením časti stavby alebo iného diela.

(2) Spolu s vlastníkom stavby alebo iného diela zodpovedá za škodu ich predchádzajúci vlastník, ak má škoda príčinu v nedostatku, ktorý vznikol za trvania jeho vlastníckeho práva a k škodnej udalosti došlo do jedného roka od zániku jeho vlastníckeho práva. Zodpovednosť za škodu sa nevzťahuje na nedostatky, na ktoré nástupcu upozornil.

(3) Ak vlastník stavby alebo iného diela na cudzom pozemku nie je známy, zodpovedá za škodu spolu s ním vlastník pozemku.

(4) Spolu s vlastníkom stavby alebo iného diela zodpovedá za škodu ten, kto za odplatu prevzal na seba povinnosť ich údržby.

(5) Vyviní sa ten, kto preukáže, že pri dohľade nad stavbou nezanedbal náležitú starostlivosť.

Zodpovednosť za iného

§ 343

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pomocníkom

(1) Kto pri svojej činnosti použije splnomocnenca, zamestnanca alebo iného pomocníka, zodpovedá spolu s ním za škodu, ktorú pomocník spôsobil zavineným porušením právnej povinnosti. To neplatí, ak sa niekto zaviazal vykonať činnosť pre iného samostatne, ibaže ho na to iná osoba vybrala bez náležitej starostlivosti alebo naňho nedostatočne dohliadala.

(2) Ak je pomocníkom zamestnanec, zodpovedá poškodenému najviac v rozsahu podľa pracovnoprávnych predpisov; zamestnancom poskytnutá náhrada škody sa započíta na jeho zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov.

§ 344

Zodpovednosť za škodu spôsobenú maloletým alebo osobou postihnutou duševnou poruchou

(1) Maloletý alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky.

(2) Za škodu spôsobenú osobou podľa odseku 1 zodpovedá aj ten, kto je povinný vykonávať nad ňou dohľad.

(3) Kto je povinný vykonávať dohľad, vyviní sa, ak preukáže, že náležitý dohľad nezanedbal.

§ 345

Uvedenie do stavu neschopnosti posúdiť následky svojho konania

(1) Kto sa zavinené uvedie do takého stavu, že nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu v tomto stave spôsobenú.

(2) Za škodu spôsobenú tým, kto nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá aj ten, kto ho do tohto stavu úmyselne priviedol.

Štvrtý oddiel
Náhrada škody

§ 346

Spôsob a rozsah náhrady majetkovej škody

- (1) Majetková škoda sa nahrádza v peniazoch. Ak je to primerané okolnostiam, môže poškodený požadovať nahradenie škody iným vhodným spôsobom.
- (2) Nahrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.
- (3) Ak spočíva škoda vo vzniku dlhu, má poškodený právo, aby ho škodca dlhu zbavil alebo aby mu poskytol náhradu.

§ 347

Odčinenie nemajetkovej škody

- (1) Nemajetková škoda sa nahrádza primeraným zadost'účením (odčinenie). Primerané zadost'účinenie sa poskytuje v peniazoch, ak nemožno škodu náležite odčiniť iným spôsobom.
- (2) V obdobných prípadoch sa priznávajú porovnateľné sumy primeraného zadost'účinenia.

§ 348

Škoda na veci

Pri určení výšky škody na veci sa vychádza z jej obvyklej ceny v čase poškodenia a zohľadní sa, čo musí poškodený na obnovenie alebo nahradenie funkcie veci účelne vynaložiť.

§ 349

Škoda pri poranení nehuspodárskeho zvieraťa

- (1) Pri poranení nehuspodárskeho zvieraťa nahradí škodca náklady účelne vynaložené na liečbu a starostlivosť o zranené zviera.
- (2) Náklady nemožno považovať za neúčelné, hoci podstatne prevyšujú hodnotu zvieraťa, ak by ich v postavení poškodeného vynaložil rozumný chovateľ.

§ 350

Prekážky pri určení výšky škody

Ak nemožno výšku škody presne určiť, alebo by ju bolo možné určiť iba s nepomernými ťažkosťami, určí výšku škody súd podľa okolností prípadu.

§ 351

Zníženie náhrady škody súdom

- (1) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže súd náhradu škody primerane znížiť, najmä ak by inak bola voči škodcovi hrubo nespravodlivá alebo zjavne neprimeraná. Prihliadne pritom spravidla na mieru zavinenia škodcu, právnu povahu jeho zodpovednosti a na okolnosti, za ktorých ku škode došlo.
- (2) Náhradu škody nemožno znížiť, ak bola škoda spôsobená úmyselne, alebo ak ju porušením povinnosti konať s odbornou starostlivosťou spôsobil škodca, ktorý sa hlásil k odbornému výkonu ako príslušník určitého stavu alebo povolania.

§ 352

Zákonné obmedzenie zodpovednosti a výšky náhrady škody

Zákon môže obmedziť zodpovednosť škodcu alebo ustanoviť určitú výšku náhrady škody.

§ 353

Náhrada nemajetkovej škody

Ak je to odôvodnené okolnosťami prípadu, najmä ak škodca spôsobil škodu úmyselne, je povinný nahradiť aj nemajetkovú škodu.

§ 354

Náhrada škody pri zásahu do osobnosti človeka

Ak boli zásahom do osobnosti človeka splnené podmienky zodpovednosti za škodu, je škodca povinný odčiniť aj nemajetkovú škodu týmto zásahom spôsobenú.

Náhrada škody pri poškodení zdravia a pri usmrtení

§ 355

Náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia a náhrada inej nemajetkovej škody

Pri poškodení zdravia je škodca povinný odčiniť poškodenému nemajetkovú škodu, vrátane vytrpenej bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu*).

§ 356

Náklady starostlivosti o poškodeného

(1)Škodca je povinný nahradiť účelne vynaložené náklady spojené so starostlivosťou o zdravie poškodeného, o jeho osobu a domácnosť tomu, kto ich vynaložil; na požiadanie je povinný zložiť na tieto náklady primeraný preddavok.

(2)Ak má poškodenie zdravia za následok dlhodobé zvýšenie potrieb poškodeného, je škodca povinný nahradiť poškodenému tieto zvýšené potreby peňažným dôchodkom.

§ 357

Náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti

Škodca je povinný nahradiť poškodenému stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného, a to peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného pred vznikom škody a náhradou toho, čo bolo poškodenému vyplatené v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitného predpisu.

§ 358

Náhrada straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti

(1)Škodca je povinný nahradiť poškodenému stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite, a to peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom, ktorý poškodený dosahoval pred vznikom škody a zárobkom, ktorý poškodený dosahuje po skončení pracovnej neschopnosti, s pripočítaním prípadného invalidného dôchodku vyplácaného poškodenému podľa osobitného predpisu.

(2)Ak dosahuje poškodený po skončení pracovnej neschopnosti zárobok len s vynaložením zvýšeného úsilia, ktoré by bez škodnej udalosti nemusel vynaložiť, je škodca povinný odčiniť poškodenému aj toto zvýšené úsilie. Prihliadne sa pritom aj na zvyšovanie zárobkov v danom odbore a na pravdepodobný rast zárobku poškodeného podľa rozumných očakávaní.

§ 359

Náhrada straty na dôchodku

Škodca je povinný nahradiť poškodenému stratu na dôchodku, a to peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi dôchodkom, na ktorý poškodenému vzniklo právo a dôchodkom, na ktorý by mu bolo vzniklo právo, ak by do základu, z ktorého bol dôchodok vymieraný, bola zahrnutá náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, ktorú poškodený poberal v rozhodnej dobe pre vymorenie dôchodku.

§ 360

Náklady pohrebu

Pri usmrtení je škodca povinný nahradiť primerané náklady spojené s pohrebom v rozsahu, v akom neboli uhradené z verejných dávok podľa osobitných predpisov, tomu, kto ich vynaložil.

§ 361

Náklady na výživu pozostalých

(1) Pri usmrtení je škodca povinný nahradiť peňažným dôchodkom náklady na výživu pozostalým, ktorým bol zomrelý v čase svojej smrti povinný výživu poskytovať. Peňažný dôchodok sa hradí vo výške rozdielu medzi dávkami dôchodkového zabezpečenia poskytovanými z rovnakého dôvodu a tým, čo by zomrelý mohol podľa rozumného očakávania pozostalým na týchto nákladoch poskytovať, ak by k usmrteniu nebolo došlo.

(2) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa možno priznať náhradu podľa odseku 1 aj inej osobe, ak jej zomrelý v čase svojej smrti poskytoval výživu napriek tomu, že na to nebol zo zákona povinný.

§ 362

Výška náhrady nákladov na výživu pozostalých

(1) Pri výpočte náhrady nákladov na výživu pozostalých sa vychádza z priemerného zárobku zomrelého. Celkovo však nesmie náhrada prevýšiť to, čo by zomrelému patrilo ako súhrn jeho zárobku alebo dôchodku a náhrady straty na zárobku alebo na dôchodku.

(2) Pri určení náhrady pozostalým sa prihliadne na to, ako dlho by usmrtený pravdepodobne žil, nebyť škodnej udalosti. Pri určení náhrady iným osobám sa prihliadne k tomu, ako dlho by usmrtený plnenie pravdepodobne poskytoval.

§ 363

Odbytné

Ak o to z dôležitého dôvodu poškodený žiada, prizná súd namiesto peňažného dôchodku jednorazové odškodnenie (odbytné).

Osobitné ustanovenia o náhrade škody

§ 364

Náhrada nemajetkovej škody blízkych osôb

(1) Ak boli usmrtením človeka naplnené predpoklady zodpovednosti za škodu, je škodca povinný odčiniť osobám, ktoré boli v obzvlášť blízkom vzťahu so zomrelým, aj nemajetkovú škodu, ktorá spravodlivo vyvažuje zásah do ich súkromného a rodinného života. Obzvlášť blízky vzťah sa predpokladá u manžela, partnera, rodiča a dieťaťa zomrelého.

(2) Odsek 1 sa použije aj v prípade mimoriadne závažného poškodenia zdravia.

(3) Pri určení náhrady nemajetkovej škody sa prihliadne najmä na intenzitu vzájomného vzťahu medzi zomrelým a poškodeným, na ich vek a zdravotný stav, existenčnú závislosť poškodeného od zomrelého a na postoj škodcu ku škodnej udalosti.

§ 365

Náhrada škody pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva

(1) Pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva sa nahrádza aj nemajetková škoda v peniazoch, ak by iné jej odčinenie, najmä ospravedlnenie alebo zverejnenie rozsudku, nebolo postačujúce.

(2) Ak výšku náhrady škody pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva, ktoré môže byť predmetom licenčnej zmluvy, nemožno určiť inak, určí sa vo výške odmeny, ktorá by za získanie takej licencie bola obvyklá v čase neoprávneného zásahu do tohto práva; to sa primerane použije aj na práva duševného vlastníctva, ktoré môžu byť predmetom prevodu.

§ 366

Náhrada škody spôsobenej úmyselným trestným činom

(1) Ak bola škoda spôsobená úmyselným trestným činom, z ktorého mal páchatel' majetkový prospech, môže súd rozhodnúť, že právo na náhradu škody možno uspokojiť z vecí, ktoré z majetkového prospechu nadobudol, a to aj vtedy, ak inak podľa ustanovení Exekučného poriadku nepodliehajú výkonu rozhodnutia.

(2) Do uspokojenia práva na náhradu škody nesmie dlžník s vecami uvedenými v rozhodnutí

nakladať.

Druhý diel ZÁVÄZKY Z BEZDÔVODNÉHO OBOHATENIA

Prvý oddiel Všeobecné ustanovenia

§ 367

Generálna klauzula

Kto sa plnením alebo inak obohatí na úkor iného bez právneho dôvodu, musí ukrátenému vydať to, o čo sa obohatil (bezdôvodné obohatenie).

§ 368

Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie

Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie splní obohatený vrátením predmetu obohatenia alebo prevedením práv k predmetu obohatenia na ukráteného, alebo zaplatením peňažnej náhrady.

§ 369

Peňažná náhrada

(1) Ak nie je vrátenie predmetu obohatenia alebo prevedenie práv k predmetu obohatenia na ukráteného dobre možné, má ukrátený právo na zaplatenie peňažnej náhrady vo výške obvyklej ceny predmetu obohatenia. Ustanovenie § 371 ods. 1 tým nie je dotknuté.

(2) Ak obohatený nebol dobromyseľný, môže ukrátený namiesto peňažnej náhrady vo výške obvyklej ceny predmetu obohatenia v čase vzniku obohatenia požadovať peňažnú náhradu vo výške obvyklej ceny predmetu obohatenia v čase splatnosti povinnosti obohatenie vydať.

(3) Ak je vrátenie predmetu obohatenia alebo prevedenie práv k predmetu obohatenia na ukráteného možné iba sčasti, alebo je predmet obohatenia v porovnaní s okamihom vzniku obohatenia v horšej kvalite nad mieru primeraného opotrebenia, zaplatí obohatený aj pomernú časť peňažnej náhrady, zodpovedajúcu zhoršeniu alebo chýbajúcej časti.

§ 370

Odpadnutie obohatenia

(1) Dobromyseľný obohatený je povinný vydať bezdôvodné obohatenie najviac v rozsahu, v akom trvá v čase straty jeho dobrej viery. Nedobromyseľný obohatený je povinný vydať bezdôvodné obohatenie v rozsahu, ktorý trval v čase vzniku obohatenia.

(2) Ak predmet bezdôvodného obohatenia zanikol alebo sa zhoršil z dôvodu, ktorý ide na ťarchu ukráteného, je obohatený povinný zaplatiť peňažnú náhradu najviac v rozsahu, v akom obohatenie trvá v čase splatnosti jeho povinnosti obohatenie vydať.

§ 371

Scudzenie predmetu obohatenia

(1) Ak dobromyseľný obohatený odplatne scudzil predmet obohatenia, má právo voľby medzi zaplatením peňažnej náhrady alebo vydaním odplaty, za ktorú predmet obohatenia scudzil. Ak obohatený nebol dobromyseľný, má právo voľby ukrátený.

(2) Ak dobromyseľný obohatený bezodplatne scudzil predmet obohatenia nedobromyseľnej tretej osobe, má ukrátený právo na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tejto tretej osobe.

§ 372

Náhrada nákladov

Obohatený má právo na náhradu nevyhnutných nákladov, ktoré vynaložil na predmet obohatenia, a môže od neho oddeliť všetko, čím ho na svoje náklady zhodnotil, ak je to možné bez zhoršenia podstaty predmetu obohatenia.

§ 373

Náhrada za neoprávnený zisk

(1) Ak nedobromyseľný obohatený nadobudne zisk tým, že užíva predmet bezdôvodného obohatenia, musí zisk vydať ukrátenému.

(2) Ak zisk podľa odseku 1 nemožno určiť, určí ho súd s prihliadnutím na bežné okolnosti.

(3) Zisk podľa odseku 1 sa znižuje o skutočne vynaložené a primerané náklady spojené s jeho dosiahnutím.

Druhý oddiel

Osobitné ustanovenia o bezdôvodnom obohatení, ktoré vzniklo plnením

§ 374

Základné ustanovenia

(1) Plnením sa príjemca plnenia (obohatený) bezdôvodne obohatí najmä

- a) tým, že získa od poskytovateľa plnenia (ukráteného) majetkový prospech bez právneho dôvodu,
- b) plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, alebo
- c) plnením z právneho dôvodu, ktorý nenastal.

(2) Plnenie z právneho dôvodu, ktorý nenastal, je bezdôvodným obohatením iba vtedy, ak obohatený vedel alebo musel vedieť, že bolo plnené zo zamýšľaného právneho dôvodu a bolo rozumné predpokladať, ak právny dôvod nenastane, má sa plnenie vrátiť.

§ 375

Povinnosť vrátiť plnenie a vzájomnosť plnení

(1) Ukrátený má voči obohatenému právo na vrátenie toho, čo plnil.

(2) Ak plnili vzájomne obe strany, sú povinné vydať si navzájom bezdôvodné obohatenie súčasne; právo odoprieť plnenie vzájomného dlhu (§ 158) tým nie je dotknuté.

§ 376

Peňažná náhrada

(1) Ak nie je vrátenie predmetu plnenia dobre možné, má ukrátený právo na zaplatenie peňažnej náhrady v rozsahu dohodnutej odplaty.

(2) Pri vadnom plnení sa peňažná náhrada podľa odseku 1 primerane zníži.

(3) Ak bola dohoda o odplate ovplyvnená dôvodom neplatnosti alebo dôvodom zrušiteľnosti právneho úkonu, určí sa peňažná náhrada podľa § 369.

§ 377

Plody, úžitky a náhrada za užívanie

(1) Spolu s predmetom plnenia alebo peňažnou náhradou je obohatený povinný vydať všetky plody a úžitky predmetu obohatenia. Ak to nie je dobre možné, je za ne povinný zaplatiť peňažnú náhradu podľa § 369; to platí aj pre plody a úžitky, ktoré mohli byť z predmetu obohatenia získané pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(2) Za plody peňažného plnenia sa považuje úrok podľa § 161.

(2) Obohatený je povinný zaplatiť ukrátenému náhradu za užívanie predmetu obohatenia, a to do výšky zodpovedajúcej jeho subjektívnemu prospechu.

§ 378

Náhrada nákladov spojených s vrátením plnenia

Ak je dôvod vyporiadania bezdôvodného obohatenia pričítateľný jednej zo strán, nahradí táto strana druhej strane primerané náklady spojené s vrátením plnenia a so splnením povinností podľa § 376 a § 377.

§ 379

Vylúčenie bezdôvodného obohatenia

(1) Obohatený nie je povinný vydať bezdôvodné obohatenie, ak

- a) bol dlh splnený predčasne,
- b) bolo plnené v rámci spoločenskej služby,
- c) bol splnený dlh, z ktorého vyplýva premlčaný nárok,
- d) bol splnený dlh, ktorý nemožno dôvodne uplatniť na súde,
- e) bolo plnené z právneho úkonu neplatného iba pre nedostatok formy, ibaže by sa to priečilo účelu normy postihujúcej právny úkon neplatnosťou,
- f) ukrátený plnil s vedomím, že k tomu nie je povinný, ibaže by išlo o plnenie z právneho dôvodu, ktorý nenastal, alebo ukrátený dôvodne očakával protiplnenie,
- g) ukrátený plnil s vedomím, že plní za účelom zjavne nemožným,
- h) ukrátený plnil so zámerom, aby obohatený alebo tretia osoba niečo protiprávne vykonal, alebo
- i) bolo plnené na základe neplatného alebo zrušeného právneho úkonu a vydanie bezdôvodného obohatenia by sa priečilo účelu pravidla o neplatnosti alebo o zrušiteľnosti právneho úkonu.

(2) Ak ukrátený plnil z dôvodu, že bol k tomu privedený ľst'ou, zneužitím závislosti alebo tiesne, donútený bezprávnou vyhrážkou, alebo ak plnila nesvojprávna osoba, odsek 1 sa nepoužije. To platí aj v prípade, ak by bolo vylúčenie bezdôvodného obohatenia v rozpore s dobrými mravmi.

§ 380

Vylúčenie odpadnutia obohatenia

(1) Ak bolo plnené z odplatnej zmluvy, ktorá je neplatná alebo bola zrušená, alebo ak strana plnila v omyle o existencii vzájomného záväzku, nemôže obohatený namietat' odpadnutie obohatenia § 370.

(2) Odsek 1 sa nepoužije, ak ukrátený plnil z dôvodu, že bol k tomu privedený ľst'ou, zneužitím závislosti alebo tiesne, donútený bezprávnou vyhrážkou, ak plnila nesvojprávna osoba, alebo ak je dôvod zániku alebo zhoršenia plnenia pričítateľný ukrátenému.

§ 381

Plnenie na úkor tretej osoby

Ak došlo k bezdôvodnému obohateniu plnením na úkor tretej osoby, má táto osoba právo na vydanie bezdôvodného obohatenia aj voči príjemcovi plnenia, ak nebol dobromyseľný.

§ 382

Obohatenie tretej osoby plnením

Ak viedlo plnenie k obohateniu tretej osoby, je táto osoba povinná vydat' bezdôvodné obohatenie ukrátenému iba vtedy, ak bol k plneniu privedený ľst'ou, zneužitím závislosti alebo tiesne, donútený bezprávnou vyhrážkou, alebo ak plnila nesvojprávna osoba.

§ 383

Voľba medzi viacerými plneniami

Ak mal ukrátený plniť jedno z viacerých voliteľných plnení a poskytol ich omylom viac, záleží na jeho vôli, čo bude žiadať späť. Ak však mal právo voľby obohatený, musí ho ukrátený vyzvať, aby uskutočnil voľbu. Ak ju obohatený neuskutoční bez zbytočného odkladu, má právo voľby ukrátený.

Tretí oddiel

Osobitné ustanovenia o bezdôvodnom obohatení, ktoré vzniklo inak než plnením

§ 384

Základné ustanovenie

Bez dôvodné obohatenie vzniká inak než plnením najmä

- a) obohatením zo zásahu do právnej sféry iného,
- b) vynaložením nákladov v prospech iného, alebo
- c) ak sa plnilo za iného to, čo mal podľa práva plniť sám.

§ 385

Zachovanie námietok pri plnení za iného

Pri plnení za iného má obohatený voči ukrátenému zachované všetky námietky, ktoré by mohol

uplatniť voči veriteľovi v čase plnenia ukráteným.

§ 386

Vylúčenie bezdôvodného obohatenia

Obohatený nie je povinný vydať bezdôvodné obohatenie, ak ukrátený konal výlučne vo svojom vlastnom záujme alebo na vlastné nebezpečenstvo.

§ 387

Vnútené obohatenie

Obohatený nie je povinný zaplatiť peňažnú náhradu podľa § 369, ak obohatenie neviedlo k jeho subjektívnemu prospechu a

- a) vzniklo bez pričinenia obohateného, alebo
 - b) obohatený súhlasil alebo podnietil vznik obohatenia v dobrej viere, že obohatenie nevznikne.
- (2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak by viedlo k rozporu s dobrými mravmi.

§ 388

Plody, úžitky a náhrada za užívanie

(1) Nedobromyseľný obohatený je povinný vydať aj všetky plody a úžitky predmetu obohatenia. Ak to nie je dobre možné, je za ne povinný zaplatiť peňažnú náhradu podľa § 369; to platí aj pre plody a úžitky, ktoré mohli byť z predmetu obohatenia získané pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(2) Za plody peňažného plnenia sa považuje úrok podľa § 161.

(3) Nedobromyseľný obohatený je povinný zaplatiť ukrátenému peňažnú náhradu za užívanie predmetu obohatenia.

§ 389

Náhrada za zásah do osobnostného práva alebo do práva duševného vlastníctva

(1) Ak získal nedobromyseľný obohatený bezdôvodné obohatenie zásahom do osobnostného práva alebo do práva duševného vlastníctva, môže ukrátený za neoprávnené nakladanie s týmito právami, namiesto peňažnej náhrady podľa § 369, požadovať dvojnásobok odmeny obvyklej za udelenie súhlasu s takýmto nakladaním.

(2) V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd náhradu podľa odseku 1 primerane zvýšiť.

Tretí diel

ZÁVÄZKY Z KONANIA BEZ PRÍKAZU

§ 390

Povinnosti konajúceho

(1) Kto na to nie je oprávnený, nesmie konať v záležitosti inej osoby; inak zodpovedá za vyvolané následky.

(2) Ak niekto bez oprávnenia obstará záležitosť inej osoby, je povinný konať s náležitou starostlivosťou, v súlade s jej záujmami a podľa jej skutočnej alebo predpokladanej vôle.

(3) O obstaraní záležitosti inej osoby je konajúci povinný túto osobu informovať vopred, inak bez zbytočného odkladu.

(4) Ak osoba, o záležitosť ktorej ide, udelí s jej obstaraním konajúcemu súhlas alebo ak obstaranie dodatočne schváli, vzťah medzi nimi sa spravuje ustanoveniami o príkaznej zmluve.

(5) Konajúci je povinný pokračovať a dokončiť obstaranie záležitosti inej osoby do tej miery, aby jej nehrozila škoda. To neplatí, ak táto osoba konajúcemu oznámi, že s pokračovaním nesúhlasí. Po obstaraní záležitosti je konajúci povinný podať osobe, o záležitosť ktorej išlo, vyúčtovanie a previesť na ňu všetko, čo pri obstaraní získal.

§ 391

Zodpovednosť za škodu

(1) Ak išlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, ktoré konajúci nevyvolal, zodpovedá ohrozenej osobe len za škodu, ktorú spôsobil úmyselne alebo z hrubej neobanlivosti. Ustanovenie § 322

tým nie je dotknuté.

(2) Ak nešlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, zodpovedá konajúci za škodu aj keď ju nezavinil, ibaže by ku škode bolo došlo aj bez jeho účasti.

§ 392

Náhrada účelne vynaložených nákladov

(1) Ak išlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, ktoré konajúci nevyvolal, má voči ohrozenému právo na náhradu vynaložených nákladov a na náhradu škody, aj keď výsledok jeho činnosti bez jeho zavinenia nenastal.

(2) Ak nešlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, má konajúci právo podľa odseku 1 iba do výšky subjektívneho prospechu toho, o koho záležitosť išlo.

(3) Aj keď nemá konajúci právo podľa odseku 1, môže si vziať to, čo na svoje náklady obstaral, ak je to dobre možné a nezhorší sa tým podstata veci, ani sa neprimerane nestiaží jej užívanie.

NÁVRH
KODIFIKAČNÉJ
KOMISIE

Štvrtá hlava
ZÁVÄZKY ZO ZMLÚV A INÝCH PRÁVNÝCH ÚKONOV

Prvý diel
ZMLUVY O PREVODE VLASTNÍCTVA

Prvý oddiel
Kúpna zmluva

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 1

(1) Kúpnu zmluvou sa predávajúci zaväzuje odovzdať kupujúcemu vec a previesť na kupujúceho vlastnícke právo, a kupujúci sa zaväzuje vec prevziať a zaplatiť kúpnu cenu.

(2) Ak zo zmluvy, právnych predpisov alebo zaužívaných zvyklostí nevyplýva niečo iné, sú predávajúci a kupujúci povinní plniť súčasne a bez zbytočného odkladu.

§ 2

Ustanovenia o kúpnej zmluve sa primerane použijú aj na zmluvy o odplatnom prevode iných právnych predmetov, ak ich povaha pripúšťa prevod na iného. Ustanovenia osobitných predpisov upravujúcich prevod iných právnych predmetov týmto nie sú dotknuté.

§ 3

(1) Zmluva o dodaní veci, ktorá sa ešte len má vyrobiť, sa bude posudzovať ako kúpna zmluva, ibaže strana, ktorej sa má vec dodať, sa zaviazala odovzdať druhej strane podstatnú časť toho, čo je na vyrobenie veci potrebné.

(2) Za kúpnu zmluvu sa nepovažuje zmluva, podľa ktorej prevažná časť plnenia strany, ktorá má vec dodať, spočíva vo výkone činnosti.

§ 4

Dohoda o kúpnej cene

(1) Kúpna cena je určená, ak je dohodnutý aspoň spôsob jej určenia, z ktorého možno určiť výšku kúpnej ceny, ibaže strany prejavili vôľu uzavrieť kúpnu zmluvu aj bez určenia kúpnej ceny.

(2) Ak strany prejavili vôľu uzavrieť kúpnu zmluvu bez určenia kúpnej ceny a dodatočne sa nedohodli inak, má sa za to, že kúpna cena bola dohodnutá vo výške, za akú sa obvykle predávala rovnaká alebo porovnateľná vec v mieste a v čase uzavretia zmluvy za obdobných zmluvných podmienok.

(3) Ak je kúpna cena určená podľa hmotnosti veci, rozhodujúca je čistá hmotnosť veci.

§ 5

Kúpa budúcich úžitkov

Tomu, kto kúpi budúce úžitky veci vcelku alebo s nádejou na neisté budúce úžitky, patria všetky skutočne získané úžitky. Znáša však stratu, ak sa jeho očakávania zmarili.

Povinnosti predávajúceho

§ 6

Odovzdanie veci a prevod vlastníckeho práva

(1) Predávajúci je povinný odovzdať kupujúcemu vec spolu s dokladmi, ktoré sa k veci vzťahujú.

(2) Ak je vec evidovaná vo verejnom registri, predávajúci je povinný zabezpečiť registráciu prevodu vlastníckeho práva alebo poskytnúť kupujúcemu súčinnosť potrebnú pre zabezpečenie registrácie prevodu vlastníckeho práva.

§ 7

Ak kupujúci nadobudne vlastnícke právo k veci skôr ako mu bude vec odovzdaná, má predávajúci až

do odovzdania veci práva a povinnosti uschováteľa.

§ 8

Doba odovzdania

- (1) Predávajúci je povinný odovzdať vec kupujúcemu v dohodnutý deň, inak kedykoľvek počas doby, ktorá je určená na odovzdanie veci, ibaže zo zmluvy alebo z účelu zmluvy, ktorý bol predávajúcemu známy, vyplýva, že dobu odovzdania určí kupujúci.
- (2) Ak doba na odovzdanie veci nie je určená a zo zmluvy nevyplýva ani spôsob jej dodatočného určenia, je predávajúci povinný plniť v primeranej dobe s prihliadnutím na povahu veci a miesto plnenia.
- (3) Ak je predávajúci pripravený vec odovzdať skôr, je povinný o tom upovedomiť kupujúceho. Kupujúci je oprávnený odmietnuť prevzatie veci; ak tak neurobí bez zbytočného odkladu, je povinný vec prevziať.

§ 9

Miesto odovzdania

- (1) Predávajúci povinnosť odovzdať vec kupujúcemu splní tak, že kupujúcemu umožní nakladať s vecou na dohodnutom mieste a vopred mu to oznámi.
- (2) Ak strany pri uzavretí zmluvy mali vedomosť o mieste, na ktorom sa vec nachádza alebo na ktorom má byť vec vyrobená, odovzdanie veci nastane, ak sa kupujúcemu umožní nakladať s vecou na tomto mieste.
- (3) Inak predávajúci povinnosť odovzdať vec splní, ak kupujúcemu umožní nakladať s vecou v mieste, kde má predávajúci svoje bydlisko, sídlo, miesto podnikania alebo organizačnú zložku, ak ich kupujúci poznal, alebo ich mohol poznať.

§ 10

Odobzanie veci odoslaním

Ak má predávajúci vec odoslať, za odovzdanie veci kupujúcemu sa považuje jej odovzdanie na prepravu prvému dopravcovi, ak predávajúci umožnil kupujúcemu uplatniť práva z prepravnej zmluvy voči dopravcovi. O odoslaní veci je predávajúci povinný upovedomiť kupujúceho bez zbytočného odkladu.

§ 11

Predávajúci je povinný vec zreteľne označiť ako zásielku pre kupujúceho. Ak vec nie je takto označená, účinky odovzdania nastanú, iba ak predávajúci bez zbytočného odkladu oznámi kupujúcemu, že vec odoslal a odoslanú vec v oznámení bližšie určí; účinky odovzdania inak nastanú až prevzatím veci kupujúcim.

§ 12

Náklady odovzdania

Náklady spojené s odovzdaním veci znáša predávajúci a náklady spojené s prevzatím veci znáša kupujúci.

§ 13

Odobzanie dokladov

- (1) Doklady nevyhnutné na prevzatie veci alebo voľné nakladanie s ňou, alebo na splnenie iných právnych (administratívnych) povinností súvisiacich s prevzatím, užívaním alebo nakladaním s vecou, je predávajúci povinný odovzdať kupujúcemu v mieste platenia kúpnej ceny, inak v mieste, kde má kupujúci svoje bydlisko, sídlo, miesto podnikania alebo organizačnú zložku.
- (2) Doklady podľa odseku 1 odovzdá predávajúci kupujúcemu včas tak, aby kupujúci mohol vec prevziať v čase jej dôjdenia do miesta odovzdania, voľne s vecou nakladať alebo splniť iné právne (administratívne) povinnosti potrebné na jej prevzatie, užívanie alebo nakladanie s vecou.
- (3) Iné doklady sa odovzdávajú v mieste odovzdania veci.

Množstvo, akosť, vyhotovenie a obal veci

§14

Predávajúci je povinný odovzdať vec v dohodnutom množstve, akosti a vyhotovení.

§ 15

Množstvo veci

- (1) Ak bolo množstvo veci dohodnuté len približne, presné množstvo veci určí predávajúci. Odchýlka medzi množstvom približne určeným a skutočne odovzdaným nesmie presiahnuť 5%.
- (2) Kupujúci je povinný zaplatiť len za skutočne dodané množstvo veci.

§ 16

Odovzdanie väčšieho množstva

Ak predávajúci odovzdá väčšie množstvo veci, môže kupujúci prebytočné plnenie odmietnuť. Ak kupujúci prijme väčšie množstvo veci, je povinný zaplatiť zvýšenú kúpnu cenu, odvodenú z ceny za dohodnuté množstvo veci.

§ 17

Odovzdanie menšieho množstva

- (1) Ak predávajúci odovzdá menšie množstvo veci alebo odovzdá len časť veci a kupujúci s tým súhlasí, na chýbajúce veci sa nepoužijú ustanovenia o vadách veci.
- (2) Ak predávajúci odovzdá vec predčasne, môže do uplynutia doby na odovzdanie veci doplniť chýbajúcu časť veci alebo chýbajúce množstvo alebo dodať náhradnú vec; uvedené sa primerane vzťahuje aj na doklady. Výkon tohto práva nesmie spôsobiť kupujúcemu neprimerané ťažkosti alebo náklady.
- (3) Právo kupujúceho na náhradu škody nie je ustanoveniami ods. 1 a 2 dotknuté.

§ 18

Akosť veci

Ak akosť veci a vyhotovenie veci neboli dohodnuté, predávajúci je povinný odovzdať vec v akosti a vyhotovení, aby vec mohla plniť účel uvedený v zmluve, inak na účel, na ktorý sa vec obvykle používa.

§ 19

Vec vyhotovená podľa vzorky alebo predlohy

Ak sa má vec vyhotoviť a odovzdať podľa vzorky alebo predlohy, musí vec svojou akosťou a vyhotovením zodpovedať vzorke alebo predlohe. Ak sa dohodnutá akosť alebo vyhotovenie odlišuje od vzorky alebo predlohy, prednosť má dohodnutá akosť a vyhotovenie; ak odlišenie nie je vo vzájomnom rozpore, vec musí mať dohodnutú akosť a vyhotovenie, ako aj akosť a vyhotovenie podľa vzorky alebo predlohy.

§ 20

Dodatočné určenie vlastností predmetu kúpy

- (1) Ak má vlastnosti veci dodatočne určiť kupujúci, a neurobí tak v dohodnutej dobe, alebo ak doba na dodatočné určenie nie je dohodnutá, tak v primeranej dobe po výzve predávajúceho na určenie vlastností veci, môže ich určiť predávajúci s prihliadnutím na potreby kupujúceho, pokiaľ sú mu známe.
- (2) Ak určenie vlastností veci vykonal predávajúci, oznámi ich kupujúcemu a určí dobu, v ktorej kupujúci môže oznámiť predávajúcemu odchýlné určenie. Ak kupujúci neurčí vlastnosti veci ani v tejto dobe, záväzným bude určenie vykonané predávajúcim.

§ 21

Balenie veci

Vec musí byť zabalená spôsobom potrebným na jej ochranu a uchovanie s ohľadom na jej množstvo, akosť a vyhotovenie, inak spôsobom dohodnutým alebo obvyklým.

Prechod nebezpečenstva škody na veci

§ 22

Pri prevzatí veci od predávajúceho

- (1) Nebezpečenstvo škody na veci prechádza na kupujúceho prevzatím veci. To isté platí, ak kupujúci vec neprevezme, hoci mu predávajúci umožnil s vecou nakladať.
- (2) Nebezpečenstvo škody na veci určenej podľa druhu neprechádza na kupujúceho skôr, ako sa vec dostatočne označí alebo oddelí od iných vecí toho istého druhu.

§ 23

Pri prevzatí veci od inej osoby

- (1) Ak má kupujúci vec prevziať od inej osoby, prechádza na neho nebezpečenstvo škody na veci v čase určenom na odovzdanie veci, ak sa v tomto čase umožnilo kupujúcemu s vecou nakladať a kupujúci bol o tejto možnosti vopred upovedomený.
- (2) Ak sa kupujúcemu umožní s vecou nakladať neskôr, prechádza na neho nebezpečenstvo škody na veci až vytvorením možnosti vec prevziať, ak bol o tejto možnosti vopred upovedomený.

§ 24

Pri odovzdaní veci na prepravu

- (1) Ak je predávajúci povinný odovzdať vec dopravcovi na prepravu v určitom mieste, prechádza na kupujúceho nebezpečenstvo škody na veci jej odovzdaním dopravcovi v tomto mieste, a ak také miesto nebolo dohodnuté, odovzdaním prvému dopravcovi na prepravu do miesta určenia. Ak predávajúci nakladá s dokladmi, ktoré sa vzťahujú k veci, nemá to vplyv na prechod nebezpečenstva škody na veci.
- (2) Ak vec je v čase uzavretia zmluvy už v preprave, prechádza nebezpečenstvo škody na veci jej odovzdaním prvému dopravcovi. Ak však predávajúci pri uzavretí zmluvy vedel alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti mal vedieť, že už vznikla škoda na veci, znáša túto škodu predávajúci.

§ 25

Vzťah ku kúpnej cene

- (1) Škoda, ktorá vznikne na veci po prechode nebezpečenstva škody na veci na kupujúceho, nespôsobuje zánik povinnosti kupujúceho zaplatiť kúpnu cenu, ibaže by škodu spôsobil predávajúci.
- (2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak kupujúci uplatnil právo na výmenu veci alebo ak od zmluvy odstúpil.

Vada veci

§ 26

- (1) Vec má vadu, ak nie je v množstve, akosti alebo vyhotovení podľa § 14 až § 20.
- (2) Vec má vadu, aj keď je zaťažená právom tretej osoby (právna vada), ibaže kupujúci v čase uzavretia zmluvy o práve tretej osoby vedel a prejavil s ním súhlas.
- (3) Za vadu sa považuje aj plnenie inej veci, alebo nedostatky dokladov, ktoré sa k veci vzťahujú.

§ 27

Vedomosť kupujúceho o vade veci

Ak kupujúci o vade veci v čase uzavretia zmluvy vedel alebo musel vedieť s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých sa zmluva uzavrela, vec sa považuje za vec bez vady; to neplatí, ak ho predávajúci výslovne ubezpečil, že vec nemá vadu, alebo ak predávajúci vadu ľstivo zastrel.

§ 28

- (1) Ak sa pri výrobe veci použili veci poskytnuté kupujúcim, predávajúci nezodpovedá za vadu spôsobenú použitím týchto vecí iba ak preukáže, že nevhodnosť vecí nemohol odhaliť ani pri vynaložení odbornej starostlivosti, alebo že na ich nevhodnosť kupujúceho upozornil, avšak ten na ich použití trval.
- (2) Ustanovenie ods. 1 sa použije primerane aj keď vada veci nastane v dôsledku pokynov kupujúceho alebo v dôsledku podkladov, návrhov alebo vzoriek poskytnutých kupujúcim.

§ 29

- (1) Predávajúci zodpovedá za vadu veci, ak má vec vady v čase prechodu nebezpečenstva škody na veci na kupujúceho, aj keď sa vada prejaví až neskôr.
- (2) Za vadu veci, ktorá vznikla po prechode nebezpečenstva škody na veci na kupujúceho, predávajúci zodpovedá iba ak bola spôsobená porušením povinnosti predávajúceho alebo osôb, pomocou ktorých plnil svoj záväzok.
- (3) Povinnosti predávajúceho zo záruky za akosť týmto nie sú dotknuté.

§ 30

Prehliadka veci

- (1) Kupujúci je povinný vec prezrieť v čase prechodu nebezpečenstva škody na veci a presvedčiť sa najmä o jej množstve, akosti a vyhotovení.
- (2) Ak má byť vec odoslaná predávajúcim, môže kupujúci odložiť prezretie veci až do doby dôjdenia veci do miesta určenia. Ak je však vec počas prepravy presmerovaná do iného miesta určenia, alebo ak ju kupujúci odosiela ďalej bez toho, aby mal možnosť vec si prezrieť a ak predávajúci v čase uzavretia zmluvy vedel alebo musel vedieť o možnosti zmeny miesta určenia alebo o jej ďalšom odosielaní, môže kupujúci odložiť prezretie veci až do doby, keď je vec dopravená do nového miesta určenia.
- (3) Ak kupujúci vec neprezrie ani nezariadi, aby sa prezrela v čase prechodu nebezpečenstva škody na veci, môže uplatniť prostriedky nápravy pre nesplnenie ohľadne väd zistiteľných pri tejto prehliadke iba ak preukáže, že vec mala tieto vady už v čase prechodu nebezpečenstva škody na veci.

§ 31

Prostriedky nápravy

Pri odovzdaní veci s vadou sa použijú ustanovenia tohto zákona o nesplnení a prostriedkoch nápravy.

Záruka za akosť

§ 32

- (1) Zárukou za akosť sa predávajúci zaväzuje, že vec bude po určitú dobu spôsobilá na použitie na dohodnutý, inak na obvyklý účel, alebo že si zachová dohodnuté, inak obvyklé vlastnosti. Záruku možno poskytnúť aj na časť veci.
- (2) Poskytnutie záruky môže vyplývať zo zmluvy alebo z vyhlásenia predávajúceho uvedeného v záručnom liste alebo v reklame. Za poskytnutie záruky sa považuje aj vyznačenie doby trvanlivosti alebo použiteľnosti na obale veci.
- (3) Ak je dĺžka záručnej doby uvedená v zmluve a vo vyhlásení predávajúceho rozdielna, platí záručná doba, ktorá je dlhšia. Ak je rozdiel medzi dohodnutou zárukou a zárukou uvedenou na obale veci ako doba jej použiteľnosti, má prednosť dohodnutá záruka.

§ 33

- (1) Záručná doba plyní odo dňa odovzdania veci kupujúcemu. Ak sa má vec podľa zmluvy odoslať, plyní odo dňa jej dôjdenia do miesta určenia.
- (2) Ak má vec uviesť do prevádzky iná osoba ako predávajúci, záručná doba plyní odo dňa uvedenia veci do prevádzky, ak kupujúci objednal uvedenie veci do prevádzky bez zbytočného odkladu po jej prevzatí a na uvedenie veci do prevádzky poskytol potrebnú súčinnosť.
- (3) Záručná doba neplyní v dobe, kedy kupujúci nemôže užívať vec pre vadu veci, za ktorú zodpovedá predávajúci.

§ 34

Kupujúci nemá práva zo záruky za akosť, ak vadu spôsobila vonkajšia okolnosť, ibaže ju vyvolal predávajúci alebo osoby, s pomocou ktorých predávajúci plnil svoj záväzok.

§ 35

Na práva zo záruky za akosť sa primerane použijú ustanovenia o právach pri vade veci.

Povinnosti kupujúceho

§ 36

Kupujúci je povinný zaplatiť kúpnu cenu, prevziať vec a všetky doklady, ktoré sa k veci vzťahujú.

§ 37

(1) Kupujúci nie je povinný zaplatiť kúpnu cenu, pokiaľ nemá možnosť si vec prezrieť, ibaže bol dohodnutý spôsob odovzdania veci, ktorý prehliadku veci vylučuje.

(2) Kupujúci má právo odmietnuť prevzatie veci, iba ak to bolo dohodnuté alebo to vyplýva z právneho predpisu.

§ 38

Zabezpečenie zaplatenia kúpnej ceny

(1) Ak bolo dohodnuté, že záväzok zaplatiť kúpnu cenu bude zabezpečený, je kupujúci povinný v dohodnutej dobe, inak včas pred dobou dohodnutou na odovzdanie veci, odovzdať predávajúcemu doklad o tom, že zaplatenie kúpnej ceny bolo zabezpečené v súlade s dohodou, inak je predávajúci oprávnený odovzdanie veci odoprieť až do doby odovzdania dokladu, preukazujúceho vznik zabezpečenia záväzku zaplatiť kúpnu cenu.

(2) Ak kupujúci nesplní záväzok zabezpečiť záväzok zaplatiť kúpnu cenu ani v primeranej dodatočnej dobe určenej predávajúcim, môže predávajúci od zmluvy odstúpiť.

§ 39

Úschova veci

(1) Ak je kupujúci v omeškaní so zaplatením kúpnej ceny alebo s prevzatím veci, a predávajúci má vec u seba alebo s ňou môže nakladať, je predávajúci povinný urobiť nevyhnutné opatrenia na uchovanie veci pre kupujúceho. Túto povinnosť si predávajúci splní aj úschovou veci u tretej osoby; na práva a povinnosti pri úschove veci sa primerane použijú ustanovenia zmluvy o úschove.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije ak má kupujúci vec u seba a vznikla mu povinnosť vrátiť vec predávajúcemu.

Druhý pododdiel

Vedľajšie dohody súvisiace s kúpou veci

Výhrada vlastníctva

§ 40

Kto predá hnuťnú vec s výhradou, že vlastnícke právo k veci na kupujúceho prejde až zaplatením kúpnej ceny, má výhradu vlastníctva. Dohoda o výhrade vlastníctva musí byť písomná.

§ 41

(1) Do nadobudnutia vlastníckeho práva je kupujúci povinný prevzatú vec užívať iba dohodnutým spôsobom, inak spôsobom, ktorý vyplýva z účelu, na ktorý je vec obvykle určená.

(2) Kupujúci je povinný udržiavať prevzatú vec na vlastné náklady v stave, v akom ju prevzal.

§ 42

(1) Ak v dobe určenej na zaplatenie kúpnej ceny predávajúcemu zanikne vlastnícke právo k veci, zaniknú aj práva a povinnosti z výhrady vlastníctva; práva zo zodpovednosti za škodu tým nie sú dotknuté.

(2) Pri spracovaní veci bude pre zánik práv a povinností z výhrady vlastníctva rozhodujúce, či spracovaním vznikla nová vec, alebo sa pôvodná vec len upravila.

Predkupné právo

§ 43

- (1) Kto predá vec s výhradou, že mu ju kupujúci ponúkne, ak sa rozhodne vec predať inému, má predkupné právo (oprávnený z predkupného práva). Dohoda o predkupnom práve musí byť písomná.
- (2) Predkupné právo možno dohodnúť aj na iné prípady scudzzenia veci ako predajom.

§ 44

- (1) Predkupné právo možno dojednať aj nezávisle od scudzovacej zmluvy.
- (2) Predkupné právo možno dojednať aj za odplatu, ktorá je odlišná od kúpnej ceny.

§45

Ak predkupné právo patrí spoločne viacerým osobám, predkupné právo možno uplatniť len spoločne.

§ 46

Obligačné predkupné právo

- (1) Ak nebolo dohodnuté inak, predkupné právo neprechádza na dedičov oprávneného z predkupného práva a ani ho nemožno previesť na inú osobu, a výhrada predkupného práva zaväzuje iba toho, kto sa v dohode o predkupnom práve zaviazal ponúknuť vec na predaj oprávnenému z vecného práva (povinný z predkupného práva) a neprechádza na jeho právnych nástupcov.
- (2) Ak oprávnený ponuku na kúpu veci nevyužije, predkupné právo zanikne.

§ 47

Predkupné právo ako vecné právo

- (1) Predkupné právo možno dohodnúť aj ako vecné právo. Predkupné právo ako vecné právo vzniká zápisom do verejného registra.
- (2) Predkupné právo ako vecné právo zaväzuje aj právnych nástupcov povinného z predkupného práva, voči ktorým ostáva oprávnenému z predkupného práva predkupné právo zachované aj po tom, čo nevyužil ponuku na kúpu veci.

§ 48

Ponuka na kúpu veci

- (1) Ponuka na kúpu veci sa vykonaná oznámením všetkých podmienok, ktoré je pripravená splniť iná osoba, a ak inej osoby niet, tak všetkých podmienok, za ktorých je kupujúci pripravený vec predať. Ponuka na kúpu nehnuteľnej veci musí byť písomná.
- (2) Ak má iná osoba nadobudnúť vec bezodplatne, má oprávnený z predkupného práva právo kúpiť vec prednostne za cenu určenú v dohode o predkupnom práve, inak za cenu obvyklú.

§ 49

Ak dohoda o predkupnom práve alebo písomná ponuka neurčujú inak, za prijatie ponuky na kúpu veci sa považuje zaplatenie celej kúpnej ceny do ôsmich dní, ak ide o hnutelné veci, a do dvoch mesiacov, ak ide o nehnuteľnosť; ak tak oprávnený z predkupného práva neurobí, platí, že ponuku neprijal, a to aj vtedy, ak povinnému z predkupného práva oznámil, že predkupné právo využije.

§ 50

- (1) Pri porušení predkupného práva, o ktorom nadobúdateľ veci vedel alebo o ňom musel vedieť, platí, že zmluva, na základe ktorej nadobúdateľ vec nadobudol, bola uzavretá s rozvázovacou podmienkou viazanou na písomné oznámenie o uplatnení predkupného práva oprávneným z predkupného práva.
- (2) Ak sa na porušenie predkupného práva nevzťahuje odsek 1, môže sa oprávnený z predkupného práva domáhať voči nadobúdateľovi veci, aby mu vec predal za rovnakých podmienok, za akých ju nadobudol on sám. Ak tak oprávnený z predkupného práva neurobí a predkupné právo bolo dohodnuté ako vecné právo, ostáva mu predkupné právo zachované.
- (3) Právo na náhradu škody nie je ustanoveniami predchádzajúcich odsekov dotknuté.

Právo spätnej kúpy

§ 51

Kto predá vec s výhradou, že kupujúci bude povinný previesť vlastnícke právo k veci späť na predávajúceho, ak ho o to do dohodnutej doby predávajúci požiada, má právo spätnej kúpy. Dohoda o práve spätnej kúpy musí byť písomná.

§ 52

Ak nebolo dohodnuté inak, musí sa právo spätnej kúpy uplatniť písomne najneskôr do jedného roka od nadobudnutia vlastníckeho práva veci kupujúcim.

§ 53

(1) Ak predávajúci uplatní právo spätnej kúpy, je kupujúci povinný vec vydať v nezhoršenom stave a predávajúci je povinný vrátiť kúpnu cenu; tým sa považujú za vyrovnané aj úžitky spojené s užívaním vzájomne poskytnutých plnení.

(2) Ak sa právo spätnej kúpy týka veci určenej podľa druhu, vzniká uplatnením tohto práva kupujúcemu záväzok vrátiť vec toho istého druhu.

§ 54

(1) Ak kupujúci vynaložil na vec náklady, ktoré stav veci zlepšili alebo náklady, ktoré boli nevyhnutné na uchovanie veci, má voči predávajúcemu právo na ich náhradu.

(2) Ak sa stav veci zhoršil z dôvodov, za ktoré zodpovedá kupujúci, je kupujúci povinný nahradiť predávajúcemu škodu, ktorá na veci vznikla.

§ 55

(1) Výhradu spätnej kúpy možno dohodnúť aj ako vecné právo, ktoré pôsobí aj voči právny nástupcom kupujúceho. Výhrada spätnej kúpy dohodnutá podľa predchádzajúcej vety sa musí zapísať do katastra nehnuteľností.

(2) Vec, ku ktorej sa dohodla výhrada spätnej kúpy podľa odseku 1, možno zaťažiť právom tretej osoby len so súhlasom predávajúceho.

§ 56

Zmluva, ktorou sa porušilo právo spätnej kúpy, je neplatná.

Kúpa na skúšku

§ 57

(1) Kúpou na skúšku je uzavretie kúpnej zmluvy s výhradou, že kupujúci do uplynutia skúšobnej doby predávajúcemu oznámi, či vec schvaľuje alebo vec odmieta.

(2) Skúšobná doba je tri mesiace od uzavretia zmluvy.

§ 58

(1) Ak kupujúci vec neprevzal, má výhrada povahu odkladacej podmienky; ak kupujúci v skúšobnej dobe neoznámi, že vec schvaľuje, má sa za to, že vec odmietol.

(2) Ak kupujúci vec prevzal, má výhrada povahu rozvázovacej podmienky; ak kupujúci vec v skúšobnej dobe neodmietne, má sa za to, že vec schválil.

(3) Právo vec odmietnuť zaniká, ak vec nemožno vrátiť v stave, v akom ju kupujúci prevzal.

Cenová doložka

§ 59

(1) Cenovou doložkou sa strany dohodnú, že výška kúpnej ceny sa dodatočne upraví s prihliadnutím na výrobné náklady veci.

(2) Ak strany neurčia, ktoré zložky výrobných nákladov sú rozhodné, kúpna cena sa upraví v pomere k cenovým zmenám hlavných surovín potrebných na výrobu veci.

§ 60

- (1) Ak dohoda o cenovej doložke neurčuje čas rozhodujúci pre posudzovanie cenových zmien, prihliada sa na ceny v čase uzavretia cenovej doložky a v čase, keď mal predávajúci vec dodať.
- (2) Ak sa má vec dodať v priebehu určitej doby, je rozhodujúci čas skutočného včasného plnenia, inak koniec tejto doby.
- (3) Ak je predávajúci v omeškaní s dodaním veci a v čase skutočného dodania sú ceny pri rozhodných zložkách výrobných nákladov nižšie ako ceny v čase určenom podľa odseku 1, prihliada sa na tieto nižšie ceny.

§ 61

Práva a povinnosti strán z cenovej doložky zanikajú, ak oprávnená strana svoje práva neuplatní u druhej strany bez zbytočného odkladu po dodaní veci.

§ 62

Iné vedľajšie dojednania

- (1) Zmluvné strany si môžu dohodnúť aj iné vedľajšie dojednania, ktoré majú povahu výhrad a podmienok pripúšťajúcich zmenu alebo zánik kúpnej zmluvy.
- (2) Ak sa nedohodlo inak, výhrady a podmienky zanikajú najneskôr uplynutím jedného roka od uzavretia kúpnej zmluvy, ak ich oprávnená strana neuplatnila.

Druhý oddiel

Spotrebiteľská kúpna zmluva

(ide o bez zmeny prevzatú právnu úpravu, účinnú od 1.7.2024!)

§ 1

- (1) Spotrebiteľskou kúpnu zmluvou je kúpna zmluva uzavretá medzi obchodníkom ako predávajúcim a spotrebiteľom ako kupujúcim, ak je predmetom kúpy akákoľvek hnutelná vec, vrátane veci s digitálnymi prvkami, vody, plynu alebo elektriny predávaných v obmedzenom objeme alebo v určenom množstve, a to aj vtedy, ak sa má vec ešte len vyrobiť alebo vyhotoviť, okrem iného aj podľa špecifikácií kupujúceho.
- (2) Pri pochybnostiach platí, že predmetom spotrebiteľskej kúpnej zmluvy o kúpe veci s digitálnymi prvkami je aj dodanie digitálneho obsahu alebo poskytnutie digitálnej služby.
- (3) Ustanovenia § 6 až 81d sa nevzťahujú na kúpu
 - a) živého zvierťa,
 - b) hmotného nosiča, ktorý slúži výlučne ako nosič digitálneho obsahu alebo digitálnej služby,
 - c) v rámci exekúcie alebo pri obdobnom spôsobe výkonu verejnej moci,
 - d) použitej veci na verejnej dražbe, ak bol kupujúci vopred oboznámený, že sa na kúpu nevzťahujú §6 až 81d; verejnou dražbou je spôsob predaja, pri ktorom predávajúci prostredníctvom transparentného konkurenčného ponukového konania uskutočneného dražobníkom ponúka tovar alebo službu spotrebiteľom, ktorí sa na dražbe osobne zúčastnia alebo majú možnosť sa na nej osobne zúčastniť, a vydražiteľ je povinný tovar alebo službu kúpiť.

Dodanie predanej veci

§ 2

- (1) Predávajúci dodá kupujúcemu predanú vec bez zbytočného odkladu, najneskôr do 30 dní odo dňa uzavretia zmluvy, ak sa strany nedohodli inak.
- (2) Vec je dodaná v okamihu, keď ju prevezme kupujúci alebo ním určená osoba, alebo keď ju predávajúci odovzdá prepravcovi, ktorého poveril kupujúci mimo možnosti prepravy, ktoré ponúkol kupujúcemu predávajúci.

§ 3

(1) Ak si vec vyžaduje montáž alebo inštaláciu predávajúcim, vec sa považuje za dodanú až dokončením montáže alebo inštalácie.

(2) Vec s digitálnymi prvkami sa považuje za dodanú okamihom, keď je kupujúcemu sprístupnený na stiahnutie a inštaláciu príslušný digitálny obsah alebo digitálna služba, alebo ak ide o nepretržité dodávanie digitálneho obsahu alebo poskytovanie digitálnej služby počas dohodnutej doby, okamihom začatia jeho sprístupňovania kupujúcemu.

§ 4

(1) Ak predávajúci nedodá vec včas, kupujúci môže od zmluvy odstúpiť aj bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty ak

a) predávajúci odmietol vec dodať,

b) včasné dodanie bolo mimoriadne dôležité vzhľadom na všetky okolnosti uzavretia zmluvy, alebo

c) kupujúci pred uzavretím zmluvy predávajúceho oboznámil, že včasné dodanie je mimoriadne dôležité.

(2) Po odstúpení od zmluvy podľa odseku 1 predávajúci vráti kupujúcemu bez zbytočného odkladu všetko, čo od neho na základe zmluvy dostal.

(3) Na spotrebiteľskú kúpnu zmluvu sa § xxxxxx (dnes § 518 OZ) nevzťahuje.

§ 5

Nadobudnutie vlastníckeho práva a prechod nebezpečenstva

(1) Vlastnícke právo k predanej veci a nebezpečenstvo náhodnej skazy, náhodného zhoršenia a straty veci prechádza na kupujúceho okamihom dodania.

(2) Pri samoobslužnom predaji nadobúda kupujúci vlastnícke právo k veci až zaplatením kúpnej ceny. Do tohto okamihu môže kupujúci vec vrátiť na pôvodné miesto. Zodpovednosť kupujúceho za škodu na veci tým nie je dotknutá.

Akosť a množstvo

§ 6

Požiadavky na predanú vec

(1) Predaná vec musí byť v súlade s dohodnutými požiadavkami a všeobecnými požiadavkami. Pri veci s digitálnymi prvkami musia spĺňať dohodnuté požiadavky a všeobecné požiadavky aj digitálny obsah a digitálna služba bez ohľadu na to, či ich dodáva alebo poskytuje predávajúci alebo iná osoba.

(2) Vec nemusí byť v súlade so všeobecnými požiadavkami, ak predávajúci pri uzavretí zmluvy výslovne oboznámil kupujúceho, že určitá vlastnosť veci nezodpovedá všeobecným požiadavkám, a kupujúci s nesúlados výslovne a osobitne súhlasil.

§ 7

Dohodnuté požiadavky

Predaná vec je v súlade s dohodnutými požiadavkami, ak najmä

a) zodpovedá opisu, druhu, množstvu a kvalite vymedzeným v zmluve,

b) je vhodná na konkrétny účel, s ktorým kupujúci oboznámil predávajúceho najneskôr pri uzavretí zmluvy a s ktorým predávajúci súhlasil,

c) vyznačuje sa v zmluve vymedzenou schopnosťou plniť funkcie s ohľadom na svoj účel (ďalej len „funkčnosť“),

d) vyznačuje sa v zmluve vymedzenou schopnosťou fungovať s hardvérom alebo softvérom, s ktorými sa vec rovnakého druhu bežne používa, bez potreby zmeny predanej veci, hardvéru alebo softvéru (ďalej len „kompatibilita“), a v zmluve vymedzenou schopnosťou fungovať s hardvérom alebo softvérom odlišnými od tých, s ktorými sa vec rovnakého druhu bežne používa (ďalej len „interoperabilita“),

e) vyznačuje sa ďalšími vlastnosťami vymedzenými v zmluve,

f) je dodaná so všetkým príslušenstvom vymedzeným v zmluve,

g) je dodaná s návodom na použitie vrátane návodu na montáž a inštaláciu, ako bolo vymedzené v zmluve a

h) sú dodané aktualizácie vymedzené v zmluve, ak ide o vec s digitálnymi prvkami.

§ 8

Všeobecné požiadavky

- (1) Predaná vec je v súlade so všeobecnými požiadavkami, ak
- a) je vhodná na všetky účely, na ktoré sa vec rovnakého druhu bežne používa s prihliadnutím najmä na právne predpisy, technické normy alebo na kódexy správania platné pre príslušné odvetvie, ak technické normy neboli vypracované,
 - b) zodpovedá opisu a kvalite vzorky alebo modelu, ktoré predávajúci sprístupnil kupujúcemu pred uzavretím zmluvy,
 - c) je dodaná s príslušenstvom, obalom a návodmi vrátane návodu na montáž a inštaláciu, ktoré môže kupujúci dôvodne očakávať, a
 - d) je dodaná v množstve, kvalite a s vlastnosťami vrátane funkčnosti, kompatibility, bezpečnosti a schopnosti zachovať si pri bežnom používaní svoju funkčnosť a výkonnosť (ďalej len „životnosť“), aké sú bežné pre vec rovnakého druhu a aké môže kupujúci dôvodne očakávať vzhľadom na povahu predanej veci a s prihliadnutím na akékoľvek verejné vyhlásenie predávajúceho alebo inej osoby v rovnakom dodávateľskom reťazci vrátane výrobcu, alebo v ich mene, a to najmä pri propagácii veci alebo na jej označení; za výrobcu sa považuje zhotoviteľ veci, dovozca veci na trh Európskej únie z tretej krajiny alebo iná osoba, ktorá sa označuje za výrobcu tým, že na vec umiestni svoje meno, ochrannú známku alebo iné rozlišujúce označenie.
- (2) Predávajúci nie je viazaný verejným vyhlásením podľa odseku 1 písm. d), ak si z opodstatneného dôvodu nebol vedomý ani nemohol byť vedomý verejného vyhlásenia, do času uzavretia zmluvy bolo verejné vyhlásenie opravené rovnakým alebo porovnateľným spôsobom, akým bolo vyhlásené, alebo rozhodnutie kupujúceho uzavrieť zmluvu nemohlo byť verejným vyhlásením ovplyvnené; dôkazné bremeno o týchto skutočnostiach nesie predávajúci.

§ 9

- (1) Predávajúci zabezpečí, aby počas doby podľa odseku 2 alebo odseku 3 bol kupujúci upovedomený o aktualizáciách vrátane bezpečnostných aktualizácií, a aby boli kupujúcemu dodané aktualizácie, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu predanej veci s digitálnymi prvkami s požiadavkami podľa § 6.
- (2) Ak sa má podľa zmluvy dodať digitálny obsah alebo poskytnúť digitálna služba jednorazovo, dobou podľa odseku 1 je doba, počas ktorej môže kupujúci dôvodne očakávať, že predaná vec bude spĺňať požiadavky podľa § 6 s prihliadnutím na druh a účel veci a digitálnych prvkov, povahu a okolnosti uzavretia zmluvy.
- (3) Ak sa má podľa zmluvy dodávať digitálny obsah alebo poskytnúť digitálna služba nepretržite počas dohodnutej doby, dobou podľa odseku 1 je táto dohodnutá doba, najmenej však dva roky od dodania veci s digitálnymi prvkami.

Zodpovednosť za vady

§ 10

Vady predanej veci

Predaná vec má vady, ak nie je v súlade s požiadavkami podľa § 6 alebo ak jej používanie znemožňuje alebo obmedzuje práva tretej osoby vrátane práv duševného vlastníctva.

§ 11

Zodpovednosť za vady

- (1) Predávajúci zodpovedá za akúkoľvek vadu, ktorú má predaná vec v čase jej dodania a ktorá sa prejaví do dvoch rokov od dodania veci.
- (2) Ak je predmetom kúpy vec s digitálnymi prvkami, pri ktorej sa má digitálny obsah dodávať alebo digitálna služba poskytovať nepretržite počas dohodnutej doby, predávajúci zodpovedá za každú vadu digitálneho obsahu alebo digitálnej služby, ktorá sa vyskytne alebo prejaví počas celej dohodnutej doby, najmenej však počas dvoch rokov od dodania veci s digitálnymi prvkami.
- (3) Pri použití veci sa strany môžu dohodnúť na kratšej dobe zodpovednosti predávajúceho za vady, nie však kratšej ako jeden rok od dodania veci.

§ 12

Predávajúci zodpovedá za vadu, ktorá bola spôsobená nesprávnou montážou alebo inštaláciou veci, digitálneho obsahu alebo digitálnej služby, ak

a) montáž alebo inštalácia bola súčasťou kúpnej zmluvy a bola vykonaná predávajúcim alebo na jeho zodpovednosť, alebo

b) montáž alebo inštaláciu, ktorú mal vykonať kupujúci, vykonal kupujúci nesprávne v dôsledku nedostatkov návodu na montáž alebo inštaláciu, ktorý mu poskytol predávajúci alebo dodávateľ digitálneho obsahu alebo digitálnej služby.

§ 13

Predávajúci nezodpovedá za vadu veci s digitálnymi prvkami, ktorá bola spôsobená výlučne nenainštalovaním aktualizácie podľa § 9, ak si kupujúci aktualizáciu nenainštaloval v primeranej lehote po jej dodaní a

a) predávajúci oboznámil kupujúceho o dostupnosti aktualizácie a následkoch jej nenainštalovania, a

b) nenainštalovanie alebo nesprávna inštalácia aktualizácie kupujúcim neboli spôsobené nedostatkami v poskytnutom návode na inštaláciu.

§ 14

Dôkazné bremeno

(1) Ak sa vada prejaví do uplynutia doby podľa § 11, predpokladá sa, že ide o vadu, ktorú mala vec už v čase dodania. To neplatí, ak sa preukáže opak alebo ak je tento predpoklad nezlučiteľný s povahou veci alebo vady.

(2) Ak je predmetom kúpy vec s digitálnymi prvkami, pri ktorej sa má digitálny obsah dodávať alebo digitálna služba poskytovať nepretržite počas dohodnutej doby, predávajúci nesie dôkazné bremeno, že digitálny obsah dodal alebo digitálnu službu poskytol bez väd počas doby podľa § 11 ods. 2.

§ 15

Práva zo zodpovednosti za vady

(1) Ak predávajúci zodpovedá za vadu predanej veci, kupujúci má voči nemu právo na odstránenie vady opravou alebo výmenou, právo na primeranú zľavu z kúpnej ceny alebo právo od kúpnej zmluvy odstúpiť.

(2) Kupujúci môže odoprieť zaplatiť kúpnu cenu alebo jej časť, kým si predávajúci nesplní povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zodpovednosti za vady, ibaže kupujúci je v čase vytknutia vady v omeškaní so zaplatením kúpnej ceny alebo jej časti. Kupujúci zaplatí kúpnu cenu bez zbytočného odkladu po splnení povinností predávajúcim.

(3) Kupujúci môže uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady vrátane práva podľa odseku 2, len ak vytkol vadu do dvoch mesiacov od zistenia vady, najneskôr do uplynutia doby podľa § 11. **Ustanovenie § xxxx (dnes § 509 OZ)** sa použije rovnako.

§ 16

Uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady nevylučuje právo kupujúceho na náhradu škody, ktorá mu z vady vznikla.

§ 17

Vytknutie vady

(1) Vadu možno vytknúť v ktorejkoľvek prevádzkarni predávajúceho, u inej osoby, o ktorej predávajúci oboznámil kupujúceho pred uzavretím zmluvy alebo pred odoslaním objednávky, alebo prostriedkami diaľkovej komunikácie na adrese sídla alebo miesta podnikania predávajúceho alebo na inej adrese, o ktorej predávajúci oboznámil kupujúceho pri uzavretí zmluvy alebo po uzavretí zmluvy.

(2) Ak kupujúci vytkol vadu poštovou zásielkou, ktorú predávajúci odoprel prijať, zásielka sa považuje za doručení v deň odopretia.

§ 18

(1) Predávajúci poskytne kupujúcemu písomné potvrdenie o vytknutí vady bezodkladne po vytknutí vady kupujúcim. Predávajúci v potvrdení o vytknutí vady uvedie lehotu, v ktorej vadu v súlade s **§ xxxx (dnes § 507 ods. 1 OZ)** odstráni. Lehota oznámená podľa predchádzajúcej vety nesmie byť dlhšia

ako 30 dní odo dňa vytknutia vady, ak dlhšia lehota nie je odôvodnená objektívnym dôvodom, ktorý predávajúci nemôže ovplyvniť.

(2) Ak predávajúci odmietne zodpovednosť za vady, dôvody odmietnutia písomne oznámi kupujúcemu. Ak kupujúci znaleckým posudkom alebo odborným stanoviskom vydaným akreditovanou osobou, autorizovanou osobou alebo notifikovanou osobou preukáže zodpovednosť predávajúceho za vadu, môže vytknúť vadu opakovane a predávajúci nemôže odmietnuť zodpovednosť za vadu; na opakované vytknutie vady sa § 15 ods. 3 nevzťahuje. Na náklady spotrebiteľa spojené so znaleckým posudkom a odborným stanoviskom sa vzťahuje § xxxxx (dnes § 509 ods. 2 OZ).

(3) Ak pred uzavretím zmluvy alebo, ak sa zmluva uzatvára na základe objednávky kupujúceho, pred odoslaním objednávky, predávajúci oboznámil kupujúceho, že vady možno vytknúť aj u inej osoby, konanie alebo opomenutie tejto osoby sa na účely zodpovednosti za vady považuje za konanie alebo opomenutie predávajúceho.

Odstránenie vady

§ 19

Spôsob odstránenia vady

(1) Kupujúci má právo zvoliť si odstránenie vady výmenou veci alebo opravou veci. Kupujúci si nemôže zvoliť spôsob odstránenia vady, ktorý nie je možný alebo ktorý by v porovnaní s druhým spôsobom odstránenia vady spôsobil predávajúcemu neprimerané náklady s ohľadom na všetky okolnosti, najmä na hodnotu, ktorú by mala vec bez vady, na závažnosť vady a na skutočnosť, či by druhý spôsob odstránenia vady spôsobil kupujúcemu značné ťažkosti.

(2) Predávajúci môže odmietnuť odstránenie vady, ak oprava ani výmena nie sú možné alebo ak by si vyžadovali neprimerané náklady s ohľadom na všetky okolnosti vrátane okolností podľa odseku 1 druhej vety.

§ 20

Doba na opravu alebo výmenu veci

(1) Predávajúci opraví alebo vymení vec v primeranej dobe po tom, čo kupujúci vytkol vadu, bezplatne, na vlastné náklady a bez spôsobenia závažných ťažkostí kupujúcemu s ohľadom na povahu veci a účel, na ktorý kupujúci vec požadoval.

(2) Na účely opravy alebo výmeny kupujúci odovzdá alebo sprístupní vec predávajúcemu alebo osobe podľa § 18 ods. 3. Náklady prevzatia veci znáša predávajúci.

§ 21

Dodanie opravenej alebo náhradnej veci

(1) Predávajúci dodá opravenú vec alebo náhradnú vec kupujúcemu na vlastné náklady rovnakým alebo obdobným spôsobom, akým mu kupujúci dodal vadnú vec, ak sa strany nedohodnú inak. Ak kupujúci neprevezme vec v lehote šiestich mesiacov odo dňa, kedy ju mal prevziať, môže predávajúci vec predať. Ak ide o vec väčšej hodnoty, predávajúci kupujúceho o zamýšľanom predaji vopred upovedomí a poskytne mu primeranú dodatočnú lehotu na prevzatie veci. Predávajúci bezodkladne po predaji vypláti kupujúcemu výťažok z predaja veci po odpočítaní nákladov, ktoré účelne vynaložil na jej úschovu a predaj, ak kupujúci uplatní právo na podiel z výťažku v primeranej lehote uvedenej predávajúcim v oznámení o zamýšľanom predaji veci. Predávajúci môže vec na vlastné náklady zničiť, ak sa ju nepodarilo predať alebo ak predpokladaný výťažok z predaja nebude postačovať ani na úhradu nákladov, ktoré predávajúci účelne vynaložil na úschovu veci, a nákladov, ktoré by predávajúci musel nevyhnutne vynaložiť na jej predaj.

(2) Predávajúci pri odstránení vady zabezpečí odstránenie veci a inštaláciu opravenej veci alebo náhradnej veci, ak si výmena alebo oprava vyžaduje odstránenie vadnej veci, ktorá bola nainštalovaná v súlade s jej povahou a účelom pred tým, ako sa vada prejavila. Predávajúci a kupujúci sa môžu dohodnúť, že odstránenie veci a inštaláciu opravenej alebo náhradnej veci zabezpečí kupujúci na náklady a nebezpečenstvo predávajúceho.

§ 22

Výmena vecí

- (1) Pri odstránení vady výmenou vecí nemá predávajúci právo na náhradu škody spôsobenú bežným opotrebovaním vecí a na odplatu za bežné užívanie vecí pred jej výmenou.
- (2) Predávajúci zodpovedá za vady náhradnej vecí podľa § 11.

Zľava z kúpnej ceny a odstúpenie od zmluvy

§ 23

- (1) Kupujúci má právo na primeranú zľavu z kúpnej ceny alebo môže odstúpiť od kúpnej zmluvy aj bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty, ak
 - a) predávajúci vec neopravil ani nevymenil,
 - b) predávajúci odmietol odstrániť vadu,
 - c) vec má rovnakú vadu napriek oprave alebo výmene vecí,
 - d) vada je takej závažnej povahy, že odôvodňuje okamžitú zľavu z kúpnej ceny alebo odstúpenie od kúpnej zmluvy, alebo
 - e) predávajúci vyhlásil alebo je z okolností zrejmé, že vadu neodstráni v primeranej lehote alebo bez spôsobenia závažných ťažkostí pre kupujúceho.
- (2) Zľava z kúpnej ceny musí byť primeraná rozdielu hodnoty predanej vecí a hodnoty, ktorú by vec mala, ak by bola bez väd.

§ 24

Pri posudzovaní práva kupujúceho na zľavu z kúpnej ceny alebo odstúpenie od kúpnej zmluvy podľa § 23 odseku 1 písm. c) a d) sa zohľadnia všetky okolnosti, najmä druh a hodnota vecí, povaha a závažnosť vady a možnosť od kupujúceho objektívne žiadať, aby dôveroval v schopnosť predávajúceho odstrániť vadu.

§ 25

- (1) Kupujúci nemôže odstúpiť od kúpnej zmluvy podľa § 23 ods. 1, ak sa kupujúci spolupodieľal na vzniku vady alebo ak je vada zanedbateľná. Dôkazné bremeno, že sa kupujúci spolupodieľal na vzniku vady a že vada je zanedbateľná, nesie predávajúci.
- (2) Ak sa zmluva týka kúpy viacerých vecí, kupujúci môže od nej odstúpiť len vo vzťahu k vadnej veci. Vo vzťahu k ostatným veciam môže odstúpiť od zmluvy, len ak nemožno dôvodne očakávať, že bude mať záujem ponechať si ostatné veci bez vadnej veci.

§ 26

- (1) Kupujúci po odstúpení od zmluvy alebo jej časti vráti vec predávajúcemu na náklady predávajúceho. Predávajúci zabezpečí odstránenie vecí, ktorá bola nainštalovaná v súlade s jej povahou a účelom pred tým, ako sa vada prejavila. Ak predávajúci vec v primeranej lehote neodstráni, môže kupujúci zabezpečiť odstránenie a doručenie vecí predávajúcemu na náklady a nebezpečenstvo predávajúceho.
- (2) Predávajúci po odstúpení od zmluvy vráti kupujúcemu kúpnu cenu najneskôr do 14 dní odo dňa vrátenia vecí predávajúcemu alebo po preukázaní, že kupujúci zaslal vec predávajúcemu, podľa toho, ktorý okamih nastane skôr.

§ 27

- (1) Predávajúci vráti kúpnu cenu kupujúcemu alebo mu vyplatí zľavu z kúpnej ceny rovnakým spôsobom, aký použil kupujúci pri zaplatení kúpnej ceny, ak kupujúci výslovne nesúhlasí s iným spôsobom úhrady. Všetky náklady spojené s úhradou znáša predávajúci.
- (2) Predávajúci nemá právo na náhradu škody spôsobenú bežným opotrebovaním vecí a na odplatu za bežné užívanie vecí pred odstúpením od kúpnej zmluvy.

§ 28

Náhrada nákladov predávajúceho

Ak je vada, za ktorú zodpovedá predávajúci, dôsledkom konania alebo opomenutia inej osoby v rovnakom dodávateľskom reťazci vrátane opomenutia dodať aktualizácie pre vec s digitálnymi prvkami, predávajúci má voči tejto osobe právo na náhradu účelne vynaložených nákladov, ktoré mu vznikli v dôsledku vytknutia vady a uplatnenia práva zo zodpovednosti za vady kupujúcim.

Spotrebiteľská záruka

§ 29

Výrobca alebo predávajúci môže poskytnúť kupujúcemu spotrebiteľskú záruku, ktorou sa zaviazu vrátiť kupujúcemu kúpnu cenu, vymeniť alebo opraviť predanú vec alebo zabezpečiť jej údržbu nad rozsah práv vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady. Kupujúci má právo požadovať od výrobcu alebo predávajúceho, ktorý poskytol spotrebiteľskú záruku, plnenie zo spotrebiteľskej záruky za podmienok uvedených v záručnom liste alebo v súvisiacej reklame dostupnej v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy alebo pred jej uzatvorením.

§ 30

(1) Ak výrobca ponúkne spotrebiteľskú záruku na životnosť veci, kupujúci má počas trvania spotrebiteľskej záruky voči výrobcovi práva na odstránenie vady, ak výrobca neposkytol v spotrebiteľskej záruke na životnosť výhodnejšie podmienky.

(2) Výrobca alebo predávajúci, ktorý poskytol spotrebiteľskú záruku, poskytne kupujúcemu záručný list na trvanlivom médiu najneskôr v čase dodania veci v slovenskom jazyku alebo so súhlasom spotrebiteľa v inom jazyku. Výrobca alebo predávajúci, ktorý poskytol spotrebiteľskú záruku, v záručnom liste jasným a zrozumiteľným spôsobom uvedie náležitosti podľa § xxxx (dnes § 502 ods. 3) a poučenie, že kupujúci má voči predávajúcemu práva zo zodpovednosti za vady, ktoré nie sú spotrebiteľskou zárukou dotknuté.

(3) Porušenie povinnosti výrobcu alebo predávajúceho, ktorý poskytol spotrebiteľskú záruku, podľa odseku 2 nemá vplyv na platnosť spotrebiteľskej záruky.

§ 31

Podmienky spotrebiteľskej záruky vyplývajúce z reklamy

Ak sú podmienky spotrebiteľskej záruky v súvisiacej reklame pre kupujúceho priaznivejšie ako podmienky podľa záručného listu, platia podmienky uvedené v reklame. To neplatí, ak výrobca alebo predávajúci, ktorý poskytol spotrebiteľskú záruku, pred uzavretím zmluvy s kupujúcim súvisiacu reklamu zošúladiť so záručným listom rovnakým alebo obdobným spôsobom, akým bola reklama uskutočnená.

Tretí oddiel

Zmluva o predaji podniku

§ 1

Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o predaji podniku sa predávajúci zaväzuje previesť na kupujúceho vlastnícke právo k veciam, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré slúžia prevádzkovaniu podniku, a kupujúci sa zaväzuje prevziať všetky práva a záväzky predávajúceho súvisiace s podnikom a zaplatiť kúpnu cenu.

(2) Zmluvou o predaji podniku možno predajť aj časť podniku tvoriacu samostatnú organizačnú zložku. Na účely predaja časti podniku sa primerane použijú ustanovenia o predaji podniku.

§ 2

Forma zmluvy

Zmluva o predaji podniku musí mať písomnú formu a podpisy predávajúceho a kupujúceho na zmluve musia byť osvedčené.

§ 3

Registrácia predaja podniku

Ak predá podnik osoba zapísaná vo verejnom registri, navrhne vykonanie zápisu o predaji podniku alebo jeho časti v tomto registri.

§ 4

Prechod práv a záväzkov

- (1) Na kupujúceho prechádzajú všetky práva a záväzky, na ktoré sa predaj podniku vzťahuje.
- (2) Na kupujúceho prechádzajú všetky práva a záväzky zo zabezpečenia k podniku a k veciam, právam a iným majetkovým hodnotám, na ktoré sa predaj podniku alebo časti podniku vzťahuje.
- (3) Dohoda, ktorou si strany vylúčili prechod niektorých práv a záväzkov, na ktoré sa predaj podniku vzťahuje, obmedzili vymožitelnosť nárokov tretích osôb alebo vylúčili ručenie predávajúceho voči tretím osobám, je voči tretím osobám neúčinná.

§ 5

Prechod pohľadávok

- (1) Prechod pohľadávok sa primerane spravuje ustanoveniami tohto zákona o postúpení pohľadávok.
- (2) Predávajúci je povinný oznámiť dlžníkom prechod pohľadávok na kupujúceho bez zbytočného odkladu.

§ 6

Prechod dlhov

- (1) Prechod dlhov sa primerane spravuje ustanoveniami o prevzatí dlhu.
- (2) Na prechod dlhu sa nevyžaduje súhlas veriteľa, predávajúci však ručí za splnenie prevedených dlhov kupujúcim.
- (3) Kupujúci je povinný oznámiť veriteľom prevzatie dlhov bez zbytočného odkladu.

§ 7

Dohody obmedzujúce postúpenie pohľadávky

Dohody, ktoré obmedzujú postúpenie pohľadávky, sa pri predaji podniku neuplatňujú.

§ 8

Prechod práv z duševného vlastníctva

- (1) Na kupujúceho prechádzajú všetky práva vyplývajúce z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva, ktoré sa týkajú podnikateľskej činnosti predávaného podniku. Ak je pre nadobudnutie alebo zachovanie týchto práv rozhodné uskutočňovanie určitej podnikateľskej činnosti, započítava sa do tejto činnosti nadobúdateľa uskutočnenej po predaji podniku aj činnosť uskutočnená pri prevádzke podniku pred jeho predajom.
- (2) K prechodu práva podľa odseku 1 však nedochádza, ak by to odporovalo zmluve o poskytnutí výkonu práv z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva alebo povahe týchto práv.

§ 9

Prechod práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov

Práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov k zamestnancom podniku prechádzajú z predávajúceho na kupujúceho.

§ 10

Prechod práva na použitie názvu podniku

- (1) Ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, prechádza na kupujúceho aj oprávnenie používať názov spojený s predávaným podnikom, ibaže by to bolo v rozpore so zákonom alebo s právom tretej osoby.
- (2) Ak sa predáva podnik medzi podnikateľmi, prevodu oprávnenia na použitie obchodného mena spojeného s prevádzaným podnikom nebráni zmena označenia právnej formy osoby oprávnenej podnikat'. Ak sa podnik predáva medzi fyzickými osobami - podnikateľmi, môže kupujúci používať obchodné meno predávajúceho, ak to zmluva určuje, a to len s dodatkom označujúcim nástupníctvo v

podnikaní.

§ 11

Odovzdanie a prechod vlastníckeho práva

- (1) Ku dňu účinnosti zmluvy je povinný predávajúci odovzdať a kupujúci prevziať veci, práva a iné majetkové hodnoty tvoriace prevádzaný podnik. O prevzatí sa spíše zápisnica podpísaná oboma stranami.
- (2) Prevzatím vecí a iných majetkových hodnôt prechádza nebezpečenstvo škody na týchto veciach z predávajúceho na kupujúceho.
- (3) Vlastnícke právo k veciam, právam a iným majetkovým hodnotám tvoriacim prevádzaný podnik prechádza z predávajúceho na kupujúceho účinnosťou zmluvy. Vlastnícke právo k nehnuteľnostiam prechádza vkladom do katastra nehnuteľností.

§ 12

Zhoršenie vymožitelnosti pohľadávky

- (1) Ak sa predajom podniku nepochybne zhorší vymožitelnosť pohľadávky veriteľa, môže sa veriteľ domáhať podaním odporu na súde do 60 dní odo dňa, keď sa dozvedel o predaji podniku, najneskôr však do šiestich mesiacov odo dňa, keď bol predaj zapísaný do osobitného registra, aby súd určil, že voči nemu je prevod záväzku predávajúceho na kupujúceho neúčinný.
- (2) Ak predávajúci nie je zapísaný v obchodnom registri, môže byť podaný odpor na súde do 60 dní odo dňa, keď sa veriteľ dozvie o predaji podniku, najneskôr však do šiestich mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy.
- (3) Ak veriteľ úspešne uplatní právo odporovať, je predávajúci povinný voči nemu splniť záväzok v dobe splatnosti a je oprávnený požadovať od kupujúceho poskytnuté plnenie s príslušenstvom.

§ 13

Výmaz predávajúceho z obchodného registra

Ak je predávajúcim právnická osoba, ktorá predala podnik tvoriaci jej imanie, môže ukončiť svoju likvidáciu a byť vymazaná z osobitného registra až po uplynutí jedného roka po tomto predaji, ak sa v tejto dobe nezačalo súdne konanie podľa § 12 alebo neskôr, keď sa zabezpečili alebo uspokojili nároky, ktoré boli v tomto konaní úspešne uplatnené.

§ 14

Kúpna cena

- (1) Predpokladá sa, že kúpna cena je určená na základe údajov o súhrne vecí, práv a záväzkov uvedených v účtovnej evidencii predávaného podniku ku dňu uzavretia zmluvy a na základe ďalších hodnôt uvedených v zmluve, ktoré nie sú zahrnuté do účtovnej evidencie.
- (2) Ak bola kúpna cena určená podľa odseku 1 alebo podľa údajov určených ku dňu predchádzajúcemu účinnosti zmluvy, mení sa výška kúpnej ceny s prihliadnutím na zvýšenie alebo zníženie imania, ku ktorému došlo v medziobdobí.

§ 15

Notifikácia väd

Predávajúci je povinný najneskôr v zápisnici o prevzatí vecí upozorniť kupujúceho na všetky vady prevádzaných vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, o ktorých vie alebo musí vedieť, inak zodpovedá za škody, ktorým bolo možné týmto upozornením zabrániť.

§ 16

Spísanie väd

V zápisnici o prevzatí vecí sa uvedú chýbajúce veci a vady vecí, práv a iných majetkových hodnôt, ktoré sú zjavné v čase spísania zápisnice. Za chýbajúce sa považujú veci, ktoré predávajúci neodovzdal kupujúcemu, hoci tieto veci podľa účtovnej evidencie a zmluvy majú byť súčasťou imania predávaného podniku. Pri posudzovaní vadnosti sa prihliadne na ich schopnosť slúžiť prevádzke podniku a na dobu ich používania podľa účtovných záznamov.

§ 17

Nároky z väd podniku

- (1) Kupujúci má právo na primeranú zľavu z kúpnej ceny zodpovedajúcu chýbajúcim alebo vadným veciam. Ak chýbajúce veci alebo zistiteľné vady veci neboli zachytené v zápisnici o prevzatí vecí, nemôže sa právo na zľavu priznať v súdnom konaní, ibaže predávajúci o nich vedel v čase odovzdania veci. Pri vadách zistiteľných až pri prevádzke podniku nastávajú tieto účinky, ak tieto vady kupujúci neoznámil predávajúcemu bez zbytočného odkladu po tom, čo ich zistil alebo pri odbornej starostlivosti mohol zistiť, najneskôr však po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa účinnosti zmluvy. **Ustanovenie § (dnes §428 ods. 2 a § 439 ObchZ) platí primerane.**
- (2) Kupujúci môže uplatniť nárok na zľavu z kúpnej ceny ohľadne záväzkov, ktoré na neho prešli a neboli zachytené v účtovnej evidencii v dobe účinnosti zmluvy, ibaže o nich kupujúci v čase uzavretia zmluvy vedel.

§ 18

Odstúpenie od zmluvy

- (1) Kupujúci je oprávnený odstúpiť od zmluvy, ak podnik nie je spôsobilý na prevádzku určenú v zmluve a vady včas oznámené sú neodstrániteľné alebo ich predávajúci neodstráni v dodatočnej primeranej lehote, ktorú mu kupujúci určí. **Ustanovenie § (dnes § 441 ObchZ) platí primerane.**
- (2) Ak vlastnícke právo k nehnuteľnosti tvoriacej súčasť podniku neprejde na kupujúceho a predávajúci neodstráni túto vadu v primeranej dodatočnej lehote, ktorú mu kupujúci určí, môže kupujúci od zmluvy odstúpiť.

Štvrtý oddiel

Zámenná zmluva

§ 1

Zámennou zmluvou sa každá zo strán zaväzuje previesť na druhú stranu vlastnícke právo k veci výmenou za záväzok druhej strany previesť na ňu vlastnícke právo k inej veci. Na zámenu iných právnych predmetom sa primerane použijú ustanovenia o zámennej zmluve.

§ 2

Ak nebolo dohodnuté inak, platí, že strany sú povinné splniť záväzok zo zámennej zmluvy pri uzavretí zmluvy.

§ 3

- (1) Strany si odovzdávajú predmet zámeny v stave, v akom sa nachádza ku dňu uzavretia zmluvy.
- (2) Nebezpečenstvo škody na predmete zámeny prechádza na druhú stranu odovzdaním veci druhej strane.

§ 4

Plody a úžitky z predmetu zámeny patria prevodcovi do času, kedy má ho podľa zmluvy odovzdať; od tohto času patria nadobúdateľovi aj v prípade, ak by mu predmet zámeny nebol odovzdaný.

§ 5

Na zámennú zmluvu sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o kúpnej zmluve, pričom každá zo strán sa považuje ohľadne predmetu zámeny, ktorú výmenou dáva, za predávajúcu stranu, a ohľadne predmetu zámeny, ktorú výmenou prijíma, za kupujúcu stranu.

Piaty oddiel

Darovacia zmluva

§ 1

Základné ustanovenie

- (1) Darovacou zmluvou sa darca zaväzuje bezodplatne odovzdať vec obdarovanému a previesť na obdarovaného vlastnícke právo, a obdarovaný sa zaväzuje dar prevziať.
- (2) Ustanovenia o darovacej zmluve sa primerane použijú aj na zmluvy o bezodplatnom prevode iných právnych predmetov, ak to pripúšťa ich povaha.

§ 2

Forma zmluvy

- (1) Ak je dar zapísaný vo verejnom registri, musí byť darovacia zmluva písomná.
- (2) Darovacia zmluva musí byť písomná aj vtedy, ak vec nebude odovzdaná pri uzavretí zmluvy.

§ 3

Darovanie pre prípad smrti

Darovacia zmluva, podľa ktorej je smrť darcu podmienkou darovania a plniť sa má až po jeho smrti, je neplatná.

§ 4

Účel daru

- (1) Darca je oprávnený určiť účel, na ktorý má byť dar použitý.
- (2) Obdarovaný je povinný použiť dar na určený účel; to neplatí, ak k zmareniu účelu došlo z iných dôvodov ako konaním alebo opomenutím obdarovaného.

Príkaz

§ 5

Prípustnosť príkazu

- (1) Darovanie s príkazom je prípustné, ak nie je v rozpore s bezodplatnosťou darovacej zmluvy.
- (2) V rozpore s bezodplatnosťou nie je, ak obdarovaný musí na vykonanie príkazu vynaložiť náklady, ktorých hodnota je vzhľadom k hodnote daru zanedbateľná.

§ 6

Splnenie príkazu

- (1) Obdarovaný nie je povinný príkaz splniť, ak sa splnenie príkazu stane bez zavinenia obdarovaného nemožným alebo si vyžiada náklady presahujúce hodnotu daru. Ak obdarovaný príkaz splnil, má právo na náhradu vynaložených nákladov vo výške presahujúcej hodnotu daru v čase jeho nadobudnutia.
- (2) Po darovej smrti môže požadovať splnenie príkazu osoba, v prospech ktorej bol príkaz daný.

§ 7

Vady daru

- (1) Darca je povinný obdarovaného pred uzavretím zmluvy upozorniť na všetky vady, o ktorých vie, okrem vád, ktoré sú zjavné alebo ktoré možno zistiť z verejného registra.
- (2) Obdarovaný má právo odstúpiť od zmluvy a dar vrátiť, ak má vady, na ktoré ho bol darca povinný upozorniť.

Zrušenie a odvolanie darovania

§ 8

Zrušenie darovania pre zmenu okolností

- (1) Ak ešte nedošlo k odovzdaniu daru, má darca právo zrušiť darovanie, ak
 - a) obdarovaný sa dopustí správania, ktoré by inak zakladalo právo odvolať darovanie pre nevďak,
 - b) darca sa po uzavretí zmluvy ocitne stave hmotnej núdze, v ktorej si zo svojho majetku nie je schopný zabezpečiť nutnú výživu alebo nie je schopný plniť svoje iné vyživovacie povinnosti, alebo ak na majetok darcu bol vyhlásený konkurz,
 - c) obdarovaný zomrel.

§ 9

Odvolanie darovania pre nevďak

- (1) Ak sa obdarovaný k darcovi alebo jemu blízkej osobe správa tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy, môže darca darovanie odvolať.
- (2) Neplnenie zákonnej vyživovacej povinnosti obdarovaného voči darcovi sa považuje za hrubé porušenie dobrých mravov

§ 9a

- (1) Odvolať darovanie pre nevďak možno najneskôr do jedného roku odo dňa, keď sa darca dozvie o dôvode pre odvolanie daru. Dedič darcu môže darovanie odvolať do jedného roku od smrti darcu.
- (2) Právo odvolať darovanie pre nevďak zaniká, ak darca prejavil vôľu obdarovanému odpustiť.

§ 10

Odvolanie darovania pre hmotnú núdzu

- (1) Ak sa darca po darovaní ocitne bez vlastného pričinenia v stave hmotnej núdze, v ktorej si zo svojho majetku nie je schopný zabezpečiť nutnú výživu, môže darca darovanie odvolať.
- (2) Obdarovaný nie je povinný dar vrátiť, ak sa darcovi písomne zaviazal prispievať na výživu po dobu trvania hmotnej núdze darcu, najviac v rozsahu obohatenia obdarovaného z darovania v čase poskytovania príspevku.
- (3) Obdarovaný nie je povinný dar vrátiť, ak je sám v stave hmotnej núdze.
- (4) Odvolať darovanie pre hmotnú núdzu možno najneskôr do 10 rokov roku odo dňa, keď sa darca ocitol v stave hmotnej núdze.

§ 11

Darca má právo odvolať darovanie, aj ak

- a) obdarovaný nesplní príkaz v dohodnutej, inak v primeranej dobe po odovzdaní daru a darca si pri darovaní vymienil, že v prípade nesplnenia príkazu je oprávnený odvolať darovanie,
- b) obdarovaný použil dar na iný než určený účel, a darca si pri darovaní vymienil, že v prípade použitia daru na iný účel je oprávnený odvolať darovanie.

§ 12

Oprávnenie odvolať darovanie

- (1) Odvolanie darovania je osobným právom darcu. Toto právo môže darca uplatniť len počas života obdarovaného z dôvodov uvedených v zákone.
- (2) Ak obdarovaný privodil smrť darcu, prechádza právo odvolať darovanie pre nevďak na dedičov darcu.
- (3) Nemožno odvolať obvyklé darovanie a darovanie pri spoločenských príležitostiach alebo z vd'aky.

§ 13

Forma odvolania darovania

Odvolanie darovania musí byť písomné a darca musí dôvod odvolania darovania skutkovo vymedziť.

§ 14

Neplatnosť odvolania

Ak obdarovaný namieta dôvody odvolania, môže žiadať, aby súd určil neplatnosť odvolania darovania. Právo domáhať sa určenia neplatnosti odvolania darovania zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa doručenia odvolania darovania.

§ 15

Vrátenie daru

- (1) Doručením odvolania darovania obdarovanému vzniká obdarovanému povinnosť vrátiť dar darcovi. Obdarovaný má voči darcovi právo na náhradu toho, o čo obdarovaný zhodnotil dar.
- (2) Do odvolania darovania patria plody a úžitky z daru obdarovanému.

§ 16

(1) Ak vrátenie daru nie je možné, najmä z dôvodu, že dar obdarovanému už nepatrí, je obdarovaný povinný poskytnúť darcovi náhradu v peniazoch.

(2) Ak obdarovaný dar zaťažil ťarchou, je povinný zabezpečiť jej zánik alebo nahradiť darcovi ujmu spôsobenú jej zriadením alebo náklady potrebné na jej zánik.

Šiesty oddiel

Zmluva o sponzorstve

§ 1

Zmluvou o sponzorstve sa sponzor zaväzuje poskytnúť peňažné plnenie alebo nepeňažné plnenie (sponzorské) sponzorovanému a sponzorovaný sa zaväzuje využiť sponzorské na dohodnutý účel.

§ 2

Označenie sponzora

Sponzor je oprávnený od sponzorovaného požadovať spojenie svojho mena alebo iného označenia, ochranné známky alebo loga so sponzorovaným počas dohodnutej doby.

§ 3

Vrátenie sponzorského

Sponzor má právo požadovať vrátenie sponzorského alebo tej jeho časti, ktorá nebola použitá na dohodnutý účel.

§ 4

Odstúpenie od zmluvy

Sponzor má právo odstúpiť od zmluvy a žiadať vrátenie pomernej časti sponzorského, ak

- a) sponzorovaný počas dohodnutej doby prestane vykonávať činnosť, na ktorú bolo sponzorské poskytnuté,
- b) sponzorovanému bola v súvislosti s výkonom činnosti uložená sankcia,
- c) z dôvodu konania sponzorovaného v rozpore s dobrými mravmi by spájanie označenia sponzora so sponzorovaným zasiahlo do dobrej povesti alebo dobrého mena sponzora.

Druhý diel
ZMLUVY O PRENECHANÍ VECI NA UŽÍVANIE

Prvý oddiel
Nájomná zmluva

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

Základné ustanovenia

§ 1

Nájomnou zmluvou sa prenajímateľ zaväzuje prenechať nájomníkovi vec, aby ju dočasne užíval alebo z nej aj bral úžitky (požíval), za čo sa nájomník zaväzuje platiť prenajímateľovi nájomné.

§ 2

1. Predmetom nájmu môže byť aj právo, ak to jeho povaha pripúšťa.
2. Prenajať možno aj časť veci, ak je možné túto časť dostatočne vymedziť, ako aj vec, ktorá vznikne až v budúcnosti za predpokladu, že v čase uzavretia zmluvy je možné ju dostatočne popísať.
3. Vlastník si môže prenajať aj svoj vlastný majetok¹, ak jeho užívanie patrí inej osobe.

§ 3

1. Ak sa prenajatá vec eviduje vo verejnom zozname a ak to stanovuje osobitný predpis alebo nájomná zmluva, nájomné právo sa zapíše do verejného zoznamu. Zápis do verejného zoznamu plní evidenčný charakter.
2. Návrh na zápis nájomného práva do verejného zoznamu je oprávnená podať ktorákoľvek zmluvná strana; to platí aj pre podanie návrhu na jeho výmaz.

§ 4

Doba nájmu

1. Ak doba nájmu nie je dohodnutá, platí, že nájomná zmluva sa uzavrela na dobu neurčitú a začína plynúť odo dňa jej uzavretia.
2. Ak dohodnutá doba nájmu presahuje päťdesiat rokov, po uplynutí tejto doby môže ktorákoľvek zmluvná strana zmluvu vypovedať; **to neplatí, ak:**
 - a) bola nájomná zmluva uzatvorená na dobu života prenajímateľa alebo nájomníka, alebo
 - b) právo dať výpoveď zmluvnej strany vylúčili v nájomnej zmluve, ak na to existoval rozumný dôvod vyjadrený v nájomnej zmluve; v opačnom prípade sa na výpoveď neprihliada².

§ 5

Prednájomné právo

1. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že ak sa prenajímateľ rozhodne pokračovať v prenajímaní veci aj po skončení dohodnutej doby nájmu, má nájomník, ktorý si riadne plnil svoje povinnosti z nájomnej zmluvy, prednájomné právo, ktoré ho oprávňuje pokračovať v užívaní prenajatej veci za podmienok dohodnutých v nájomnej zmluve; ak také nie sú, za podmienok, aké boli dohodnuté v pôvodnej nájomnej zmluve.
2. Prenajímateľ je povinný oznámiť nájomníkovi svoje rozhodnutie o pokračovaní v prenajímaní veci v zmysle ods. 1 aspoň tri mesiace pred uplynutím dohodnutej doby nájmu, v opačnom prípade sa predpokladá, že v prenajímaní veci nepokračuje; ak sa však nájomník dozvie, že prenajímateľ ponúka vec na ďalší nájom, je prenajímateľ povinný prenajať ju nájomníkovi na jeho požiadanie.

¹ Uviesť do súladu so všeobecnou časťou (vymedzenie pojmov)

² Konzultovať formuláciu s inými ustanoveniami návrhu, ktoré sa opierajú o rozumný príp. obdobný dôvod tak, aby bola v takomto osobitnom prípade uprednostnená vôľa zmluvných strán a aby bolo možné ustanovenie zohľadniť aj aplikačnou praxou

3. Nájomník je povinný informovať prenajímateľa o využití svojho prednájomného práva do jedného mesiaca od oznámenia podľa ods. 2, inak prednájomné právo stratí.
4. Ak prenajímateľ poruší prednájomné právo nájomníka, je povinný nahradiť nájomníkovi náklady, ktoré mu v súvislosti s porušením prednájomného práva vznikli; právo na náhradu škody tým nie je dotknuté.

§ 6

Lehota na odovzdanie prenajatej veci

Prenajímateľ je povinný odovzdať nájomníkovi prenajatú vec najneskôr na začiatku nájmu. Spolu s vecou odovzdá prenajímateľ nájomníkovi všetko, čo je potrebné na jej riadne užívanie.

Stav prenajatej veci

§ 7

Stav veci na začiatku nájmu

1. Prenajímateľ je povinný prenechať nájomníkovi vec v stave spôsobilom na riadne užívanie. Vec je spôsobilá na riadne užívanie, ak je možné užívať ju dohodnutým spôsobom a ak sa spôsob užívania nedohodol, obvyklým spôsobom.
2. Na vadu, ktorú má vec pri odovzdaní a ktorá nebráni jej riadnemu užívaniu, sa neprihliada, ak o nej nájomník pri uzatváraní nájomnej zmluvy vedel, a napriek tomu na uzavretí nájomnej zmluvy trval.

§ 8

Stav veci počas nájmu

1. Prenajímateľ je povinný udržiavať prenajatú vec v stave spôsobilom na riadne užívanie po celú dobu nájmu.
2. Na bežné opotrebenie veci sa neprihliada.

§ 9

Oprava a údržba veci

1. Bežné opravy a bežnú údržbu prenajatej veci zabezpečuje nájomník na vlastné náklady; iné ako bežné opravy a bežnú údržbu zabezpečuje na vlastné náklady prenajímateľ.
2. Nájomník je povinný oznámiť prenajímateľovi potrebu opráv, ktoré má vykonať prenajímateľ, bez zbytočného odkladu po tom, ako potrebu opráv zistí, alebo ako ju mohol zistiť pri starostlivom užívaní veci. Ak tak neurobí, zodpovedá prenajímateľovi za škodu, ktorú tým spôsobil a nevzniknú mu práva, ktoré by mu inak prislúchali pre nemožnosť alebo obmedzenú možnosť vec riadne užívať. Ustanovenie predchádzajúcej vety sa nepoužije, ak potrebu opráv, ktoré má vykonať prenajímateľ, zistil pri kontrole alebo obhliadke prenajatej veci sám prenajímateľ alebo osoba poverená prenajímateľom.
3. Ak nájomník oznámil prenajímateľovi potrebu opráv, avšak prenajímateľ potrebné opravy nevykonal riadne alebo včas, môže ich vykonať alebo zabezpečiť ich vykonanie nájomník, na náklady a zodpovednosť prenajímateľa; to neplatí, ak ide o opravu, ktorá nie je nevyhnutná a ktorú bolo možné odložiť na dobu po skončení nájmu.
4. Nájomník je povinný znášať obmedzenia pri užívaní prenajatej veci v rozsahu potrebnom na vykonanie opráv alebo údržby veci, ktoré sú nevyhnutné na jej riadne užívanie.
5. Prenajímateľ môže nájomníkovi ponúknuť na dobu vykonávania opravy alebo údržby prenajatej veci vhodnú náhradu. Ak ju nájomník prijme, po dobu jej užívania je povinný platiť nájomné v pôvodnej výške a právo na zľavu z nájomného alebo právo nezaplatiť nájomné podľa § 18 mu nevznikne.

§ 10

Ochrana nájomníka pred neoprávnenými zásahmi

1. Ak tretia osoba zasahuje do práv nájomníka z nájomnej zmluvy, môže sa ochrany domáhať sám nájomník alebo môže požiadať o ochranu prenajímateľa.
2. Ak nájomník požiada o ochranu prenajímateľa, je prenajímateľ povinný urobiť potrebné opatrenia bez zbytočného odkladu. Počas doby, v ktorej bol nájomník v dôsledku uplatňovania práv k veci

treťou osobou rušený v užívaní veci natoľko, že mohol užívať vec len obmedzene, alebo ju nemohol užívať vôbec, má právo na zľavu z nájomného alebo právo nezaplatiť nájomné podľa § 18, v prípade podľa § 23 ods. 3 písm. c) má tiež právo od zmluvy odstúpiť.

§ 11

Zmeny na veci

1. Počas doby nájmu nesmie prenajímateľ meniť ani upravovať prenajatú vec nad rámec opatrení nevyhnutných na zachovanie spôsobilosti veci na jej riadne užívanie.
2. Nájomník je oprávnený vykonávať zmeny na veci len s predchádzajúcim súhlasom prenajímateľa. Náhradu nákladov s tým spojených môže nájomník požadovať iba v prípade, ak sa na to prenajímateľ zaviazal, inak môže žiadať od prenajímateľa len peňažnú protihodnotu toho, o čo sa zvýšila hodnota prenajatej veci; osobitné ustanovenia § 26 ods. 2 o vnesení alebo vložení a zabudovaní veci a o vzájomnom vyporiadaní prenajímateľa a nájomníka nie sú týmto ustanovením dotknuté. Nájomník je oprávnený požadovať náhradu nákladov alebo peňažnej protihodnoty v zmysle predchádzajúcej vety, a to až po skončení nájmu; pri stanovení peňažnej protihodnoty sa zohľadní hodnota prenajatej veci ku koncu nájmu, do ktorej sa zahrnie znehodnotenie zmien, ku ktorému došlo v dôsledku užívania veci.
3. Ak nájomník vykoná zmeny na veci bez súhlasu prenajímateľa, je povinný uviesť vec na svoje náklady do pôvodného stavu bezodkladne po tom, ako ho o to prenajímateľ požiada, najneskôr však ku dňu skončenia nájmu; to neplatí, ak prenajímateľ nájomníkovi oznámi, že na uvedení veci do pôvodného stavu netrvá. Za škodu spôsobenú vykonaním zmien na veci bez súhlasu prenajímateľa, ako aj pri uvádzaní veci do pôvodného stavu, zodpovedá nájomník; **tejto zodpovednosti sa nemožno zbaviť**³. Za prípadné zhodnotenie predmetu nájmu nepatrí nájomníkovi náhrada.

Zmena vlastníka prenajatej veci

§ 12

1. Ak dôjde k zmene vlastníka prenajatej veci, práva a povinnosti z nájomnej zmluvy prechádzajú z pôvodného vlastníka (ďalej „pôvodný prenajímateľ“) na nového vlastníka (ďalej „nový prenajímateľ“), nový prenajímateľ však nebude zaviazaný plniť také povinnosti pôvodného prenajímateľa, ktoré prekračujú povinnosti prenajímateľa vyplývajúce zo zákona; to neplatí, ak o nich nový prenajímateľ vedel alebo musel vedieť.
2. Nájomník je povinný plniť si svoje záväzky z nájmu voči novému prenajímateľovi bezodkladne po tom, ako mu bola zmena vlastníka oznámená pôvodným prenajímateľom. Ak zmenu vlastníka oznámi nájomníkovi iná osoba ako pôvodný prenajímateľ, musí zmenu vlastníctva aj preukázať.
3. Na splnenie povinností, ktoré vznikli pôvodnému prenajímateľovi do prevodu vlastníctva prenajatej veci, sú voči nájomníkovi zaviazaní pôvodný prenajímateľ a nový prenajímateľ spoločne a nerozdielne.
4. Ak bola na zabezpečenie peňažných záväzkov nájomníka voči prenajímateľovi dohodnutá peňažná zábezpeka, vydá ju pôvodný prenajímateľ novému prenajímateľovi bez zbytočného odkladu po zmene vlastníctva prenajatej veci.

§ 13

Výpoveď z dôvodu zmeny vlastníka

1. Ak dôjde k zmene vlastníctva nehnuteľnej veci, môže z tohto dôvodu vypovedať nájomnú zmluvu iba nájomník, a to aj v prípade, ak bola zmluva uzavretá na dobu určitú. Právo dať výpoveď zanikne, ak ho nájomník neuplatnil do 3 mesiacov odo dňa, ako sa o zmene vlastníka dozvedel. Ak však nový vlastník prenajatej veci nevedel a ani nemohol vedieť, že nehnuteľná vec, ktorú nadobudol do vlastníctva, je prenajatá, má právo dať výpoveď z nájmu aj nový vlastník, a to najneskôr do 3 mesiacov odo dňa, ako sa dozvedel, že vec je prenajatá a kto je jej nájomník; to neplatí, ak je predmetom nájmu byt, v ktorom nájomník býva.

³ Uviesť do súladu s úpravou celkovej koncepcie o objektívnej/absolútnej objektívnej zodpovednosti za škodu

2. Ak dôjde k zmene vlastníctva hnutelnej veci, môže dať výpoveď z nájmu nový prenajímateľ i nájomník, nový prenajímateľ do 1 mesiaca od kedy nadobudol vec do vlastníctva a nájomník do 1 mesiaca, od kedy sa o zmene vlastníka prenajatej veci dozvedel.

Nájomné a jeho splatnosť

§ 14

1. Nájomník je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania.
2. Ak sa má nájomné plniť inak ako v peniazoch, je rozhodujúca majetková hodnota poskytovaného plnenia vyjadrená v peniazoch.
3. Nájomné sa platí mesačne pozadu. Ak je nájom dohodnutý na dobu kratšiu ako jeden mesiac, nájomné sa platí bezodkladne po skončení nájmu.
4. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že nájomník začne platiť nájomné až po určitej dobe od prevzatia veci a dovtedy bude užívať vec bezplatne. Počas doby, v ktorej bude nájomník užívať vec bezplatne, sa na vzťah medzi zmluvnými stranami použijú ustanovenia o nájomnej zmluve, s výnimkou ustanovení o nájomnom.

§ 14a

Nájomník nie je oslobodený od platenia nájomného, ak mu vo výkone užívacieho práva bráni osobný dôvod; prenajímateľ však musí zohľadniť hodnotu ušetrových nákladov, ako aj úžitky, ktoré neužívaním prenajatej veci nájomníkom získal.

Zabezpečenie záväzkov z nájomnej zmluvy

Peňažná zábezpeka

§ 15

1. Na zabezpečenie peňažných záväzkov nájomníka voči prenajímateľovi, vyplývajúcich z nájomnej zmluvy, môže byť dohodnutá peňažná zábezpeka. Pri nájme bytu nesmie výška peňažnej zábezpeky presiahnuť 3-násobok súčtu mesačného nájomného a úhrady za plnenia poskytované s jeho užívaním.
2. Ak sa na majetok prenajímateľa začne konkurzné alebo vykonávacie konanie, peňažná zábezpeka sa nesmie použiť na úhradu pohľadávok, ktoré nesúvisia s nájomom⁴.
3. Ak nebola peňažná zábezpeka dohodnutá písomne, prijatie peňažnej zábezpeky je prenajímateľ povinný písomne potvrdiť nájomníkovi na jeho požiadanie.

§ 15a

Doplnenie peňažnej zábezpeky

1. Na základe písomnej výzvy prenajímateľa je nájomník povinný v lehote jedného mesiaca odo dňa jej doručenia doplniť peňažnú zábezpeku do pôvodne dohodnutej výšky, ak prenajímateľ preukázateľne použije peňažnú zábezpeku alebo jej časť na úhradu svojich splatných pohľadávok voči nájomcovi v súlade s odsekom 1.
2. Ak nájomník nedoplní zábezpeku v súlade s ods. 1, nájomník hrubo poruší nájomnú zmluvu, na základe čoho bude prenajímateľ oprávnený dať výpoveď z nájmu; to platí aj pri nájme bytu.

§ 15b

Vrátenie peňažnej zábezpeky

1. Prenajímateľ je povinný vydať peňažnú zábezpeku, resp. jej nevyčerpanú časť, nájomníkovi, a to bez zbytočného odkladu po skončení nájmu a vrátení prenajatej veci. Prenajímateľ je oprávnený započítať si s peňažnou zábezpekou všetky peňažné dlhy, ktoré vznikli nájomníkovi z nájomného pomeru voči prenajímateľovi.

⁴ Zobrať do úvahy pri zosúladowaní zákona s osobitným právnymi úpravami (najmä exekučnými)

2. Nájomník má právo na úroky z peňažnej zábezpeky vo výške priemernej úrokovej sadzby, ktorú počas držania peňažnej zábezpeky poskytovali za peňažné vklady peňažné ústavy v Slovenskej republike. Úroky vydá prenajímateľ nájomníkovi najneskôr spolu s peňažnou zábezpekou.

§ 16

Záložné a zádržné právo

1. Na zabezpečenie peňažných pohľadávok prenajímateľa voči nájomníkovi, vzniknutých z nájmu, má prenajímateľ záložné právo k hnutelným veciam, ktoré sú na prenajatej veci alebo v nej a ktoré patria nájomníkovi alebo osobám, ktoré užívajú predmet nájmu spolu s nájomníkom, s výnimkou vecí vylúčených z výkonu rozhodnutia. Záložné právo zanikne, ak sa veci vysťahujú alebo odstránia z predmetu nájmu pred ich zadržaním podľa ods. 2.
2. Ak sa nájomník sťahuje, alebo ak sa z predmetu nájmu odstraňujú veci uvedené v ods. 1, napriek tomu, že peňažné pohľadávky prenajímateľa voči nájomníkovi nie sú uspokojené alebo zabezpečené, môže ich prenajímateľ zadržať na vlastné nebezpečenstvo.
3. Ustanovenia odsekov 2 a 3 sa použijú aj na zabezpečenie pohľadávok z podnájmu, ktoré vzniknú nájomníkovi voči podnájomníkovi.

§ 17

Inflačná doložka

1. Za účelom zachovania hodnoty nájomného pri raste inflácie si môžu zmluvné strany dohodnúť inflačnú doložku, v dôsledku ktorej dôjde k zvýšeniu nájomného o medziročný inflačný index. Ak sa nedohodne inak, pre nárast nájomného bude určujúce potvrdenie o miere inflácie meranej indexom spotrebiteľských cien, dosiahnutej v posudzovanom roku oproti predchádzajúcemu roku, vydanom domácou štatistickou autoritou. K zvýšeniu nájomného dochádza k prvému dňu kalendárneho roka nasledujúceho po posudzovanom roku (ďalej „posudzovaný kalendárny rok“ a „príslušný kalendárny rok“).
2. Nájomné zvýšené podľa ods. 1 je nájomník povinný platiť od prvého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom mu bolo doručené oznámenie o zvýšení nájomného. Oznámenie musí obsahovať údaj o výške medziročnej inflácie za posudzovaný kalendárny rok.
3. Nedoplatok na nájomnom, ktorý vznikne za obdobie od prvého dňa príslušného kalendárneho roka do obdobia, za ktoré sa zaplatilo zvýšené nájomné podľa ods. 2, zaplatí nájomník najneskôr do konca šiesteho mesiaca príslušného kalendárneho roka, ak mu bolo doručené oznámenie o zvýšení nájomného do 31.3. príslušného kalendárneho roka; inak je povinný zaplatiť ho do posledného dňa tretieho mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k oznámeniu o zvýšení nájomného.
4. Ak prenajímateľ neoznámí nájomníkovi zvýšenie nájomného ani do konca príslušného kalendárneho roka, jeho právo na zvýšené nájomné v príslušnom kalendárnom roku zanikne.

§ 18

Právo nezaplatiť nájomné a právo na zľavu z nájomného

1. Nájomník nie je povinný platiť nájomné za obdobie, počas ktorého nemohol vec vôbec užívať dohodnutým spôsobom a ak sa spôsob užívania nedohodol, obvyklým spôsobom.
2. Ak nájomník môže užívať prenajatú vec iba obmedzene, má právo na primeranú zľavu z nájomného.
3. Právo nezaplatiť nájomné podľa ods. 1 a právo na zľavu z nájomného podľa ods. 2 musí nájomník uplatniť u prenajímateľa bez zbytočného odkladu; právo zanikne, ak sa neuplatní do šiestich mesiacov odo dňa, keď došlo ku skutočnosti, ktorá toto právo založila.
4. Ak nájomník nemôže užívať prenajatú vec pre prekážku, ktorá sa vyskytla na jeho strane, právo nezaplatiť nájomné a právo na zľavu z nájomného podľa odsekov 1 a 2 mu nevznikne. Prenajímateľ však môže zohľadniť nájomníkovi v najbližšom nájomnom výhodu, ktorú mal z toho, že nájomník užíval vec len obmedzene, alebo ju neužíval vôbec.

Ďalšie práva a povinnosti zmluvných strán

§ 19

Prenajímateľ

1. Prenajímateľ je oprávnený požadovať od nájomníka prístup k veci za účelom kontroly stavu prenajatej veci ako aj toho, či nájomník užíva vec riadne a s náležitou starostlivosťou.
2. Prenajímateľ je povinný oznámiť nájomníkovi plánovanú kontrolu prenajatej veci v dostatočnom predstihu, okrem prípadu, ak je vykonanie kontroly potrebné na zabránenie vzniku škôd alebo na ich obmedzenie. Pri kontrole musí byť prítomný nájomník, ibaže sa jeho prítomnosť nedá zabezpečiť a kontrolou sa sleduje zabránenie vzniku škôd alebo ich obmedzenie.
3. Nájomník nesmie byť kontrolami zbytočne obťažovaný.

§ 20

Nájomník

1. Nájomník je povinný užívať vec riadne a s náležitou starostlivosťou. Vec musí skutočne užívať len v prípade, ak to určuje zmluva, alebo ak by sa vec neužívaním znehodnotila viac než jej užívaním.
2. Nájomník je povinný dať prenajatú vec poistiť len ak to určuje nájomná zmluva.
3. Za škody na prenajatej veci, spôsobené osobami, ktorým nájomník umožnil užívanie prenajatej veci, alebo ktorým umožnil k prenajatej veci prístup, zodpovedá prenajímateľovi nájomník.

Zánik nájmu

§ 21

1. Nájom zaniká najmä:
 - a) uplynutím dohodnutej doby,
 - b) dohodou zmluvných strán,
 - c) výpoveďou,
 - d) odstúpením od zmluvy.
2. Nájom zaniká aj zánikom prenajatej veci; ak zanikne len časť veci, k zániku nájmu dochádza v prípade, ak stav zvyšnej časti prenajatej veci bráni nájomníkovi vec riadne užívať.

§ 22

Výpoveď z nájmu

1. Ak sa nájom uzavrie na neurčitú dobu, každá zmluvná strana je oprávnená vypovedať nájomnú zmluvu aj bez udania dôvodu.
2. Nájomnú zmluvu uzavretú na dobu určitú možno vypovedať len z dôvodov ustanovených v tomto alebo v inom zákone a z dôvodov, dohodnutých v nájomnej zmluve.
3. Nájomnú zmluvu možno vypovedať pri nájme nehnuteľnosti v dvojmesačnej výpovednej dobe, pri nájme huteľných vecí trvá výpovedná doba desať dní.
4. Ak je výpoveď viazaná na výpovedný dôvod, musí byť vo výpovedi uvedený a popísaný; **inak sa na výpoveď neprihliada.**

§ 23

Odstúpenie od nájomnej zmluvy

1. Prenajímateľ je oprávnený odstúpiť od nájomnej zmluvy, ak:
 - a) nájomník napriek písomnému upozorneniu užíva prenajatú vec alebo ak trpí užívanie veci takým spôsobom, že sa vec znehodnocuje nad rámec bežného opotrebenia, alebo hrozí jej zničenie,
 - b) v dôsledku zmien vykonávaných nájomníkom na prenajatej veci hrozí prenajímateľovi škoda; to platí aj v prípade, ak prenajímateľ so zmenami súhlasil,
 - c) nájomník napriek písomnému upozorneniu nezaplatil dlžné nájomné alebo úhrady za poskytované plnenia, ani do splatnosti ďalšieho nájomného a ak je táto lehota kratšia ako jeden mesiac, do jedného mesiaca po splatnosti dlžného nájomného,
 - d) podľa právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu je potrebné prenajatú vec vydať alebo vypratať.
2. Nájomník je oprávnený odstúpiť od nájomnej zmluvy, ak:

- a) je vec pri odovzdaní do užívania v stave nespôsobilom na riadne užívanie, alebo ak sa vec z dôvodov, ktoré nie sú na strane nájomníka, stane nespôsobilou na riadne užívanie neskôr,
 - b) sú miestnosti, ktoré boli prenajaté na bývanie alebo na to, aby sa v nich zdržiavali ľudia, zdraviu závadné, to platí aj pri nájmoch upravených osobitne a aj za predpokladu, že nájomník o tejto skutočnosti pri uzavretí zmluvy vedel; právo odstúpiť od zmluvy z tohto dôvodu nemožno obmedziť alebo vylúčiť ani dohodou zmluvných strán,
 - c) nájomník požiada o ochranu prenajímateľa pred zásahmi tretej osoby do jeho nájomných práv, no prenajímateľ tak neurobí, alebo sú jeho opatrenia neúspešné.
3. Od nájomnej zmluvy možno odstúpiť aj z ďalších dôvodov dojednaných v nájomnej zmluve, pre ktoré nemožno spravodlivo požadovať trvanie nájomného pomeru.
 4. Odstúpenie od zmluvy musí byť zdôvodnené a dôvod odstúpenia musí byť popísaný, **inak sa naň neprihliada.**

§ 24

Prehliadka veci

1. Po podanej výpovedi alebo počas troch mesiacov pred skončením nájmu je nájomník povinný umožniť záujemcovi o nájom veci jej prehliadku za prítomnosti nájomníka a prenajímateľa.
2. Prenajímateľ je povinný oznámiť nájomníkovi konanie prehliadky v dostatočnom predstihu.
3. Nájomník nesmie byť prehliadkami zbytočne obťažovaný.

§ 25

Obnovenie nájomnej zmluvy

1. Ak nájomník užíva vec aj po skončení nájmu a prenajímateľ ho pri nájme bytu ani do jedného mesiaca od skončenia nájmu písomne nevyzve, aby mu vec vydal, obnovuje sa nájomná zmluva za rovnakých podmienok, za akých bola dojednaná pôvodne. Nájom dojednaný na dobu dlhšiu ako rok sa obnovuje vždy na rok, nájom dojednaný na kratšiu dobu sa obnovuje na túto dobu.
2. K obnove nájomnej zmluvy v zmysle tohto odseku môže dôjsť opakovane; pri obnove nájmu tretíkrát po sebe sa nájomná zmluva obnovuje na dobu neurčitú.
3. K obnoveniu nájmu nedôjde, ak:
 - a) prenajímateľ alebo nájomník urobil počas trvania nájmu prejav vôle, z ktorého vyplynulo, že o obnovenie nájomnej zmluvy nemá záujem,
 - b) si nájomník, napriek upozorneniu prenajímateľa, opakovane neplnil svoje povinnosti z nájmu,
 - c) ho zmluvné strany v zmluve vylúčili; dohoda, ktorou sa vylučuje obnovenie nájmu pri nájme bytu, je neplatná.

§ 26

Stav veci pri skončení nájmu

1. Pri skončení nájmu je nájomník povinný vrátiť prenajímateľovi prenajatú vec na mieste, kde ju prevzal a v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na bežné opotrebenie.
2. Nájomník je oprávnený zobrať si všetko, čo do prenajatej veci vložil alebo vniesol s úmyslom, aby sa to užívalo spolu s prenajatou vecou. Rovnako je oprávnený zobrať si všetko, čo do prenajatej veci vložil alebo vniesol a čo sa do nej jeho pričinením a na jeho náklady zabudovalo, ak je to možné bez zníženia pôvodnej hodnoty veci alebo bez jej poškodenia; vlastníkom ostatných vecí sa stáva vlastníkom prenajatej veci, a to okamihom ich zabudovania do prenajatej veci. Za veci, ktoré vlastníkom prenajatej veci nadobudol do vlastníctva, patrí nájomníkovi peňažná náhrada iba v prípade, ak s ich zabudovaním do prenajatej veci prenajímateľ súhlasil. Peňažná náhrada je splatná najneskôr ku dňu skončenia nájmu.
3. Ak došlo k poškodeniu, zničeniu alebo nadmernému opotrebeniu prenajatej veci, je nájomník povinný nahradiť prenajímateľovi škodu, ktorá tým prenajímateľovi vznikla. Za škody na prenajatej veci, spôsobené osobami, ktorým nájomník umožnil užívanie prenajatej veci, alebo ktorým umožnil k prenajatej veci prístup, zodpovedá prenajímateľovi nájomník.
4. Právo na náhradu škody podľa odseku 3, musí prenajímateľ uplatniť u nájomníka bez zbytočného odkladu. Právo zanikne, ak sa u nájomníka neuplatnilo do pätnástich dní, odkedy sa prenajímateľ o škodu dozvedel, najneskôr však do 6 mesiacov od skončenia nájmu a vrátenia prenajatej veci prenajímateľovi.

§ 27

Podnájom

1. Nájomník je oprávnený dať prenajatú vec do podnájmu len s predchádzajúcim súhlasom prenajímateľa; ustanovenia § 83 o forme následných právnych úkonov platia primerane.
2. Podnájom zaniká najneskôr súčasne so zánikom nájmu.
3. O skončení nájmu je nájomník povinný informovať podnájomníka bez zbytočného odkladu po tom, ako sa mu stane táto skutočnosť známa, s uvedením rozhodujúcich skutočností, ktorými sú najmä deň skončenia nájmu, prípadne aj dĺžka výpovednej doby a začiatok jej plynutia.
4. Ak to neodporuje povaha alebo účelu zákona, na zmluvu o podnájme sa primerane použijú ustanovenia o nájomnej zmluve.

Druhý pododdiel

Nájom budovy alebo jej časti

Všeobecné ustanovenia

§ 28

1. Predmetom zmluvy je nájom budovy alebo jej časti, za predpokladu, že táto časť je spôsobilá tvoriť samostatný predmet nájmu.
2. Ak je predmetom nájmu časť budovy, nájomník a osoby, ktoré s ním časť budovy užívajú, majú popri práve užívať časť budovy aj právo užívať spoločné priestory a zariadenia budovy, ako aj požívať plnenia, ktorých poskytovanie je s užívaním budovy spojené.
3. Ustanovenia tejto časti zákona sa použijú primerane a podporne aj na nájom a podnájom bytu, ako aj na nájom a podnájom priestoru na podnikanie, ak je takýto priestor časťou budovy.

§ 29

1. Pri nájme budovy alebo jej časti je nájomník povinný platiť okrem nájomného aj úhradu za plnenia, ktorých poskytovanie si strany dohodnú v nájomnej zmluve (ďalej „poskytované plnenia“).
2. Úhrada za poskytované plnenia, vrátane preddavkov na ne, sa platí spolu s nájomným.
3. Ak výška úhrad za poskytované plnenia, resp. spôsob ich rozúčtovania, nie je ustanovený právnym predpisom, dohodnú ho prenajímateľ a nájomník pred začatím ich poskytovania; v opačnom prípade je nájomník povinný vykonávať úhradu za poskytované plnenia v obvyklej výške.
4. Ak o to nájomník prenajímateľa požiada, je prenajímateľ povinný umožniť nájomníkovi nahliadnuť do účtovných dokladov, týkajúcich sa poskytovaných plnení, ako aj do ich vyúčtovania.

§ 30

Účel nájmu

1. Ak zmluva o nájme budovy alebo jej časti neobsahuje dohodu o účele, na ktorý bude nájomníkovi slúžiť, je nájomník oprávnený a povinný užívať ju spôsobom, ktorý zodpovedá účelu, na ktorý takáto budova alebo jej časť obvykle slúži.
2. Ak je dohodnutý účel užívania budovy alebo jej časti v rozpore s účelom, na ktorý je budova alebo jej časť spôsobilá v zmysle osobitných predpisov, je takáto dohoda platná; ustanovenia predpisov verejného práva však nie sú takouto dohodou dotknuté, to platí aj v prípade, ak sa budova alebo jej časť užíva obvyklým spôsobom.

§ 31

1. Ak predmet nájmu tvorí budova alebo jej časť spolu so zariadením alebo vybavením, vzťah nájomníka k zariadeniu a vybaveniu podlieha právnej úprave nájmu budovy alebo jej časti.
2. Ustanovenie odseku 1 platí aj v prípade, ak budovu alebo jej časť, ktorá tvorí hlavný predmet nájmu, prenajíma ten istý prenajímateľ spolu s pozemkom, garážou alebo inou hnutelnou alebo nehnuteľnou vecou prípadne jej časťou, ktoré tvoria vedľajší predmet nájmu a o užívanie ktorých by nájomník nemal záujem bez hlavného predmetu nájmu.

Stav budovy alebo jej časti na začiatku nájmu

§ 32

1. Prenajímateľ je povinný odovzdať nájomníkovi budovu alebo jej časť v dohodnutom stave. Ak sa stav nedohodol, je prenájomník povinný odovzdať budovu alebo jej časť v stave spôsobilom na riadne užívanie.
2. Ak sa nedohodlo inak, budova alebo jej časť musí byť pri odovzdaní vyprataná a vyčistená, so zabezpečeným poskytovaním plnení, ktoré sú spojené s jej užívaním.
3. Ak stav budovy alebo jej časti nezodpovedá stavu podľa ods. 1 a 2 a z tohto dôvodu nie je vôbec možné užívať budovu alebo jej časť, má nájomník právo prevzatie budovy alebo jej časti odmietnuť a žiadať od prenájomníka, aby zjednal nápravu; do tohto času nie je povinný platiť nájomné ani úhradu za služby, ktorých poskytovanie je spojené s nájomom.
4. Ak pre stav budovy alebo jej časti na začiatku nájmu možno užívať budovu alebo jej časť len obmedzene, je nájomník povinný predmet nájmu prevziať, má však právo na zľavu z nájomného a to až do zjednania nápravy zo strany prenájomníka. Ak však obmedzené užívanie budovy alebo jej časti nemá pre nájomníka hospodársky význam, alebo ak môže ohroziť život alebo zdravie osôb, ktoré sa majú v predmete nájmu nachádzať, má nájomník právo prevzatie budovy alebo jej časti odmietnuť a žiadať od prenájomníka zjednanie nápravy; do tohto času nie je povinný platiť nájomné ani úhradu za služby, ktorých poskytovanie je spojené s nájomom.
5. Ak prenájomník neuvedie stav budovy alebo jej časti do súladu s ustanoveniami ods. 1 a 2 ani do jedného mesiaca odo dňa, ktorý bol dohodnutý ako začiatok nájmu, má nájomník právo od nájomnej zmluvy odstúpiť.

§ 33

1. Ak sa zmluvné strany v nájomnej zmluve výslovne dohodnú, že prenájomník odovzdá nájomníkovi budovu alebo jej časť v stave, v ktorom nie je spôsobilá na riadne užívanie a do stavu spôsobilého na riadne užívanie ju uvedie nájomník, nájomná zmluva upraví aj:
 - a) na koho náklady a v akej lehote dôjde k uvedeniu budovy alebo jej časti do stavu spôsobilého na riadne užívanie,
 - b) výšku nájomného a úhrady za poskytované plnenia počas doby, v ktorej sa bude predmet nájmu uvádzať do stavu spôsobilého na riadne užívanie,
 - c) popis stavu, v akom nájomník vráti prenájomníkovi budovu alebo jej časť pri skončení nájmu, na náklady ktorej zmluvnej strany sa budova alebo jej časť do tohto stavu uvedie, prípadne to, ako sa zmluvné strany medzi sebou vyporiadajú.
2. Ak nájomná zmluva nebude obsahovať ustanovenia podľa ods. 1 má sa za to, že predmet nájmu nebol odovzdaný v stave, aby ho mohol nájomník riadne užívať a na vzťah sa primerane a podporne použijú ustanovenia § 32 ods. 3 až 5.

Stav budovy alebo jej časti počas nájmu

§ 34

1. Prenajímateľ je povinný po celú dobu nájmu udržiavať prenajatú budovu alebo jej časť v stave spôsobilom na riadne užívanie.
2. Nájomník nesmie vykonávať stavebné úpravy, ani inú podstatnú zmenu v predmete nájmu bez predchádzajúceho súhlasu prenájomníka, a to ani na vlastné náklady.

§ 35

Udržiavacie opatrenia

1. Nájomník je povinný strpieť opatrenia, ktoré sú potrebné na údržbu alebo opravu prenajatej budovy alebo jej časti (ďalej len "udržiavacie opatrenia"), ak má ich vykonanie nepodstatný vplyv na užívanie predmetu nájmu, alebo ak ich prenájomník vykonáva na príkaz orgánu verejnej moci, alebo ak je ich vykonanie potrebné na predchádzanie škody, zmenšenie rozsahu škody alebo odstránenie škodlivých následkov.
2. Udržiavacie opatrenia musia byť nájomníkovi oznámené vopred; to neplatí v prípade bezprostrednej

hrozby škody.

3. Ak v dôsledku udržiavacieho opatrenia môže nájomník užívať budovu alebo jej časť iba obmedzene, alebo ak ju nemôže užívať vôbec, má okrem práva na zľavu z nájomného alebo práva nezaplatiť nájomné (§ 18), aj právo na primeranú náhradu účelne vynaložených nákladov, ktoré nájomníkovi v dôsledku udržiavacieho opatrenia vznikli.
4. Ak má dôjsť v dôsledku udržiavacích opatrení k vyprataniu alebo vyst'ahovaniu predmetu nájmu, musí o tom prenajímateľ informovať nájomníka ihneď po tom, ako sa o potrebe vypratania alebo vyst'ahovania dozvedel alebo mohol dozvedieť; v opačnom prípade je prenajímateľ povinný nahradiť škodu, ktorá nájomníkovi vznikne, tejto zodpovednosti sa zbaví, ak preukáže, že škodu nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia.

§ 36

Modernizačné opatrenia

Modernizačné opatrenia sú úpravy vykonávané na budove alebo na jej častiach, ktoré zlepšujú ich technický stav, funkčnosť, energetickú efektívnosť a celkovú výkonnosť, najmä ak sa nimi:

- a) udržiateľne šetrí konečná energia v budove alebo jej časti inštaláciou alebo zriadením vykurovacieho systému v budove (energetická modernizácia),
- b) udržiateľne šetrí neobnoviteľná primárna energia alebo udržiateľne chráni klíma,
- c) udržiateľným spôsobom znižuje spotreba vody,
- d) udržiateľne zvyšuje úžitkovú hodnotu prenajímanej nehnuteľnosti,
- e) trvalo zlepšia všeobecné životné podmienky.

§ 37

Oznámenie modernizačných opatrení

1. Prenajímateľ je povinný informovať nájomníka o modernizačnom opatrení v písomnej forme, najmenej tri mesiace pred jeho plánovaným začiatkom (oznámenie o modernizácii).
2. Oznámenie o modernizácii musí obsahovať informácie o:
 - a) povahe a predpokladanom rozsahu modernizačného opatrenia,
 - b) dôvodoch vykonania modernizačného opatrenia,
 - c) predpokladanom začiatku a predpokladanom trvaní modernizačného opatrenia.
3. Ak má dôjsť v dôsledku modernizačných opatrení k vyprataniu alebo k vyst'ahovaniu predmetu nájmu, musí oznámenie o modernizácii obsahovať aj informáciu o predpokladanej dobe, počas ktorej má byť predmet nájmu vyst'ahovaný alebo vypratáný.
4. Povinnosť oznámenia o modernizácii prenajímateľovi nevznikne, ak majú modernizačné opatrenia len nepodstatný vplyv na predmet nájmu a na jeho užívanie.

§ 38

Dohoda o modernizačných opatreniach

Prenajímateľ a nájomník (nájomníci) budovy môžu uzavrieť dohodu o modernizačných opatreniach, najmä o časovom a technickom postupe vykonávania modernizačných opatrení, o budúcej výške nájomného, ako aj o náhrade primeraných nákladov, ktoré nájomníkovi (nájomníkom) v dôsledku modernizačného opatrenia vzniknú.

§ 39

Povinnosť strpieť modernizačné opatrenia

1. Nájomník je povinný strpieť modernizačné opatrenia; to neplatí, ak nájomník v predmete nájmu trvalo býva a ak je vykonanie modernizačného opatrenia spojené s potrebou vypratania alebo vyst'ahovania predmetu nájmu, čo spôsobí nájomníkovi alebo členom jeho domácnosti mimoriadne závažné ťažkosti, ktoré nemožno odôvodniť ani po zohľadnení oprávnených záujmov prenajímateľa a ostatných nájomníkov v dome, alebo záujmov udržiateľnej úspory energií alebo trvalého zlepšenia všeobecných životných podmienok.
2. Ak má dôjsť v dôsledku modernizačných opatrení k vyprataniu alebo k vyst'ahovaniu predmetu nájmu, je prenajímateľ povinný poskytnúť nájomníkovi primeranú náhradu účelne vynaložených nákladov, ktoré nájomníkovi v súvislosti s vyst'ahovaním alebo vypratáním vzniknú; právo na zľavu z nájomného alebo právo nezaplatiť nájomné podľa § 18 tým nie je dotknuté.

3. Nájomník nie je povinný predmet nájmu vypratať alebo sa z neho vystáňovať skôr, ako mu prenajímateľ zaplatí primeranú zálohu na náhradu nákladov potrebných na vystáňovanie alebo vypratanie.
4. Ak nájomník predmet nájmu nevypratá alebo nevystáňoval napriek tomu, že ho prenajímateľ o modernizačnom opatrení riadne informoval a ponúkol mu primeranú zálohu na náhradu nákladov podľa ods. 2, prípadne ju aj zaplatil, môže prenajímateľ navrhnúť, aby o vyprataní a vystáňovaní predmetu nájmu rozhodol súd. V rozhodnutí o vyprataní alebo vystáňovaní predmetu nájmu môže súd uložiť stranám povinnosti, ktoré od nich možno rozumne požadovať. Pred rozhodnutím o vyprataní alebo vystáňovaní predmetu nájmu nie je možné modernizačné opatrenia vykonávať, ibaže ich vykonanie súd úplne alebo čiastočne povolí.

§ 40

Zvýšenie nájomného z dôvodu modernizácie

1. V dôsledku modernizačného opatrenia má prenajímateľ právo žiadať od nájomníka zvýšené nájomné, nepresahujúce desať percent z úhrnu účelne vynaložených nákladov ročne. Ak súhlasia s návrhom na takto zvýšené nájomné aspoň dve tretiny nájomníkov v budove, platí zvýšené nájomné aj pre ostatných nájomníkov budovy.
2. Ak prenajímateľ nezíska súhlas so zvýšením nájomného podľa ods. 1, môže žiadať zvýšené nájomné najviac o 3 % z úhrnu skutočne vynaložených nákladov ročne; v takomto prípade sa má za to, že náklady boli vynaložené účelne.

§ 40a

Právo nájomníka dať výpoveď z nájmu z dôvodu modernizačných opatrení

1. Po doručení oznámenia o modernizačných opatreniach môže dať nájomník výpoveď z nájmu s výpovednou dobou v trvaní jeden mesiac, a to aj pri nájme na dobu určitú. Výpovedná doba sa počíta odo dňa doručenia výpovede.
2. Výpoveď podľa ods. 1 musí dať nájomník najneskôr do jedného mesiaca po oznámení o modernizácii; **na neskôr podanú výpoveď nie je prenajímateľ povinný prihliadnuť⁵**, o čom je povinný informovať nájomníka bez zbytočného odkladu.

Stav budovy alebo jej časti pri skončení nájmu

§ 40b

1. Nájomník je povinný vrátiť prenajímateľovi budovu alebo jej časť v stave, v akom bola na začiatku nájmu, s prihliadnutím na bežné opotrebenie.
2. Ak budova alebo jej časť na začiatku nájmu nezodpovedala stavu podľa § 32 ods. 1 a 2, avšak do tohto stavu sa budova alebo jej časť uviedli dodatočne, je nájomník povinný vrátiť prenajímateľovi budovu alebo jej časť v dodatočne upravenom stave, s prihliadnutím na bežné opotrebenie.
3. Ak uviedol budovu alebo jej časť do stavu spôsobilého na riadne užívanie nájomník (§ 33), stav budovy pri skončení nájmu musí zodpovedať podmienkam dohodnutým v nájomnej zmluve.
4. Ak sa na budove alebo jej časti vykonali udržiavacie alebo modernizačné opatrenia, pri vrátení predmetu nájmu prenajímateľovi sa zohľadnia v plnom rozsahu.

Nájom a podnájom bytu

Základné ustanovenia

§ 41

1. Nájom bytu vzniká na základe nájomnej zmluvy, ktorou sa prenajímateľ zaväzuje prenechať nájomníkovi, prípadne aj členom jeho domácnosti, na zabezpečenie bytových potrieb byt, za čo sa nájomník zaväzuje platiť nájomné.
2. Ak sa na zabezpečenie bytových potrieb nájomníka prenecháva rodinný dom prípadne iný priestor,

⁵ Posúdiť so všeobecnou koncepciou o právnych úkonoch (vady, domnienky a pod.)

ktorý je spôsobilý na trvalé bývanie, ustanovenia tejto časti zákona sa použijú primerane.

3. Ustanovenia tejto časti zákona sa nepoužijú, ak prenajímateľ prenecháva nájomníkovi byt na rekreáciu alebo na trávenie voľného času, alebo ako svoje vedľajšie bydlisko z dôvodu dočasnej zárobkovej činnosti, ak nájom, vrátane jeho predĺženia, nepresahuje 6 mesiacov.
4. Nájomnú zmluvu o nájme družstevného bytu možno uzavrieť za podmienok upravených v stanovách bytového družstva.
5. Osobitný predpis stanoví, čo sa rozumie služobným bytom, bytom osobitného určenia, bytom v domoch osobitného určenia, sociálnym bytom a bytom so štátom podporovaným nájomným bývaním, ďalej za akých podmienok k nim možno uzavrieť nájomnú zmluvu, prípadne kedy táto nájomná zmluva zanikne.⁶

§ 42

Ak sa prenajímateľ a nájomník dohodnú, že nájomník bude užívať na zabezpečenie svojich bytových potrieb priestor, ktorý nie je spôsobilý na trvalé bývanie, ustanovenia tejto časti zákona sa použijú spôsobom a v rozsahu, aby nedošlo k ukráteniu práv, ktoré z nich vyplývajú pre nájomníka.

§ 43

Ak byt užíva fyzická osoba, ktorá má majetkový podiel v právnickej osobe, ktorá prenajímaný byt vlastní, práva a povinnosti zmluvných strán upravujú stanovy alebo spoločenská zmluva; ak sa tak nestane, na vzťah medzi prenajímateľom a nájomníkom sa primerane a podporne použijú ustanovenia tejto časti zákona o nájme bytu.

§ 44

1. Zmluva o nájme bytu musí byť písomná.
2. Zmluva o nájme bytu musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať označenie a popis bytu, výšku nájomného a úhradu za plnenia spojené s užívaním bytu alebo spôsob ich výpočtu ako aj ich splatnosť.
3. Ak zmluve chýba písomná forma alebo niektorá z náležitostí podľa ods. 2, nesmie jej platnosť z tohto dôvodu namietnuť prenajímateľ.

§ 45

Ak nájomník užíva byt aspoň dva roky v dobrej viere, že jeho nájomný pomer je dojednaný v súlade s právom a ak tomu nasvedčuje aj správanie prenajímateľa, považuje sa nájomná zmluva za riadne uzavretú.

§ 46

Doba nájmu

1. Ak sa uzavrela nájomná zmluva s rovnakým nájomníkom aspoň trikrát bezprostredne po sebe a zároveň, celková doba nájmu trvala aspoň päť rokov, platí, že ďalšia nájomná zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú, ak nájomník v predchádzajúcom nájomnom období nenaplnil žiadny z dôvodov, pre ktorý s ním mohol prenajímateľ ukončiť nájomný vzťah jednostranným úkonom.
2. Ustanovenie ods. 1 sa použije aj v prípade, ak sa s rovnakým nájomníkom uzavrie nová nájomná zmluva, ak bola predchádzajúca nájomná zmluva uzatvorená na dobu určitú, trvajúcu aspoň päť rokov.

Nájomné a úhrada za plnenia poskytované s užívaním bytu

§ 47

1. Nájomné sa dojednáva pevnou sumou za jeden kalendárny mesiac.

⁶ Takéto osobitné predpisy existujú - zák. č. 189/1992 o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami upravuje služobný byt, byt osobitného určenia a byt v domoch osobitného určenia, zák. č. 443/2010 Z. z. upravuje sociálne byty (zákon o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní), ako aj zák. č. 222/2022 Z. z. o štátnej podpore nájomného bývania – pri tomto predpise treba pamätať na celkom nekoncepčné riešenie nájomnej zmluvy, osobitne jej skončenia (ustanovenia by sa mali zrušiť a platiť by mal OZ)

2. Nájomník je povinný platiť nájomné pravidelne mesačne.

§ 48

Počas nájmu bytu je prenajímateľ povinný zabezpečovať plnenia poskytované s užívaním bytu aspoň v nevyhnutnom rozsahu. Pod nevyhnutným rozsahom sa rozumejú dodávky vody, odvoz a odvádzanie odpadových vôd vrátane čistenia nádrží, dodávky tepla, odvoz komunálneho odpadu, osvetlenie spoločných častí domu, zabezpečenie pripojenia rozhlasového a televízneho vysielania, prevádzka a čistenie komínov, prípadne prevádzka výťahu.

§ 48a

Úrok z omeškania

Ak nájomník nezaplatí nájomné do piatich dní po splatnosti, má prenajímateľ právo žiadať od nájomníka úrok z omeškania podľa osobitného predpisu⁷; to isté platí ak sa nájomník dostane do omeškania s platením úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu.

Zvýšenie nájomného

§ 49

Dohoda o zvýšení nájomného

1. Strany si môžu dojednať každoročné zvyšovanie nájomného, a to s ohľadom na mieru inflácie alebo na iné ukazovatele.
2. Nájomné sa zvyšuje k prvému dňu nasledujúceho kalendárneho roka.
3. Oznámenie o zvýšení nájomného musí byť písomné a musí byť doručené nájomníkovi aspoň dva mesiace pred začiatkom kalendárneho roka, od ktorého má dôjsť k zvýšeniu nájomného.

§ 49a

Zvyšovanie nájomného bez dohody v nájomnej zmluve

1. Ak nájomná zmluva neobsahuje dohodu o zvýšení nájomného a ak nebolo zvýšenie nájomného vylúčené, môže prenajímateľ navrhnúť nájomníkovi zvýšenie nájomného len ak je nájomná zmluva uzatvorená na dobu najmenej troch rokov, a to až do výšky obvyklého nájomného za porovnateľný byt v danom mieste, ak navrhnuté zvýšenie spolu s tým, ku ktorému došlo v poslednom roku, nebude vyššie ako dvadsať percent oproti nájomnému platenému v predchádzajúcom roku.
2. K zvýšeniu nájomného podľa ods. 1 môže dôjsť najskôr po uplynutí troch rokov nájmu, vždy k prvému dňu nasledujúceho kalendárneho roka.
3. Návrh na zvýšenie nájomného musí byť písomný a musí byť doručený nájomníkovi aspoň dva mesiace pred začiatkom kalendárneho roka, od ktorého má dôjsť k zvýšeniu nájomného.
4. Ak nájomník do dvoch mesiacov od obdržania návrhu na zvýšenie nájomného prenajímateľovi oznámi, že so zvýšením nájomného nesúhlasí, alebo ak v rovnakej lehote zvýšené nájomné nezaplatí, má prenajímateľ právo požiadať o zvýšenie nájomného súd. Súd posúdi návrh s ohľadom na ustanovenie ods. 1.

§ 49b

Ustanovenia tejto časti zákona o zvýšení nájomného sa nepoužijú, ak má dôjsť k zvýšeniu nájomného z dôvodu modernizácie budovy alebo jej časti.

Práva a povinnosti z nájmu bytu

§ 50

1. Prenajímateľ je povinný odovzdať nájomníkovi byt v stave spôsobilom na riadne užívanie a zabezpečiť nájomníkovi plný a nerušený výkon práv spojených s užívaním bytu.
2. Bežné opravy v byte súvisiace s jeho užívaním a náklady spojené s bežnou údržbou hradí nájomník.

⁷ Navrhujem upraviť osobitný predpis (nar. vlády 87/1995) tak, aby bol zjednotený názov tejto sankcie na „úrok z omeškania“, nie úrok z omeškania a poplatok z omeškania, prípadná odlišná sadzba vyplynie z konkretizácie výšky úroku v jednotlivých prípadoch.

Pojem bežných opráv a nákladov spojených s bežnou údržbou upravuje osobitný predpis⁸.

§ 51

1. Nájomník je povinný užívať byt, spoločné priestory a zariadenia domu riadne, v súlade s nájomnou zmluvou a s právnymi predpismi, zároveň je povinný dbať na to, aby sa pri výkone jeho práv vytvorilo v dome prostredie zabezpečujúce ostatným užívateľom domu nerušený výkon ich práv.
2. Ak to nespôsobí zvýšené náklady alebo neprimerané zaťaženie pre prenajímateľa bytu alebo pre vlastníkov alebo užívateľov ostatných bytov v dome, môže nájomník ako aj osoby, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti, v byte pracovať alebo podnikáť.
3. Nájomník má právo chovať v byte zvierá za predpokladu, že tým nespôsobí prenajímateľovi ani ostatným obyvateľom domu ťažkosti, alebo nevyvolá neprimerané pomery v dome, najmä s ohľadom na veľkosť priestoru, životné potreby zvierat a starostlivosť, ktorú si chovanie zvierat vyžaduje. Ak chovanie zvierat vyvolá potrebu zvýšených nákladov na údržbu spoločných častí domu, nahradí nájomník tieto náklady prenajímateľovi nad rámec nájomného a úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu.
4. Ak nájomník, napriek upozorneniu prenajímateľa, užíva byt v rozpore s ustanoveniami ods. 1 až 3, hrubo poruší svoje povinnosti vyplývajúce z nájmu, pre ktoré môže prenajímateľ nájom vypovedať a ak tým nájomník spôsobuje závažné škody alebo ťažkosti prenajímateľovi alebo osobám, ktoré bývajú v dome, môže prenajímateľ od zmluvy odstúpiť.

§ 52

Nájomník je oprávnený prijímať v byte kohokoľvek; ustanovenia o zmene počtu členov domácnosti tým nie sú dotknuté.

§ 53

1. Ak sa nájomníkovi, alebo členovi jeho domácnosti, zmení zdravotný stav natoľko, že pre riadne užívanie bytu je nevyhnutné vykonať v prenajatom byte úpravy, zodpovedajúce jeho zdravotnému postihnutiu, nesmie prenajímateľ vykonanie zmien odmietnuť, okrem prípadu, ak má na to vážny a spravodlivý dôvod.
2. Zmeny podľa ods. 1 sa vykonajú na náklady nájomníka.
3. Pri skončení nájmu je nájomník povinný uviesť byt na vlastné náklady do pôvodného stavu; to neplatí, ak prenajímateľ nájomníkovi oznámi, že na uvedení veci do pôvodného stavu netrvá.

Počet členov domácnosti nájomníka

§ 54

1. Zmenu počtu členov domácnosti nájomníka je nájomník povinný oznámiť prenajímateľovi bez zbytočného odkladu.
2. Prenajímateľ má právo vyhradiť si v zmluve súhlas s prijatím nového člena do domácnosti nájomníka; to neplatí, ak má byť novým členom domácnosti blízka osoba nájomníka. Ak nie je súhlas podľa predchádzajúcej vety písomný, predpokladá sa, že k udeleniu súhlasu nedošlo.
3. Prenajímateľ má zároveň právo požadovať, aby v domácnosti nájomníka žil len taký počet osôb, ktorý je primeraný veľkosti bytu a nebráni tomu, aby všetky osoby mohli žiť v byte v obvykle pohodlných a hygienicky vyhovujúcich podmienkach; na status blízkej osoby sa v tomto prípade neprihliada, **ibaže je blízkou osobou nájomníka maloleté dieťa, ktoré je na nájomníka odkázané osobnou starostlivosťou alebo výživou.**
4. Ak nájomník prijme nového člena svojej domácnosti bez súhlasu prenajímateľa, alebo ak nevyhovie požiadavke prenajímateľa podľa ods. 3, hrubo poruší svoje povinnosti vyplývajúce z nájmu, pre ktoré môže dať prenajímateľ výpoveď z nájmu a ak tým nájomník spôsobuje závažné škody alebo ťažkosti prenajímateľovi alebo osobám, ktoré bývajú v dome, môže prenajímateľ od zmluvy odstúpiť.

⁸ Nateraz je ním Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Zb., upravujúce drobné opravy v byte a náklady spojené s bežnou údržbou bytu

Spoločný nájom bytu

§ 55

1. Byt môže byť v spoločnom nájme viacerých osôb.
2. Pri družstevnom byte môže spoločný nájom vzniknúť len medzi manželmi.

§ 56

1. Bežné veci týkajúce sa spoločného nájmu bytu môže vybavovať každý zo spoločných nájomníkov samostatne. V ostatných veciach je potrebný súhlas všetkých spoločných nájomníkov, **inak je právny úkon neplatný⁹**.
2. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločného nájmu bytu sú oprávnení a povinní všetci spoloční nájomníci spoločne a nerozdielne.

§ 57

1. Ak medzi spoločnými nájomníkmi dôjde k nehode o právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoločného nájmu bytu, rozhodne na návrh niektorého z nich súd.
2. V prípadoch hodných osobitného zreteľa, ktoré bránia pokojnému spolunažívaniu, môže súd na návrh spoločného nájomníka právo spoločného nájmu bytu zrušiť. Súd zároveň určí, ktorý zo spoločných nájomníkov bude byt ďalej užívať.

§ 58

1. Ak niektorému zo spoločných nájomníkov zanikne právo užívať byt, ostatným nájomníkom ostane nájom bytu zachovaný. Na úhradu zvyšného nájomného a úhrad za poskytované plnenia останú zaviazaní zostávajúci nájomníci spoločne a nerozdielne.
2. Z dôvodu podľa ods. 1 môžu dať zvyšní nájomníci výpoveď zo spoločného nájmu bytu, musia tak však urobiť najneskôr do konca mesiaca nasledujúceho po zániku práva spoločného nájomníka v zmysle ods. 1.

Spoločný nájom bytu manželov

§ 59

1. Ak sa za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich stanú nájomníkmi bytu, vznikne spoločný nájom bytu manželov.
2. Ak za trvania manželstva vznikne právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu len jednému z manželov, vznikne so spoločným nájomom bytu manželov aj spoločné členstvo manželov v družstve.
3. Spoločný nájom bytu manželov nevznikne, ak manželia spolu trvale nežijú, ako aj v prípade nájmu bytov trvalo určených ako služobné byty, bytov osobitného určenia, bytov v domoch osobitného určenia a sociálnych bytov podľa osobitného predpisu¹⁰.

§ 60

1. Ak sa niektorý z manželov stal nájomníkom bytu pred uzavretím manželstva, vznikne obom manželom spoločný nájom bytu uzavretím manželstva.
2. Ustanovenie odseku 1 platí aj v prípade, ak niektorému z manželov vzniklo pred uzavretím manželstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu.

§ 61

1. Ak sa rozvedení manželia nedohodnú o nájme bytu, súd na návrh jedného z nich rozhodne o zrušení ich spoločného nájmu bytu. Súd súčasne určí, ktorý z manželov bude ďalej užívať byt ako nájomník.
2. Ak nadobudol právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu jeden z rozvedených manželov pred uzavretím manželstva, zanikne právo spoločného nájmu bytu rozvodom; právo užívať byt

⁹ Zosúladiť s inými obdobnými ustanoveniami zákona (napr. o podielovom spoluvlastníctve)

¹⁰ zákon č. 443/2010 Z. z. (o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní)

zostane tomu z manželov, ktorý nadobudol právo na uzavretie zmluvy o nájme bytu pred uzavretím manželstva. V ostatných prípadoch spoločného nájmu družstevného bytu ostane zachované ďalšie užívanie bytu ako aj členstvo v družstve tomu z manželov, na ktorom sa manželia dohodnú, inak rozhodne na návrh ktoréhokoľvek z manželov súd.

3. Pri rozhodovaní o ďalšom nájme bytu vezme súd na zreteľ najmä záujmy maloletých detí a stanovisko prenajímateľa.

§ 62

1. Ak sa z dôvodu fyzického násillia alebo psychického násillia, alebo hrozby takýmto násillím vo vzťahu k manželovi alebo k rozvedenému manželovi ako spoločnému užívateľovi bytu alebo k blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov alebo rozvedených manželov obmedziť užívacie právo druhého z nich, alebo ho z jeho užívania úplne vylúčiť.
2. Pri rozhodovaní podľa odseku 1 prihliadne súd najmä na záujmy manžela alebo rozvedeného manžela, voči ktorému fyzické alebo psychické násillie smerovalo a na záujem takto ohrozených maloletých detí, ako aj blízkych osôb, ktoré s nimi v spoločnom byte bývali.

Prechod nájmu bytu

§ 63

1. Ak zomrie jeden z manželov, ktorí boli spoločnými nájomníkmi bytu, jediným nájomníkom bytu sa stane pozostalý manžel.
2. Ak ide o družstevný byt, smrťou jedného z manželov spoločný nájom bytu manželom zanikne. Ak sa právo na družstevný byt nadobudlo za trvania manželstva, členom družstva a zároveň jediným nájomníkom bytu zostáva pozostalý manžel. Ak zomrel manžel, ktorý nadobudol právo na družstevný byt pred uzavretím manželstva, jeho smrťou prechádza nájom družstevného bytu na toho dediča, ktorému pripadol členský podiel.

§ 64

1. Ak nájomník zomrie a ak nejde o byt v spoločnom nájme manželov, stávajú sa nájomníkmi (spoločnými nájomníkmi) členovia nájomníckovej domácnosti, ktorí s ním žili v byte ku dňu jeho smrti a nemajú zabezpečené bývanie, ktoré podľa svojej povahy slúži na trvalé uspokojovanie bytových potrieb (ďalej „vlastný byt“).
2. Prenajímateľ môže súhlasiť s prechodom nájmu aj na iné osoby.

§ 65

1. Osoba, na ktorú prešiel nájom, je povinná oznámiť prenajímateľovi prechod nájmu bez zbytočného odkladu; ak tak neurobí ani do konca tretieho mesiaca nasledujúceho po smrti nájomníka, má sa za to, že k prechodu nájmu nedošlo. Prechod nájmu musí byť v oznámení zdôvodnený, v opačnom prípade sa na oznámenie **nehliada**.
2. Ak osoba podľa ods. 1 oznámi prenajímateľovi najneskôr do konca mesiaca nasledujúceho po smrti nájomníka, že o prechod nájmu nemá záujem, platí, že k prechodu nájmu nedošlo. Ak nájom prešiel na viaceré osoby; oznámenie podľa predchádzajúcej vety urobí každá osoba sama za seba, prípadne ho urobí jej zástupca.
3. Ak z dôvodov uvedených v ods. 1 a 2 k prechodu nájmu nedôjde, sú členovia domácnosti nájomníka povinní platiť prenajímateľovi nájomné podľa nájomnej zmluvy, ako aj úhradu za poskytované plnenia, a to až do doby vrátenia bytu prenajímateľovi.
4. Oznámenia podľa ods. 1 a 2 musia byť písomné.

§ 66

Ak sa prenajímateľ domnieva, že neboli splnené podmienky na prechod nájmu bytu, môže sa v lehote troch mesiacov odo dňa, keď sa o prechode nájmu dozvedel, domáhať na súde, aby rozhodol o tom, že k prechodu nájmu nedošlo.

§ 67

1. Ak nájomník zaplatil nájomné vopred za obdobie presahujúce jeho smrť, sú osoby, na ktoré nájom prešiel povinné vydať dedičom všetky sumy, ktoré získali alebo ušetrili v dôsledku platby vopred.
2. Osoby, na ktoré prešiel nájom, sú povinné zaplatiť prenajímateľovi všetky platby, na ktoré bol povinný predchádzajúci nájomník, ak ich prenajímateľ vyplatil dedičom nájomníka v rámci vyporiadania dedičstva.

§ 68

Ustanovenia o prechode nájmu bytu sa primerane použijú aj v prípade, ak nájomník trvale opustí spoločnú domácnosť.

§ 69

Ustanovenia o prechode nájmu bytu sa nepoužijú, ak ich použitie vylučuje osobitný predpis.

Zánik nájmu bytu

§ 70

K zániku nájmu bytu môže dôjsť len z dôvodov, ktoré pripúšťa zákon; na iné dôvody sa **neprihliada**.

Výpoveď z nájmu bytu

§ 71

1. Pri výpovedi zo strany prenajímateľa nesmie byť dohodnutá výpovedná doba kratšia než stanovuje tento alebo osobitný zákon, na dohodu, ktorou sa upravuje počítanie výpovednej doby odlišne od zákona, sa **neprihliada**.
2. Výpovedná doba trvá dva mesiace a počíta sa od prvého dňa mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená.
3. Pri výpovedi zo strany prenajímateľa trvá výpovedná doba tri mesiace:
 - a) ak je nájomníkom osoba, ktorá dovŕšila aspoň sedemdesiat rokov, osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo osoba, ktorá sa stará o maloleté dieťa alebo o bezvládnú osobu, ak sú členmi jej domácnosti,
 - b) ak nájomný pomer s nájomníkom trval aspoň päť rokov,
 - c) pri nájme na dobu neurčitú.
4. Ak existuje dôvodná obava, že u osoby uvedenej v ods. 3 písm. a) dôjde z dôvodu výpovede k trvalej strate bývania, je prenajímateľ povinný informovať o výpovedi orgán obce, ibaže s tým nájomník výslovne nesúhlasí. Výpovedná doba neskončí skôr, ako prenajímateľ informuje o výpovedi orgán obce v zmysle tohto odseku.

§ 72

Výpoveď zo strany prenajímateľa

1. Prenajímateľ môže vypovedať nájom bytu, ak:
 - a) nájomník hrubo poruší svoju povinnosť vyplývajúcu z nájmu,
 - b) prenechal byt alebo jeho časť do podnájmu bez predchádzajúceho písomného súhlasu prenajímateľa,
 - c) je nájomník odsúdený pre úmyselný trestný čin spáchaný proti prenajímateľovi alebo členovi jeho domácnosti alebo proti osobe, ktorá býva v dome, v ktorom sa byt nachádza, alebo ak sa takýto trestný čin týka majetku, ktorý sa nachádza v byte alebo v dome,
 - d) má byť byt vypratáný, pretože z dôvodu verejného záujmu je potrebné s bytom alebo domom naložiť tak, že byt nebude možné vôbec užívať.
2. Ak bol nájom dojednaný na dobu neurčitú, môže prenajímateľ vypovedať nájom bytu aj v prípade, ak:
 - a) prenajímateľ potrebuje byt pre seba alebo pre svoju blízku osobu,
 - b) je daný iný dôvod výpovede dohodnutý v nájomnej zmluve, pre ktorý nemožno spravodlivo požadovať, aby prenajímateľ v nájme pokračoval.

3. Ak dal prenajímateľ nájomníkovi výpoveď z dôvodu podľa ods. 2 písm. a), avšak byt do jedného mesiaca od jeho vypratania nájomníkom nevyužil na účel, ktorý uviedol ako výpovedný dôvod, je povinný nájomníkovi byt znovu prenajať alebo mu nahradiť škodu, ktorá nájomníkovi výpoveďou vznikla. Lehota podľa predchádzajúcej vety neplynie po dobu potrebnú na úpravu bytu, ak sa s ňou začalo najneskôr do dvoch týždňov po vyprataní bytu a ak sa v nej riadne pokračovalo.

§ 73

Výpoveď zo strany nájomníka

1. Nájom bytu dohodnutý na dobu určitú môže nájomník vypovedať z dôvodov, ktoré pripúšťa zákon alebo nájomná zmluva. Zmluva môže stanoviť, že ak dá nájomník výpoveď zo zmluvy z iného dôvodu ako pripúšťa zákon skôr ako po uplynutí šiestich mesiacov nájmu, bude povinný nahradiť prenajímateľovi pomernú časť ušlého nájomného; výška takejto náhrady nesmie presiahnuť polovicu ušlého nájomného.
2. Nájom dohodnutý na dobu neurčitú môže nájomník vypovedať aj bez udania dôvodu.

Odstúpenie od zmluvy

§ 74

1. Ak nájomník poruší svoju povinnosť obzvlášť závažným spôsobom, má prenajímateľ právo odstúpiť od zmluvy.
2. Pred tým, ako prenajímateľ odstúpi od zmluvy, musí nájomníkovi písomne vytknúť jeho správanie v zmysle predchádzajúceho odseku, vyzvať ho, aby vytýkané správanie v primeranej lehote odstránil a upozorniť ho na hrozbu odstúpenia od zmluvy. Lehota na odstránenie vytýkaného stavu nesmie byť kratšia ako jeden týždeň.
3. Nájomník poruší svoju povinnosť obzvlášť závažným spôsobom, ak:
 - a) napriek písomnému upozorneniu nezaplatil dlžné nájomné alebo úhrady za poskytované plnenia ani do splatnosti ďalšieho nájomného a ak je táto lehota kratšia ako dva mesiace, do dvoch mesiacov po splatnosti dlžného nájomného, pri osobách uvedených v § 71 ods. 3 písm. a) do troch mesiacov po splatnosti dlžného nájomného; ak je výška dlžného nájomného alebo úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu sporná, prenajímateľ nemôže odstúpiť od zmluvy, ak nájomník zloží dlžnú sumu, prípadne jej spornú časť do notárskej úschovy a upovedomí o tom prenajímateľa,
 - b) poškodzuje byt alebo dom závažným alebo nenapraviteľným spôsobom,
 - c) spôsobuje iné závažné škody alebo ťažkosti prenajímateľovi alebo osobám, ktoré bývajú v dome,
 - d) užíva byt iným spôsobom ako bolo dohodnuté v zmluve.
4. Prenajímateľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy aj v prípade, ak nájomník napriek písomnému upozorneniu opakovane porušuje povinnosti, ktorých porušenie by inak zakladalo právo prenajímateľa ukončiť nájomný pomer výpoveďou.
5. Ak prenajímateľ odstúpi od zmluvy, v ktorej je nájomníkom osoba uvedená v § 71 ods. 3 písm. a), ustanovenie § 71 ods. 4 sa použije primerane.

§ 75

Nájomník je oprávnený odstúpiť od nájomnej zmluvy z dôvodov podľa § 23 ods. 3, písm. b) a c).

§ 76

Žaloba o určenie právnej skutočnosti

1. Prenajímateľ a nájomník majú právo podať žalobu na súd, aby určil, či napriek výpovedi alebo odstúpeniu od zmluvy, ktoré dala druhá strana, nájomná zmluva trvá. Právo zaniká, ak sa neuplatnilo do dvoch mesiacov od doručenia výpovede alebo oznámenia o odstúpení druhej strane.
2. Účinky právneho úkonu smerujúceho k skončeniu nájmu nie sú podaním žaloby dotknuté; **to neplatí, ak je nájomníkom osoba, ktorá dovŕšila aspoň sedemdesiat rokov, osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo osoba, ktorá sa stará o maloleté dieťa alebo o bezvládnou osobu, ak sú členmi jej**

Odovzdanie bytu pri skončení nájmu

§ 77

1. Nájomník je povinný odovzdať byt prenajímateľovi v deň skončenia nájmu. Ak však nájom skončí z dôvodu odstúpenia od zmluvy, je nájomník povinný odovzdať byt prenajímateľovi do 15 dní od účinnosti odstúpenia.
2. Byt sa považuje za odovzdaný, ak prenajímateľovi nič nebráni v prístupe do bytu a v jeho užívaní.
3. Ak nájomník neodovzdá byt prenajímateľovi v deň skončenia nájmu, prenajímateľ má právo žiadať od nájomníka odplatu za užívanie rovnajúcu sa jedenapolnásobku pôvodne dohodnutého nájomného, a to až do dňa, keď nájomník prenajímateľovi byt odovzdá.

§ 78

Nájomník je povinný odovzdať byt v stave, v akom ho prevzal, s prihliadnutím na bežné opotrebenie a na vady, ktoré má odstrániť prenajímateľ. V ostatnom sa na stav veci pri skončení nájmu primerane a podporne použijú ustanovenia o nájme budovy alebo jej časti a všeobecné ustanovenia o nájme.

§ 79

1. Ak sa po odovzdaní bytu nachádza v byte vec, ktorá nepatrí prenajímateľovi, prenajímateľ vyzve nájomníka, aby ju z bytu bez zbytočného odkladu vypratal. Ak tak neurobí, je prenajímateľ oprávnený uložiť vec do úschovy tretej osoby na náklady nájomníka. Ak úschova trvá dlhšie ako tri mesiace, je prenajímateľ oprávnený vec predať. Výťažok z predaja odovzdá prenajímateľ nájomníkovi, odpočíta si však z neho náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s úschovou a predajom veci.
2. Ak ide o vec, ktorú nájomník alebo člen jeho domácnosti zjavne opustil, použijú sa ustanovenia tohto zákona o opustenej veci.

§ 80

Zánik nájmu služobného bytu

1. Nájom služobného bytu končí posledným dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nájomník bez toho, aby mal na to vážny dôvod, prestal vykonávať prácu, na ktorú bol nájom služobného bytu viazaný.
2. Ak nájomník prestane vykonávať prácu z dôvodov spočívajúcich v jeho veku alebo v zdravotnom stave, alebo z dôvodov na strane prenajímateľa alebo z iného vážneho dôvodu, nájom služobného bytu končí uplynutím jedného roka odo dňa, keď nájomník prestal vykonávať prácu, na ktorú bol nájom služobného bytu viazaný.
3. Ak nájomník zomrie, nájom služobného bytu zaniká. Členovia domácnosti nájomníka, ako aj ďalšie osoby, ktoré v byte bývali spoločne s nájomníkom, majú právo bývať v byte najdlhšie dva mesiace počítané od prvého dňa mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, v ktorom od prenajímateľa obdržali výzvu, aby byt vypratali.

§ 81

Zánik nájmu bytu osobitného určenia alebo bytu v dome osobitného určenia

1. Nájom bytu osobitného určenia, ako aj nájom bytu v dome osobitného určenia, môže prenajímateľ vypovedať len so súhlasom toho, kto taký byt alebo dom vystaval alebo zriadil, prípadne s jeho právnym nástupcom; to neplatí ak je táto osoba zároveň prenajímateľom.
4. V prípade smrti nájomníka nájom bytu osobitného určenia alebo bytu v dome osobitného určenia zaniká. Členovia domácnosti nájomníka, ako aj ďalšie osoby, ktoré v byte bývali spoločne s nájomníkom, majú právo bývať v byte najdlhšie dva mesiace počítané od prvého dňa mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, v ktorom od prenajímateľa obdržali výzvu, aby byt vypratali.

¹¹ Konzultovať s procesualistami

Podnájom bytu

§ 82

1. Byt alebo jeho časť možno dať do podnájmu iba po predchádzajúcom písomnom súhlase prenajímateľa.
2. Ak sa v dôsledku podnájmu bytu zvýši počet osôb, ktoré byt užívajú, je nájomník povinný informovať o tom prenajímateľa bez zbytočného odkladu.
3. Na zmluvu o podnájme sa okrem všeobecných ustanovení o podnájme primerane a podporne použijú ustanovenia o nájme bytu.
4. Ak po zvážení všetkých okolností niet rozumného dôvodu pochybovať o tom, že nájomná zmluva bola uzavretá výlučne na účel ďalšieho podnájmu, s úmyslom obísť povinnosti, ktoré vyplývajú pre prenajímateľa zo zákona, môže podnájomník požadovať, aby sa na neho vzťahovali práva a povinnosti nájomníka, vyplývajúce zo zákona.

Nájom a podnájom priestoru na podnikanie

Úvodné ustanovenia

§ 83

1. Ustanovenia tejto časti zákona sa použijú na nájom budovy alebo jej časti, ak je účelom nájmu výkon podnikateľskej činnosti alebo povolania nájomníka, alebo ak s nimi účel nájmu súvisí (ďalej „priestory na podnikanie“).
2. Ustanovenia tejto časti zákona sa použijú aj na nájom priestorov, ktoré nepatria pod ustanovenia ods. 1 za predpokladu, že priestory slúžia na výkon podnikateľskej činnosti nájomníka a nájom takýchto priestorov neupravujú iné osobitné ustanovenia o nájme tohto alebo iného zákona.
3. Ak sa budova alebo jej časť užíva na podnikanie len sčasti, na nájomný vzťah sa použijú ustanovenia tejto časti zákona len v prípade, ak účel podnikania alebo výkonu povolania prevažuje nad iným účelom užívania budovy alebo jej časti. Ak je účel podnikania alebo výkonu povolania porovnateľný s iným účelom užívania budovy alebo jej časti, na nájomný vzťah sa použije právna úprava, ktorá je pre nájomníka priaznivejšia.

§ 84

Zmluva o nájme priestoru na podnikanie

Ak sa zmluva o nájme priestoru na podnikanie neuzatvorila písomne, je ktorákoľvek zmluvná strana oprávnená žiadať od druhej zmluvnej strany, aby jej vydala písomné potvrdenie o uzavretí nájomnej zmluvy, ako aj o tom, aký má obsah.

§ 85

Bežné opravy a bežné úpravy

Popri nájomnom a úhradách za poskytované plnenia (§ 29), je nájomník povinný uhrádzať náklady na bežné opravy súvisiace s užívaním prenajatého priestoru na podnikanie a náklady spojené s bežnou údržbou vo výške podľa dohody zmluvných strán. Ak takáto dohoda nie je, je nájomník povinný uhrádzať náklady, ktoré možno od neho rozumne očakávať.

§ 86

Označenie priestoru na podnikanie

1. Po dobu trvania nájmu je nájomník oprávnený na vlastné náklady označiť priestor na podnikanie, ako aj budovu, v ktorej sa priestor nachádza, svojím podnikateľským symbolom. Jeho veľkosť, tvar a umiestnenie musí vopred odsúhlasiť prenajímateľ. Ak sa prenajímateľ nevyjadrí k žiadosti ani do jedného mesiaca, má sa za to, že s podnikateľským symbolom a s jeho umiestnením súhlasil.
2. Prenajímateľ môže umiestnenie symbolu odmietnuť, ak sa na budovu alebo jej časť, ktorá má byť umiestnením symbolu dotknutá, vzťahujú ustanovenia osobitných predpisov, pre ktoré nie je možné umiestniť na ne podnikateľský symbol nájomníka vôbec, alebo len s ťažko prekonateľnými prekážkami.

3. Po skončení nájmu je nájomník povinný odstrániť symbol na vlastné náklady; miesto, ktoré bolo symbolom dotknuté, je povinný uviesť do pôvodného stavu.
4. Označenie prevádzky, na ktoré je nájomník povinný podľa osobitných predpisov, sa primerane a podporne riadi ustanoveniami ods. 1 až 3.

§ 87

Prevod práv a povinností spojených s nájmom¹²

1. Nájomník je oprávnený previesť práva a povinnosti z nájomnej zmluvy na inú osobu len po predchádzajúcom písomnom súhlase prenajímateľa; to neplatí, ak k prevodu nájmu dochádza v rámci nájmu podniku.
2. Zmluva o prevode práv a povinností z nájomnej zmluvy musí mať písomnú formu.

Osobitné ustanovenia o skončení nájmu

§ 88¹³

K zániku nájmu dochádza aj:

- a) smrťou fyzickej osoby, ktorá je nájomníkom, okrem prípadu, ak osoby, ktoré tvrdia, že sú dedičmi nájomníka, do 30 dní od jeho smrti oznámia prenajímateľovi, že pokračujú v nájme, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sa ich dedičské právo potvrdí. Ak sa ich dedičské právo nepotvrdí, alebo ak sa potvrdí v obmedzenom rozsahu, nájomná zmluva zaniká právoplatnosťou rozhodnutia o dedičstve, ibaže osoby, ktoré sa stali podľa rozhodnutia o dedičstve dedičmi nájomníka, do 14 dní od právoplatnosti rozhodnutia písomne vyhlásia, že pokračujú v nájme a že si budú plniť povinnosti nájomníka v rozsahu a spôsobom podľa nájomnej zmluvy,
- b) zánikom právnickej osoby, ktorá je nájomníkom, okrem prípadu, ak má právnická osoba právneho nástupcu.

§ 89

1. Zmluvné strany sa môžu v nájomnej zmluve dohodnúť, že ak dôjde k skončeniu nájmu výpoveďou zo strany prenajímateľa, má nájomník právo na náhradu za výhodu, ktorú získal prenajímateľ alebo nový nájomník prevzatím zákaznickej základne, ktorú vybudoval vypovedaný nájomník; to neplatí, ak bolo dôvodom výpovede porušenie povinností z nájomnej zmluvy nájomníkom.
2. Náhrada sa vypláti jednorazovo a jej výška sa určí dohodou strán, inak má nájomník právo na náhradu v rozumnej výške.
3. Náhradu si nájomník uplatňuje voči prenajímateľovi. Právo na náhradu zanikne, ak sa neuplatnilo do troch mesiacov od skončenia nájmu.

§ 90

Podnájom priestoru na podnikanie

Na zmluvu o podnájme priestoru na podnikanie sa primerane a podporne použijú ustanovenia o nájme priestoru na podnikanie.

Tretí pododdiel

Podnikateľský nájom hnuiteľnej veci

§ 91

Zmluvou o podnikateľskom nájme hnuiteľných vecí sa prenajímateľ, ktorý je podnikateľom a ktorého podnikanie spočíva v prenajímaní vecí, zaväzuje prenechať nájomníkovi hnuiteľnú vec, aby ju dočasne užíval a nájomník sa zaväzuje platiť za užívanie veci prenajímateľovi nájomné.

§ 92

1. Prenajímateľ je povinný odovzdať nájomníkovi prenajatú vec v dohodnutom čase, inak bez

¹² Vypustí sa, ak túto situáciu plne pokrývajú ustanovenia všeobecnej časti záväzkového práva

¹³ Odobriť tvorcami návrhu dedičského práva

zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy.

2. Vec musí byť pri odovzdaní v stave spôsobilom na riadne užívanie; ak má byť použitá na prevádzku, musí byť riadne funkčná.
3. Prenajímateľ pri odovzdaní veci oboznámi nájomníka s pravidlami obsluhy a používania veci, prípadne mu vec aj predvedie. Na požiadanie nájomníka je prenájomník vždy povinný vec nájomníkovi predviesť.
4. Ak je to obvyklé, alebo ak o to nájomník požiadava, prenájomník odovzdáva nájomníkovi pravidlá pre zaobchádzanie s vecou (pokyny) v písomnej forme.
5. Ak sú pri užívaní veci potrebné osobitné doklady, prenájomník ich odovzdáva nájomníkovi spolu s prenajatou vecou.

§ 93

1. Ak nájomník pri preberaní veci zistí, že vec nie je v požadovanom stave (§ 92 ods. 2), je oprávnený prevzatie veci odmietnuť a požiadať prenájomníka, aby mu poskytol inú vec, ktorá slúži na rovnaký účel.
2. Ak nájomník zistí túto skutočnosť dodatočne, má právo vec vrátiť a žiadať bezodkladné odstránenie vady alebo výmenu veci za inú, ktorá slúži na rovnaký účel; ak to nie je možné, má nájomník právo od zmluvy odstúpiť. Prenajímateľ má vždy právo vymeniť prevzatú vec za inú, ktorá slúži na rovnaký účel.
3. Po dobu, počas ktorej mohol nájomník užívať prenajatú vec iba obmedzene, patrí nájomníkovi právo na zľavu z nájomného a ak nemohol užívať prenajatú vec vôbec, nie je povinný platiť nájomné; to neplatí, ak tento stav spôsobil nájomník alebo osoby, ktorým nájomník umožnil k veci prístup.

§ 94

Vadu prenajatej veci, ako aj jej poškodenie, zničenie, stratu alebo odcudzenie, je nájomník povinný oznámiť prenájomníkovi bez zbytočného odkladu. Ak tak neurobí, jeho povinnosť platiť nájomné v pôvodnej výške trvá; to neplatí, ak sa prenájomník dozvedel o tejto skutočnosti inak.

§ 95

Nájomník je povinný zaplatiť nájomné až po skončení nájmu; pri nájme dlhšom ako tri mesiace je povinný platiť nájomné mesačne, ku koncu každého kalendárneho mesiaca, v ktorom sa vec užívala.

§ 96

1. Nájomník je povinný udržiavať prenajatú vec v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie. Zároveň je povinný starať sa o to, aby na prenajatej veci nevznikla škoda.
2. Prenajímateľ je povinný nahradiť nájomníkovi účelne vynaložené náklady na opravu alebo údržbu prenajatej veci podľa ods. 1 bezodkladne po tom, ako ho o ich náhradu nájomník požiada. Právo na náhradu nákladov musí nájomník uplatniť u prenájomníka najneskôr do troch mesiacov po ich vynaložení, inak zanikne.

§ 97

Ak zmluva nestanovuje inak, nesmie nájomník prenechať prenajatú vec na užívanie inej osobe.

§ 98

1. Škodu na prenajatej veci znáša prenájomník, ibaže bola spôsobená nájomníkom alebo osobami, ktorým nájomník umožnil k prenajatej veci prístup.
2. Právo prenájomníka na náhradu škody zanikne, ak ho neuplatní u nájomníka do šiestich mesiacov po zániku zmluvy.

§ 99

1. Nájom zaniká uplynutím doby, na ktorú bola nájomná zmluva uzavretá, ustanovenie o obnovení nájomnej zmluvy podľa § 25 sa nepoužíja.
2. Pri nájme na dobu neurčitú možno nájomnú zmluvu ukončiť výpoveďou ktorejkoľvek zmluvnej strany aj bez udania dôvodu. Výpovedná doba je 10 dní; pri nájme dopravného prostriedku trvá výpovedná doba jeden mesiac.

§ 100

Po skončení nájmu je nájomník povinný vrátiť prenajímateľovi prenajatú vec v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie a do miesta, kde ju prevzal, dovtedy je povinný platiť nájomné v pôvodnej výške.

Štvrtý pododdiel Nájom podniku

§ 101

1. Zmluvou o nájme podniku sa prenajímateľ zaväzuje prenechať svoj podnik nájomníkovi, aby ho samostatne, na vlastné náklady a na vlastné nebezpečenstvo prevádzkoval a riadil a aby z neho bral úžitky, za čo sa mu nájomník zaväzuje platiť nájomné.
2. Zmluva o nájme podniku musí byť písomná.

§ 102¹⁴

1. Nájomníkom podniku môže byť len podnikateľ, ktorý má najneskôr ku dňu uzavretia nájomnej zmluvy podnikateľské oprávnenie potrebné na prevádzkovanie podniku, inak je nájomná zmluva neplatná.
2. Ak je nájomník zapísaný vo verejnom registri, nadobúda nájomné právo k podniku zverejnením údajov, že uložil zmluvu o nájme podniku do zbierky listín podľa osobitného predpisu.
3. Ak nie je nájomník zapísaný vo verejnom registri, nadobúda nájomné právo k podniku účinnosťou nájomnej zmluvy.
4. Ustanoveniami ods. 2 a 3 nie je dotknutý zápis práva k veciam, ktoré sa zapisujú do verejných registrov podľa osobitných predpisov.

§ 103

Prenajímateľ je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť svojim veriteľom a dlžníkom, že uzavrel zmluvu o nájme podniku, ako aj o tom, kto sa stal nájomníkom.

§ 104

1. Nájomom podniku sa stáva nájomník veriteľom pohľadávok a dlžníkom dlhov, ktoré patria k prenajatému podniku, z dlhov však nájomník nadobúda iba tie, o ktorých vedel, alebo ktoré musel rozumne predpokladať. Ak veriteľ neudelil súhlas s prevzatím dlhu prenajímateľa nájomníkom, ručí prenajímateľ za jeho splnenie. Na nadobudnutie pohľadávky nájomníkom sa použijú ustanovenia o postúpení pohľadávok.
2. Ak sa nájomom podniku zhorší vymožiteľnosť pohľadávky veriteľa, má veriteľ prenajímateľa, ktorý s nájomom podniku nesúhlasí, právo domáhať sa, aby súd rozhodol, že nájom podniku je voči nemu neúčinný. Veriteľ toto právo stratí, ak ho neuplatní do jedného mesiaca odo dňa, kedy sa o nájme podniku dozvedel, najneskôr však do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti zmluvy.

§ 105

Nájom podniku sa považuje za prevod hospodárskej jednotky podľa osobitného predpisu.

§ 106

1. Nájomník prevádzkuje prenajatý podnik pod svojím obchodným menom a je povinný prevádzkovať a riadiť ho spôsobom a v rozsahu, ktorý je potrebný na riadne prevádzkovanie podniku.
2. Predmet činnosti, na ktorú je podnik určený, sa nesmie zmeniť bez predchádzajúceho písomného súhlasu prenajímateľa, inak je prenajímateľ oprávnený od nájomnej zmluvy odstúpiť.
3. Ak nájomník zvýši hodnotu podniku, po skončení nájmu má právo požadovať od prenajímateľa, aby sa mu nahradilo to, o čo sa hodnota podniku zvýšila.

¹⁴ Dotknutý paragraf, ako aj nasledujúce ustanovenia zmluvy o nájme podniku zrevidovať komercionalistami

§ 107

1. Počas trvania nájomnej zmluvy má nájomník právo užívať označenie, know-how a predmety priemyselného alebo iného duševného vlastníctva, ktoré patria prenajatému podniku v rozsahu, v akom je to potrebné pre riadne prevádzkovanie podniku, s výnimkou takých práv z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva, pri ktorých to vylučuje zmluva, na základe ktorých tieto práva získal do užívania prenajímateľ, alebo ak to vylučuje ich povaha.
2. Ustanovenia osobitných predpisov o licenčnej zmluve a zápisoch licencie do príslušných verejných zoznamov nie sú ustanovením ods. 1 dotknuté.

§ 108

1. Prevzatím podniku nadobúda nájomník vlastnícke právo k tovaru na sklade, k materiálu určenému na spracovanie, k náhradným dielom a iným veciam určeným podľa druhu, ktoré sa v rámci prevádzkovania podniku spotrebúvajú alebo spracúvajú, alebo ktoré sú určené na odbyt.
2. Ak sa má podľa dohody zmluvných strán vyhotoviť o odovzdaní podniku zápisnica, uvedie sa v nej najmä výpočet toho, čo podnik tvorí a čo sa nájomníkovi odovzdáva, ako i to, čo chýba, hoci to podľa zmluvy alebo podľa účtovných dokladov k podniku patrí. Rovnako sa v nej uvedú vady podniku, o ktorých prenajímateľ vie a na ktoré je z tohto dôvodu povinný nájomníka upozorniť.
3. Ak nájomník prevezme podnik spolu s inventárom v dojednanej cene a ak sa zaviaže po skončení nájmu vrátiť inventár prenajímateľovi v rovnakej cene, môže nájomník s inventárom voľne nakladať, musí ho však udržiavať a dopĺňať; riziko náhodnej straty a zhoršenia inventára znáša nájomník. K veciam, o ktoré sa inventár doplní, nadobúda vlastnícke právo prenajímateľ. Ak je medzi cenou prevzatého a cenou vráteného inventáru rozdiel, vyrovná sa v peniazoch.
4. Ak prenajímateľ považuje veci obstarané nájomníkom podľa ods. 3 za nadbytočné alebo obstarané za neprimeranú cenu, je oprávnený ich prevzatie pri skončení nájmu odmietnuť. Okamihom odmietnutia sa vlastníkom obstaraných vecí stane nájomník.

§ 109

Nájomník nesmie prenechať podnik do ďalšieho užívania (podnájmu) tretej osobe bez predchádzajúceho súhlasu prenajímateľa, v opačnom prípade je prenajímateľ oprávnený od nájomnej zmluvy odstúpiť.

§ 110

1. Zmluvu o nájme podniku uzatvorenú na dobu neurčitú možno vypovedať aj bez udania dôvodu, v šesťmesačnej výpovednej dobe, počítanej od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede. Ak je dôvodom výpovede neplatenie nájomného, trvá výpovedná doba tri mesiace.
2. Nájom podniku dohodnutý na dobu určitú možno ukončiť výpoveďou len v prípade, ak je to dohodnuté v zmluve.

§ 111

1. Skončením nájmu nadobúda pohľadávky a dlhy, ktoré patria k podniku, prenajímateľ; z dlhov však prenajímateľ nadobúda iba tie, o ktorých vedel, alebo ktoré musel rozumne predpokladať. Ak veriteľ neudelil súhlas s prevzatím dlhu nájomníka prenajímateľom, za jeho splnenie ručí nájomník. Na nadobudnutie pohľadávky prenajímateľom sa použijú ustanovenia o postúpení pohľadávok.
2. Nájomník je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť svojim veriteľom a dlžníkom, že došlo k zániku nájmu podniku a že jeho pohľadávky a dlhy, ktoré mal voči nim, nadobudol prenajímateľ. Ustanovenia § 104 ods. 2 platia primerane.

§ 112

Návrh na výmaz zmluvy o nájme podniku z príslušného verejného registra sa podá bez zbytočného odkladu po skončení nájmu podniku.

§ 113

1. Ustanovenia o nájme podniku sa obdobne použijú aj na nájom jeho časti, ktorá tvorí samostatnú organizačnú zložku.
2. Ak z ustanovení tejto časti zákona nevyplýva niečo iné, na nájom podniku sa primerane a podporne použijú všeobecné ustanovenia o nájomnej zmluve.

Piaty pododdiel

Nájom poľnohospodárskeho pozemku, poľnohospodárskeho podniku a lesného pozemku

§ 114

Zmluvu o nájme poľnohospodárskeho pozemku, poľnohospodárskeho podniku a lesného pozemku upravujú osobitné predpisy.

Druhý oddiel

Zmluva o ubytovaní

§ 115

Zmluvou o ubytovaní sa ubytovateľ zaväzuje poskytnúť objednávateľovi ubytovania (ďalej „ubytovaný“) prechodné ubytovanie na dohodnutú dobu alebo na dobu vyplývajúcu z účelu ubytovania v zariadení na to určenom a ubytovaný za zaväzuje za ubytovanie, ako aj za služby, ktoré sú s ubytovaním spojené, ubytovateľovi zaplatiť.

§ 116

1. Za ubytovanie a za služby, ktoré sú s ubytovaním spojené, je ubytovaný povinný zaplatiť ubytovateľovi cenu vo výške a v lehote určenej ubytovacím poriadkom, inak v súlade s dohodou zmluvných strán, prípadne vo výške a spôsobom, ako je obvyklé.
2. Ubytovateľ môže žiadať od ubytovaného zaplataenie zálohy.

§ 117

1. Ubytovateľ je povinný odovzdať ubytovanému ubytovacie priestory v stave spôsobilom na riadne užívanie a zabezpečiť mu nerušený výkon jeho práv spojených s ubytovaním.
2. Ak o to ubytovaný ubytovateľa požiada, je ubytovaný povinný prevziať od ubytovaného do úschovy peňažné prostriedky, klenoty alebo iné cennosti, s výnimkou vecí, ktoré sú nebezpečné alebo ktoré sú pre ubytovacie zariadenie neúmerne z hľadiska svojej veľkosti alebo hodnoty. Ubytovateľ môže od ubytovaného žiadať, aby mu boli veci podľa predchádzajúcej vety odovzdané v uzatvorenej a zapečatenej schránke.

§ 118

3. Ubytovovaný je povinný užívať ubytovacie priestory, ako aj ostatné časti budovy, v ktorej sa ubytovacie priestory nachádzajú, riadne. To platí aj o využívaní služieb, ktoré sú s ubytovaním spojené.
4. Bez súhlasu ubytovateľa nesmie ubytovaný vykonávať v ubytovacích priestoroch žiadne podstatné zmeny.

§ 119

Odstúpenie od zmluvy

1. Ubytovovaný môže odstúpiť od zmluvy pred uplynutím dohodnutej doby z akéhokoľvek dôvodu.
2. Škodou, ktorú spôsobí ubytovaný ubytovateľovi predčasným zrušením zmluvy podľa ods. 1, je ubytovaný povinný nahradiť ubytovateľovi len v prípade, ak ubytovateľ preukáže, že jej vzniku nemohol zabrániť.
3. Ubytovateľ môže odstúpiť od zmluvy pred uplynutím dohodnutej doby v prípade, ak ubytovaný aj napriek výstrahe hrubo porušuje svoje povinnosti zo zmluvy alebo dobré mravy.

§ 120

Ak na strane objednávateľa (ubytovaného) vystupuje spotrebiteľ a ak sa zmluva týka časovo vymedzeného užívania ubytovacích zariadení alebo poskytovania dlhodobých rekreačných služieb, na vzťah medzi ubytovateľom a ubytovaným sa použijú aj ustanovenia osobitného predpisu.

Tretí oddiel
Zmluva o výpožičke

§ 121

Zmluvou o výpožičke prenecháva požičiavateľ vypožičiavateľovi nespotrebitel'nú vec, aby ju dočasne bezplatne užíval.

§ 122

Požičiavateľ odovzdá vypožičiavateľovi vec v stave spôsobilom na riadne užívanie. Ak je to potrebné, pri odovzdaní veci požičiavateľ oboznámi vypožičiavateľa s obsluhou a s pravidlami užívania veci, ibaže ide o pravidlá všeobecne známe.

§ 123

1. Vypožičiavateľ má právo užívať vec dohodnutým spôsobom alebo, ak spôsob užívania nebol dohodnutý, spôsobom, ktorému obvykle slúži.
2. Vypožičiavateľ je povinný chrániť vec pred poškodením, stratou alebo zničením. Za bežné opotrebenie veci vypožičiavateľ nezodpovedá.
3. Bez súhlasu požičiavateľa nie je vypožičiavateľ oprávnený prenechať vec na užívanie inej osobe.

§ 124

1. Vypožičiavateľ je povinný vrátiť vec požičiavateľovi v dohodnutom čase.
2. Vypožičiavateľ má právo vrátiť vec aj pred uplynutím dohodnutej doby, ak by však z toho vznikli požičiavateľovi neprimerané náklady, môže tak vypožičiavateľ urobiť len so súhlasom požičiavateľa.
3. Ak bolo dohodnuté, že vec sa prenecháva na dohodnutý účel, je vypožičiavateľ povinný začať s užívaním veci čo najskôr po prevzatí veci, aby ju mohol vrátiť požičiavateľovi bez zbytočného odkladu po splnení účelu užívania.

§ 125

1. Požičiavateľ sa nemôže domáhať predčasného vrátenia veci; to neplatí, ak vypožičiavateľ užíva vec v rozpore so zmluvou alebo s týmto zákonom.
2. Ak požičiavateľ nevyhnutne potrebuje vec skôr, než uplynie dohodnutá doba, alebo ako sa splní účel užívania, môže sa domáhať jej predčasného vrátenia len v prípade, ak to bolo dohodnuté v zmluve.

§ 126

Ak nebola určená doba užívania a ani účel, na ktorý sa má vec použiť, možno žiadať vrátenie veci, ako aj vec vrátiť, kedykoľvek.

§ 127

1. Obvyklé náklady spojené s užívaním veci znáša vypožičiavateľ.
2. Pod obvyklými nákladmi sa rozumejú náklady, ktoré sú obvykle spojené s prevádzkou veci, s jej opravou a údržbou, ak pri týchto nákladoch možno rozumne očakávať, že ich vynaloží vypožičiavateľ.
3. Ak vypožičiavateľ vynaloží na vec náklady, na ktoré je povinný požičiavateľ, má právo požadovať od požičiavateľa náhradu týchto nákladov len v prípade, ak náklady na vec vynaložil so súhlasom požičiavateľa, alebo ak požičiavateľ bez zbytočného odkladu tieto náklady nevynaložil, hoci ho vypožičiavateľ o potrebe ich vynaloženia informoval. Inak môže vypožičiavateľ požadovať od požičiavateľa len to, o čo sa zvýšila hodnota veci.

§ 128

Práva požičiavateľa a vypožičiavateľa zo zmluvy o výpožičke treba uplatniť do troch mesiacov od vrátenia veci, inak zaniknú.

Štvrtý oddiel Licenčná zmluva

Prvý pododdiel Všeobecné ustanovenia

§ 1

Licenčnou zmluvou oprávňuje poskytovateľ nadobúdateľa v dohodnutom rozsahu a na dohodnutom území na výkon práva z duševného vlastníctva (licencia), a nadobúdateľ sa zaväzuje, ak nie je dohodnuté inak, zaplatiť odmenu.

§ 2

(1) Zmluva musí byť písomná, ak sa poskytuje výhradná licencia alebo ak má byť licencia zapísaná do verejného registra podľa osobitného predpisu.

(2) Licencia k predmetu priemyselného vlastníctva nadobúda právne účinky voči tretím osobám zápisom do registra.

§ 3

(1) Ak trvanie práva je závislé od jeho výkonu, je nadobúdateľ povinný právo vykonávať.

(2) Poskytovateľ je povinný po dobu trvania zmluvy udržiavať právo, pokiaľ to povaha tohto práva vyžaduje.

§ 4

Ak nie je výslovne udelená výhradná licencia, platí, že bola udelená licencia nevýhradná.

§ 5

Výhradná licencia

(1) Ak je udelená výhradná licencia, poskytovateľ nesmie udeliť tretej osobe licenciu na spôsob použitia predmetu duševného vlastníctva udelený výhradnou licenciou. Licenčná zmluva uzavretá s treťou osobou v rozpore s týmto ustanovením, je neplatná, ak nadobúdateľ licencie na uzavretie licenčnej zmluvy s treťou osobou neudelil predchádzajúci písomný súhlas.

(2) Ak nie je dohodnuté inak, je poskytovateľ sám povinný zdržať sa výkonu práva spôsobom, na ktorý udelil výhradnú licenciu.

§ 6

Nevýhradná licencia

(1) Nevýhradná licencia nebráni poskytovateľovi výkonu práva spôsobom, na ktorý udelil nevýhradnú licenciu udelil; rovnako nie je dotknuté právo poskytovateľa udeliť licenciu tretej osobe.

(2) Nevýhradná licencia, ktorú nadobúdateľ získal pred udelením výhradnej licencie tretej osobe, zostáva zachovaná, ak sa poskytovateľ s nadobúdateľom takejto nevýhradnej licencie nedohodol inak. Poskytovateľ je povinný nadobúdateľa výhradnej licencie informovať o predchádzajúcom udelení nevýhradnej licencie tretej osobe.

§ 7

Sublicencia

Nadobúdateľ je oprávnený udeliť tretej osobe súhlas na použitie predmetu duševného vlastníctva v rozsahu udelené licencie (sublicencia), len ak tak bolo dohodnuté v licenčnej zmluve.

§ 8

(1) Nadobúdateľ môže licenciu postúpiť len s predchádzajúcim súhlasom poskytovateľa. O postúpení licencie a o osobe postupníka je nadobúdateľ povinný informovať poskytovateľa bez zbytočného odkladu. Ak nie je dohodnuté inak, súhlas poskytovateľa sa nevyžaduje pri predaji podniku alebo časti podniku, ktorého súčasťou je licencia.

(2) Ak je licenčná zmluva uzavretá v písomnej forme, udelenie sublicencie aj postúpenie licencie musí

mať písomnú formu, ak licenčná zmluva neurčuje inak.

Druhý pododdiel
Osobitné ustanovenia o licencií k predmetu autorského práva

§ 9

Licenčná zmluva

Licenčnou zmluvou udeľuje autor nadobúdateľovi súhlas na použitie predmetu autorského práva (dielo). Licenčná zmluva obsahuje najmä špecifikáciu diela, spôsob použitia diela, rozsah licencie, čas, na ktorý autor licenciu udeľuje alebo spôsob jeho určenia, a odmenu za udelenie licencie alebo spôsob jej určenia, ak sa autor s nadobúdateľom nedohodol na bezodplatnom poskytnutí licencie.

§ 10

- (1) Ak licenčná zmluva nie je uzavretá v písomnej forme, má každá zo zmluvných strán právo písomne požiadať druhú zmluvnú stranu o vydanie písomného potvrdenia o uzavretí licenčnej zmluvy, ktoré musí obsahovať základné náležitosti licenčnej zmluvy. Ak druhá zmluvná strana potvrdenie podľa prvej vety nevydá do 15 dní od doručenia žiadosti na vydanie potvrdenia, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.
- (2) Obsah licenčnej zmluvy alebo jej časť je možné určiť aj odkazom na licenčné podmienky, ktoré sú stranám známe alebo sú im dostupné v čase uzavretia licenčnej zmluvy.

§ 11

Spôsob použitia diela

- (1) Ak licenčná zmluva neurčuje spôsob použitia diela, platí, že licencia je udelená na spôsob použitia diela nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy.
- (2) Autor nemôže udeliť nadobúdateľovi licenciu na spôsob použitia diela, ktorý nie je v čase uzavretia licenčnej zmluvy známy.

§ 12

Rozsah licencie

- (1) Autor sa môže s nadobúdateľom v licenčnej zmluve dohodnúť, že udeľuje licenciu v neobmedzenom rozsahu alebo v územne alebo vecne obmedzenom rozsahu.
- (2) Ak licenčná zmluva neurčuje rozsah licencie, platí, že licencia je udelená v rozsahu nevyhnutnom na dosiahnutie účelu zmluvy.
- (3) Ak licenčná zmluva neurčuje rozsah licencie, ani z jej účelu nevyplýva inak, platí, že územný rozsah licencie je obmedzený na územie Slovenskej republiky, a vecný rozsah licencie je obmedzený tak, ako je to obvyklé pri danom druhu diela a spôsobe použitia diela.
- (4) Ak sa licenčná zmluva uzatvára na území Slovenskej republiky na použitie diel obsiahnutých v doplnkovej on-line službe, považuje sa za územný rozsah licencie územie všetkých zmluvných štátov, ak licenčná zmluva neurčuje inak; tým nie je dotknuté uplatnenie osobitného predpisu.¹⁵

§ 13

Trvanie licencie

- (1) Ak licenčná zmluva neurčuje čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, ani spôsob jeho určenia, platí, že licencia je udelená na čas nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy.
- (2) Ak licenčná zmluva neurčuje čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, ani spôsob jeho určenia, a ani z účelu zmluvy nevyplýva inak, platí, že licencia je udelená na čas obvyklý pri danom druhu diela a spôsobe použitia diela, najviac však na jeden rok od udelenia licencie.

§ 14

Odmena

Dohodnutá odmena za udelenie licencie alebo spôsob jej určenia musí zodpovedať jednotlivým

¹⁵Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1128 zo 14. júna 2017 o cezhraničnej prenosnosti on-line obsahových služieb na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 168, 30. 6. 2017).

dohodnutým spôsobom použitia diela. Táto odmena má zodpovedať očakávanému ekonomickému zhodnoteniu diela a byť proporcionálna k tvorivému podielu autora na zhodnocovanom diele.

§ 15

Obvyklá odmena

- (1) Ak nie je v licenčnej zmluve dohodnutá odmena ani spôsob jej určenia, a ani nie je v licenčnej zmluve uvedené, že sa licencia udeľuje bezodplatne, a nevyplýva to ani z jej účelu, platí, že autor má právo na odmenu vo výške, ktorá je obvyklá v čase uzavretia licenčnej zmluvy pri obdobných zmluvných podmienkach.
- (2) Ak nadobúdateľ licenciu nevyužije vôbec alebo licenciu nevyužije sčasti, nemá právo na vrátenie dohodnutej odmeny alebo jej časti, ak nie je dohodnuté inak.

§ 16

Odmena závislá od príjmov alebo výnosov

- (1) Ak je odmena dohodnutá v závislosti od príjmov alebo výnosov z využitia licencie, nadobúdateľ je povinný predkladať autorovi najmenej raz ročne informáciu o príjmoch alebo výnosoch z využitia licencie osobitne za každý spôsob použitia diela a zároveň je povinný poskytnúť autorovi aj vyúčtovanie odmeny. V prípade, že neboli dosiahnuté žiadne príjmy ani výnosy z využitia licencie, nadobúdateľ poskytne informáciu aspoň o tejto skutočnosti.
- (2) Ak je odmena dohodnutá v závislosti od príjmov alebo výnosov z využitia licencie, nadobúdateľ je povinný umožniť autorovi kontrolu svojej účtovnej evidencie alebo inej dokumentácie v rozsahu potrebnom na zistenie odmeny. Ak v takomto prípade nadobúdateľ poskytne autorovi informácie označené nadobúdateľom ako dôverné, nesmie autor tieto informácie prezradiť tretej osobe ani ich použiť pre seba v rozpore s účelom, na ktorý sa mu poskytli.

§ 15a

Odmena nezávislá od príjmov alebo výnosov

- (1) Ak odmena nie je dohodnutá v závislosti od príjmov alebo výnosov z využitia licencie, musí zodpovedať rozsahu, účelu a času použitia diela. Odmena podľa prvej vety môže byť dohodnutá ako jednorazová platba, najmä ak
 - a) je časový rozsah licencie najviac jeden rok,
 - b) ide o použitie diela s časovým rozsahom licencie najviac päť rokov a s vecne obmedzeným rozsahom licencie,
 - c) v čase udelenia licencie je možné vyčíslieť očakávané príjmy alebo výnosy, ktoré možno využitím licencie dosiahnuť; tieto príjmy alebo výnosy sú v licenčnej zmluve výslovne vyčíslené a odmena zodpovedá týmto príjmom alebo výnosom a je proporcionálna,
 - d) ide o použitie diela novinárskej povahy,
 - e) ide o použitie diela na propagačný, marketingový, reklamný účel alebo na účel korporátnej identity,
 - f) ide o použitie počítačového programu alebo databázy,
 - g) ide o použitie diela na nekomerčný účel.
- (2) Ak nadobúdateľ licencie nemá všetky informácie, ktoré sú potrebné na uplatnenie ustanovenia odseku 1, autori a výkonní umelci alebo ich zástupcovia majú právo informácie na požiadanie získať od držiteľov sublicencie, a to prostredníctvom nadobúdateľa licencie, vrátane identity držiteľa sublicencie.

§ 17

- (1) Ak odmena je proporcionálna k tvorivému podielu autora na zhodnocovanom diele, ale celkom zjavne nezodpovedá výnosu dosiahnutému neskorším využitím diela, autor má právo na dodatočné vyrovnanie. Autor môže právo na dodatočné vyrovnanie uplatniť najskôr po uplynutí troch rokov od zverejnenia diela.
- (2) Na účely uplatnenia tohto práva má autor právo na informáciu o príjmoch alebo výnosoch z využitia licencie osobitne za každý spôsob použitia a vyúčtovanie odmeny; ustanovenia § 15 a § 15a sa použijú primerane. To sa nevzťahuje na autora počítačového programu a **na zmluvy podľa § 76 až 81.**

§ 17a

Prechod licencie a zánik licencie

- (1) Zánikom právnickej osoby, ktorej bola udelená licencia, prechádzajú práva a povinnosti z licenčnej zmluvy na jej právneho nástupcu; licenčná zmluva môže takýto prechod práv a povinností na právneho nástupcu vylúčiť.
- (2) Smrťou fyzickej osoby, ktorej bola udelená licencia, prechádzajú práva a povinnosti z licenčnej zmluvy na dedičov; licenčná zmluva môže takýto prechod práv a povinností na dedičov vylúčiť.
- (3) Ak niet právneho nástupcu podľa odseku 1 alebo dedičov podľa odseku 2, licencia zaniká.

Odstúpenie od zmluvy z dôvodu nevyužívania výhradnej licencie

§ 18

Ak nadobúdateľ nevyužíva výhradnú licenciu dohodnutým spôsobom alebo v dohodnutom rozsahu, má autor právo odstúpiť od licenčnej zmluvy; právo na odstúpenie autorovi nevznikne, ak je nevyužívanie výhradnej licencie spôsobené okolnosťami na strane autora, ktorých nápravu možno od autora spravodlivo požadovať.

§ 18a

- (1) Právo na odstúpenie od zmluvy podľa § 18 vznikne autorovi najskôr uplynutím troch rokov od udelenia výhradnej licencie. Ak je využitie výhradnej licencie závislé od dodania diela, ktoré bolo nadobúdateľovi dodané až po uzavretí licenčnej zmluvy, nevznikne toto právo skôr ako uplynutím troch rokov od tohto dodania; najneskôr však uplynutím piatich rokov od tohto dodania, ak to vyplýva z povahy diela.
- (2) Právo na odstúpenie od zmluvy môže autor uplatniť až po tom, čo písomne vyzve nadobúdateľa, aby v primeranej lehote od doručenia výzvy výhradnú licenciu využil, a nadobúdateľ ju napriek tejto výzve nevyužije. Na výkon tohto práva v prípade diel, ku ktorým patria práva viacerým nositeľom práv, sa primerane použijú ustanovenia osobitného zákona.¹⁶
- (3) Práva na odstúpenie od zmluvy sa autor nemôže vopred vzdať. Ak sú však dané dôvody odstúpenia podľa odseku 1, zmluvné strany sa môžu dohodnúť na zmene výhradnej licenčnej zmluvy na nevýhradnú licenčnú zmluvu v časti, ktorej sa tieto dôvody týkajú.

§ 18b

Odstúpenie od zmluvy musí byť písomné. Nárok na odmenu autora ku dňu odstúpenia od zmluvy ostáva zachovaný v rozsahu, v ktorom je dotknutý týmto odstúpením, autor však nie je oprávnený, pokiaľ nie je dohodnuté inak, požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinností, ktorej sa odstúpenie od zmluvy týka.

§ 18c

Ustanovenia § 18 až 18b sa nevzťahujú na autora počítačového programu podľa osobitného predpisu.

§ 19

Ak majetkové práva autora vykonáva iná osoba, na udelenie licencie sa primerane použijú ustanovenia o licenčnej zmluve.

Licenčná zmluva na vydanie diela

§ 20

- (1) Licenčná zmluva, ktorou autor udeľuje nadobúdateľovi licenciu na vyhotovenie rozmnoženín slovesného diela, divadelného diela, hudobného diela, fotografického diela, iného diela výtvarného umenia alebo kartografického diela a na verejné rozširovanie týchto rozmnoženín alebo ich sprístupňovanie verejnosti, je licenčnou zmluvou na vydanie diela. Licenčná zmluva na vydanie diela obsahuje najmä odhad hrubých príjmov z verejného rozširovania rozmnoženín diela alebo sprístupňovania diela verejnosti.

¹⁶ § 15 ods. 2 a 3 Autorského zákona

(2) Ak licenčná zmluva na vydanie diela neupravuje inak, predpokladá sa, že ide o výhradnú licenciu; to neplatí pri licenčnej zmluve na vydanie diela obsiahnutého v periodickej publikácii.

§ 21

Autorská korektúra

Ak licenčná zmluva na vydanie diela neupravuje inak, autor je oprávnený pred vydaním diela v primeranej lehote poskytnutej nadobúdateľom uskutočniť také zmeny diela, ktoré u nadobúdateľa nevyvolajú potrebu vynaložiť neprimerané náklady a ktorými sa nezmení povaha diela (autorská korektúra).

§ 22

Odstúpenie od zmluvy

(1) Autor môže od licenčnej zmluvy na vydanie diela odstúpiť a požiadať o vrátenie originálu diela alebo rozmnoženiny diela alebo o zničenie rozmnoženiny diela, ak mu nadobúdateľ neumožní vykonať autorskú korektúru jeho diela alebo ak nadobúdateľ dielo použil spôsobom znížujúcim jeho hodnotu.

§ 22a

Dielo v periodickej publikácii

(1) Ak je medzi tými istými zmluvnými stranami počas jedného kalendárneho roka uzavretých v inej ako písomnej forme viac licenčných zmlúv na vydanie diela obsiahnutého v periodickej publikácii, má každá zo zmluvných strán právo písomne požiadať druhú zmluvnú stranu o vydanie písomného súhrnného potvrdenia k 31. decembru kalendárneho roka o uzavretí týchto licenčných zmlúv; súhrnné potvrdenie musí obsahovať špecifikáciu diel, ktoré sú predmetom licencií, a podmienky na ktorých sa zmluvné strany dohodli. Druhá zmluvná strana je povinná takéto súhrnné potvrdenie vydať do 30 dní od doručenia žiadosti na vydanie súhrnného potvrdenia. Ak sa právo na vydanie súhrnného potvrdenia neuplatní do 15. januára nasledujúceho kalendárneho roka, nárok na jeho vydanie zaniká.

(2) Ak je medzi tými istými zmluvnými stranami počas jedného kalendárneho roka uzavretá v inej ako písomnej forme jedna licenčná zmluva na vydanie diela obsiahnutého v periodickej publikácii, použije sa ustanovenie § 10 ods. 1.

§ 22b

Autorská rozmnoženina

Nadobúdateľ je povinný autorovi bezodplatne poskytnúť najmenej jednu rozmnoženinu diela, ak je to možné od nadobúdateľa licencie spravodlivo požadovať; to neplatí pri licenčnej zmluve na vydanie diela obsiahnutého v periodickej publikácii.

§ 23

Verejná licencia

(1) Autor môže ponúknuť udelenie licencie aj právnym úkonom smerujúcim voči neurčitým osobám. Konanie, z ktorého možno vyvodiť súhlas s podmienkami licencie, je prijatím takejto ponuky.

(2) Autor môže udeliť nadobúdateľovi licenciu podľa odseku 1 výslovne aj na spôsob použitia diela, ktorý nie je v čase uzavretia licenčnej zmluvy podľa odseku 1 známy.

(3) Licenciu podľa odseku 1 možno udeliť len ako nevýhradnú a bezodplatnú a nemožno ju vypovedať.

§ 24

Kolektívna a hromadná licenčná zmluva

Kolektívnu licenčnú zmluva a hromadnú licenčnú zmluvu upravuje osobitný predpis.

Tretí pododdiel

Osobitné ustanovenia o licenčnej zmluve na predmety priemyselného vlastníctva

§ 25

Licenčnou zmluvou na predmety priemyselného vlastníctva oprávňuje poskytovateľ nadobúdateľa v dojednanom rozsahu a na dojednanom území na výkon práv z priemyselného vlastníctva a nadobúdateľ sa zaväzuje na poskytovanie určitej odplaty alebo inej majetkovej hodnoty. Zmluva musí byť písomná.

§ 26

Účinnosť licencie

Licencia k predmetu priemyselného vlastníctva nadobúda právne účinky voči tretím osobám zápisom do registra.

§ 27

Poskytovateľ je povinný bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy poskytnúť nadobúdateľovi všetky podklady a informácie, ktoré sú potrebné na dohodnutý výkon práva.

§ 28

Nadobúdateľ je povinný utajovať poskytnuté podklady a informácie pred tretími osobami, ibaže zo zmluvy alebo z povahy poskytnutých podkladov a informácií vyplýva, že poskytovateľ nemá záujem na ich utajovaní. Za tretie osoby sa nepovažujú osoby, ktoré sa zúčastňujú na podnikaní podnikateľa a ktoré sú zaviazané mlčanlivosťou. Po zániku zmluvy je nadobúdateľ povinný poskytnuté podklady vrátiť a ďalej utajovať poskytnuté informácie do doby, keď sa stanú všeobecne známymi.

§ 29

- (1) Ak nadobúdateľa obmedzujú vo výkone práva iné osoby alebo ak zistí, že iné osoby toto právo porušujú, je povinný bez zbytočného odkladu podať o tom správu poskytovateľovi.
- (2) Poskytovateľ je povinný bez zbytočného odkladu urobiť potrebné právne opatrenia na ochranu výkonu práva nadobúdateľom. Pri týchto opatreniach je nadobúdateľ povinný poskytnúť poskytovateľovi potrebné spolupôsobenie.
- (3) Ustanovenia osobitných predpisov týmto nie sú dotknuté.

§ 30

Ak sa zmluva nedojednala na dobu určitú, možno ju vypovedať. Ak zmluva neurčuje inú výpovednú lehotu, nadobúda výpoveď účinnosť uplynutím jedného roka od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola výpoveď doručená druhej strane.

Piaty oddiel Zmluva o poskytovaní digitálneho plnenia

Prvý pododdiel Všeobecné ustanovenia

§ 1

(1) Zmluvou o poskytovaní digitálneho plnenia sa poskytovateľ zaväzuje sprístupniť objednávateľovi digitálne plnenie, a objednávateľ sa zaväzuje za sprístupnenie digitálneho plnenia zaplatiť cenu vrátane digitálne vyjadrenej hodnoty, alebo sa zaväzuje poskytnúť poskytovateľovi svoje osobné údaje, a to aj vtedy, ak sa digitálne plnenie vyvíja podľa špecifikácií objednávateľa.

(2) Za zmluvu o poskytovaní digitálneho plnenia sa nepovažuje zmluva, na základe ktorej poskytovateľ dodáva alebo sa zaväzuje dodať digitálne plnenie a objednávateľ poskytne alebo sa zaviaže poskytnúť len osobné údaje, ktoré poskytovateľ spracúva výlučne na účely dodania digitálneho plnenia alebo splnenia zákonnej povinnosti.

§ 2

Ustanovenia tohto oddielu sa nevzťahujú na zmluvu, ktorej predmetom je

- a) služba, ktorá nie je digitálnou službou, bez ohľadu na to, či poskytovateľ používa digitálne formy alebo prostriedky na vytvorenie výstupu služby, na jeho dodanie alebo prenos objednávateľovi,
- b) elektronická komunikačná služba okrem interpersonálnej komunikačnej služby nezávislej od čísel,
- c) poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služby súvisiacej s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,
- d) služba v oblasti hazardných hier, ktoré poskytovateľ poskytuje na individuálnu žiadosť objednávateľa prostredníctvom elektronických prostriedkov alebo inej technológie na uľahčenie komunikácie, ktoré zahŕňajú peňažné stávky vrátane hazardných hier, ktoré obsahujú prvok zručnosti, najmä lotériové, kasínové alebo pokrové hry alebo stávky,
- e) finančná služba,
- f) softvér, ktorý poskytovateľ ponúka objednávateľovi bezodplatne v rámci voľnej licencie s otvoreným zdrojovým kódom, ak poskytovateľ spracúva osobné údaje objednávateľa výlučne na účely zvýšenia bezpečnosti, kompatibility alebo interoperability tohto softvéru,
- g) digitálny obsah, ktorý sa sprístupňuje verejnosti v rámci predstavenia alebo podujatia, ako je najmä digitálne audiovizuálne predstavenie okrem prenosu signálu,
- h) digitálny obsah, ktorý sú orgány verejnej moci povinné sprístupňovať,
- i) digitálne plnenie, ktoré je súčasťou veci s digitálnymi prvkami alebo je s ňou prepojené podľa § 119a ods. 1 (dnes; prečíslovať na budúci ekvivalent)

§ 3

(1) Ustanovenia tohto oddielu sa vzťahujú aj na hmotný nosič, ktorý slúži výhradne ako nosič digitálneho obsahu.

(2) Ustanoveniami tohto zákona o digitálnom plnení nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov o ochrane osobných údajov.

§ 4

Dodanie digitálneho plnenia

(1) Poskytovateľ dodá digitálne plnenie bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy, ak sa strany nedohodli inak. Poskytovateľ znáša dôkazné bremeno, že digitálne plnenie dodal.

(2) Digitálny obsah sa považuje za dodaný, keď sa digitálny obsah alebo akékoľvek prostriedky vhodné na prístup k nemu, alebo jeho stiahnutie sprístupnia, alebo sa umožní prístup k nim objednávateľovi alebo do fyzického priestoru alebo virtuálneho priestoru, ktorý si objednávateľ na tento účel zvolil.

(3) Digitálna služba sa považuje za dodanú, keď sa digitálna služba sprístupní objednávateľovi alebo do fyzického priestoru alebo virtuálneho priestoru, ktorý si objednávateľ na tento účel zvolil.

§ 5

(1) Poskytovateľ dodá digitálne plnenie v najnovšej stabilnej verzii, ktorá je dostupná v čase uzavretia zmluvy, ak sa strany nedohodnú inak.

(2) Poskytovateľ je povinný zabezpečiť poskytnutie aktualizácie digitálneho plnenia.

§ 6

(1) Poskytovateľ zodpovedá za to, že digitálny obsah bude po dobu jeho sprístupnenia bez väd.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa neuplatní, ak poskytovateľ preukáže, že vada bola spôsobená nesprávnym prepojením digitálneho plnenia so zložkami digitálneho prostredia objednávateľa alebo začlenením digitálneho plnenia do zložiek digitálneho prostredia objednávateľa, ak objednávateľ bol pred uzatvorením zmluvy upovedomený o minimálnej úrovni zložiek digitálneho prostredia.

(3) Digitálnym prostredím je hardvér, softvér a akékoľvek sieťové pripojenie používané spotrebiteľom na prístup alebo užívanie digitálneho plnenia.

Druhý pododdiel

Osobitné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách s digitálnym plnením

§ 7

(1) Ustanovenia tohto pododdielu sa použijú na každú spotrebiteľskú zmluvu o poskytovaní digitálneho plnenia uzatvorenú medzi obchodníkom a spotrebiteľom.

(2) Ak je okrem digitálneho plnenia predmetom tej istej zmluvy aj iné plnenie, ustanovenia tohto oddielu sa použijú len na tú časť zmluvy, ktorá sa týka digitálneho plnenia. Ak spotrebiteľovi vznikne právo odstúpiť od zmluvy v časti týkajúcej sa digitálneho plnenia, spotrebiteľ má právo odstúpiť od zmluvy aj v časti, ktorá sa týka iného plnenia, ktoré je predmetom tej istej zmluvy medzi tým istým obchodníkom a tým istým spotrebiteľom a ktoré je potrebné na riadne využívanie dotknutého digitálneho plnenia. Ustanovenie § 612 (dnes; prečíslovať na budúci ekvivalent) nie je týmto odsekom dotknuté.

§ 8

(1) Ak obchodník nedodá digitálne plnenie včas, spotrebiteľ môže od zmluvy odstúpiť aj bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty, ak

a) obchodník vyhlási alebo je z okolností zrejmé, že digitálne plnenie nedodá, alebo

b) zo zmluvy alebo z okolností uzavretia zmluvy vyplýva, že včasné dodanie bolo pre spotrebiteľa dôležité.

(2) Na zmluvu s digitálnym plnením sa § 518 (dnes; prečíslovať na budúci ekvivalent) nevzťahuje.

§ 9

Zmena digitálneho plnenia

(1) Ak sa má digitálne plnenie dodávať alebo sprístupňovať spotrebiteľovi počas určitej doby, obchodník môže z opodstatnených dôvodov dohodnutých v zmluve zmeniť digitálne plnenie nad rozsah toho, čo je potrebné na zachovanie súladu s požiadavkami na digitálne plnenie, ak

a) spotrebiteľovi nevzniknú dodatočné náklady,

b) spotrebiteľ bol o zmene oboznámený jasným a zrozumiteľným spôsobom a

c) v prípadoch podľa odseku 2 sa spotrebiteľovi v dostatočnom predstihu poskytnú na trvanlivom médiu údaje o vlastnostiach a čase vykonania zmeny a o práve odstúpiť od zmluvy podľa odseku 2 alebo o možnosti ponechať digitálne plnenie bez zmeny podľa odseku 3.

(2) Ak zmena digitálneho plnenia negatívne ovplyvňuje prístup spotrebiteľa k digitálnemu plneniu alebo jeho užívanie, spotrebiteľ môže od zmluvy odstúpiť bez povinnosti poskytnúť obchodníkovi akúkoľvek náhradu, ibaže je negatívny vplyv zanedbateľný. Ak spotrebiteľ od zmluvy neodstúpi do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 1 písm. c) alebo odo dňa zmeny digitálneho plnenia, podľa toho, ktorý okamih nastane neskôr, právo spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy zaniká. Na odstúpenie od zmluvy sa vzťahuje §30.

§ 10

(1) Spotrebiteľ nemá právo odstúpiť od zmluvy podľa § 9 ods. 2, ak mu obchodník umožní ponechať si nezmenené digitálne plnenie bez dodatočných nákladov pre spotrebiteľa a neuskutočnenie zmeny nebude viesť k vzniku vady digitálneho plnenia.

(2) Ak je predmetom tej istej zmluvy digitálne plnenie a poskytnutie služby prístupu na internet alebo interpersonálnej komunikačnej služby založenej na číslach, na časť zmluvy, ktorá sa týka digitálneho plnenia, sa § 9 nevzťahuje.

Akost' a množstvo

§ 11

Požiadavky na digitálne plnenie

(1) Digitálne plnenie musí byť v súlade s dohodnutými požiadavkami a všeobecnými požiadavkami.

(2) Digitálne plnenie nemusí byť v súlade so všeobecnými požiadavkami, ak obchodník pri uzavretí zmluvy výslovne oboznámil spotrebiteľa, že určitá vlastnosť digitálneho plnenia nezodpovedá všeobecným požiadavkám, a spotrebiteľ s nesúlalom výslovne a osobitne súhlasil.

§ 12

Dohodnuté požiadavky

Digitálne plnenie je v súlade s dohodnutými požiadavkami, ak najmä

- a) zodpovedá opisu, množstvu a kvalite vymedzeným v zmluve,
- b) je vhodné na konkrétny účel, s ktorým spotrebiteľ oboznámil obchodníka najneskôr pri uzavretí zmluvy a s ktorým obchodník súhlasil,
- c) vyznačuje sa v zmluve vymedzenou funkčnosťou, kompatibilitou, interoperabilitou a inou dohodnutou vlastnosťou,
- d) je dodané so všetkým príslušenstvom vymedzeným v zmluve,
- e) je dodané s asistenčnými službami a s návodom na použitie vrátane návodu na inštaláciu, ako bolo vymedzené v zmluve, a
- f) je aktualizované v súlade so zmluvou.

§ 13

Všeobecné požiadavky

(1) Digitálne plnenie je v súlade so všeobecnými požiadavkami, ak

- a) je vhodné na účely, na ktoré sa digitálne plnenie rovnakého druhu bežne používa s prihliadnutím najmä na právne predpisy, technické normy alebo na kódexy správania platné pre príslušné odvetvie, ak technické normy neboli vypracované,
- b) zodpovedá skúšobnej verzii alebo ukážke digitálneho plnenia, ktorú obchodník sprístupnil spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy,
- c) je dodané s príslušenstvom a návodmi, ktoré môže spotrebiteľ dôvodne očakávať,
- d) je dodané v množstve, má vlastnosti a výkon vrátane funkčnosti, kompatibility, prístupnosti, kontinuity a bezpečnosti, aké sú bežné pre digitálne plnenie rovnakého druhu a aké môže spotrebiteľ dôvodne očakávať vzhľadom na povahu digitálneho plnenia a s prihliadnutím na akékoľvek verejné vyhlásenie obchodníka alebo inej osoby v rovnakom dodávateľskom reťazci alebo v ich mene, a to najmä pri propagácii digitálneho plnenia alebo na jeho označení.

(2) Obchodník nie je viazaný vyhlásením podľa odseku 1 písm. d), ak si z opodstatneného dôvodu nebol a nemohol byť vedomý verejného vyhlásenia, do času uzavretia zmluvy bolo verejné vyhlásenie opravené rovnakým alebo porovnateľným spôsobom, akým bolo vyhlásené, alebo rozhodnutie spotrebiteľa uzavrieť zmluvu nemohlo byť verejným vyhlásením ovplyvnené; dôkazné bremeno o týchto skutočnostiach nesie obchodník.

§ 14

Aktualizácia digitálneho plnenia

(1) Obchodník zabezpečí, aby počas doby podľa odseku 2 alebo odseku 3 bol spotrebiteľ upovedomený o aktualizáciách digitálneho plnenia vrátane bezpečnostných aktualizácií, a aby boli spotrebiteľovi dodané aktualizácie, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu digitálneho plnenia s požiadavkami na

digitálne plnenie.

(2) Ak sa má podľa zmluvy dodať digitálne plnenie jednorazovo alebo ako súbor jednotlivých plnení, dobou podľa odseku 1 je doba, počas ktorej môže spotrebiteľ dôvodne očakávať, že digitálne plnenie bude spĺňať požiadavky na digitálne plnenie s prihliadnutím na druh a účel digitálneho plnenia a na povahu a okolnosti uzavretia zmluvy.

(3) Ak sa má podľa zmluvy dodávať digitálne plnenie nepretržite počas dohodnutej doby, dobou podľa odseku 1 je táto dohodnutá doba.

Zodpovednosť za vady

§ 15

Vady digitálneho plnenia

Digitálne plnenie má vady, ak nie je v súlade s požiadavkami na digitálne plnenie alebo ak jeho užívanie znemožňuje alebo obmedzuje práva tretej osoby vrátane práv duševného vlastníctva.

§ 16

Zodpovednosť za vady

(1) Obchodník zodpovedá za akúkoľvek vadu, ktorú má digitálne plnenie v čase jeho dodania a ktorá sa prejaví do dvoch rokov od jeho dodania, ak ide o digitálne plnenie, ktoré sa dodáva jednorazovo alebo ako súbor jednotlivých plnení.

(2) Ak ide o digitálne plnenie, ktoré sa dodáva nepretržite počas dohodnutej doby, obchodník zodpovedá za každú vadu digitálneho plnenia, ktorá sa vyskytne alebo prejaví počas tejto dohodnutej doby.

§ 17

(1) Obchodník zodpovedá za vadu, ktorá bola spôsobená nesprávnym prepojením digitálneho plnenia so zložkami digitálneho prostredia spotrebiteľa alebo začlenením digitálneho plnenia do zložiek digitálneho prostredia spotrebiteľa (ďalej len „integrácia“), ak

a) integrácia bola vykonaná obchodníkom alebo na jeho zodpovednosť, alebo

b) integráciu, ktorú mal vykonať spotrebiteľ, vykonal spotrebiteľ nesprávne v dôsledku nedostatkov návodu na integráciu, ktorý mu poskytol obchodník.

§ 18

(1) Obchodník nezodpovedá za vadu digitálneho plnenia, ktorá bola spôsobená výlučne nenainštalovaním aktualizácie, ak si spotrebiteľ aktualizáciu nenainštaloval v primeranej lehote po jej dodaní a

a) obchodník oboznámil spotrebiteľa o dostupnosti aktualizácie a následkoch jej nenainštalovania, a

b) nenainštalovanie alebo nesprávna inštalácia spotrebiteľom neboli spôsobené nedostatkami v návode na inštaláciu poskytnutom spotrebiteľovi obchodníkom.

(2) Obchodník poskytne spotrebiteľovi písomné potvrdenie o vytknutí vady bezodkladne po vytknutí vady spotrebiteľom. Obchodník v potvrdení o vytknutí vady uvedie lehotu, v ktorej vadu v súlade s § 507 ods. 1 (OZ dnes; prečíslovať na budúci ekvivalent) odstráni. Lehota oznámená podľa predchádzajúcej vety nesmie byť dlhšia ako 30 dní odo dňa vytknutia vady, ak dlhšia lehota nie je odôvodnená objektívnym dôvodom, ktorý obchodník nemôže ovplyvniť.

(3) Ak obchodník odmieta zodpovednosť za vady, dôvody odmietnutia písomne oznámi spotrebiteľovi.

§ 19

Dôkazné bremeno

(1) Obchodník nesie dôkazné bremeno, že bolo digitálne plnenie dodané v súlade s § 11.

(2) Ak sa do uplynutia jedného roka po dodaní digitálneho plnenia, ktoré sa dodáva jednorazovo alebo ako súbor jednotlivých plnení, prejaví vada, obchodník nesie dôkazné bremeno, že digitálne plnenie v čase dodania túto vadu nemalo.

(3) Ak sa digitálne plnenie dodáva nepretržite počas dohodnutej doby, obchodník nesie dôkazné bremeno, že digitálne plnenie je počas dohodnutej doby bez väd.

§ 20

(1) Obchodník nenesie dôkazné bremeno, ak preukáže, že digitálne prostredie spotrebiteľa nie je kompatibilné s technickými požiadavkami digitálneho plnenia, ak s nimi obchodník oboznámil spotrebiteľa jasným a zrozumiteľným spôsobom pred uzavretím zmluvy.

(2) Spotrebiteľ poskytne obchodníkovi primeranú súčinnosť potrebnú na zistenie, či dôvod vady digitálneho plnenia je v digitálnom prostredí spotrebiteľa. Povinná súčinnosť spotrebiteľa sa obmedzuje na technicky dostupné prostriedky, ktoré najmenej zaťažujú spotrebiteľa. Ak obchodník pred uzavretím zmluvy jasným a zrozumiteľným spôsobom oboznámi spotrebiteľa o povinnosti poskytnúť súčinnosť a spotrebiteľ súčinnosť neposkytne, musí spotrebiteľ na uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady preukázať, že digitálne plnenie malo vadu v čase dodania, ak ide o digitálne plnenie, ktoré sa dodáva jednorazovo alebo ako súbor jednotlivých plnení, alebo v dohodnutej dobe, ak ide o digitálne plnenie, ktoré sa dodáva nepretržite počas dohodnutej doby.

§ 21

Práva zo zodpovednosti za vady

(1) Ak obchodník zodpovedá za vadu digitálneho plnenia, spotrebiteľ má voči nemu právo na odstránenie vady, právo na primeranú zľavu z ceny alebo právo od zmluvy odstúpiť.

(2) Spotrebiteľ môže uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady aj bez toho, aby ich vytkol.

(3) Spotrebiteľ môže po vytknutí vady u obchodníka odoprieť zaplatiť cenu alebo jej časť, kým si obchodník nesplní povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zodpovednosti za vady, ibaže je spotrebiteľ v čase vytknutia vady v omeškaní so zaplatením ceny alebo jej časti. Spotrebiteľ uhradí cenu bez zbytočného odkladu po splnení povinností obchodníkom.

§ 22

(1) Ustanovenie § 509 (dnes; **prečíslovať na budúci ekvivalent**) sa primerane použije aj na zodpovednosť za vady digitálneho plnenia.

(2) Uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady nevylučuje právo spotrebiteľa na náhradu škody, ktorá mu z vady vznikla.

§ 23

Odstránenie vady

(1) Obchodník odstráni vadu digitálneho plnenia v primeranej lehote po tom, čo spotrebiteľ vytkol vadu, bezplatne a bez spôsobenia závažných ťažkostí spotrebiteľovi s ohľadom na povahu digitálneho plnenia a účel, na ktorý spotrebiteľ digitálne plnenie požadoval.

(2) Obchodník môže odstránenie vady odmietnuť, ak odstránenie nie je možné alebo ak by mu spôsobilo neprimerané náklady s ohľadom na všetky okolnosti, najmä na hodnotu, ktorú by malo digitálne plnenie bez vady a na závažnosť vady.

§ 24

Zľava z ceny a odstúpenie od zmluvy

Spotrebiteľ má právo na primeranú zľavu z ceny, ak sa digitálne plnenie dodáva za protiplnenie, ktoré spočíva v zaplatení ceny, alebo môže odstúpiť od zmluvy aj bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty podľa § 517 ods. 1 (dnes; **prečíslovať na budúci ekvivalent**)_ak

a) odstránenie vady nie je možné alebo by spôsobilo obchodníkovi neprimerané náklady,

b) obchodník neodstránil vadu podľa § 23 ods. 1,

c) digitálne plnenie má rovnakú vadu napriek snahe obchodníka vadu odstrániť,

d) vada je takej závažnej povahy, že odôvodňuje právo spotrebiteľa na okamžitú zľavu z ceny alebo odstúpenie od zmluvy, alebo

e) obchodník vyhlásil alebo je z okolností zrejmé, že vadu neodstráni v primeranej lehote alebo bez spôsobenia závažných ťažkostí pre spotrebiteľa.

§ 25

(1) Zľava z ceny musí byť primeraná rozdielu hodnoty digitálneho plnenia a hodnoty, ktorú by digitálne plnenie malo, ak by bolo bez väd. Ak sa digitálne plnenie dodáva počas dohodnutej doby, spotrebiteľ má právo na zľavu z ceny len za čas, v ktorom digitálne plnenie nespĺňalo požiadavky na digitálne

plnenie.

(2) Obchodník vyplatí spotrebiteľovi zľavu z ceny do 14 dní od uplatnenia práva spotrebiteľa na zľavu z ceny rovnakým spôsobom, aký spotrebiteľ použil pri zaplatení ceny, ak spotrebiteľ výslovne nesúhlasí s iným spôsobom úhrady. Všetky náklady spojené s úhradou znáša obchodník.

(3) Ak sa digitálne plnenie dodáva za protiplnenie, ktoré spočíva v zaplatení ceny, spotrebiteľ nemôže od zmluvy odstúpiť, ak je vada digitálneho plnenia zanedbateľná. Dôkazné bremeno, že vada je zanedbateľná, nesie obchodník.

§ 26

Práva a povinnosti pri odstúpení od zmluvy

(1) Po odstúpení od zmluvy obchodník vráti spotrebiteľovi všetky platby prijaté na základe zmluvy do 14 dní od oznámenia odstúpenia od zmluvy rovnakým spôsobom, aký spotrebiteľ použil pri zaplatení ceny, ak spotrebiteľ výslovne nesúhlasí s iným spôsobom úhrady. Všetky náklady spojené s vrátením znáša obchodník.

(2) Spotrebiteľ nie je povinný platiť cenu za čas pred odstúpením od zmluvy, v ktorom digitálne plnenie nespĺňalo požiadavky na digitálne plnenie. Ak však bolo v zmluve dohodnuté dodávanie digitálneho plnenia nepretržite počas dohodnutej doby, obchodník v súlade s odsekom 1 vráti spotrebiteľovi len pomernú časť zaplatenej ceny za čas, v ktorom digitálne plnenie nespĺňalo požiadavky na digitálne plnenie, a časť ceny, ktorú spotrebiteľ zaplatil vopred za dodávanie digitálneho plnenia za čas po odstúpení od zmluvy.

§ 27

(1) Po odstúpení od zmluvy je spotrebiteľ povinný zdržať sa užívania digitálneho plnenia a jeho poskytovania tretím osobám.

(2) Obchodník môže do 14 dní po oznámení spotrebiteľa o odstúpení od zmluvy požiadať spotrebiteľa o vrátenie hmotného nosiča, na ktorom mu dodal digitálny obsah. Spotrebiteľ vráti hmotný nosič na náklady obchodníka a bez zbytočného odkladu po doručení žiadosti obchodníka.

§ 28

(1) Po odstúpení od zmluvy sa obchodník zdrží používania obsahu, ktorý spotrebiteľ poskytol alebo vytvoril pri užívaní digitálneho plnenia. To neplatí, ak tento obsah

a) nemožno využiť inak ako vo väzbe na digitálne plnenie obchodníka,

b) sa vzťahuje výlučne na aktivity spotrebiteľa pri užívaní digitálneho plnenia obchodníka,

c) obchodník zlúčil s iným obsahom, od ktorého ho nemožno oddeliť vôbec alebo bez vynaloženia neprimeraného úsilia,

d) spotrebiteľ vytvoril spolu s inými spotrebiteľmi, ktorí sú oprávnení ďalej obsah užívať.

(2) Po odstúpení od zmluvy obchodník sprístupní spotrebiteľovi na jeho žiadosť všetok obsah, ktorý spotrebiteľ poskytol alebo vytvoril pri užívaní digitálneho plnenia, okrem obsahu podľa odseku 1 písm.

a) až c). Obchodník sprístupní obsah spotrebiteľovi v primeranej lehote, bezplatne, v bežne používanom a strojovo čitateľnom formáte a bez závažných ťažkostí pre spotrebiteľa.

(3) Po odstúpení od zmluvy môže obchodník zamedziť spotrebiteľovi v ďalšom užívaní digitálneho plnenia, najmä zamedziť mu prístup k digitálnemu plneniu alebo zrušiť mu užívateľský účet. Odsek 2 tým nie je dotknutý.

§ 29

Ustanovenia § 28 sa nevzťahujú na osobné údaje, ktoré poskytol alebo vytvoril spotrebiteľ.

§ 30

Náhrada nákladov predávajúceho

Ak je nedodanie digitálneho plnenia včas alebo vada, za ktorú zodpovedá obchodník, dôsledkom konania alebo opomenutia inej osoby v rovnakom dodávateľskom reťazci, obchodník má voči tejto osobe právo na náhradu účelne vynaložených nákladov, ktoré mu vznikli v dôsledku vytknutia vady a uplatnenia práv z nedodania digitálneho plnenia podľa § 8 alebo práv zo zodpovednosti za vady podľa §21.

Tretí diel
ZMLUVY O KONANÍ ALEBO O VÝSLEDKU KONANIA

Prvý oddiel
Obstarávateľské zmluvy

Prvý pododdiel
Príkazná zmluva

§ 1
Úvodné ustanovenie

1. Príkaznou zmluvou sa príkazník zaväzuje, že pre príkazcu na jeho účet obstará určitú záležitosť.
2. Ak je predmetom obstarania správa cudzieho majetku, musí byť zmluva písomná.

Konanie príkazníka

§ 2

1. Príkazník je povinný plniť svoj záväzok z príkaznej zmluvy v súlade s obsahom príkazu a so záujmami príkazcu, ktoré príkazník pozná alebo má poznať.
2. Príkazník je povinný požadovať od príkazcu informácie o príkazcových záujmoch, ktoré mu nie sú známe, ak sú tieto informácie potrebné na riadne splnenie príkazu.
3. Činnosť, na ktorú sa príkazník zaviazal, je príkazník povinný uskutočňovať starostlivo a so schopnosťami, ktoré môže príkazca od príkazníka dôvodne očakávať.
4. Ak je predmetom obstarania správa cudzieho majetku, je príkazník povinný urobiť všetko, čo je potrebné na jeho zachovanie; so zverenými peňažnými prostriedkami je príkazník povinný nakladať obozretne.

§ 3

1. Činnosť, na ktorú sa príkazník zaviazal, je povinný uskutočňovať podľa pokynov príkazcu.
2. Príkazník je povinný upozorniť príkazcu, ak jeho pokyn:
 - a) spôsobí, že by sa plnenie povinností z príkaznej zmluvy stalo podstatne nákladnejšie, alebo by vyžadovalo podstatne viac času než bolo dohodnuté; alebo
 - b) je nezlučiteľný s účelom príkaznej zmluvy; alebo
 - c) môže byť na újmu príkazcu.
3. Pokyn podľa ods. 2 je príkazník povinný splniť iba v prípade, ak na ňom príkazca trvá.
4. Príkazník je povinný oznámiť príkazcovi všetky okolnosti, ktoré zistil pri obstarávaní záležitosti a ktoré môžu mať vplyv na zmenu pokynov príkazcu. Od pokynov príkazcu sa môže odchýliť len ak je to nevyhnutné v záujme príkazcu a ak príkazník nemôže včas dostať jeho súhlas; ani v týchto prípadoch sa však príkazník nesmie od pokynov odchýliť, ak to zakazuje zmluva.

§ 4

1. Príkazník je povinný plniť príkaz osobne len ak to vyžaduje zmluva.
2. Akýkoľvek náhradník (pomocník) použitý príkazníkom musí mať na obstaranie príkazu potrebné schopnosti.
3. Ak príkazník zverí plnenie príkazu náhradníkovi (pomocníkovi), za jeho konanie je zodpovedný príkazník akoby konal on sám.

§ 5

1. Príkazník je povinný spravovať majetok príkazcu oddelene od svojho majetku; o spravovanom majetku je povinný viesť spoľahlivé záznamy.
2. Príkazník je povinný podávať príkazcovi správy o vykonávaní príkazu spôsobom určeným v zmluve, inak na výzvu príkazcu.

§ 6

Príkazník je povinný zachovávať dôvernosc informácií, ktoré získal pri vykonávaní príkazu, ibaže je z ich povahy alebo z pokynov príkazníka zrejmé, že sa to nevyžaduje. Povinnosť zachovávať dôvernosc informácií zaväzuje príkazníka aj po zániku príkazného vzťahu.

§ 7

1. Príkazník zodpovedá za škodu na veciach prevzatých pri plnení príkazu od príkazcu ako aj od tretích osôb, ibaže túto škodu nemohol odvrátiť ani pri vynaložení potrebnej starostlivosti.
2. Prevzaté veci je príkazník povinný dať včas poistiť len ak to určuje zmluva, alebo ak ho o to požiadal príkazca, a to na účet príkazcu.
3. Príkazník nezodpovedá za porušenie záväzkov osôb, s ktorými pri obstarávaní záležitosti uzavrel zmluvu, ibaže sa v príkaznej zmluve za splnenie záväzkov zaručil.

Povinnosti príkazcu

§ 8

1. Príkazca je povinný spolupracovať s príkazníkom pri plnení príkazu, najmä je povinný odovzdať mu včas veci a informácie, ktoré sú na vykonanie príkazu potrebné, pokiaľ z ich povahy nevyplýva, že ich má obstaráť príkazník.
2. Ak má podľa príkaznej zmluvy konať príkazník v mene príkazcu, je príkazca povinný udeliť mu včas plnomocenstvo.

§ 9

Odplata za vykonanie príkazu

1. Príkazca je povinný poskytnúť príkazníkovi odplatu, ak bola dohodnutá, alebo ak je obvyklá, najmä s ohľadom na podnikateľskú činnosť alebo povolanie príkazníka.
2. Právo na odplatu vzniká príkazníkovi vykonaním príkazu.
3. Príkaz je vykonaný, ak príkazník riadne splnil všetky povinnosti z príkaznej zmluvy, aj keď sa výsledok očakávaný príkazcom nedostavil; to neplatí, ak:
 - a) neúspech spôsobil príkazník porušením svojich povinností; alebo
 - b) strany sa výslovne dohodli, že príkaz je vykonaný až dosiahnutím výsledku určeného v zmluve.
4. Ak si strany dohodli odplatu za úkony alebo služby uskutočnené príkazníkom v rámci plnenia príkazu a ak príkazný vzťah zanikol bez toho, aby bol príkaz vykonaný, je odplata splatná okamihom, keď príkazník podá príkazcovi správu o splnení jednotlivých úkonov alebo služieb.

§ 10

Náhrada nákladov

1. Príkazca je povinný nahradiť príkazníkovi náklady, ktoré príkazník nevyhnutne alebo účelne vynaložil pri plnení svojich povinností z príkaznej zmluvy, ibaže zo zmluvy alebo z ich povahy vyplýva, že sú zahrnuté v odplate.
2. Náhrada nákladov je splatná súčasne s odplatou. Ak je však príkazná zmluva bezodplatná, je príkazca povinný nahradiť príkazníkovi náklady bezodkladne po podaní správy o splnení svojich povinností z príkaznej zmluvy a po predložení vyúčtovania.
3. Ak možno očakávať, že pri plnení príkazu, alebo v súvislosti s ním, vzniknú príkazníkovi značné náklady, môže príkazník požadovať od príkazcu poskytnutie primeraného preddavku.

§ 11

Pohľadávky príkazníka voči príkazcovi, ako aj voči osobám, v prospech ktorých príkazník plnil svoje povinnosti z príkaznej zmluvy, sa môžu uspokojovať zo spravovaného majetku.

§ 12

1. Príkazník je povinný vydať príkazcovi bez zbytočného odkladu všetok úžitok z obstarávanej záležitosti.
2. Po zániku príkazného vzťahu je príkazník povinný:

- a) podať príkazcovi správu o spôsobe, akým boli splnené jeho povinnosti z príkaznej zmluvy, ako aj o plneniach, ktoré príkazník prijal alebo uskutočnil pri plnení svojich povinností z príkaznej zmluvy;
- a
- b) vrátiť príkazcovi všetky veci a dokumenty, ktoré mu príkazca poskytol, alebo ktoré získal v súvislosti s plnením príkazu od tretích osôb.

Výpoveď zo zmluvy

§ 13

1. Ukončiť príkaznú zmluvu možno výpoveďou, a to aj bez udania dôvodu.
2. Príkaznú zmluvu možno vypovedať v celom rozsahu alebo čiastočne; to neplatí, ak z obsahu príkazu alebo z jeho povahy, alebo z okolností, za ktorých k uzavretiu zmluvy došlo, vyplýva, že o plnenie časti príkazu nemôže mať príkazník záujem.
3. Výpoveď zo strany príkazcu je účinná dňom, keď sa o nej príkazník dozvedel alebo mohol dozvedieť. Odvolanie plnomocenstva príkazcom má rovnaké účinky.
4. Výpoveď zo strany príkazníka je účinná ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená príkazcovi, ak z výpovede nevyplýva neskorší čas.
5. Pri zmluve uzavretej na dobu určitú alebo viazanej na splnenie určenej úlohy môže dať príkazník výpoveď s účinnosťou ku dňu, keď sa o nej príkazca dozvie alebo mohol dozvedieť, príkazník však na to musí mať vážny dôvod. Ak tým však spôsobí príkazcovi škodu, je povinný ju nahradiť, pokiaľ jej príkazník nemohol zabrániť.

§ 14

1. Od účinnosti výpovede zaniká záväzok príkazníka uskutočňovať činnosť, na ktorú sa zaviazal a príkazník je povinný nepokračovať v činnosti, na ktorú sa výpoveď vzťahuje.
2. Ak v dôsledku výpovede hrozí príkazcovi škoda, je príkazník povinný upozorniť príkazníka na opatrenia potrebné na jej odvrátenie. Ak príkazca nemôže urobiť tieto opatrenia ani pomocou iných osôb a ak požiada príkazníka, aby ich urobil on sám, je príkazník na ich vykonanie povinný.

§ 15

Príkazník má právo na primeranú časť odplaty za činnosť, ktorú vykonal do zániku zmluvy, ako aj na náhradu vynaložených nákladov.

§ 16

Ustanovenia o príkaznej zmluve sa primerane a podporne použijú aj na ďalšie právne vzťahy, ktorých predmetom je obstaranie určitej záležitosti pre iného.

Druhý pododdiel

Sprostredkovateľská zmluva

§ 17

Základné ustanovenie

Zmluvou o sprostredkovaní sa sprostredkovateľ zaväzuje, že bude vyvíjať činnosť smerujúcu k tomu, aby záujemca uzavrel s tretou osobou určitú zmluvu (cieľová zmluva), za čo sa mu záujemca zaväzuje zaplatiť províziu.

§ 18

Informačná povinnosť

Sprostredkovateľ a záujemca sú povinní oznamovať si navzájom bez zbytočného odkladu všetko, čo považujú pre uzavretie cieľovej zmluvy za rozhodujúce alebo významné.

§ 19

Vznik práva na províziu

1. Sprostredkovateľovi vzniká právo na províziu uzavretím cieľovej zmluvy. Ak však bola cieľová zmluva uzatvorená s odkladacou podmienkou, právo na províziu vzniká sprostredkovateľovi až splnením tejto podmienky.
2. Ak zo zmluvy vyplýva, že sprostredkovateľ je povinný obstarat' pre záujemcu len príležitosť uzavrieť s treťou osobou cieľovú zmluvu, vzniká sprostredkovateľovi právo na províziu už obstaraním tejto príležitosti.
3. Ak podľa zmluvy vzniká sprostredkovateľovi právo na províziu až splnením záväzku tretej osoby z cieľovej zmluvy, má sprostredkovateľ právo na províziu aj v prípade, ak záväzok tretej osoby voči záujemcovi zanikol alebo ak sa splnenie záväzku tretej osoby oddialilo z dôvodov, za ktoré zodpovedá záujemca. Ak je základom pre určenie výšky provízie rozsah záväzku plneného treťou osobou, započítava sa do základu aj plnenie neuskutočnené z dôvodov, za ktoré zodpovedá záujemca.

§ 20

Výška provízie a náhrada nákladov

1. Sprostredkovateľ má právo na dohodnutú províziu, inak obvyklú za sprostredkovanie obdobných zmlúv v čase uzavretia zmluvy o sprostredkovaní. Sprostredkovateľovi však nevzniká právo na províziu, ak bola cieľová zmluva uzavretá bez jeho súčinnosti; to neplatí, ak sa sprostredkovanie dohodlo ako výhradné (§ 22).
2. Právo na náhradu nákladov spojených so sprostredkovaním má sprostredkovateľ popri provízii len keď to bolo výslovne dohodnuté a pri pochybnostiach len pri vzniku práva na províziu.

§ 21

Stret záujmov

1. Sprostredkovateľ sa nemôže stať protistranou záujemcu v cieľovej zmluve a ani nesmie konať ako sprostredkovateľ oboch strán cieľovej zmluvy; to neplatí, ak:
 - a) sa na tom záujemca a sprostredkovateľ dohodli v sprostredkovateľskej zmluve, alebo ak sa o tom záujemca dozvedel neskôr, no v primeranej lehote to nenamietol; alebo
 - b) obsah cieľovej zmluvy je v sprostredkovanej zmluve vymedzený tak presne, že neexistuje riziko stretu záujmov záujemcu a sprostredkovateľa.
2. Ak je záujemca spotrebiteľom, výnimky uvedené v ods. 1 písm. a) a b) sa nepoužijú, ibaže by ich použitie nebolo na ťarchu záujemcu.
3. Ak sprostredkovateľ poruší ustanovenie ods. 1, právo na províziu a na náhradu nákladov mu nevznikne.

§ 22

Výhradné sprostredkovanie

1. Strany sa môžu dohodnúť, že činnosť, na ktorú sa zaviazal sprostredkovateľ v sprostredkovateľskej zmluve, bude vykonávať ako výhradný sprostredkovateľ. V takom prípade bude záujemcovi uložená povinnosť nepožiadat' o vykonanie rovnakej činnosti iného sprostredkovateľa; ak záujemca túto povinnosť poruší, bude sprostredkovateľ oprávnený od zmluvy odstúpiť.
2. Ak záujemca uzatvorí zmluvu, ku ktorej sa viaže výhradná činnosť sprostredkovateľa bez súčinnosti sprostredkovateľa, bude povinný zaplatiť sprostredkovateľovi províziu tak, ako keby sa zmluva uzavrela s jeho súčinnosťou.

§ 23

Sprostredkovateľ je povinný uschovať pre potreby záujemcu doklady, ktoré nadobudol v súvislosti so sprostredkovateľskou činnosťou, a to po dobu, po ktorú môžu byť tieto doklady významné pre ochranu záujmov záujemcu.

§ 24

Zodpovednosť sprostredkovateľa

1. Sprostredkovateľ nezodpovedá za splnenie záväzku tretích osôb, s ktorými sprostredkoval uzavretie zmluvy; nesmie však navrhovať záujemcovi uzavretie zmluvy s osobou, ohľadne ktorej vie alebo

musí vedieť, že je dôvodná pochybnosť, že splní riadne a včas svoje záväzky zo sprostredkovanej zmluvy.

2. Ak o to záujemca požiada, je sprostredkovateľ povinný oznámiť mu údaje, ktorými sprostredkovateľ disponuje a ktoré sú potrebné na posúdenie dôveryhodnosti osoby, s ktorou sprostredkovateľ navrhuje uzavrieť zmluvu.

§ 25

Zánik sprostredkovateľského vzťahu

Sprostredkovateľský vzťah zaniká, ak zmluva, ktorá je predmetom sprostredkovania, nie je uzavretá v čase určenom v zmluve o sprostredkovaní. Ak nie je tento čas určený, môže ktorákoľvek strana ukončiť zmluvu výpoveďou, a to aj bez udania dôvodu.

§ 26

Vzniku práva sprostredkovateľa na províziu nebráni skutočnosť, že k uzavretiu cieľovej zmluvy, prípadne k jej splneniu, dôjde v primeranom čase po zániku sprostredkovateľskej zmluvy, ak bolo uzavretie cieľovej zmluvy výsledkom prevažne sprostredkovateľovho úsilia.

Tretí pododdiel

Komisionárska zmluva

§ 27

Úvodné ustanovenie

Komisionárskou zmluvou sa komisionár zaväzuje obstaráť vo vlastnom mene pre komitenta na jeho účet určitú záležitosť, a komitent sa zaväzuje zaplatiť mu za to odplatu.

§ 28

Z právnych úkonov komisionára urobených voči tretím osobám nevznikajú práva a povinnosti komitentovi, ale komisionárovi; to platí aj o zodpovednosti za vady hnuiteľnej veci, ktorá bola zverená komisionárovi na predaj.

§ 29

1. Pri obstarávaní záležitosti je komisionár povinný konať s náležitou starostlivosťou a podľa pokynov komitenta.
2. Ak sa komisionár odchýli od pokynov komitenta a ak nie sú splnené predpoklady stanovené v § 3, komitent nemusí uznať konanie komisionára za konanie uskutočnené na svoj účet, ak o tom informuje komisionára bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o obsahu konania dozvedel.

§ 30

1. Ak komisionár obstará záležitosť za výhodnejších podmienok než aké mu určil komitent, patrí prospech iba komitentovi.
2. Ak komisionár predal vec za nižšiu cenu, než akú určil komitent, je komisionár povinný doplatiť komitentovi rozdiel v cene, ibaže komisionár preukáže, že predaj za určenú cenu sa nedal uskutočniť a že predajom odvrátil škodu hroziacu komitentovi.
3. Ak komisionár kúpil vec za vyššiu cenu, než akú určil komitent, môže komitent odmietnuť kúpu ako obchod urobený na jeho účet; to neplatí, ak sa komisionár zaviazal zaplatiť komitentovi rozdiel v cene. Ak komitent neodmietne kúpu bez zbytočného odkladu po získaní správy o kúpe, platí, že ju schválil.

§ 31

1. Ak komisionár nemôže splniť svoj záväzok zo zmluvy sám, je povinný použiť na splnenie záväzku inú osobu, ibaže zmluva stanovuje inak.
2. Ak komisionár použije na splnenie záväzku inú osobu, zodpovedá za jej konanie akoby záležitosť obstaral on sám.

§ 32

1. K hnutelným veciam zvereným komisionárovi na predaj, má komitent vlastnícke právo, dokiaľ ho nenadobudne tretia osoba.
2. Za škodu na veciach podľa ods. 1 zodpovedá komisionár podľa ustanovení zmluvy o skladovaní; to platí aj o veciach, ktoré komisionár prevzal pre komitenta.

§ 33

1. Ak tretia osoba, s ktorou komisionár uzavrel zmluvu pri obstarávaní záležitosti, poruší svoje záväzky, je komisionár povinný na účet komitenta splnenie týchto záväzkov vymáhať, alebo ak s tým komitent súhlasí, postúpiť mu pohľadávky zodpovedajúce týmto záväzkom.
2. Komitent má právo požadovať priamo od tretej osoby plnenie, ktoré pre neho obstaral komisionár, ak tak nemôže urobiť komisionár pre okolnosti na jeho strane.

§ 34

1. Ak sa výška odplaty nedojednala, prislúcha komisionárovi odplata primeraná uskutočnenej činnosti a dosiahnutému výsledku s prihliadnutím na odplatu obvykle poskytovanú za obdobnú činnosť v čase uzavretia zmluvy.
2. Právo na odplatu vzniká komisionárovi len čo splní povinnosti ustanovené v § 35.
3. Spolu s odplatou je komitent povinný uhradiť komisionárovi náklady, ktoré komisionár nevyhnutne alebo užitočne vynaložil pri plnení svojho záväzku. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že v odplate je obsiahnutá aj náhrada nákladov.

§ 35

Po obstaraní záležitosti je komisionár povinný bez zbytočného odkladu:

- a) podať komitentovi správu o spôsobe, akým boli splnené jeho povinnosti z komisionárskej zmluvy, ako aj o plneniach, ktoré komisionár prijal alebo uskutočnil pri plnení svojich povinností z komisionárskej zmluvy,
- b) označiť osoby, s ktorými uzavrel zmluvu; inak je komitent oprávnený uplatniť svoje práva voči samotnému komisionárovi ako zaviazanému z tejto zmluvy,
- c) predložiť komitentovi vyúčtovanie,
- d) previesť na komitenta práva získané pri zariaďovaní záležitosti a vydať mu všetko, čo pritom získal.

§ 36

Komitent má právo dať výpoveď z komisionárskej zmluvy najneskôr do doby, kedy komisionárovi vznikne záväzok voči tretej osobe; v ostatnom sa na zánik komisionárskej zmluvy primerane a podporne použijú ustanovenia príkaznej zmluvy.

§ 37

Ak je predmetom záväzku komisionára trvalá činnosť, na vzťah medzi komitentom a komisionárom sa primerane použijú aj ustanovenia upravujúce zmluvu o obchodnom zastúpení.

Štvrtý pododdiel

Zmluva o obchodnom zastúpení

§ 38

1. Zmluvou o obchodnom zastúpení sa obchodný zástupca, ako podnikateľ, zaväzuje pre zastúpeného dlhodobo vyvíjať činnosť smerujúcu k uzatváraniu určitého druhu zmlúv (ďalej len „obchody“) alebo dojednávateľ a uzatvárať obchody v mene zastúpeného a na jeho účet, za čo sa mu zastúpený zaväzuje platiť províziu.
2. Zmluva o obchodnom zastúpení musí mať písomnú formu.
3. Na zmluvu o obchodnom zastúpení sa primerane a podporne použijú ustanovenia zmluvy o sprostredkovaní. Ak však zmluva o obchodnom zastúpení určuje, že obchodný zástupca robí aj právne úkony v mene zastúpeného, právne vzťahy s tým spojené sa spravujú ustanoveniami o príkaznej zmluve.

§ 39

1. Obchodným zástupcom právnickej osoby nie je:
 - a) osoba, ktorá môže zaväzovať zastúpeného alebo osobu, s ktorou sa má obchod uzatvoriť, ako člen jeho orgánu,
 - b) spoločník alebo člen družstva zákonom splnomocnený zaväzovať ostatných spoločníkov alebo členov družstva, alebo
 - c) likvidátor, správca na výkon nútenej správy, správca konkurznej podstaty, osobitný správca alebo vyrovnávací správca zastúpeného.
2. Ustanovenia o obchodnom zastúpení sa nepoužijú na činnosť osôb, ktoré pôsobia na burze cenných papierov alebo na komoditnej burze.

§ 40

1. Obchodný zástupca je povinný vyvíjať svoju činnosť na určenom území. Ak nie takéto územie určené v zmluve, platí, že je ním územie Slovenskej republiky.
2. Ak je obchodným zástupcom zahraničná osoba, platí, že určeným územím je štát, kde má obchodný zástupca v čase uzavretia zmluvy svoje sídlo.

§ 41

Výhradné obchodné zastúpenie

1. Zastúpenému môže byť uložená povinnosť nepoužívať v určenom území alebo pre určený okruh zákazníkov iného obchodného zástupcu pre okruh obchodov vymedzených v zmluve a obchodnému zástupcovi môže byť uložená povinnosť v rovnakom rozsahu nevykonávať obchodné zastúpenie pre iné osoby ani uzatvárať obchody na vlastný účet alebo na účet inej osoby.
2. Zastúpený je oprávnený uzatvárať obchody, na ktoré sa vzťahuje výhradné obchodné zastúpenie aj bez súčinnosti obchodného zástupcu, je však povinný platiť z týchto obchodov obchodnému zástupcovi províziu tak, ako keby sa tieto obchody uzavreli s jeho súčinnosťou.
3. Ak pri výhradnom obchodnom zastúpení jedna zo strán poruší výhradnosť zastúpenia, je druhá strana oprávnená odstúpiť od zmluvy.

§ 42

Nevýhradné obchodné zastúpenie

Ak zo zmluvy nevyplýva, že obchodné zastúpenie je výhradné, môže zastúpený poveriť aj iné osoby rovnakým obchodným zastúpením, aké dojednal s obchodným zástupcom, a obchodný zástupca môže vykonávať činnosť, na ktorú sa zaviazal voči zastúpenému, aj pre iné osoby alebo uzavierať obchody, ktoré sú predmetom obchodného zastúpenia, na vlastný účet alebo na účet inej osoby.

Povinnosti obchodného zástupcu

§ 43

1. Obchodný zástupca je povinný vykonávať svoju činnosť s náležitou starostlivosťou, je povinný dbať na záujmy zastúpeného, konať v súlade s jeho poverením a rozumnými pokynmi zastúpeného a poskytovať zastúpenému potrebné a dostupné informácie, ktoré sa dozvedel pri výkone svojej činnosti a ktoré s výkonom jeho činnosti súvisia.
2. Obchodný zástupca podáva zastúpenému správy o vývoji trhu a o všetkých ďalších okolnostiach dôležitých pre záujmy zastúpeného, najmä pre jeho rozhodovanie súvisiace s uzatváraním obchodov.
3. Ak činnosť obchodného zástupcu zahŕňa podľa zmluvy aj uzatváranie obchodov obchodným zástupcom v mene zastúpeného, je obchodný zástupca povinný uzatvárať tieto obchody len za obchodných podmienok určených zastúpeným, ak neprejavil zastúpený súhlas s iným postupom.

§ 44

Ak nemôže obchodný zástupca vykonávať svoju činnosť, je povinný informovať o tom zastúpeného bez zbytočného odkladu.

§ 45

1. Obchodný zástupca nesmie bez súhlasu zastúpeného oznámiť informácie získané od zastúpeného tretím osobám a ani ich využiť pre seba alebo pre iné osoby, ibaže by s tým zastúpený súhlasil. To isté platí aj o údajoch, ktoré získal obchodný zástupca pri výkone svojej činnosti od tretích osôb, ak by ich zverejnenie mohlo spôsobiť zastúpenému ujmu.
2. Povinnosť podľa ods. 1 trvá aj po zániku zmluvy o obchodnom zastúpení.

§ 46

1. Obchodný zástupca je povinný navrhovať uzavretie obchodov alebo uzavierať obchody len s osobami, u ktorých sú predpoklady, že splnia svoje záväzky.
2. Obchodný zástupca je v rámci svojho záväzku povinný spolupôsobiť pri uskutočňovaní uzavretých obchodov, najmä pri riešení nezrovnalostí, ktoré z uzavretých obchodov vzniknú; splnenie tejto povinnosti možno zmluvne vylúčiť.
3. Obchodný zástupca ručí za splnenie povinností treťou osobou, s ktorou navrhol zastúpenému uzavretie obchodu alebo s ktorou v mene zastúpeného uzavrel obchod len ak sa na to písomne zaviazal a len ak za svoj ručiteľský záväzok dostane osobitnú odmenu. V takom prípade sa na ručiteľský vzťah použijú ustanovenia o ručení.

Povinnosti zastúpeného

§ 47

1. Vo vzťahoch s obchodným zástupcom je zastúpený povinný najmä:
 - a) poskytovať obchodnému zástupcovi nevyhnutné údaje, ktoré sa vzťahujú na predmet obchodov,
 - b) obstaráť obchodnému zástupcovi informácie nevyhnutné na plnenie záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy,
 - c) oznámiť obchodnému zástupcovi v primeranej lehote, že predpokladá podstatné zníženie rozsahu činnosti oproti tomu, čo by mohol obchodný zástupca za bežných podmienok očakávať.
2. Zastúpený je povinný informovať obchodného zástupcu bez zbytočného odkladu o tom, že prijal, odmietol alebo neuskutočnil obchod obstaraný obchodným zástupcom.

§ 48

1. Zastúpený je povinný odovzdať obchodnému zástupcovi všetky podklady a pomôcky potrebné na plnenie záväzku obchodného zástupcu.
2. Podklady a pomôcky podľa odseku 1 zostávajú vo vlastníctve zastúpeného a obchodný zástupca je povinný ich vrátiť zastúpenému po zániku zmluvy, pokiaľ ich obchodný zástupca, vzhľadom na ich povahu, nespotreboval pri plnení svojho záväzku.
3. Obchodný zástupca je povinný pre potrebu zastúpeného uschovať doklady, ktoré nadobudol v súvislosti so svojou činnosťou, a to po dobu, po ktorú tieto doklady môžu byť významné pre ochranu záujmov zastúpeného.

Provízia

§ 49

1. Obchodný zástupca má právo na dohodnutú províziu.
2. Ak provízia nebola dohodnutá, má obchodný zástupca právo na províziu, zodpovedajúcu zvyklostiam v odbore činnosti podľa miesta jej výkonu, s prihliadnutím na druh obchodu, ktorý je predmetom zmluvy. Ak províziu nemožno takto určiť, má obchodný zástupca právo na primeranú províziu, zohľadňujúcu všetky aspekty uskutočnenej činnosti.
3. Ak je základom pre určenie provízie rozsah záväzku splneného treťou osobou, do základu sa započítava aj plnenie neuskutočnené z dôvodov na strane zastúpeného.
4. Províziou je aj odmeňovanie obchodného zástupcu vykonávané v závislosti od počtu alebo od hodnoty uzatvorených obchodov.

§ 50

1. Právo na náhradu nákladov spojených s činnosťou obchodného zástupcu má obchodný zástupca popri provízii len ak to bolo dojednané a ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, len ak mu vznikol nárok na províziu z obchodu, ktorého sa náklady týkajú.
2. Právo na províziu a na úhradu nákladov obchodnému zástupcovi nevznikne, ak bol pri uzatváraní obchodu činný ako obchodný zástupca alebo sprostredkovateľ aj pre osobu, s ktorou zastúpený uzavrel obchod.

§ 51

1. Obchodný zástupca má právo na províziu z obchodov uzatvorených počas trvania zmluvného vzťahu, ak:
 - a) sa uzatvorili v dôsledku jeho činnosti, alebo
 - b) sa uzatvorili s treťou osobou, ktorú ešte pred uzavretím obchodu získal na uskutočňovanie obchodov tohto druhu.
2. Obchodnému zástupcovi právo na províziu podľa ods. 1 nevznikne, ak má na ňu právo predchádzajúci obchodný zástupca a vzhľadom na okolnosti nie je spravodlivé rozdeliť províziu medzi oboch obchodných zástupcov.
3. Pri výhradnom obchodnom zastúpení má obchodný zástupca právo na províziu aj z obchodov uzatvorených s treťou osobou z územia alebo z okruhu osôb, na ktoré sa výhradné obchodné zastúpenie nevzťahuje.

§ 52

1. Ak zo zmluvy vyplýva, že obchodný zástupca je povinný obstaráť pre zastúpeného iba príležitosť, aby zastúpený mohol s treťou osobou uzavrieť obchod s určitým obsahom, vzniká obchodnému zástupcovi právo na províziu už zaobstaraním tejto príležitosti.
2. V ostatných prípadoch vzniká obchodnému zástupcovi právo na províziu v okamihu, keď:
 - a) zastúpený splnil záväzok vyplývajúci z obchodu alebo
 - b) zastúpený bol povinný splniť záväzok vyplývajúci z obchodu uzavretého s treťou osobou, alebo
 - c) tretia osoba splnila záväzok vyplývajúci z obchodu.
3. Právo na províziu vzniká najneskôr v okamihu, keď tretia osoba splnila svoju časť záväzku alebo bola povinná ju splniť, ak zastúpený splnil svoju časť. Ak má však tretia osoba splniť svoj záväzok až po uplynutí doby dlhšej ako šesť mesiacov po uzavretí obchodu, vzniká obchodnému zástupcovi právo na províziu uzatvorením obchodu.

§ 53

Provízia je splatná najneskôr v posledný deň mesiaca nasledujúceho po skončení štvrtého roka, v ktorom na ňu vzniklo právo.

§ 54

1. Zastúpený vydá obchodnému zástupcovi aj bez jeho požiadania výkaz o dlžnej provízii s rozpisom hlavných položiek použitých na jej výpočet, a to najneskôr v posledný deň mesiaca nasledujúceho po skončení štvrtého roka, v ktorom sa stala provízia splatnou.
2. Obchodný zástupca má právo požadovať všetky informácie potrebné na kontrolu výpočtu výšky provízie, najmä údaje z účtovných alebo obdobných dokladov, ktorými zastúpený disponuje.

§ 55

1. Právo na províziu zanikne, ak je zrejmé, že sa obchod medzi zastúpeným a treťou osobou neuskutočnil a dôvod jeho neuskutočnenia nie je na strane zastúpeného.
2. Ak právo na províziu zaniklo, vyplatená provízia sa musí vrátiť.
3. Zánik práva na províziu možno dohodnúť aj inak; takáto dohoda však nesmie byť v neprospech obchodného zástupcu.

Zánik obchodného zastúpenia

§ 56

Zmluva o obchodnom zastúpení zaniká uplynutím doby, na ktorú bola uzatvorená. Ak sa však po uplynutí tohto času zmluvné strany naďalej riadia zmluvou, má sa za to, že obchodné zastúpenie pokračuje a je dojednané na dobu neurčitú.

§ 57

1. Zmluvu uzatvorenú na dobu neurčitú môže ukončiť ktorákoľvek zo strán výpoveďou. Zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú, ak to určuje zmluva alebo ak zmluva neobsahuje ustanovenie o čase, na ktorý má byť uzavretá, alebo ak časové obmedzenie nevplýva z účelu zmluvy.
2. Dĺžka výpovednej doby pri výpovedi danej v priebehu prvého roka trvania zmluvy je jeden mesiac, pri výpovedi danej v priebehu druhého roka je dva mesiace a v priebehu tretieho roka a neskôr, je výpovedná doba tri mesiace.
3. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na predĺžení výpovednej doby oproti ods. 2. Ak sa tak stane, výpovedná doba, ktorou je viazaný zastúpený nesmie byť kratšia ako doba, ktorú musí dodržať obchodný zástupca.
4. Výpovedná doba uplynie ku koncu kalendárneho mesiaca.
5. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú aj na zmluvu, ktorá sa zmenila na zmluvu uzatvorenú na neurčitý čas podľa § 56 s tým, že výpovedná doba podľa odseku 2 sa bude počítať s prihliadnutím na to, ako dlho trval zmluvný vzťah pred tým, ako sa zmenil na dobu neurčitú.

§ 58

Ak bolo výhradné zastúpenie dojednané na dobu určitú, môže ktorákoľvek strana vypovedať zmluvu, ak objem obchodu nedosiahol v posledných dvanástich mesiacoch objem obchodov určený v zmluve a ak nebol objem obchodov takto určený, rozhoduje objem primeraný odbytovým možnostiam. Právo na osobitnú odmenu podľa § 60 tým nie je dotknuté.

§ 59

Po zániku obchodného zastúpenia ostane obchodnému zástupcovi zachované právo na províziu, ak:

- a) bol obchod uzavretý predovšetkým v dôsledku činnosti obchodného zástupcu a v primeranej lehote po skončení zmluvy,
- b) zastúpený alebo obchodný zástupca dostal objednávku tretej osoby na uskutočnenie obchodu pred skončením zmluvy,
- c) záväzok tretej osoby bol splnený až po skončení zmluvy.

Právo na osobitnú odmenu

§ 60

1. Obchodný zástupca má v prípade zániku zmluvy právo na osobitnú odmenu, ak:
 - a) pre zastúpeného získal nových zákazníkov alebo významne rozvinul obchod s doterajšími zákazníkmi a zastúpený má aj v čase skončenia zmluvy podstatné výhody vyplývajúce z obchodov s nimi a
 - b) vyplatenie osobitnej odmeny s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä na províziu, ktorú obchodný zástupca stráca a ktorá vyplýva z obchodov uskutočnených s týmito zákazníkmi, je spravodlivé; tieto okolnosti zahŕňajú aj použitie alebo nepoužitie konkurenčnej doložky podľa § 63.
2. Výška osobitnej odmeny nesmie prekročiť priemernú ročnú províziu vypočítanú z priemeru provízií získaných obchodným zástupcom v priebehu posledných piatich rokov; ak zmluva trvala menej ako päť rokov, výška osobitnej odmeny sa vypočíta z priemeru provízií za celé zmluvné obdobie, ak trvalo obchodné zastúpenie menej ako jeden rok, nesmie prekročiť úhrn provízií obchodného zástupcu za celú dobu jeho trvania.
3. Právo na osobitnú odmenu vznikne aj v prípade, ak skončenie zmluvy nastane v dôsledku smrti obchodného zástupcu.
4. Priznaním osobitnej odmeny nie je dotknuté právo obchodného zástupcu na náhradu škody.

§ 61

Právo obchodného zástupcu na osobitnú odmenu zanikne, ak si ho obchodný zástupca neuplatní

u zastúpeného do jedného roka od zániku zmluvy.

§ 62

Právo na osobitnú odmenu nevznikne, ak:

- a) zastúpený ukončil zmluvu pre porušenie zmluvného záväzku obchodným zástupcom, ktoré zakladá právo na odstúpenie od zmluvy,
- b) zmluvu ukončil obchodný zástupca a jeho rozhodnutie nebolo odôvodnené okolnosťami na strane zastúpeného alebo vekom, invaliditou, alebo chorobou obchodného zástupcu, pri ktorých by nebolo spravodlivé od neho požadovať pokračovanie v činnosti,
- c) podľa dohody so zastúpeným obchodný zástupca prevedie práva a povinnosti zo zmluvy na tretiu osobu.

§ 63

Konkurenčná doložka

1. Strany sa môžu písomne dohodnúť, že obchodný zástupca nesmie najdlhšie dva roky po zániku zmluvy o obchodnom zastúpení na určenom území, alebo voči určenému okruhu zákazníkov na tomto území vykonávať na vlastný alebo cudzí účet činnosť, ktorá bola predmetom obchodného zastúpenia, alebo inú činnosť, ktorá by mala súťažnú povahu voči podnikaniu zastúpeného.
2. Konkurenčnú doložku, ktorá by obmedzovala obchodného zástupcu viac než vyžaduje potrebná miera ochrany zastúpeného môže súd obmedziť.

§ 64

Zakázané dojednávania

Dojednávania, ktoré sa odchyľujú, alebo ktoré vylučujú ustanovenia § 43 ods. 1, § 47, § 52 ods. 2 a 3, § 53, § 54 ods. 1, § 57 ods. 2 a 3 a § 60 až § 62, sú právne neúčinné.¹⁷

Zmluva o kontrolnej činnosti¹⁸

§ XX

1. *Zmluvou o kontrolnej činnosti sa kontrolór zaväzuje nestranne zistiť stav určitej veci alebo overiť výsledok určitej činnosti a vydať o tom kontrolné osvedčenie, za čo sa mu objednávatel' zaväzuje zaplatiť odmenu.*
2. *Na dohodu, ktorou by sa kontrolórovi uložila povinnosť, ktorá by mohla ovplyvniť nestrannosť kontroly alebo správnosť kontrolného osvedčenia, sa neprihliada.*

§§ XX

Kontrolór vykoná kontrolu s náležitou starostlivosťou s prihliadnutím na určený spôsob, čas, miesto a rozsah kontroly, ako aj na stav, v akom sa predmet kontroly nachádzal v čase vykonávania kontroly. Zistený stav opíše v kontrolnom osvedčení.

§§ XX

1. *Kontrolór vykoná kontrolu v rozsahu a spôsobom určeným v zmluve, inak v rozsahu a spôsobom obvyklým pri podobných kontrolách.*

¹⁷ Označenia §§ sa uprávnia, nateraz sú odvodené z OBchZ (§ 263), keďže je táto zmluva ovplyvnená európskou smernicou, predpokladám, že na zachovanie týchto ustanovení treba reflektovať (v ČR ich rovnako prevzali)

¹⁸ Tento zmluvy typ navrhoval doc. Csach „vypustiť bez náhrady“, a to z dôvodu, že ho pokrýva navrhovaná úprava príkaznej zmluvy. Dr. Duračinská sa na ňu dopytovala. Ak by, napriek názoru doc. Csacha, bola požiadavka zachovať tento zmluvný typ v OZ, pripravila som jeho §§ znenie (v zásade je prevzaté z doterajšej úpravy OBZ; § 591 a nasl., s drobnými štylistickými a systematickými úpravami)

2. Ak zmluva alebo pokyn objednávateľa nestanovujú inak, kontrolór vykoná kontrolu bez zbytočného odkladu na mieste, kde sa predmet kontroly nachádza.

§§ XX

Objednávateľ poskytne kontrolórovi nevyhnutnú súčinnosť na vykonanie kontroly, najmä mu umožní potrebný prístup k predmetu kontroly.

§§ XX

1. Právo kontrolóra na odmenu vzniká vykonaním kontroly a vydaním kontrolného osvedčenia.
2. Spolu s právom na odmenu vzniká kontrolórovi aj právo na náhradu nákladov, ktoré nevyhnutne a účelne vynaložil na vykonanie kontroly, pokiaľ z povahy týchto nákladov nevyplýva, že sú už zahrnuté v odmene.

§§ XX

Ak odmena nebola dohodnutá, objednávateľ zaplatí kontrolórovi odmenu vo výške obvyklej s prihliadnutím na predmet, rozsah, spôsob a miesto kontroly v čase uzavretia zmluvy.

§§ XX

Vykonanie kontroly sa nedotýka právnych pomerov medzi objednávateľom a inými osobami, najmä osobami, ktorým je predmet kontroly určený alebo od ktorých pochádza.

§§ XX

Ak kontrolór nevykoná kontrolu riadne, nemá nárok na odmenu ani na náhradu nákladov.

§§ XX

1. Kontrolór je povinný nahradiť škodu spôsobenú porušením povinnosti vykonať kontrolu riadne, a to v rozsahu, v akom sa táto škoda nemôže nahradiť uplatnením nároku objednávateľa voči osobe zodpovednej za vadné plnenie, ktoré je predmetom kontroly. Ako náhradu škody však nemôže objednávateľ požadovať náhradu toho, čo opomenul včas oznámiť alebo vymáhať voči osobe zodpovednej za vadné plnenie predmetu kontroly, alebo čo objednávateľ nemôže vymáhať vzhľadom na dojednanie uzavreté s touto osobou, ktoré taký nárok po vykonanej kontrole vylučuje.
2. Obmedzenie podľa odseku 1 neplatí, ak kontrolór objednávateľa uistil, že bez ohľadu na rozsah a spôsob kontroly zistí všetky vady, alebo ak ho uistil, že kontrolné osvedčenie je úplné a správne.

§§ XX

Ak kontrolór nahradí objednávateľovi škodu podľa § XX, prechádza na neho právo objednávateľa voči tretej osobe tak, ako keby mu bolo postúpené.

Druhý oddiel

Zmluva o poskytovaní zdravotnej starostlivosti

§ 1

Základné ustanovenie

- (1) Zmluvou o poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa poskytovateľ zaväzuje v rámci svojho povolania alebo predmetu činnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť príkazcovi, alebo inej osobe, v prospech ktorej je zmluva uzatvorená (ošetrovaný).
- (2) Zdravotná starostlivosť zahŕňa všetky úkony, ktoré sa týkajú ošetrovaného a sú vykonávané

s úmyslom zachovať alebo zlepšiť jeho zdravotný stav.

§ 2

Ustanovenia iných právnych predpisov upravujúcich poskytovanie zdravotnej starostlivosti nie sú ustanoveniami tohto oddielu dotknuté.

§ 3

Ak to nie je v rozpore s ustanoveniami osobitných predpisov, na zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa primerane použijú ustanovenia o príkaznej zmluve.

§ 4

Za poskytovanie zdravotnej starostlivosti môže byť dohodnutá odplata; to neplatí, ak je zdravotná starostlivosť uhrádzaná výlučne z verejných prostriedkov.

Informovaný súhlas

§ 5

Na poskytovanie zdravotnej starostlivosti sa vyžaduje informovaný súhlas, ak v osobitnom predpise nie je ustanovené inak.¹⁹

§ 6

(1) Poskytovateľ je povinný informovať ošetrovaného o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti.

(2) Podrobnosti o poskytovaní informovaného súhlasu upravuje osobitný predpis.

§ 7

Každý, kto má právo dať informovaný súhlas, má aj právo informovaný súhlas kedykoľvek slobodne odvolať.

Postup pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

§ 8

Poskytovateľ postupuje pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s náležitou starostlivosťou v súlade s pravidlami svojho odboru a ostatnými záväznými právnymi predpismi.

§ 9

Ustanovenia, ktoré vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť poskytovateľa pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti, sú neplatné.

§ 10

Ošetrovaný poskytne poskytovateľovi podľa svojho najlepšieho vedomia všetky potrebné údaje o svojom zdravotnom stave a poskytne poskytovateľovi potrebnú súčinnosť za účelom riadneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti. Povinnosti poskytovateľa pri vyšetrovaní, diagnostike a liečbe, stanovené osobitnými predpismi, týmto nie sú dotknuté.

§ 11

Od zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti možno kedykoľvek odstúpiť; právny vzťah zaniká prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo doručené písomné odstúpenie od zmluvy.

¹⁹ Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Tretí oddiel
Zmluva o poskytovaní služieb cestovného ruchu

§ 1

Zmluvu o zájazde a zmluvy, predmetom ktorých sú spojené služby cestovného ruchu, a práva a povinnosti cestujúceho upravuje osobitný zákon.

Štvrtý oddiel
Zmluvy o preprave osôb a vecí

Prvý pododdiel
Zmluva o preprave osôb

§ 1

Zmluvou o preprave osôb sa dopravca zaväzuje riadne, bezpečne a včas prepraviť cestujúceho do miesta určenia a cestujúci sa zaväzuje zaplatiť dopravcovi cestovné.

§ 2

Batožina

- (1) Veci, ktoré sa dopravca zaväzuje prepraviť na základe zmluvy o preprave osôb, sa považujú za batožinu. Za batožinu sa nepovažujú veci, ktoré sa prepravujú na základe zmluvy o preprave vecí. Predpokladá sa, že preprava osôb zahŕňa aj prepravu batožiny.
- (2) Príručná batožina je batožina, ktorá je prepravovaná spoločne s cestujúcim pod jeho dohľadom.
- (3) Cestovná batožina je batožina, ktorá je prepravovaná oddelene od cestujúceho, spravidla mimo priestoru určeného na prepravu cestujúcich.

§ 3

Doba prepravy

Doprovca je povinný prepraviť cestujúceho a jeho batožinu do miesta určenia v dohodnutej dobe, alebo ak doba nebola dohodnutá, v dobe ktorú možno očakávať od starostlivého dopravcu za obvyklých podmienok.

§ 4

Vylúčenie z prepravy

- (1) Z vážnych dôvodov, najmä z dôvodov bezpečnosti prepravy a ochrany zdravia cestujúcich, je dopravca oprávnený odmietnuť prepravu cestujúceho alebo ho z prepravy vylúčiť.
- (2) Z rovnakých dôvodov je dopravca oprávnený odmietnuť prepravu vecí nehodiacich sa na prepravu.

§ 5

- (1) Dopravca môže splniť svoj záväzok zo zmluvy o preprave aj pomocou ďalšieho dopravcu; za prepravu zodpovedajú spoločne a nerozdielne.
- (2) Ak vykonáva prepravu spoločne niekoľko dopravcov ako združenú prepravu, zodpovednosť za prepravu určia prepravné poriadky.

Zodpovednosť dopravcu

§ 6

Zodpovednosť dopravcu za škodu na zdraví a za škodu na batožine možno obmedziť alebo vylúčiť iba ak tak ustanovuje tento zákon alebo ak takéto obmedzenie alebo vylúčenie zodpovednosti vyplýva z pravidiel medzinárodnej prepravy; to neplatí, ak bola škoda spôsobená úmyselne alebo z hrubej neobanlivosti.

§ 7

Zodpovednosť za škodu na zdraví cestujúceho

(1) Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla smrťou alebo poškodením zdravia cestujúceho, ak bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku.

(2) Zodpovednosť dopravcu za škodu na zdraví cestujúceho nemožno obmedziť ani sa jej zbaviť.

§ 8

Zodpovednosť za škodu na príručnej batožine

Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla stratou alebo poškodením príručnej batožiny alebo vecí, ktoré mal cestujúci pri sebe, iba ak cestujúci stratil možnosť ich opatrovať.

§ 9

Zodpovednosť za škodu na cestovnej batožine

(1) Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla stratou alebo poškodením cestovnej batožiny v čase od jej prevzatia do jej vydania pri skončení prepravy.

(2) Dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá bola spôsobená vadou alebo osobitnou povahou cestovnej batožiny, vadou jej obalu alebo balenia, alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti, alebo preto, že cestujúci neupozornil dopravcu na potrebu osobitného nakladania s cestovnou batožinou.

§ 10

(1) Za škodu spôsobenú stratou alebo poškodením klenotov, peňazí a iných cenností, prepravovaných v cestovnej batožine, ak tieto predmety neboli osobitne uložené u dopravcu, dopravca zodpovedá len do výšky ustanovenej vykonávacím predpisom.

(2) Dopravca nezodpovedá za škodu spôsobenú na veciach, ktoré cestujúci vniesol do dopravného prostriedku, ak by ich dopravca odmietol prepravovať, ak by vedel o ich povahe alebo stave, a ak cestujúci vedel alebo mal vedieť, že dopravca by odmietol tieto veci prepravovať.

§ 11

Oznámenie škody na batožine

(1) Zjavné poškodenie alebo stratu príručnej batožiny je cestujúci povinný oznámiť dopravcovi bez zbytočného odkladu, najneskôr pri vystúpení z dopravného prostriedku. Zjavné poškodenie cestovnej batožiny je cestujúci povinný oznámiť dopravcovi pri vydaní cestovnej batožiny.

(2) Iné ako zjavné poškodenie batožiny alebo stratu cestovnej batožiny je cestujúci povinný oznámiť do desiatich dní odo dňa vystúpenia z dopravného prostriedku alebo vydania batožiny, alebo odo dňa, keď cestujúcemu batožina mala byť doručená.

§ 12

Ak poškodenie alebo strata batožiny nebudú dopravcovi oznámené včas podľa § 11, predpokladá sa, že batožina bola doručená riadne a včas.

§ 13

Zodpovednosť za omeškanie pri preprave

(1) Pri pravidelnej preprave osôb určujú prepravné poriadky, aké práva má cestujúci voči dopravcovi, ak sa preprava nevykonala včas, pokiaľ tieto práva nevyplývajú z právnych predpisov.

(2) Pri nepravidelnej preprave osôb dopravca zodpovedá za škodu vzniknutú cestujúcemu tým, že preprava nebola vykonaná včas; podmienky a rozsah náhrady určujú prepravné poriadky.

(3) Práva z omeškania pri preprave musí cestujúci uplatniť u dopravcu najneskôr do jedného mesiaca odo dňa ukončenia prepravy, inak tieto práva zaniknú.

§ 14

Nevyzdvihnutá batožina

(1) Ak si cestujúci nevyzdvihne batožinu do troch mesiacov odo dňa, keď bol povinný ju vyzdvihnúť, má dopravca právo na účet cestujúceho vec predať. Ak dopravca pozná adresu cestujúceho a ide o vec väčšej hodnoty, je dopravca povinný o zamýšľanom predaji cestujúceho vopred upovedomiť a poskytnúť mu primeranú dodatočnú dobu na vyzdvihnutie veci. Z výťažku predaja veci patrí dopravcovi cena prepravy, poplatok za uskladnenie veci a náhrada nákladov predaja.

(2) Prepravné poriadky môžu určiť pre vyzdvihnutie niektorých vecí kratšiu dobu, najmä pri veciach nebezpečnej povahy alebo pri veciach, ktoré sa rýchlo kazia.

Druhý pododdiel **Zmluva o preprave vecí**

§ 15

(1) Zmluvou o preprave vecí sa dopravca zaväzuje riadne a včas prepraviť vec (zásielku) do miesta určenia a odosielateľ sa zaväzuje zaplatiť za prepravu prepravné.

(2) Záväzok zo zmluvy zaniká, ak zásielka nebola odovzdaná na prepravu do dohodnutej doby, inak do troch mesiacov od uzavretia zmluvy.

§ 16

(1) Dopravca môže splniť svoj záväzok zo zmluvy o preprave aj pomocou ďalšieho dopravcu; za prepravu zodpovedajú spoločne a nerozdielne.

(2) Ak vykonáva prepravu vecí spoločne niekoľko dopravcov ako združenú prepravu, zodpovednosť za prepravu určia prepravné poriadky.

Povinnosti odosielateľa pred začatím prepravy

§ 17

(1) Odosielateľ je povinný poskytnúť dopravcovi správne údaje o zásielke a jej povahe.

(2) Ak sú na vykonanie prepravy potrebné osobitné listiny, je odosielateľ povinný odovzdať ich dopravcovi najneskôr pri odovzdaní zásielky na prepravu. Odosielateľ zodpovedá za škodu spôsobenú dopravcovi neodovzdaním týchto listín alebo ich nesprávnosťou.

§ 18

Odosielateľ sa zaväzuje na žiadosť dopravcu písomne potvrdiť objednávku prepravy. Dopravca sa zaväzuje na žiadosť odosielateľa písomne potvrdiť prevzatie zásielky.

Náložný list

§ 19

Potvrdenie o prevzatí zásielky možno nahradiť náložným listom. Náložný list je cenný papier, s ktorým je spojené právo požadovať vydanie zásielky v súlade s obsahom náložného listu.

§ 20

(1) Náložný list môže znieť na doručiteľa alebo na meno osoby alebo na rad osoby. Ak znie na doručiteľa, je dopravca povinný vydať zásielku osobe, ktorá náložný list predloží. Ak znie na meno osoby, je povinný vydať zásielku osobe uvedenej v náložnom liste. Ak znie na rad osoby, je povinný vydať osobe, na ktorej rad bol náložný list vystavený, ak nebol prevedený rubopisom; ak bol náložný list prevedený, zásielka sa vydá osobe, ktorá je uvedená ako posledná v neprerušenom rade rubopisov, alebo doručiteľ náložného listu s posledným nevyplneným rubopisom.

(2) Ak náložný list neobsahuje meno osoby, na rad ktorej je vydaný, považuje sa za vydaný na rad odosielateľa.

(3) Ak bol náložný list prevedený rubopisom, zbavuje sa dopravca záväzku, ak dobromyseľne vydá zásielku osobe, ktorá nadobudla náložný list na základe rubopisu bez ohľadu na to, či sa na ňu previedli nároky zo zmluvy. O rubopise platia obdobne ustanovenia o zmenkách.

§ 21

(1) Náložný list obsahuje najmä

- a) meno dopravcu, jeho bydlisko alebo sídlo,
- b) meno odosielateľa, jeho bydlisko alebo sídlo,
- c) označenie, množstvo, hmotnosť alebo objem prepravovanej zásielky,

- d) označenie osoby, na ktorej meno alebo rad je vydaný,
- e) údaj o mieste určenia,
- f) miesto a deň vydania náložného listu a podpis dopravcu.

(2) Ak bol náložný list vydaný vo viacerých rovnopisoch, vyznačí sa ich počet na každom z nich.

§ 22

Za zničený alebo stratený náložný list je povinný dopravca vydať odosielateľovi nový náložný list s vyznačením, že ide o náhradný náložný list. V prípade zneužitia pôvodného náložného listu je odosielateľ povinný nahradiť škodu, ktorá tým bola dopravcovi spôsobená.

§ 23

Obsah náložného listu je rozhodujúci pre práva osoby oprávnenej podľa náložného listu. Dopravca sa môže voči nej odvolávať na ustanovenia zmluvy uzavretej s odosielateľom, len ak sú obsiahnuté v náložnom liste alebo sa na tieto ustanovenia v náložnom liste výslovne odkazuje. Voči osobe oprávnenej podľa náložného listu môže dopravca uplatniť len námietky, ktoré vyplývajú z obsahu náložného listu alebo zo vzťahu dopravcu k oprávnenej osobe.

§ 24

- (1) Práva z náložného listu na doručiteľa sa prevádzajú odovzdaním náložného listu osobe, ktorá má tieto práva nadobudnúť.
- (2) Práva z náložného listu na meno možno previesť na inú osobu podľa ustanovení o postúpení pohľadávky.
- (3) Práva z náložného listu na rad oprávnenej osoby možno previesť vyplneným alebo nevyplneným rubopisom.

Uskutočnenie prepravy

§ 25

Príprava zásielky

Odosielateľ je povinný pripraviť zásielku v súlade s požiadavkami dopravcu, inak obvyklým spôsobom podľa povahy zásielky a spôsobu prepravy.

§ 26

Poistenie zásielky

Dopravca je povinný zásielku poistiť, len ak tak určuje pokyn odosielateľa.

§ 27

Pokyny odosielateľa

- (1) Odosielateľ a príjemca zásielky majú právo dávať dopravcovi pokyny za podmienok a spôsobom ustanovených prepravným poriadkom. Ak boli dopravcovi pokyny dané pri uzavretí zmluvy o preprave, musia byť písomné, inak ich dopravca nie je povinný splniť.
- (2) Dopravca je povinný upozorniť na zjavnú nesprávnosť pokynov.

§ 28

Vykonanie prepravy

Dopravca je povinný vykonať prepravu do miesta určenia s **náležitou** starostlivosťou v dohodnutej dobe, inak bez zbytočného odkladu. Pri pochybnostiach platí, že doba na vykonanie prepravy začína plynúť dňom nasledujúcim po prevzatí zásielky dopravcom.

§ 29

Prerušenie prepravy

- (1) Dokiaľ dopravca nevydal zásielku príjemcovi, je odosielateľ oprávnený požadovať, aby bola preprava prerušená a so zásielkou bolo naložené podľa jeho pokynov; v takom prípade je však odosielateľ povinný uhradiť dopravcovi účelne vynaložené náklady s tým spojené.
- (2) Ak bol vydaný náložný list, právo prerušiť prepravu môže len osoba oprávnená z náložného listu.

Ak bolo vydaných viac rovnopisov náložného listu, vyžaduje sa predloženie všetkých rovnopisov.

Príjemca zásielky

§ 30

- (1) Ak je dopravcovi príjemca zásielky známy, doručí zásielku priamo príjemcovi. Ak má však podľa zmluvy zásielku vyzdvihnúť príjemca v mieste určenia, je dopravca povinný oznámiť príjemcovi iba ukončenie prepravy a vydať mu zásielku v mieste určenia až na jeho požiadanie.
- (2) Ak zmluva určuje, že pred vydaním zásielky vyberie dopravca od príjemcu určitú peňažnú sumu alebo uskutoční iný inkasný úkon, použijú sa primerane ustanovenia o bankovom dokumentárnom inkase.

§ 31

- (1) Ak je v zmluve určený príjemca zásielky, nadobúda práva zo zmluvy v okamihu, keď požiada o vydanie zásielky po jej dôjdení do miesta určenia alebo po uplynutí doby, v ktorej tam zásielka mala dôjsť. Týmto okamihom prechádza na príjemcu aj právo na náhradu škody vzniknutej na zásielke.
- (2) Dopravca zásielku príjemcovi nevydá, ak by to bolo v rozpore s pokynmi odosielateľa podľa § 18; právo nakladať so zásielkou má naďalej odosielateľ. Ak odosielateľ určí dopravcovi ako príjemcu inú osobu, ustanovenie ods. 1 sa použijú primerane.
- (3) Prijatím zásielky preberá príjemca voči dopravcovi ručenie za úhradu pohľadávok dopravcu voči odosielateľovi z prepravy prevzatéj zásielky, ak príjemca o týchto pohľadávkach vedel alebo musel vedieť.

Prepravné

§ 32

- (1) Prepravné je splatné bez zbytočného odkladu po vykonaní prepravy do miesta určenia.
- (2) Ak výška prepravného nebola dohodnutá, patrí dopravcovi prepravné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na obsah záväzku dopravcu.
- (3) Ak dopravca nemôže dokončiť prepravu z dôvodov, za ktoré nezodpovedá, má nárok na pomernú časť prepravného s prihliadnutím na už uskutočnenú prepravu.

§ 33

Dopravca má na zabezpečenie svojich pohľadávok voči odosielateľovi, vyplývajúcich zo zmluvy o preprave, zádržné právo k zásielke, dokiaľ s ňou môže nakladať.

Zodpovednosť za škodu

§ 34

Zodpovednosť dopravcu za škodu na zásielke možno obmedziť alebo vylúčiť iba ak tak ustanovuje tento zákon alebo ak takéto obmedzenie alebo vylúčenie zodpovednosti vyplýva z pravidiel medzinárodnej prepravy; to neplatí, ak bola škoda spôsobená úmyselne alebo z hrubej neobstaranosti.

§ 35

- (1) Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla na zásielke v čase od jej prevzatia až do jej vydania príjemcovi, ibaže bola škoda spôsobená odosielateľom, príjemcom alebo vlastníkom zásielky, vadou alebo osobitnou povahou zásielky, vadou jej obalu alebo balenia, nevhodným príkazom odosielateľa, alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť ani pri vynaložení **náležitej** starostlivosti.
- (2) Ak bola škoda spôsobená vadou obalu, dopravca sa zbaví zodpovednosti za škodu, ak preukáže, že odosielateľ na vadu obalu pri prevzatí zásielky na prepravu upozornil; ak bol vydaný náložný list, musí v ňom byť vada obalu uvedená. Ak dopravca odosielateľa na vadu obalu neupozornil, zbaví sa zodpovednosti, ak preukáže, že vadu obalu nemohol poznať ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

§ 36

- (1) Pri strate alebo zničení zásielky je dopravca povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo

zničená zásielka v čase jej prevzatia dopravcom. Dopravca je taktiež povinný nahradiť účelne vynaložené náklady, ktoré dovedy vznikli v súvislosti s prepravou zásielky.

(2) Pri poškodení, znehodnotení alebo čiastočnej strate zásielky je dopravca povinný nahradiť rozdiel medzi cenou, ktorú mala zásielka v čase jej prevzatia na prepravu a cenou, ktorú by mala v rovnakom čase poškodená, znehodnotená alebo čiastočne stratená zásielka.

§ 37

Ak vznikne na zásielke škoda, je dopravca povinný o tom bez zbytočného odkladu podať správu odosielateľovi. Ak právo na vydanie zásielky nadobudol príjemca, je povinný túto správu podať príjemcovi.

§ 38

Ak na zásielke bezprostredne hrozí podstatná škoda a nie je čas vyžiadať si pokyny odosielateľa, alebo ak odosielateľ s vydaním takýchto pokynov váha, môže dopravca zásielku vhodným spôsobom predat' na účet odosielateľa.

§ 39

Práva zo zodpovednosti za škodu pri preprave veci sa musia uplatniť u dopravcu bez zbytočného odkladu; ak sa neuplatnia najneskôr do šiestich mesiacov, zaniknú.

§ 40

(1) Ak si oprávnená osoba nevyzdvihne zásielku v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď bola povinná ju vyzdvihnúť, má dopravca právo na účet tejto osoby vec predat'. Ak dopravca pozná adresu oprávnenej osoby a ak ide o vec väčšej hodnoty, je dopravca povinný o zamýšľanom predaji oprávnenú osobu vopred upovedomiť a poskytnúť jej primeranú dodatočnú lehotu na vyzdvihnutie veci. Z výťažku predaja veci patrí dopravcovi cena prepravy, poplatok za uskladnenie veci a náhrada nákladov predaja.

(2) Prepravné poriadky môžu určiť pre vyzdvihnutie niektorých zásielok kratšie lehoty, najmä pri veciach nebezpečnej povahy alebo pri veciach, ktoré sa rýchlo kazia.

Tretí pododdiel Zasielateľská zmluva

§ 41

(1) Zasielateľskou zmluvou sa zasielateľ zaväzuje príkazcovi, že mu vo vlastnom mene a na jeho účet obstará prepravu zásielky z určitého miesta do iného miesta, za čo sa mu príkazca zaväzuje zaplatiť.

(2) Ak zmluva nemá písomnú formu, je zasielateľ oprávnený žiadať, aby mu bol daný príkaz na obstaranie prepravy písomne (zasielateľský príkaz).

§ 42

Ak zmluva určuje, že zasielateľ vyberie od príjemcu zásielky určitú čiastku alebo uskutoční iný inkasný úkon skôr, než príjemcovi vydá zásielku alebo doklad umožňujúci so zásielkou nakladať, použijú sa primerane ustanovenia zmluvy o inkase.

§ 43

Príkazca je povinný poskytnúť zasielateľovi správne údaje o obsahu zásielky a jeho povahe, ako aj o iných skutočnostiach potrebných na uzavretie zmluvy o preprave, inak zodpovedá za škodu, ktorá zasielateľovi porušením tejto povinnosti vznikne.

§ 44

(1) Zasielateľ je povinný s vynaložením náležitej starostlivosti dojednať spôsob a podmienky prepravy zodpovedajúce čo najlepšie záujmom príkazcu, ktoré vyplývajú zo zmluvy a jeho príkazov, alebo ktoré sú zasielateľovi známe.

(2) Zasielateľ je povinný upozorniť príkazcu na zjavnú nesprávnosť pokynov bez zbytočného odkladu. Ak zasielateľ nedostane od príkazcu potrebné pokyny, je povinný požiadať príkazcu o ich doplnenie;

pri nebezpečenstve z omeškania je však povinný postupovať aj bez týchto pokynov tak, aby boli čo najviac chránené záujmy príkazcu, ktoré sú zasielateľovi známe.

§ 45

(1) Zasielateľ zodpovedá za škodu na prevzatej zásielke vzniknutú pri obstarávaní prepravy, ibaže ju nemohol odvrátiť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(2) Zasielateľ je povinný zásielku poistiť, len ak tak bolo dohodnuté.

§ 46

(1) Ak to neodporuje dohode strán, alebo ak to nezakáže príkazca najneskôr do začiatku uskutočňovania prepravy, môže zasielateľ prepravu, ktorú má obstaráť, uskutočniť sám.

(2) Ak zasielateľ použije na obstaranie prepravy ďalšieho zasielateľa (medziasielateľa), zodpovedá pritom, akoby prepravu obstaral sám.

§ 47

(1) Zasielateľ je povinný podať príkazcovi správu o škode, ktorá zásielke hrozí, alebo ktorá na nej vznikla, len čo sa o tom dozvie, inak zodpovedá príkazcovi za škodu.

(2) Ak hrozí bezprostredne podstatná škoda na zásielke a ak nie je čas vyžiadať si pokyny príkazcu, alebo ak príkazca s takými pokynmi váha, môže zasielateľ zásielku vhodným spôsobom predať na účet príkazcu.

§ 48

Odplata

(1) Zasielateľovi patrí dohodnutá odplata, alebo ak nebola dohodnutá, odplata obvyklá v čase uzavretia zmluvy pri obstaraní obdobnej prepravy. Okrem toho má zasielateľ právo na úhradu potrebných a užitočných nákladov, ktoré vynaložil pri plnení svojho záväzku.

(2) Príkazca je povinný na žiadosť zasielateľa poskytnúť mu primeraný preddavok na náklady spojené s plnením záväzku zasielateľa, a to skôr, než zasielateľ začne s jeho plnením.

(3) Príkazca je povinný zaplatiť zasielateľovi odplatu a vzniknuté náklady bez zbytočného odkladu po tom, čo zasielateľ zabezpečil obstaranie prepravy uzavretím potrebných zmlúv s dopravcami, prípadne medziasielateľmi a podal o tom príkazcovi správu.

§ 49

Zádržné právo

Na zabezpečenie svojich pohľadávok vyplývajúcich zo zmluvy má zasielateľ zádržné právo k zásielke príkazcu, dokiaľ je zásielka u zasielateľa, alebo dokiaľ má dokumenty, ktoré ho oprávňujú so zásielkou nakladať. To platí i v prípade, že zásielka alebo dokumenty sú u osoby, konajúcej v mene zasielateľa.

§ 50

Na zasielateľskú zmluvu sa použijú podporne ustanovenia o komisionárskej zmluve.

Štvrtý pododdiel

Zmluva o prevádzke dopravného prostriedku

§ 51

Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o prevádzke dopravného prostriedku sa prevádzkovateľ zaväzuje prepraviť náklad určený objednávateľom a na tento účel s dopravným prostriedkom vykonať najmenej jednu vopred určenú cestu alebo v priebehu dohodnutej doby vykonať cesty podľa určenia objednávateľa, a objednávateľ sa zaväzuje zaplatiť odplatu.

(2) Zmluva musí byť písomná.

§ 52

Povinnosti prevádzkovateľa

(1) Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť, aby dopravný prostriedok bol spôsobilý na cesty, ktoré sú

predmetom zmluvy a použiteľný na prepravu určenú v zmluve.

(2) Prevádzkovateľ je povinný vybaviť dopravný prostriedok spôsobilou posádkou, pohonnými látkami a ďalšími vecami potrebnými na dohodnuté cesty.

(3) Prevádzkovateľ zodpovedá za škodu spôsobenú objednávateľovi tým, že dopravný prostriedok nie je spôsobilý podľa odseku 1 a 2. Tejto zodpovednosti sa zbaví, ak preukáže, že nespôsobilosť dopravného prostriedku nemohol zistiť ani predvídať pri zachovaní náležitej starostlivosti.

§ 53

Postúpiteľnosť práv zo zmluvy

Oprávnenie požadovať dohodnutú prevádzku dopravného prostriedku môže objednávateľ postúpiť inej osobe.

§ 54

Ak prevádzkovateľ preberá náklad na prepravu, pre určenie práv a povinností strán sa primerane použijú ustanovenia upravujúce zmluvu o preprave, pokiaľ to povaha zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku pripúšťa.

Piaty oddiel

Zmluva o úschove

§ 1

Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o úschove sa uschovávateľ zaväzuje opatrovať hnutelnú vec prevzatú do úschovy a po uplynutí doby úschovy prevzatú vec vrátiť spolu s tým, čo k nej pribudlo.

(2) Zmluvu o úschove možno uzavrieť aj tak, že sa odovzdanie aj prevzatie veci zabezpečí mechanickými prostriedkami.

§ 2

Potvrdenie o prevzatí veci

Ak je vec uschovaná v mieste určenom na uloženie vecí (sklad), uschovávateľ písomne potvrdí prevzatie veci. Potvrdenie o prevzatí veci do úschovy môže mať povahu cenného papiera, s ktorým je spojené právo požadovať vydanie uschovanej veci (skladištný list).

Skladištný list

§ 3

Skladištný list obsahuje najmä:

- a) meno uschovávateľa, jeho bydlisko alebo sídlo,
- b) meno zložiteľa, jeho bydlisko alebo sídlo,
- c) označenie, množstvo, hmotnosť alebo objem uschovaných vecí,
- d) označenie osoby, na ktorej meno alebo rad je vydaný,
- e) údaj o mieste úschovy,
- f) miesto a dátum vydania skladištného listu a podpis uschovávateľa.

§ 4

(1) Skladištný list môže znieť na doručiteľa, na meno osoby alebo na jej rad. Ak znie na doručiteľa, je uschovávateľ povinný vydať vec osobe, ktorá skladištný list predloží. Ak znie na meno osoby, je povinný vydať vec osobe uvedenej v skladištnom liste. Ak skladištný list neobsahuje meno osoby, na rad ktorej je vydaný, považuje sa za vydaný na rad zložiteľa.

(2) Skladištný list na meno môže oprávnená osoba prevádzať rubopisom na iné osoby, pokiaľ v ňom nie je prevod vylúčený. O rubopise platia obdobne predpisy upravujúce zmenky.

§ 5

Osoba oprávnená domáhať sa na základe skladištného listu vydania veci má postavenie zložiteľa a je povinná na požiadanie uschovávateľa potvrdiť na skladištnom liste prevzatie uschovanej veci.

Odplata a náhrada nákladov

§ 6

Odplata

(1) Odplatu za úschovu je zložiteľ povinný zaplatiť ak tak bolo dohodnuté alebo ak to je obvyklé; odplata za úschovu patrí uschovávateľovi vždy, ak to zodpovedá predmetu jeho podnikania.

(2) Ak nebola výška odplaty dohodnutá, je zložiteľ povinný zaplatiť odplatu obvyklú v čase uzavretia zmluvy, s prihliadnutím na povahu uschovanej veci, miesto, dobu a spôsob úschovy.

§ 7

Náhrada nákladov

Zložiteľ je povinný nahradiť uschovávateľovi nevyhnutné náklady, ktoré na vec pri úschove vynaložil. Náhrada iných nákladov mu patrí ako konajúcemu bez príkazu. Predpokladá sa, že náklady podľa tohto ustanovenia sú zahrnuté v odplate.

§ 8

Poistenie uschovanej veci

Ak bolo dohodnuté poistenie uschovanej veci, alebo ak je poistenie podľa povahy uschovanej veci obvyklé, má uschovávateľ právo na náhradu zaplateného poistného.

§ 9

(1) Odplata za úschovu sa platí za dobu od prevzatia veci do jej vydania, spravidla pri vydaní veci z úschovy, ak nebolo dohodnuté inak.

(2) Uschovávateľ má právo na odplatu a náhradu nákladov aj za dobu, po ktorú bola vec u neho uschovaná z dôvodu, že ju zložiteľ včas nevyzdvihol.

Doba úschovy

§ 10

Závazok zo zmluvy zaniká, ak vec nebola odovzdaná do úschovy do dohodnutej doby, inak do šiestich mesiacoch od uzavretia zmluvy.

§ 11

Ak doba úschovy nebola dohodnutá, môže zložiteľ kedykoľvek žiadať vydanie veci a uschovávateľ môže vec kedykoľvek vrátiť.

Výkon úschovy

§ 12

Spôsob úschovy

Uschovávateľ je povinný vec prevzatú do úschovy opatrovať dohodnutým spôsobom, inak spôsobom obvyklým s prihliadnutím na povahu veci. Ak je úschova predmetom podnikania uschovávateľa, je povinný vec opatrovať s **náležitou** starostlivosťou.

§ 13

Odchýlenie od spôsobu úschovy

Od dohodnutého spôsobu úschovy sa možno odchýliť iba ak nastanú okolnosti, ktoré uschovávateľ nemohol v čase uzavretia zmluvy predvídať a pre ktoré hrozí nebezpečenstvo vzniku škody na veci. O vzniku týchto okolností je uschovávateľ povinný včas upovedomiť zložiteľa.

§ 14

Preventívna povinnosť uschovávateľa

Uschovávateľ je povinný s prihliadnutím na povahu veci a svoje možnosti dbať, aby na uschovanej veci nevznikla škoda. Ak opatrovanie veci vyžaduje osobitné opatrenia, je uschovávateľ povinný ich zabezpečiť, ak bol s nimi oboznámený pri prevzatí veci alebo ak o nich vedieť mohol, najmä je úschova predmetom podnikania uschovávateľa.

§ 15

Užívanie uschovanej veci

Uschovávateľ nesmie bez súhlasu zložiteľa vec užívať alebo umožniť jej užívanie tretej osobe.

§ 16

Kontrola uschovanej veci

Zložiteľ má právo kontrolovať stav uschovávanej veci.

§ 17

Úschova ďalšou osobou

Ak uschovávateľ odovzdá vec do úschovy ďalšiemu uschovávateľovi, zodpovedá, akoby úschovu vykonával sám.

Zodpovednosť za škodu

§ 18

Uschovávateľ nezodpovedá za škodu na veci, ak bola spôsobená zložiteľom alebo vlastníkom veci, vadou alebo prirodzenou povahou uschovanej veci, alebo vadným obalom, na ktorý uschovávateľ pri prevzatí veci zložiteľa upozornil a toto upozornenie zahrnul do potvrdenia o prevzatí veci; ak uschovávateľ na vadnosť obalu neupozornil, nezodpovedá za škodu na veci len vtedy, keď vadnosť obalu nebola poznateľná.

§ 19

Ak uschovávateľ použije prevzatú vec, alebo ak umožní jej použitie inému, alebo ak ju dá bez súhlasu zložiteľa alebo bez vážneho dôvodu niekomu inému do úschovy alebo ak je v omeškaní s jej vrátením, zodpovedá aj za náhodnú škodu, ibaže by táto škoda postihla uschovanú vec aj inak.

Vydanie veci z úschovy

§ 20

Doba vydania veci

(1) Uschovávateľ je povinný vec vydať zložiteľovi na jeho požiadanie bez zbytočného odkladu aj pred uplynutím dohodnutej doby úschovy, ale sám nie je oprávnený vydať ju skôr, ibaže vec nemôže pre nepredvídateľnú okolnosť bezpečne alebo bez vlastnej škody opatrovať, alebo ak sa tretia osoba domáha vydania veci.

(2) Zložiteľ je povinný prevziať vec v dohodnutej dobe, inak bez zbytočného odkladu po tom, čo ho na to uschovávateľ vyzval.

§ 21

Miesto vydania veci

Uschovávateľ je povinný vydať vec zložiteľovi v mieste, kde vec mala byť uschovaná alebo v mieste podnikania, inak vo svojom bydlisku alebo sídle.

§ 22

Nevyzdvihnutie veci

Ak zložiteľ neprevezme vec včas, môže mu uschovávateľ určiť dodatočnú primeranú dobu na prevzatie veci. Po jej márnom uplynutí je uschovávateľ oprávnený vec na účet zložiteľa prediť alebo na náklady zložiteľa uschovať u tretej osoby. Pri predaji veci je uschovávateľ povinný postupovať s **náležitou** starostlivosťou a výtazok z predaja veci, po odpočítaní odplaty za úschovu, nákladov úschovy a nákladov spojených s predajom, bez zbytočného odkladu vydať zložiteľovi.

§ 23

Výpoveď

Uschovávateľ môže úschovu vypovedať bez výpovednej doby, ak zložiteľ zatajil nebezpečnú povahu

veci a uschovávateľovi hrozí značná škoda, alebo je zložiteľ v omeškaním so zaplatením odplaty za úschovu po dobu najmenej troch mesiacov, alebo na uschovanej veci hrozí vznik značnej škody, ktorú uschovávateľ nemôže odvrátiť.

§ 24

Uplatnenie práv z úschovy

Vzájomných práv z úschovy sa možno domáhať iba do šiestich mesiacov po vydaní veci z úschovy, inak zaniknú.

§ 25

Zádržné právo

Na zabezpečenie svojich pohľadávok zo zmluvy o úschove má uschovávateľ zádržné právo k veciam, dokiaľ sa u neho nachádzajú.

Šiesty oddiel Bankové zmluvy

§§§§§

Siedmy oddiel Zmluva o diele

Prvý pododdiel Všeobecné ustanovenia

§ 1

Základné ustanovenie

Zmluvou o diele sa zhotoviteľ zaväzuje vykonať dielo a objednávateľ sa zaväzuje vykonané dielo prevziať a zaplatiť cenu za jeho vykonanie.

§ 2

Dielo

(1) Dielom sa rozumie zhotovenie veci, pokiaľ nespadá pod kúpnu zmluvu, montáž veci, údržba, oprava alebo úprava veci, ako aj iná činnosť zhotoviteľa s hmotným **alebo nehmotným výsledkom**.

(2) Dielom sa rozumie vždy zhotovenie, montáž, údržba, oprava alebo úprava stavby alebo jej časti.

§ 3

Oprava a úprava veci

(1) Opravou veci je činnosť, ktorou sa najmä odstraňujú vady veci, následky jej poškodenia alebo jej opotrebenia.

(2) Úpravou veci je činnosť, ktorou sa najmä mení povrch veci alebo jej vlastnosti.

§ 4

Forma zmluvy

Ak nedôjde k zhotoveniu diela na počkanie a objednávateľ je spotrebiteľom, je zhotoviteľ povinný vydať na požiadanie objednávateľa písomné potvrdenie o prevzatí objednávky.

Cena diela

§ 5

(1) Cena diela musí byť v zmluve dohodnutá alebo v nej musí byť aspoň dohodnutý spôsob jej určenia, ibaže strany v zmluve prejavia vôľu uzavrieť zmluvu aj bez tohto určenia.

(2) Ak sa zmluva uzaviera bez určenia ceny diela, je objednávateľ povinný zaplatiť cenu, ktorá sa

obvykle platí za porovnateľné dielo v čase uzavretia zmluvy za obdobných zmluvných podmienok.

§ 6

Preddavky na cenu diela

Zhotoviteľ môže pred vykonaním diela alebo počas jeho zhotovovania požadovať od objednávateľa poskytnutie preddavku na cenu diela.

§ 7

Zmeny ceny diela

(1) Ak sa strany dodatočne dohodnú na obmedzení alebo rozšírení rozsahu diela a nezmenia dohodnutú cenu, je objednávateľ povinný zaplatiť cenu primerane zníženú alebo zvýšenú, s prihliadnutím na zmenu rozsahu diela.

(2) Ak sa strany dodatočne dohodnú na zmene diela a nezmenia dohodnutú cenu, je objednávateľ povinný zaplatiť cenu primerane zvýšenú alebo zníženú, s prihliadnutím na rozdiel v rozsahu potrebnej činnosti a v účelných nákladoch spojených so zmeneným vykonávaním diela.

§ 8

Cena určená pevnou sumou alebo podľa rozpočtu

(1) Cenu určenú pevnou sumou alebo určenú podľa rozpočtu, z ktorého vyplýva jeho úplnosť a záväznosť, nemožno zmeniť len preto, že si vykonanie diela vyžaduje iné náklady alebo činnosti, ako sa pôvodne predpokladalo.

(2) Ak bola cena určená podľa rozpočtu s výhradou jeho neúplnosti, môže zhotoviteľ žiadať primerané zvýšenie ceny, ak pri vykonávaní diela vznikne potreba vykonania činností, ktoré neboli zahrnuté do rozpočtu a nebolo ich možné predvídať pri uzavretí zmluvy.

(3) Ak bola cena určená podľa rozpočtu s výhradou jeho nezáväznosti, môže zhotoviteľ žiadať primerané zvýšenie ceny o to, o čo sa nevyhnutne zvýšili náklady účelne vynaložené zhotoviteľom zahrnuté do rozpočtu.

§ 9

(1) Ak objednávateľ nesúhlasí so zvýšením ceny určenej podľa rozpočtu, určí zvýšenie ceny súd na návrh zhotoviteľa.

(2) Právo na určenie zvýšenia ceny určenej podľa rozpočtu súdom zaniká, ak zhotoviteľ neoznámí objednávateľovi potrebu zvýšenia ceny bez zbytočného odkladu, najneskôr však 30 dní po tom, čo bolo možné pri zachovaní primeranej starostlivosti zistiť potrebu zvýšenia ceny.

(3) Objednávateľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy bez zbytočného odkladu, ak je zvýšenie ceny určenej podľa rozpočtu podstatné. Ak objednávateľ od zmluvy odstúpi, je povinný zaplatiť zhotoviteľovi časť ceny za dielo, zodpovedajúcu rozsahu čiastočného vykonania diela.

§ 10

Cena určená odhadom

(1) Ak zhotoviteľ zistí potrebu podstatného zvýšenia ceny určenej odhadom, upozorní na to objednávateľa bez zbytočného odkladu a oznámi mu novou určenú cenu; ak tak neurobí bez zbytočného odkladu po tom, čo zistil potrebu zvýšenia ceny alebo po tom, čo bolo možné potrebu zvýšenia ceny zistiť, právo na zaplatenie rozdielu v cene zaniká.

(2) Po oznámení potreby podstatného zvýšenia ceny podľa odseku 1 môže objednávateľ od zmluvy odstúpiť; ak si rozpracované plnenie ponechal, je povinný zaplatiť zhotoviteľovi to, o čo sa čiastočným plnením zhotoviteľa obohatil.

(3) Ak objednávateľ neodstúpi od zmluvy bezodkladne po doručení oznámenia o potrebe zvýšenia ceny, platí, že so zvýšením ceny súhlasil.

§ 11

Zaplatenie ceny diela

(1) Právo na zaplatenie ceny diela vzniká jeho vykonaním, pokiaľ zo zmluvy alebo z tohto zákona nevyplýva niečo iné.

(2) Ak sa strany dohodli na odovzdaní diela po samostatných častiach, vzniká právo na zaplatenie ceny

odovzdaním každej samostatnej časti.

(3) Pri zmarení vykonania diela z dôvodov, za ktoré zodpovedá objednávateľ, patrí zhotoviteľovi cena za dielo znížená o náklady, ktoré zhotoviteľ nevykonaním diela ušetril.

Vykonanie diela

§ 12

(1) Zhotoviteľ je povinný vykonať dielo na svoje náklady a na svoje nebezpečenstvo v dohodnutej dobe, inak v dobe primeranej s prihliadnutím na povahu diela. Ak z dohody strán alebo z povahy diela nevyplýva niečo iné, môže zhotoviteľ vykonať dielo aj pred dojednanou dobou.

(2) Pri vykonávaní diela postupuje zhotoviteľ samostatne a nie je pri určení spôsobu vykonania diela viazaný pokynmi objednávateľa, ibaže sa výslovne zaviazal plniť ich.

(3) Ak je na vykonanie diela ustanovená záväzná technická norma, musí vykonanie zodpovedať tejto norme.

§ 13

(1) Zhotoviteľ vykoná dielo osobne alebo pod svojim osobným vedením. To neplatí, ak nie je vykonanie diela viazané na osobné vlastnosti zhotoviteľa alebo ak to nie je vzhľadom na povahu diela potrebné.

(2) Ak zhotoviteľ diela poveril jeho vykonaním inú osobu, zhotoviteľ zodpovedá, akoby dielo vykonával sám.

§ 14

Smrť strán

(1) Ak si vykonanie diela vyžaduje osobné schopnosti zhotoviteľa, smrťou zhotoviteľa záväzok zaniká. To neplatí, ak dielo môže vykonať právny nástupca zhotoviteľa.

(2) Smrť objednávateľa spôsobuje zánik záväzku, iba ak sa splnenie záväzku stane nemožným alebo nadbytočným.

§ 15

Veci potrebné na vykonanie diela

(1) Ak sa objednávateľ zaviazal obstaráť veci potrebné na vykonanie diela, je povinný ich odovzdať zhotoviteľovi v dohodnutej dobe, inak bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy. Ak sa nedohodlo inak, platí, že cena diela sa o cenu obstaraných objednávateľom neznižuje.

(2) Ak veci potrebné na vykonanie diela neobstará objednávateľ včas, môže mu zhotoviteľ poskytnúť primeranú dobu na ich obstaranie a po jej márnom uplynutí môže sám po predchádzajúcom upozornení obstaráť tieto veci na účet objednávateľa. Objávateľ je povinný zaplatiť ich cenu a účelné náklady s tým spojené bez zbytočného odkladu po tom, čo ho o to zhotoviteľ požiada.

§ 16

(1) Veci, ktoré sú potrebné na vykonanie diela a na ktorých obstaranie sa objednávateľ nezaviazal, je povinný obstaráť zhotoviteľ; ohľadne vecí, ktoré obstaral, má postavenie predávajúceho.

(2) Ak sa nedohodlo inak, platí, že cena za veci obstarané zhotoviteľom je zahrnutá v cene za vykonanie diela.

§ 17

Súčinnosť objednávateľa

Ak vykonanie diela vyžaduje súčinnosť objednávateľa a objednávateľ súčinnosť neposkytne, je zhotoviteľ oprávnený určiť na jej poskytnutie primeranú dobu. Po jej márnom uplynutí má zhotoviteľ právo od zmluvy odstúpiť.

§ 18

Ak dielo vykonávajú viacerí zhotovitelia súčasne alebo postupne na tom istom mieste, je objednávateľ povinný zabezpečiť vhodné podmienky potrebné pre vykonanie diela.

§ 19

Kontrola diela

(1) Ak to nevylučuje povaha diela alebo osobitné okolnosti jeho vykonávania, objednávateľ je oprávnený kontrolovať vykonávanie diela a veci použité na vykonanie diela.

(2) Ak objednávateľ nevykoná kontrolu diela alebo kontrolu nevykoná s primeranou starostlivosťou,

následky nesplnenia zhotoviteľa tým nie sú dotknuté.

§ 20

Pozvánka na vykonanie kontroly

- (1) Ak bolo dohodnuté, že objednávateľ je oprávnený skontrolovať dielo na určitom stupni jeho vykonávania, je zhotoviteľ povinný včas objednávateľa pozvať na vykonanie kontroly.
- (2) Ak zhotoviteľ nesplní povinnosť uvedenú v odseku 1, je povinný umožniť objednávateľovi vykonanie dodatočnej kontroly a znášať náklady s tým spojené.
- (3) Ak sa objednávateľ nedostavil na kontrolu, na ktorú bol riadne pozvaný alebo ktorá sa mala konať podľa dohodnutého časového rozvrhu, môže zhotoviteľ pokračovať vo vykonávaní diela. Ak však účasť na kontrole znemožnila objednávateľovi prekážka, ktorú nemohol odvrátiť, môže objednávateľ bez zbytočného odkladu požadovať vykonanie dodatočnej kontroly, je však povinný zhotoviteľovi nahradiť náklady spôsobené oneskorením kontroly.

§ 21

Náprava väd zistených kontrolou

- (1) Ak objednávateľ zistí, že zhotoviteľ vykonáva dielo v rozpore so zmluvou alebo z dôvodu vecí použitých na vykonanie diela bude mať dielo vady, je objednávateľ oprávnený žiadať, aby zhotoviteľ odstránil vzniknuté vady a dielo vykonával riadne.
- (2) Ak tak zhotoviteľ diela neurobí ani v dodatočnej primeranej dobe a postup zhotoviteľa by viedol nepochybne **k neospravedlnenému nesplneniu**, je objednávateľ oprávnený odstúpiť od zmluvy.

§ 22

Nevhodné veci alebo pokyny

- (1) Zhotoviteľ je povinný upozorniť objednávateľa bez zbytočného odkladu na nevhodnú povahu vecí, ktorú mu odovzdal objednávateľ alebo na nesprávnosť pokynu na vykonanie diela, ktoré mu dal objednávateľ, ak nevhodnosť vecí alebo nesprávnosť pokynu bolo možné zistiť pri vynaložení primeranej starostlivosti.
- (2) Ak nevhodná vec alebo nesprávny pokyn bráni v riadnom vykonávaní diela, je zhotoviteľ povinný jeho vykonávanie v nevyhnutnom rozsahu prerušiť do doby výmeny vecí alebo zmeny pokynu objednávateľa alebo písomného oznámenia, že objednávateľ trvá na vykonávaní diela s použitím odovzdaných vecí a podľa daných pokynov. O dobu, po ktorú bolo potrebné vykonávanie diela prerušiť, sa predlžuje doba určená na jeho dokončenie. Zhotoviteľ má právo na úhradu nákladov spojených s prerušením vykonávania diela.
- (3) Ak objednávateľ napriek upozorneniu trval na vykonaní diela použitím nevhodnej veci alebo nesprávneho pokynu, je zhotoviteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť.

§ 23

- (1) Ak zhotoviteľ upozornil na nevhodnosť vecí alebo nesprávnosť pokynu podľa § 22 a objednávateľ písomne trval vykonávaní diela s použitím nevhodnej veci alebo nesprávneho pokynu, zhotoviteľ nezodpovedá za nemožnosť dokončenia diela alebo za vady dokončeného diela spôsobené nevhodnou vecou alebo nesprávnym pokynom. Pri nedokončení diela má zhotoviteľ právo na cenu diela zníženú o to, čo ušetril tým, že nevykonával dielo v plnom rozsahu.
- (2) Ak zhotoviteľ neupozornil na nevhodnosť vecí alebo nesprávnosť pokynu podľa § 22, zodpovedá za **nesplnenie** spôsobené ich použitím.

§ 24

Prekážky pri vykonaní diela

- (1) Ak zhotoviteľ zistí pri vykonávaní diela skryté prekážky týkajúce sa vecí, na ktorej sa má vykonať oprava alebo úprava, alebo miesta, kde sa má dielo vykonať, a tieto prekážky znemožňujú vykonanie diela dohodnutým spôsobom, je zhotoviteľ povinný oznámiť to bez zbytočného odkladu objednávateľovi a navrhnúť mu zmenu diela. Do dosiahnutia dohody o zmene diela je zhotoviteľ oprávnený vykonávanie diela prerušiť. Ak sa strany v primeranej dobe nedohodnú na zmene zmluvy, môže ktorákoľvek zo strán od zmluvy odstúpiť.
- (2) Zhotoviteľ má nárok na cenu za časť diela, ktoré bolo vykonané do doby, než prekážky mohol

odhaliť pri vynaložení primeranej starostlivosti.

§ 25

Nebezpečenstvo škody na veciach a práva k veciam

- (1) Objednávateľ znáša nebezpečenstvo škody na veciach, ktoré obstaral na vykonanie diela, a zostáva ich vlastníkom až do doby, keď sa spracovaním stanú súčasťou diela.
- (2) Za vec prevzatú od objednávateľa za účelom jej spracovania pri vykonávaní diela alebo za účelom jej opravy alebo úpravy zodpovedá zhotoviteľ ako uschovávateľ.
- (3) Po dokončení diela alebo po zániku záväzku dielo vykonať je zhotoviteľ povinný bez zbytočného odkladu vrátiť objednávateľovi veci od neho prevzaté, ktoré sa nespracovali pri vykonávaní diela.

Vlastnícke právo k zhotovovanej veci

§ 26

- (1) Ak zhotoviteľ zhotovuje vec u objednávateľa, na jeho pozemku alebo na pozemku, ku ktorému má objednávateľ právo užívania, stáva sa objednávateľ jej vlastníkom a súčasne znáša nebezpečenstvo škody na zhotovovanej veci, ak nie je dohodnuté inak. Ak sa zhotovuje stavba na objednávku objednávateľa, znáša zhotoviteľ nebezpečenstvo škody alebo zničenia stavby až do jej odovzdania, ibaže by ku škode došlo aj inak.
- (2) V ostatných prípadoch nadobúda vlastnícke právo k zhotovovanej veci zhotoviteľ. Na zhotoviteľa však neprechádza vlastnícke právo k veci ani nebezpečenstvo škody na veci, ak ide o vec, ktorá je predmetom údržby, opravy alebo úpravy.

§ 27

- (1) Ak má k zhotovenej veci vlastnícke právo zhotoviteľ a záväzok vykonať dielo zanikne z dôvodu, za ktorý zodpovedá zhotoviteľ, je zhotoviteľ povinný vrátiť objednávateľovi veci, ktoré mu objednávateľ poskytol na spracovanie, ak to nie je možné, je povinný nahradiť mu ich cenu alebo vrátiť mu veci rovnakého druhu. Právo objednávateľa na náhradu škody tým nie je dotknuté.
- (2) Ak má k zhotovenej veci vlastnícke právo zhotoviteľ a záväzok vykonať dielo zanikne z dôvodu, za ktorý zodpovedá objednávateľ, nemá objednávateľ právo na náhradu ceny za veci, ktoré odovzdal zhotoviteľovi na spracovanie. Má však právo žiadať náhradu toho, o čo sa zhotoviteľ obohatil.

§ 28

- (1) Ak má k zhotovenej veci vlastnícke právo objednávateľ a dôjde k zániku záväzku alebo zmareniu diela z dôvodu, za ktorý zodpovedá zhotoviteľ, môže objednávateľ požadovať od zhotoviteľa vydanie zhotovenej veci. Ak však vec nie je spôsobilá slúžiť svojmu účelu, je oprávnený vec odmietnuť a požadovať náhradu ceny za veci, ktoré poskytol zhotoviteľovi na spracovanie.
- (2) Pri vydaní zhotovenej veci objednávateľovi podľa ods. 1, patrí zhotoviteľovi náhrada nákladov, ktoré účelne vynaložil pri zhotovovaní veci.
- (3) Ak má vlastnícke právo k zhotovenej veci objednávateľ a dôjde k zániku záväzku alebo zmareniu diela z dôvodu, za ktorý nezodpovedá zhotoviteľ, má objednávateľ právo na vydanie zhotovenej veci; je však povinný nahradiť zhotoviteľovi cenu za veci, ktoré obstaral a použil zhotoviteľ na spracovanie.

Dokončenie diela

§ 29

- (1) Dielo je vykonané, ak je dokončené a odovzdané objednávateľovi v dohodnutom mieste, inak v mieste ustanovenom týmto zákonom.
- (2) Ak o to požiada ktorákoľvek strana, spíše sa o odovzdaní diela zápisnica.

§ 30

- (1) Dielo je dokončené, ak je vykonané v súlade so zmluvou a je spôsobilé slúžiť účelu, na ktorý bolo zhotovené; ak účel nebol výslovne dohodnutý, na účel, na ktorý dielo obvykle slúži.
- (2) Ak záväzok zhotoviteľa zahŕňa vykonať montáž ním zhotovenej, opravenej alebo upravenej veci, je záväzok vykonať dielo splnený riadnym vykonaním tejto montáže.

§ 31

Dielo s nehmotným výsledkom sa považuje za odovzdané, ak je dokončené a zhotoviteľ umožní objednávateľovi jeho užívanie.

§ 32

Dielo sa môže odovzdať aj po samostatných častiach, aké sú spôsobilé užívania a nebráni tomu dohoda zmluvných strán.

§ 33

(1) Objednávateľ je oprávnený odmietnuť dielo prevziať, ak má dielo vady, ktoré podstatným spôsobom bránia jeho užívaniu; vadami, ktoré nebránia užívaniu diela sú najmä drobné vady alebo nedorobky, ktoré samostatne alebo v spojení s inými vadami neobmedzujú podstatným spôsobom užívanie diela a neznižujú jeho funkčnosť ani vzhľad.

(2) Ak objednávateľ prevezme dielo, ktoré má vady a ktoré strany uvedú v zápisnici o odovzdaní diela, práva objednávateľa z dôvodu väd diela týmto nie sú dotknuté.

§ 34

Skúška diela

(1) Ak sa má riadne vykonanie diela preukázať vykonaním jednej alebo viacerých skúšok, považuje sa dielo za dokončené až po úspešnom vykonaní skúšky. Na účasť na skúške je zhotoviteľ povinný včas pozvať objednávateľa.

(2) Neúčasť objednávateľa na skúške, na ktorej vykonanie bol objednávateľ včas pozvaný, nebráni vykonaniu skúšky. Ak však účasť na skúške znemožnila objednávateľovi prekážka, ktorú nemohol odvrátiť, môže objednávateľ bez zbytočného odkladu požadovať vykonanie dodatočnej skúšky, je však povinný zhotoviteľovi nahradiť náklady spôsobené oneskorením skúšky.

§ 34a

Zápisnica o skúške diela

(1) Výsledok skúšky sa uvedie v zápisnici, ktorú podpíše zhotoviteľ aj objednávateľ. Ak objednávateľ nie je prítomný, potvrdí priebeh a výsledok skúšky nestranná dôveryhodná osoba, ktorá sa na skúške zúčastnila.

(2) Ak nebolo dohodnuté inak, zápisnica o vykonaní skúšky a účasť na objednávateľa na skúške sa nevyžaduje, ak skúšku diela vykonáva odborne spôsobilá osoba, prípadne osoba určená na vykonanie skúšky osobitným predpisom, a zhotoviteľ predloží objednávateľovi potvrdenie o odbornej spôsobilosti osoby alebo potvrdenie o vykonaní skúšky touto osobou.

§ 35

Miesto odovzdania diela

(1) Ak miesto odovzdania nebolo dohodnuté a záväzok zhotoviteľa nezahŕňa povinnosť odoslať dielo, uskutočňuje sa odovzdanie v mieste, v ktorom sa podľa dohody malo dielo vykonávať; ak miesto nebolo takto určené, uskutočňuje sa odovzdanie v mieste, o ktorom objednávateľ vedel alebo musel vedieť v čase uzavretia zmluvy, že v ňom bude zhotoviteľ dielo vykonávať.

(2) Ak sa strany dohodli na odovzdaní diela jeho odoslaním dopravcom, považuje sa dielo za vykonané jeho odovzdaním dopravcovi na prepravu do miesta určenia. Zhotoviteľ umožní objednávateľovi uplatnenie práv zo zmluvy o preprave, pokiaľ tieto práva nemá objednávateľ už na základe tejto zmluvy.

(3) Inak sa odovzdanie diela uskutoční v mieste, kde má zhotoviteľ bydlisko, sídlo, miesto podnikania alebo organizačnú zložku, ak miesto včas objednávateľovi oznámi.

§ 36

Následky odovzdania diela

Odovzdaním zhotovenej veci nadobúda k nej objednávateľ vlastnícke právo, ak ho dovtedy mal zhotoviteľ, a na objednávateľa prechádza nebezpečenstvo škody na zhotovenej veci, ak ho do tejto doby znášal zhotoviteľ. Ustanovenia tohto zákona o prechode nebezpečenstva škody pri kúpnej zmluve platia primerane.

§ 37

Dielo ako predmet duševného vlastníctva

- (1) Ak je predmetom záväzku zhotoviteľa výsledok, ktorý je chránený právom duševného vlastníctva, je objednávateľ oprávnený použiť ho len na účel vyplývajúci z uzavretej zmluvy o diele. Na iné účely je oprávnený ho použiť len so súhlasom zhotoviteľa.
- (2) Výsledok činnosti podľa odseku 1 je zhotoviteľ oprávnený poskytnúť aj iným osobám ako objednávateľovi, pokiaľ to zmluva nevylučuje.
- (3) Ak zmluva neobsahuje výslovný zákaz tohto poskytnutia, môže ho zhotoviteľ poskytnúť iným osobám, len ak to nie je v rozpore so záujmami objednávateľa.

§ 38

Neprevzatie veci

- (1) Ak objednávateľ neprevezme zhotovené dielo, ktoré sa nachádza u zhotoviteľa, najneskôr do jedného mesiaca od zhotovenia, je zhotoviteľ oprávnený žiadať zaplatenie odplatu za úschovu.
- (2) Ak nebolo dielo prevzaté ani po uplynutí šiestich mesiacov od zhotovenia diela, môže zhotoviteľ s vecou voľne nakladať. Ak sa nepodarí vec predať alebo iným spôsobom s ňou účelne naložiť, má zhotoviteľ právo, aby mu objednávateľ zaplatil cenu zhotovenia diela. Objednávateľ má právo na vrátenie ceny za použitý materiál, ktorý dodal na zhotovenie veci.
- (3) Ak dôjde k predaju nevyzdvihnutej veci, vyplatí zhotoviteľ objednávateľovi výťažok predaja po odpočítaní ceny opravy alebo úpravy, poplatku za uskladnenie a nákladov predaja. Právo na výťažok predaja musí objednávateľ uplatniť u zhotoviteľa.

Vady diela

§ 39

- (1) Dielo má vady, ak nemá dohodnuté vlastnosti alebo nezodpovedá výsledku určenému v zmluve.
- (2) Ak vlastnosti alebo výsledok neboli dohodnuté, dielo musí mať obvyklé vlastnosti alebo musí zodpovedať výsledku, ktorý vykazuje rovnaké alebo podobné dielo.

§ 40

- (1) Zhotoviteľ plní vadne, ak má dielo vady v čase jeho odovzdania.
- (2) Ak nebezpečenstvo škody na veci prechádza na objednávateľa neskôr, vadnosť diela sa posudzuje v čase tohto prechodu.

§ 41

Pri právach vyplývajúcich z väd diela sa primerane použijú ustanovenia o kúpnej zmluve, objednávateľ však nemôže požadovať vykonanie náhradného diela, ak vzhľadom na povahu diela nie je možné pôvodné dielo vrátiť.

Záruka

§ 42

- (1) Záručná doba týkajúca sa diela začína plynúť odovzdaním diela.
- (2) Pre záruku za akosť diela platia primerane ustanovenia o kúpnej zmluve.
- (3) Pri zhotovení stavby je záručná doba tri roky. Vykonávací predpis môže ustanoviť, že pri niektorých častiach stavieb môže byť záručná doba kratšia, najmenej však osemnásť mesiacov.

§ 43

Osobitné ustanovenia o záruke pri oprave a úprave veci

- (1) Záručná doba je tri mesiace, ak nie je dojednaná alebo osobitnými predpismi ustanovená inak; pri stavebných prácach je záručná doba najmenej osemnásť mesiacov.
- (2) Vyhlásením v záručnom liste vydanom objednávateľovi môže zhotoviteľ poskytnúť záruku presahujúcu rozsah záruky ustanovenej v tomto zákone. Záručná doba presahujúca tri mesiace sa môže týkať i len niektorej súčiastky. V záručnom liste určí zhotoviteľ podmienky a rozsah tejto záruky.

Druhý pododdiel
Zmluva o výstavbe, vstavbe alebo nadstavbe domu

§ 44

Základné ustanovenie

Zmluvou o výstavbe, vstavbe alebo nadstavbe domu sa strany zaväzujú spoločne sa podieľať na výstavbe, dokončení alebo na zmene domu za účelom vytvorenia alebo zmeny existujúcich bytov a nebytových priestorov v dome. Pre úpravu vzájomných práv a povinností zmluvných strán platia primerane ustanovenia zmluvy o spoločenstve.

§ 45

- (1) Zmluvou o výstavbe sa upravujú vzájomné práva a povinnosti pri výstavbe medzi stavebníkmi.
- (2) Zmluvou o vstavbe alebo nadstavbe domu sa upravujú práva a povinnosti medzi stavebníkmi a vlastníkami bytov a nebytových priestorov v dome.

§ 46

Registrácia zmluvy

- (1) Zmluva a jej zmeny sa zapisujú verejného registra.
- (2) Zmluvou môže vzniknúť aj výlučne nová spoločná časť domu, výlučne nové spoločné zariadenie domu alebo výlučne nové príslušenstvo. Účastníkmi takejto zmluvy sú všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome.

Obsah zmluvy

§ 47

Zmluva obsahuje najmä

- a) určenie vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome s vymedzením polohy a uvedením rozsahu podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru v dome,
- b) vymedzenie a výpočet spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov a príslušenstva a prípadne určenie, ktoré spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu alebo pozemok budú užívať len niektorí vlastníci,
- c) vymedzenie spoluvlastníckeho podielu vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome na spoločných častiach domu, spoločných zariadeniach domu a spoločných nebytových priestorov, na príslušenstve a na pozemku, pričom veľkosť spoluvlastníckeho podielu je daná podielom podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru k úhrnu podlahových plôch všetkých bytov a nebytových priestorov v dome,
- d) úpravu práv k pozemku určenému na stavbu domu, identifikáciu pozemku a jeho výmeru,
- e) určenie osoby oprávnenej zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome,
- f) spôsob financovania stavebných nákladov, podiely a splatnosť príspevkov, prípadne rozsah ocenenia vlastnej práce stavebníkov.

§ 48

- (1) Ak vstavbou alebo nadstavbou vzniknú v dome nové byty alebo nebytové priestory, zmluvu so stavebníkom uzatvára vlastník domu alebo vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome. Zmluva musí okrem náležitostí uvedených v § 47 obsahovať presné vymedzenie spoločných častí domu, spoločných zariadení domu alebo spoločných nebytových priestorov, v ktorých sa bude uskutočňovať vstavba alebo nadstavba.
- (2) Ak nie sú v dome prevedené byty do vlastníctva a vstavbou alebo nadstavbou vzniknú nové byty alebo nebytové priestory, musí byť obsahom zmluvy aj vymedzenie vlastníctva bytov a nebytových priestorov v dome a veľkosti spoluvlastníckych podielov.
- (3) Ak stavebník domu, ktorého výstavba bola začatá na základe stavebného povolenia, scudzí počas výstavby byty alebo nebytové priestory, uzatvára s budúcim vlastníkom bytu alebo nebytového priestoru zmluvu podľa § 47.

§ 49

Stavebník je povinný v zmluve vymedziť vzájomné práva a povinnosti aj pri stavebných úpravách, ktorými sa mení veľkosť bytu, nebytového priestoru alebo príslušenstva na úkor spoločných častí domu alebo spoločných zariadení domu; zmluvu uzatvára vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome (stavebník) s ostatnými vlastníkmi bytov a nebytových priestorov v dome.

§ 50

K zmluve sa musí na účely zápisu do verejného registra predložiť dokumentácia, z ktorej je zrejmé plocha a poloha jednotlivých bytov, nebytových priestorov, spoločných častí domu a spoločných zariadení domu a príslušenstva.

Ôsmy oddiel Pracovná zmluva

§ 1

Pracovný pomer, práva a povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca z pracovného pomeru, ako aj dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru upravuje osobitný zákon.

Deviaty oddiel Zmluva o spoločenstve

Základné ustanovenia

§ 1

- (1) Zmluvou o spoločenstve sa niekoľko osôb (členovia) združí, aby sa spoločnou činnosťou alebo prostredníctvom vkladu pričínili o dosiahnutie dojednaného účelu (účel spoločenstva).
(2) Spoločenstvo nemá spôsobilosť na práva a povinnosti.

§ 2

Zmluvu o spoločenstve je možné meniť iba dohodou všetkých členov.

§ 3

Označenie spoločenstva

- (1) Pri úkonoch vykonávaných pre účel spoločenstva pridávajú členovia ku svojmu menu označenie spoločenstva dohodnuté v zmluve.
(2) Na ochranu označenia spoločenstva sa primerane použijú ustanovenia o ochrane obchodného mena právnickej osoby.

Práva a povinnosti členov

§ 4

- (1) Každý z členov je povinný osobne sa usilovať o dosiahnutie účelu spoločenstva spôsobom, na ktorý sa zaviazal a je povinný zdržať sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla znemožniť alebo sťažiť dosiahnutie tohto účelu, alebo inak poškodiť spoločenstvo.
(2) Ak si členovia dohodli zákaz vykonávať konkurenčnú činnosť a nedohodli si rozsah obmedzenia alebo podmienky výkonu konkurenčnej činnosti, nesmie člen sám, alebo prostredníctvom tretích osôb bez súhlasu ostatných členov vyvíjať rovnakú činnosť ako má vyvíjať pre účel spoločenstva. Člen uskutočňujúci konkurenčnú činnosť je povinný vydať v prospech spoločenstva to, čo konkurenčnou činnosťou získal. Nárok na náhradu škody tým nie je dotknutý.

§ 5

Člen je povinný prispieť na dosiahnutie účelu spoločenstva spôsobom dohodnutým v zmluve, a to výkonom činnosti alebo poskytnutím vkladu.

§ 5a

Výkon činnosti

Ak sa zaviazze člen vykonať pre spoločenstvo určitú činnosť, použijú sa primerane ustanovenia o príkaznej zmluve, ak má člen dosiahnuť činnosťou určitý výsledok, použijú sa primerane ustanovenia zmluvy o diele.

§ 5b

Poskytnutie vkladu

- (1) Ak členovia poskytujú vklady, musí sa vykonať ich súpis, ktorý musí byť podpísaný členmi spoločenstva. Platí, že na účel spoločenstva sa poskytlo len to, čo je uvedené v súpise.
- (2) Ak je predmetom vkladu člena vec, použijú sa primerane ustanovenia o kúpnej zmluve, ak je predmetom vkladu pohľadávka, použijú sa primerane ustanovenia o postúpení pohľadávky, ak vkladá člen svoje právo užívať alebo požívať vec, použijú sa primerane ustanovenia o nájme.

§ 6

Doba poskytnutia vkladu

- (1) Člen je povinný poskytnúť svoj vklad v dobe určenej v zmluve, inak bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy.
- (2) Pokiaľ nie je správou vkladu poverený niektorý z členov alebo tretia osoba, spravuje ho ten člen, ktorý ho poskytol, je však povinný oddeliť ich od ostatného svojho majetku dohodnutým spôsobom alebo spôsobom, ktorý oznámi ostatným členom zmluvy o spoločenstve.

§ 7

Právny status vkladu

Poskytnuté peniaze, veci určené podľa druhu a iné veci ocenené v súpise peniazmi ako vklad určitej hodnoty sú v spoluvlastníctve všetkých členov v pomere k výške vkladu, a to oznámením o ich oddelení od ostatného majetku člena alebo odovzdaním osobe poverenej správou vkladov. Ostatné veci sú pre účel spoločenstva v bezplatnom užívaní všetkých členov.

§ 8

Právny status výnosov

- (1) Majetok získaný pri výkone spoločnej činnosti sa stáva spoluvlastníctvom všetkých členov v podieloch dohodnutých v zmluve, inak rovným dielom. Z práv, nadobudnutých pri výkone spoločnej činnosti, sú oprávnení všetci členovia spoločne a nerozdielne.
- (2) Členovia sa podieľajú na zisku a strate spoločenstva podielom dohodnutým v zmluve, inak rovným dielom. Dohoda, ktorá vylučuje právo člena na podiel na zisku je neplatná.

Správa spoločenstva

§ 9

Rozhodovanie členov

- (1) O záležitostiach spoločenstva (správa spoločenstva) rozhodujú členovia väčšinou hlasov. Každý člen má jeden hlas. Dohoda alebo rozhodnutie členov, brániace členovi zúčastniť sa na hlasovaní, je neplatná.
- (2) Správou spoločenstva môžu členovia poveriť určitú osobu (správcu), ktorú zvolia spomedzi seba alebo vyberú tretiu osobu; poverenie na správu spoločenstva zahŕňa aj správu získaného majetku. Na vzťah medzi členmi spoločenstva a správcom sa primerane použijú ustanovenia o príkaznej zmluve.
- (3) Správca vedie dostatočný prehľad o hospodárskych pomeroch spoločenstva, o vkladoch členov, ako aj o majetku získanom pri činnosti a najmenej raz do roka podáva členom správu o stave majetku spoločenstva, jeho príjmoch a výdavkoch, ziskoch a stratách.

§ 10

Právo kontroly

Každý člen, aj keď nevykonáva správu, má právo presvedčiť sa o hospodárskom stave spoločenstva, najmä má právo nahliadnuť do účtovníctva a byť informovaný o záležitostiach spoločenstva. Dohody alebo rozhodnutia členov, ktoré tomu odporujú, sú neplatné.

Právne vzťahy k tretím osobám

§ 11

Zo záväzkov voči tretím osobám, vzniknutých v súvislosti s účelom spoločenstva, sú členovia zaviazaní spoločne a nerozdielne.

Zánik členstva

§ 12

Vystúpenie výpoveďou

Každý člen môže zo spoločenstva vystúpiť výpoveďou adresovanou správcovi, inak ostatným členom spoločenstva, nie však v nevhodnej dobe a na ujmu ostatných členov, v opačnom prípade je povinný nahradiť škodu.

§12a

Okamžité vystúpenie

Z vážnych dôvodov, ak nie je spravodlivé žiadať od člena, aby zotrval v spoločenstve, najmä vtedy, ak iný člen úmyselne alebo s hrubou nedbanlivosťou porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o spoločenstve, môže člen vystúpiť zo spoločenstva kedykoľvek, s okamžitým účinkom a to aj keď bola dohodnutá výpovedná lehota.

§12b

Dohody alebo rozhodnutia, ktoré obmedzujú právo člena vystúpiť zo spoločenstva sú neplatné.

§12c

Vylúčenie člena

(1) Z vážnych dôvodov možno člena zo spoločenstva vylúčiť, a to iba jednomyselným rozhodnutím ostatných členov spoločenstva. Člen môže byť vylúčený najmä ak:

- a) porušil povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o spoločenstve podstatným spôsobom,
- b) jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená v rozsahu odporujúcom účelu spoločenstva,
- c) vyhlásením konkurzu na majetok člena združenia.

(2) Členstvo v spoločenstve zaniká aj právoplatným uložením trestu prepadnutia majetku členovi spoločenstva.

§ 13

Práva člena po zániku členstva

(1) Člen, ktorého členstvo zaniklo, má právo, aby mu bolo vyúčtované a vydané to, čo mu ku dňu zániku členstva patrí.

(2) Podiel na spoločnom majetku nadobudnutom počas trvania spoločenstva, vrátane podielu na veciach v podielovom spoluvlastníctve členov podľa stavu ku dňu zániku jeho členstva, sa mu vypláti v peniazoch.

§ 14

Zodpovednosť člena po zániku členstva

Člen, ktorého členstvo zaniklo, sa nezaväzuje zodpovednosťou za záväzky z činnosti spoločenstva, ktoré vznikli do dňa zániku jeho členstva. Ak došlo k splneniu záväzku, za ktorý zodpovedal aj člen spoločenstva, ktorého členstvo zaniklo, pri vzájomnom vyporiadaní dlžníkov zaviazaných spoločne a nerozdielne sa prihliadne na podiel na záväzkoch, rozhodujúci pre vyporiadanie ku dňu zániku jeho členstva.

Zánik spoločenstva

§ 15

- (1) Spoločenstvo zaniká:
 - a) dohodou členov,
 - b) uplynutím stanoveného času,
 - c) naplnením účelu spoločenstva,
 - d) momentom, ako sa dosiahnutie účelu spoločenstva stane nemožným,
 - e) znížením počtu členov na jedného.
- (2) Ak spoločenstvo zanikne, osoba poverená správou podá členom záverečné vyúčtovanie najneskôr do dvoch mesiacov od zániku spoločenstva.
- (3) Členom sa vydá to, čo bolo v ich vlastníctve a spoločný majetok sa rozdelí podľa ustanovení o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva.

Desiaty oddiel **Zmluva o tichom spoločenstve**

Základné ustanovenia

§ 1

- (1) Zmluvou o tichom spoločenstve sa tichý spoločník zaväzuje poskytnúť podnikateľovi vklad, ktorým sa bude podieľať na výsledkoch jeho podnikania a podnikateľ sa zaväzuje platiť tichému spoločníkovi podiel na čistom zisku.
- (2) V zmluve musí byť určená výška podielu tichého spoločníka na čistom zisku podnikateľa. (3) Zmluva musí byť písomná.

§ 2

Predmet vkladu tichého spoločníka

Predmetom vkladu tichého spoločníka môže byť hnutelná vec, najmä peniaze, nehnuteľná vec, právo alebo iná majetková hodnota. Predmet vkladu tichého spoločníka musí byť využiteľný pri podnikaní podnikateľa.

Práva a povinnosti strán

§ 3

Práva podnikateľa k predmetu vkladu

Ak je predmetom vkladu hnutelná vec, podnikateľ sa po dobu trvania tichého spoločenstva stáva jej vlastníkom. Ak je predmetom vkladu nehnuteľná vec, podnikateľ je po dobu trvania tichého spoločenstva oprávnený na jej užívanie. Ak je predmetom vkladu právo, podnikateľ je po dobu trvania tichého spoločenstva oprávnený na jeho výkon. Ak je predmetom vkladu iná majetková hodnota, podnikateľ je po dobu trvania tichého spoločenstva oprávnený na jej užívanie.

§ 4

Povinnosti tichého spoločníka k predmetu vkladu

Tichý spoločník je povinný predmet vkladu odovzdať podnikateľovi alebo mu umožniť začatie využívania predmetu vkladu pri podnikaní v dohodnutej dobe, inak bez zbytočného odkladu po vzniku tichého spoločenstva.

§ 5

Práva a povinnosti tichého spoločníka voči tretím osobám

- (1) Práva a povinnosti voči tretím osobám z podnikania vznikajú iba podnikateľovi.
- (2) Tichý spoločník však ručí za záväzky podnikateľa, ak a) jeho meno je obsiahnuté v obchodnom mene podnikateľa, alebo b) vyhlási osobe, s ktorou rokuje podnikateľ o uzavretí zmluvy, že obaja podnikajú spoločne.

§ 6

Právo tichého spoločníka na informácie

- (1) Tichý spoločník je oprávnený nahliadať do obchodných dokladov a účtovných záznamov podnikateľa. Ak podnikateľ má vhodný technický prostriedok, tichý spoločník má právo na vyhotovenie kópií obchodných dokladov a účtovných záznamov, za úhradu nákladov s tým spojených. Ak podnikateľ takýto technický prostriedok nemá, alebo ho nemôže z objektívnych dôvodov v požadovanom čase poskytnúť, tichý spoločník si môže zabezpečiť vhodný technický prostriedok sám.
- (2) Podnikateľ je povinný poskytnúť tichému spoločníkovi na požiadanie informácie o podnikateľskom zámere na budúce obdobie a o predpokladanom vývoji stavu majetku a financií podnikateľa.
- (3) Podnikateľ je povinný poskytnúť tichému spoločníkovi na požiadanie rovnopis účtovnej závierky.

Podiel tichého spoločníka na zisku alebo na strate podnikateľa

§ 7

Peňažné vyjadrenie podielu na zisku alebo na strate

Pre peňažné vyjadrenie podielu tichého spoločníka na zisku alebo na strate podnikateľa je rozhodná riadna individuálna účtovná závierka.

§ 8

Vyplatenie podielu

- (1) Podiel na čistom zisku podnikateľa vyplatí podnikateľ tichému spoločníkovi do 30 dní po vyhotovení riadnej individuálnej účtovnej závierky. Ak je podnikateľom právnická osoba, plyní táto lehota od schválenia riadnej individuálnej účtovnej závierky v súlade so spoločenskou zmluvou alebo stanovami a v súlade so zákonom.
- (2) Ak bol tichému spoločníkovi vyplatený podiel na čistom zisku, nie je povinný ho pri neskoršej strate podnikateľa vrátiť.
- (3) Pri vyplatení podielu na čistom zisku podnikateľa tichému spoločníkovi platia primerane ustanovenia o akciovej spoločnosti o rozdelení čistého zisku.

§ 9

Podiel na strate

- (1) Tichý spoločník nie je povinný doplniť svoj vklad o podiel na strate podnikateľa.
- (2) O podiel na strate sa znižuje vklad tichého spoločníka. O podiel na zisku v ďalších rokoch sa znížený vklad zvyšuje a právo na podiel na zisku vzniká tichému spoločníkovi po dosiahnutí pôvodnej výšky vkladu.

Zánik tichého spoločenstva

§ 10

Výpoveď

- (1) Ak je zmluva uzavretá na neurčitú dobu, ktorákoľvek zo strán ju môže vypovedať najneskôr šesť mesiacov pred koncom účtovného obdobia; zmluva zanikne uplynutím účtovného obdobia.
- (2) Výpoveď zmluvy musí byť písomná.

§ 11

Iné dôvody zániku tichého spoločenstva

Tiché spoločenstvo zaniká

- a) uplynutím doby, na ktorú bolo dohodnuté,
- b) ak podiel tichého spoločníka na strate podnikateľa dosiahne výšku jeho vkladu,
- c) ukončením podnikania, na ktoré sa zmluva vzťahuje,
- d) vyhlásením konkurzu na majetok podnikateľa alebo zastavením konkurzného konania pre nedostatok majetku.

§ 12

Povinnosti podnikateľa po zániku tichého spoločenstva

Podnikateľ je povinný do 30 dní po zániku tichého spoločenstva vrátiť tichému spoločníkovi vklad zvýšený alebo znížený o jeho podiel na výsledku podnikania.

Jedenásty oddiel Zmluva o franšíze

Základné ustanovenia

§ 1

- (1) Zmluvou o franšíze sa franšízor zaväzuje poskytnúť franšízantovi franšízu. Franšízant sa zaväzuje zaplatiť franšízorovi za poskytnutie franšízy odplatu.
- (2) Franšíza je súbor práv, iných majetkových hodnôt a informácií, ktoré patria franšízorovi a slúžia na vykonávanie podnikateľskej činnosti alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.
- (3) Zmluva musí byť písomná.

Práva a povinnosti franšízora

§ 2

Práva franšízora k predmetu franšízy

- (1) Franšízor je naďalej oprávnený na výkon práv, užívanie iných majetkových hodnôt a používanie informácií, ktoré sú predmetom franšízy.
- (2) Franšízor je naďalej oprávnený na poskytnutie práv, iných majetkových hodnôt a informácií, ktoré sú predmetom franšízy, aj iným osobám.

§ 3

Poskytnutie súčinnosti

- (1) Franšízor je povinný poskytnúť franšízantovi súčinnosť potrebnú na nerušené využívanie franšízy v súlade so zmluvou a týmto zákonom.
- (2) Franšízor je najmä povinný odovzdať franšízantovi veci a poskytnúť informácie potrebné na dosiahnutie účelu zmluvy.
- (3) Veci uvedené v odseku 2 zostávajú vo vlastníctve franšízora; franšízant je povinný vrátiť ich franšízorovi po zániku zmluvy, pokiaľ ich franšízant, vzhľadom na ich povahu, nespotreboval pri využívaní franšízy.

§ 4

Kontrola využívania franšízy

Franšízor je oprávnený kontrolovať využívanie franšízy v rozsahu potrebnom na ochranu jeho práv súvisiacich s predmetom franšízy.

§ 5

- (1) Ak franšízor zistí, že franšízant využíva franšízu v rozpore so zmluvou alebo týmto zákonom, je oprávnený požadovať, aby franšízant využíval franšízu riadnym spôsobom. Ak tak franšízant neurobí ani v primeranej lehote, ktorú mu poskytne franšízor, je franšízor oprávnený odstúpiť od zmluvy.
- (2) V prípade uvedenom v prvej vete odseku 1 je franšízant povinný bez zbytočného odkladu urobiť opatrenia potrebné na odvrátenie škody alebo na jej zmiernenie.

Práva a povinnosti franšízanta

§ 6

Práva franšízanta k predmetu franšízy

Franšízant nie je oprávnený prenechať výkon práv, užívanie iných majetkových hodnôt a používanie informácií, ktoré sú predmetom franšízy, iným osobám.

§ 7

Rozsah a spôsob využívania franšízy

(1) Franšizant je povinný využívať franšízu v rozsahu a spôsobom určeným v zmluve, inak v rozsahu a spôsobom obvyklým pri obdobných franšízach.

(2) Franšizant je najmä povinný

a) využívať franšízu v dobrej viere, konať v súlade s pokynmi franšízora a dbať na záujmy franšízora, ktoré sú alebo majú byť franšizantovi známe,

b) zabezpečiť, aby kvalita tovaru, ktorý na základe franšízy vyrába, alebo služby, ktorú na základe franšízy poskytuje, bola rovnaká, ako kvalita vyrábaná alebo poskytovaná franšízorom; inak je franšizant viazaný kvalitou, ktorú určuje zmluva,

c) poskytovať tretím osobám všetky služby, ktoré môžu vzhľadom na povahu franšízy očakávať; inak je franšizant viazaný povinnosťou poskytovať služby v rozsahu, ktorý určuje zmluva.

§ 8

Zachovanie mlčanlivosti

(1) Ak je to potrebné na ochranu záujmov franšízora, franšizant je povinný zachovať mlčanlivosť o informáciách, ktoré súvisia s franšízou, najmä ich neprežradiť ani nesprístupniť tretej osobe a nepoužiť ich v rozpore s ich účelom vo svoj prospech ani v prospech inej osoby.

(2) Povinnosť franšizanta uvedená v odseku 1 trvá aj po zániku zmluvy.

§ 9

Ohrozenie alebo porušenie práva franšizanta tret'ou osobou

(1) Ak dôjde k ohrozeniu alebo porušeniu práva franšizanta súvisiaceho s predmetom franšízy tret'ou osobou, franšizant je povinný bez zbytočného odkladu podať o tom správu franšízorovi.

(2) V prípade uvedenom v odseku 1 je franšízor povinný bez zbytočného odkladu urobiť opatrenia na ochranu práva franšizanta. Pri týchto opatreniach je franšizant povinný poskytnúť franšízorovi potrebnú súčinnosť.

§10

Trvanie a zánik zmluvy

Pre trvanie a zánik zmluvy platia obdobne ustanovenia o obchodnom zastúpení.

Štvrtý diel

ODVÁŽNE ZMLUVY

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 1

Ak podľa dohody strán závisí prospech alebo neprospech aspoň jednej zmluvnej strany od neistej udalosti, ide o odvážnu zmluvu.

§ 2

Pre záväzky z odvážnych zmlúv sa nepoužijú ustanovenia o zmene okolností a neúmernom skrátení.

Druhý oddiel

Poistná zmluva

EXTERNÝ AUTOR TEXTU

§§

Tretí oddiel

Zaopatrovacie zmluvy

Prvý pododdiel
Zmluva o zaopatrovacej rente

§ 1

Zo zmluvy o zaopatrovacej rente vzniká fyzickej osobe (oprávnená osoba) právo, aby jej iná osoba (povinná osoba) vyplácala pravidelnú peňažnú rentu, a to doživotne alebo po inak určenú dobu neurčitého trvania.

§ 2

Ak sa povinná osoba zaviazala poskytovať rentu po dobu života oprávnenej osoby, alebo po dobu dlhšiu ako päť rokov, zmluva o zaopatrovacej rente sa musí uzatvoriť písomne.

§ 3

- (1) Ak sa nedohodlo inak, je renta splatná mesačne vopred.
- (2) Ak zomrie oprávnená osoba, povinná osoba je zaviazaná zaplatiť rentu za celé obdobie, kedy oprávnená osoba žila a mala právo na vyplácanie renty, a to bez ohľadu na to, ako bola dohodnutá jej splatnosť.

§ 4

- (1) Právo na vyplácanie renty nemožno previesť na iného.
- (2) Právo na nevyplatenú rentu, ktorá bola splatná za života oprávnenej osoby, možno postúpiť.
- (3) Právo na nevyplatenú rentu podľa § 3 ods. 2 prechádza na dedičov.

Druhý pododdiel
Zmluva o zaopatrení osoby

§ 5

- (1) Zmluvou o zaopatrení osoby sa osoba (povinná osoba) zaväzuje poskytovať fyzickej osobe (oprávnená osoba) zaopatrenie dojednaného druhu a v dojednanom rozsahu, prípadne celkové zaopatrenie, za čo na ňu oprávnená osoba prevedie svoj majetok alebo jeho časť.
- (2) Záväzok poskytnúť zaopatrenie podľa ods. 1 môže byť viazaný na život oprávnenej osoby alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania.

§ 5a

- (1) Zaopatrenie podľa § 5 sa môže poskytovať aj inej ako oprávnenej osobe, ktorá bude uvedená v zmluve; ustanovenia o oprávnenej osobe sa použijú primerane.
- (2) Povinnou osobou nesmie byť osoba, ktorá poskytuje zdravotné alebo sociálne služby, ani osoba, ktorá prevádzkuje alebo spravuje zariadenie poskytujúce zdravotné alebo sociálne služby a ani osoba, ktorá v takomto zariadení pracuje; to neplatí, ak je povinná osoba blízkou osobou oprávnenej osoby.

§ 5b

- (1) Pod celkovým zaopatrením sa rozumie najmä poskytnutie výživy, bývania, stravy, ošatenia, starostlivosti a v prípade choroby aj úhrada nákladov spojených s liečením. Do celkového zaopatrenia patria i náklady vynaložené v súvislosti s pohrebom oprávnenej osoby.
- (2) V zaopatrovacej zmluve sa môže určiť, že na celkové zaopatrenie je povinná prispievať aj oprávnená osoba. Spôsob a rozsah príspevku musí byť určený v zmluve.
- (3) Ak sa povinná osoba zaviaže poskytovať oprávnenej osobe zaopatrenie vo forme **naturálneho plnenia**²⁰, môže zmluva obsahovať vyjadrenie jeho protihodnoty v peniazoch, prípadne spôsob jej určenia; takéto vyjadrenie nezbavuje povinnú osobu povinnosti plniť si svoje záväzky spôsobom a v rozsahu, ako boli dohodnuté v zaopatrovacej zmluve a ani jej nezakladá právo voľby.

²⁰ Posúdiť, či spojenie „naturálne plnenie“ zodpovedá všeobecnej časti OZ (lepšie vyhovuje než spojenie „nepeňažné plnenie“, keďže zahŕňa nielen plnenie vecami, ale aj službami

§ 6

Zmluva o zaopatrení osoby musí mať povahu notárskej zápisnice.

§ 7

- (1) Ak sa zmluvou o zaopatrení osoby prevádza na povinnú osobu nehnuteľnosť určená na bývanie, musí oprávnená osoba v zmluve vyhlásiť, či v prevádzanej nehnuteľnosti býva.
- (2) Ak oprávnená osoba v prevádzanej nehnuteľnosti býva, súčasťou zaopatrovacej zmluvy musí byť dohoda o vecnom bremene, zaťažujúcom povinnú osobu strpieť právo oprávnenej osoby na doživotné bývanie v prevádzanej nehnuteľnosti; to neplatí, ak oprávnená osoba v zaopatrovacej zmluve výslovne vyhlási, že sa práva na zriadenie vecného bremena vzdáva.

§7a

- (1) Vlastníctvo povinnej osoby k prevádzanej nehnuteľnosti sa zapíše do katastra nehnuteľností iba súčasne so zápisom vecného bremena podľa § 7 ods. 2.
- (2) Vecné bremeno môže na návrh podaný povinnou osobou zrušiť súd, ak:
 - a) povinná osoba preukáže, že oprávnená osoba má k dispozícii dôstojné bývanie v inom obydlí a že jej právo bývať v ňom je zabezpečené spôsobom, ktorý nevyvoláva pochybnosť o akomkoľvek ohrození jej práv a o zhoršení jej životných podmienok, alebo
 - b) oprávnenú osobu je vzhľadom na jej zdravotný stav popísaný v lekárskej správe²¹ a pre jej vlastný prospech potrebné natrvalo umiestniť v zdravotníckom alebo opatrovateľskom zariadení a úhrada nákladov s tým spojených je v prevažnej miere závislá od speňazenia nehnuteľnosti, ku ktorej sa vecné bremeno viaže.

§ 8

- (1) Ak sa na strane povinnej osoby zmenia pomery natoľko, že nie je spravodlivé od nej žiadať, aby oprávnenej osobe poskytovala naturálne plnenie, na ktoré sa zaviazala v zmluve, môžu sa strany dohodnúť, že naturálne plnenie sa úplne alebo sčasti nahradí peňažnou rentou vo výške, určenej ako peňažná protihodnota naturálneho plnenia v zmluve (§ 5b ods. 3).
- (2) Ak ustanovenie o peňažnej protihodnote naturálneho plnenia v zaopatrovacej zmluve chýba, môžu sa strany dodatočne dohodnúť na poskytovaní peňažnej renty, nahrádzajúcej naturálne plnenie; ak sa tak nestane, môže o nahradení naturálneho plnenia peňažnou rentou rozhodnúť na návrh podaný povinnou osobou súd.

§8a

- (1) V konaní podľa § 8 ods. 2 môže súd rozhodnúť aj bez návrhu o tom, aby povinná osoba zložila v prospech oprávnenej osoby u vhodného prevádzkovateľa zdravotníckeho alebo opatrovateľského zariadenia peňažnú sumu vo výške, ktorá zabezpečí jej dôstojné bývanie a potrebnú starostlivosť.
- (2) Dohoda o nahradení naturálneho plnenia peňažnou rentou ani rozhodnutie súdu nemôžu ukrátiť právo oprávnenej osoby na zaopatrenie, ktoré pre ňu vyplývalo zo zaopatrovacej zmluvy.

§ 9

- (1) Ak povinná osoba neposkytuje oprávnenej osobe naturálne plnenie dohodnuté v zmluve, môže od nej oprávnená osoba žiadať vyplatenie jeho protihodnoty v peniazoch vyjadrenú v zmluve (§ 5b ods. 3); ak také ustanovenie v zmluve chýba a ak sa na peňažnej protihodnote strany nedohodnú ani dodatočne, výšku peňažnej protihodnoty naturálneho plnenia určí na návrh oprávnenej osoby súd.
- (2) Právo na protihodnotu dohodnutého zaopatrenia v peniazoch podľa ods. 1 si môže uplatniť voči povinnej osobe namiesto oprávnenej osoby tretia osoba, ktorá na seba dobrovoľne prevzala plnenie naturálnych záväzkov povinnej osoby zo zaopatrovacej zmluvy, a to po dobu, počas ktorej plní tieto záväzky namiesto povinnej osoby.
- (3) Dohoda o nahradení naturálneho plnenia peňažnou rentou ani rozhodnutie súdu podľa ods. 1 nemôžu ukrátiť právo oprávnenej osoby na zaopatrenie, ktoré pre ňu vyplývalo zo zaopatrovacej zmluvy.

²¹ Spojenie „lekárska správa“ môže byť nahradený – odborným posúdením, znaleckým posudkom? – podľa konzultácie s procesualistami a súčasným nastavením CMP, prípadne jeho budúcou úpravou

§ 10

Ak dôjde k zničeniu alebo zásadnému poškodeniu nehnuteľnosti, v ktorej mala oprávnená osoba zabezpečené bývanie, musí povinná osoba zabezpečiť pre oprávnenú osobu na vlastné náklady primerané náhradné bývanie.

§ 11

Práva oprávnenej osoby zo zaopatrovacej zmluvy nie je možné postúpiť a ani neprechádzajú na dedičov oprávnenej osoby, okrem práva na nevyplatenú peňažnú rentu za celé obdobie, kedy oprávnená osoba žila a mala právo na vyplácanie renty, a to bez ohľadu na to, ako bola dohodnutá jej splatnosť.

§ 12

(1) Ak na strane oprávnenej osoby vystupujú dve alebo viac osôb, musí zaopatrovacia zmluva určiť rozsah poskytovaného plnenia pre každú z nich.

(2) Po smrti jednej z oprávnených osôb ostávajú práva a povinnosti zo zaopatrovacej zmluvy zachované tej osobe (osobám), ktorá prežila zomrelú oprávnenú osobu.

§ 13

Pri opakovanom alebo obzvlášť závažnom porušení zaopatrovacej zmluvy zo strany povinnej osoby, ktoré vážne ohrozuje práva oprávnenej osoby a zhoršuje jej životné podmienky, môže oprávnená osoba od zaopatrovacej zmluvy **odstúpiť**²².

Štvrtý oddiel

Stávka, hra a žreb

Prvý pododdiel

Všeobecné ustanovenia

§ 1

Stávka

(1) Ak sa strana zaväzuje poskytnúť výhru tomu, koho tvrdenie o skutočnosti, ktorá je pre strany neznáma, sa dodatočne ukáže ako správne, vznikne stávka. Ak má výherca stávky od počiatku vedomosť o skutočnosti rozhodujúcej pre výsledok stávky a zatají to druhej strane, je stávka neplatná.

(2) Výhrou zo stávky môže byť plnenie v peniazoch, poskytnutie inej veci alebo vykonanie činnosti. Ak sa výhru zaviazu poskytnúť viaceré osoby zúčastnené na stávke, výhry nemusia mať rovnakú povahu ani hodnotu.

§ 2

Hra

(1) Ak sa jedna alebo niekoľko osôb usiluje získať výhru tým, že splní vopred určené podmienky a postupuje podľa stanovených pravidiel, pričom výsledok jej úsilia závisí výlučne alebo prevažne od budúcej nejistej okolnosti alebo od jej zručností alebo schopností, ide o hru.

(2) Okolnosť alebo udalosť, ktorá určuje výsledok hry, nesmie byť vopred nikomu známa, nesmie byť nikým ovplyvniteľná a nesmie byť v rozpore s pravidlami hry, inak je hra neplatná.

(3) Na hru sa primerane použijú ustanovenia o stávke.

§ 3

Žreb

(1) Za žreb sa považuje kupón, tiket, lístok, osvedčenie alebo iný dokument, ktorý obsahuje hodnotu alebo údaj, ktorý je podľa vopred určených pravidiel rozhodujúci pre získanie výhry.

(2) Hra, v ktorej je výhra spojená so žrebom určitej hodnoty alebo s určitým údajom, sa nazýva lotéria.

§3a

(1) Výsledok lotérie sa stanoví náhodným určením žrebu (žrebovaním).

²² Zosúladiť so všeobecnou časťou o zániku záväzkov

(2) Na žreb a lotériu sa primerane použijú ustanovenia o stávke, s výnimkou prípadu, ak sa má žrebom rozhodnúť spor, ak má byť žrebom rozdelená spoločná vec, ak má žreb rozhodnúť pri hlasovaní, alebo ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Druhý pododdiel

Osobitné ustanovenia o záväzkoch zo stávky, hry a žrebu

§ 4

Vymáhanie

Výhry zo stávok, hier a žrebov nemožno vymáhať. Vymáhať nemožno ani pohľadávky z pôžičiek vedome do nich poskytnutých.

§ 5

Uznanie dlhu

Strana, ktorá stávku prehrala alebo sa zaviazala poskytnúť plnenie z hry alebo žrebu, nemôže svoj dlh uznať. Ak bol uznaný dlh z titulu stávky, hry alebo žrebu, na uznanie dlhu sa neprihliada.

§ 6

Zabezpečenie

Pohľadávky zo stávok, hier a žrebov nemožno platne zabezpečiť a nemôžu sa jednostranne započítať s pohľadávkami, ktoré má osoba, ktorá prehrala stávku alebo sa zaviazala poskytnúť plnenie z hry alebo žrebu voči výhercovi.

§ 7

Vrátenie výhry

Ak došlo k odovzdaniu výhry, nemôže sa ten, kto ju bol povinný poskytnúť, domáhať jej vrátenia. To neplatí, ak bola stávka alebo hra neplatná alebo žreb predložený na uplatnenie výhry sfaľovaný, upravený alebo neplatný.

§ 8

(1) Ustanovenia o žrebe sa nepoužijú, ak sa má žrebom rozhodnúť spor, ak má byť žrebom rozdelená spoločná vec, ak má žreb rozhodnúť pri hlasovaní, alebo ak to vyplýva z osobitného predpisu.

(2) Ustanovenia o stávke, hre a žrebe sa nepoužijú na prípady, ak sú stávky, hry a žreby prevádzkované podľa osobitného predpisu²³ alebo ak tak stanovuje osobitný predpis.²⁴

Piaty diel

ZÁVÄZKY Z PRÁVNÝCH ÚKONOV JEDNEJ OSOBY

Prvý oddiel

Verejný prísľub

§ 1

Všeobecné ustanovenia

Verejným prísľubom sa zaväzuje ten, kto verejne vyhlási (sľubujúci), že uzavrie zmluvu, poskytne odmenu alebo cenu vopred neurčenej osobe alebo osobám, ktoré splnia podmienky určené vo verejnom prísľube.

§ 2

Odvolanie verejného prísľubu

Verejný prísľub možno odvolať, ibaže sa sľubujúci tohto práva pri vyhlásení verejného prísľubu vzdal alebo vyhlásil, že verejný prísľub je neodvolateľný.

²³ Zákon č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

²⁴ Napr. § 24 ods. 2 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov

Prísľub uzavretia zmluvy

§ 3

Ak je predmetom verejného príslubu návrh na uzavretie zmluvy, musí verejný príslub obsahovať podstatné náležitosti daného zmluvného typu, inak sa považuje iba za výzvu na podávanie návrhov na uzavretie zmluvy.

§ 4

Uzavretie zmluvy

(1) Sľubujúci uzavrie zmluvu s osobou, ktorá v súlade s obsahom verejného príslubu a v lehote v ňom určenej, inak v primeranej lehote, najskôr prijala verejný príslub uzavretia zmluvy a splnila podmienky stanovené vo verejnom návrhu.

(2) Ak to verejný príslub výslovne určuje, je sľubujúci povinný uzavrieť zmluvu so všetkými osobami, ktoré prijali verejný príslub uzavretia zmluvy v lehote v ňom určenej.

§ 5

(1) Zmluva je uzavretá s osobou, ktorej sľubujúci uzavretie zmluvy potvrdí bez zbytočného odkladu po tom, čo mu došlo prijatie verejného príslubu.

(2) Ak verejný návrh prijme niekoľko osôb, a sľubujúci nie je povinný uzavrieť zmluvy so všetkými osobami, sľubujúci vyberie osobu, ktorej potvrdí uzavretie zmluvy.

Prísľub odmeny

§ 6

(1) Ak je predmetom verejného príslubu poskytnutie odmeny a sľubujúci neurčil inak, dostane odmenu ten, kto splní určené podmienky splní najskôr.

(2) Ak podmienky verejného príslubu splní súčasne niekoľko osôb, rozdelí sa odmena medzi ne rovnakým dielom.

§ 7

(1) Verejný príslub odmeny nie je možné odvolať po tom, ako boli ktoroukoľvek osobou splnené podmienky určené v príslube odmeny.

(2) Ak niekto splní podmienky príslubu odmeny až po jeho odvolaní, je odvolanie voči tejto osobe neúčinné, ak preukáže, že v tom čase o odvolaní nevedela a ani nemohla vedieť.

Prísľub ceny

§ 8

Ak je predmetom verejného príslubu poskytnutie ceny za podaný výkon, cena sa udelí tomu, kto splnil podmienky verejného príslubu a podal výkon, ktorý je pre sľubujúceho najlepší.

§ 9

Z verejného príslubu ceny musia byť zrejmé najmä druh očakávaného výkonu, spôsob a doba jeho podania, sľúbená odmena a kritériá, podľa ktorých sa bude výkon posudzovať.

§ 10

(1) Výkony podané na základe vyhláseného príslubu ceny, posúdi osoba určená v príslube. Ak taká osoba nie je, posúdenie vykoná sľubujúci.

(2) Ak vo verejnom príslube ceny nie je stanovené inak, výkony sa posúdia najneskôr do 30 dní po uplynutí doby, v ktorej mali byť výkony podané.

§ 11

Posúdenie podaného výkonu

(1) Posúdenie toho, ktorý z podaných výkonov je pre sľubujúceho najlepší, je výlučne na vôli sľubujúceho. Ak sľubujúci postupoval pri posudzovaní podaných výkonov v súlade s verejným

prísľubom ceny, nemôže jeho rozhodnutie zmeniť ani súd.

(2) Sľubujúci nie je povinný poskytnúť cenu, ak žiaden z podaných výkonov nespĺňa stanovené kritériá.

§ 13

(1) Prísľub ceny je možné odvolať len zo závažných dôvodov.

(2) Odvolanie sa musí vykonať rovnakým spôsobom, akým bol urobený samotný prísľub alebo iným rovnako účinným spôsobom. Ak dôjde k odvolaniu prísľubu ceny, majú osoby, ktoré pred odvolaním prísľubu jeho podmienky prevažne alebo sčasti splnili, právo na primerané odškodnenie. Na toto právo musí sľubujúci upozorniť najneskôr pri odvolaní prísľubu.

Druhý oddiel

Sľub odškodnenia

§ 14

Sľubom odškodnenia sa sľubujúci písomne zaväzuje sľubujúci, že nahradí príjemcovi sľubu škodu, ktorá vznikne príjemcovi sľubu z určitého jeho konania, o ktoré ho sľubujúci žiada a na ktoré nie je príjemca sľubu povinný.

§ 15

Závazok sľubujúceho vzniká dorúčením písomného vyhlásenia príjemcovi.

§ 16

Príjemca sľubu sa môže tiež zaviazat' na uskutočnenie konania, o ktoré ho sľubujúci žiada.

§ 17

Sľubujúci je povinný nahradiť náklady a všetku škodu, ktoré príjemcovi sľubu vzniknú v súvislosti s konaním, o ktoré ho sľubujúci požiadal.

§ 18

Príjemca sľubu je povinný na účet sľubujúceho vykonať včas opatrenia potrebné na odvrátenie škody alebo porušenia právnej povinnosti alebo ich obmedzenie na najnutnejšiu mieru.